اوآسیاب دنی بوجلی واضی اولعب دونوب کتی کندی

obj. بیرون ۱۰ طشره ۱۰ تاشقاری gray. ferh. f. 209 r°

Kristall. depuis Lesp. 884 produit d'une chronologie
des 4 dynasties d'un abrégé des papiers de
Jas pic en fer appo ardoise T. V.

Jadis ces deux mêmes vertus d'une le lieu de
deux pour égaliser bonheur et chose à intégrer
à un tout d'une chose à autre en vigueur
beaucoup de traits mystiques et allégorie de la lettre
de l'alphabet : il en probable que la croyance
du peuple en ces allégories, tirer à quelque
chose sur ses pensées commencer bien
doucement comme avec un petit levain de
leger, on peut prendre toute sa
pensée. — il en deux portés à
attribuer à ce caractère une vertu
merveilleuse ;

ذکر جغامیدر

98
96

حمد نا محدود وثنای نا معدود اول صانع افریده کاره واول خالق پروده کاره
که نوع انسانی تعلیم اسما وتکریم کرمنا ایله سائر حیوانات دن سرفراز وهر
صنفنی لغاتِ مختلفه سببیله بری برندن ممتاز ایدوب هر فردنه بر ذوق
وحال وهر حاله موافق حسن مقال ویردی وتحیات بی غایت وصلوات
بی نهایت فخر المرسلین وخاتم النبیین اوزرینه اولسون که

أنا سیّد ولد ادم ورودنك متکلّمی
وأنا أفصح العرب والعجم سرودنك مترنّمی در

صلی الله علیه وعلی آله وصحبه اجمعین ،

وامّا بعد بو فقر اهلنك خاکپایی وفنا دشتنك پادیه پیمای اعنی
فقیر حقیر فنایی برکون حضرت میر علی شیر نوایی نك تواریخ ملوك
اسمیله مسمّا رساله سنی برصاحب دولتك مجلس شریفنه تحفه ومحفلِ
منیفنه هدیه عرض ایلدی چون اول عالیشانك التفات نظرلریله مشرّف
اولدقده طبع شریفلرینه مطبوع ودلپذیر ومقبول وبی نظیر کورونوب فوق
آلحد تحسین واحسان بیوردیلر واول مجلسده حاضر اولان أعزّه
اصحابدن وأجلّه احبابدن بعضی التماس ایلدیلر که بو رساله جغتای دلدن
چغاروب رومی لباسلره رینت ویرمك مراد ایندیلر که تا هر کشی فحواسنی
فهم ایدوب مفهوم قصددن آگاه وخبردار اوله اول حضرت دخی بو
عزیزلرك التماسنی قبول ایدوب واول خدمتی بنه بو حقیره
حواله اتدکلری اجلدن بو خدمته التزام وبو کستاخلغه جرآت واقدام ایدی
فضلاءك فضله احساننده مسؤل ومأمولدر که المأمور معذور والعذر
عند کرام الناس مقبول معناسی اوزره بو حقیرك کستاخلغی معذور واوّانی بر
عیبنی زیر دامن اصلاحده پوشیده ومستور بیوره لر ،

ECOLE DES L. L. O. O. VIVANTES

آغاز کتاب

رویان اخبار و ناقلان آثار که کتب تواریخ خزانه روزکارده تحفه و یادگار قومشلردر فرس سلاطینی دورت طبقه ایلمشلر اوّلکی طبقه یه پیشدادیلر دیمشلر کم جمله سی اون برکشی در کم عالمده سلطنت قومشلردر حضرت میر علی شیر روشن ضمیر علیه الرحمة والرضوان من العلی الکبیر تواریخ ملوکده شویله تحریر و تقریر ایدرکه علمای تواریخ اتفاقی اوزره اوّل کشی کم جهانده سلطنت قلدی کیومرث ایدی لعنة آنکه نسبی بابینده چوق اختلاف ایلمشلر مغ که مجوسیلرك عالمنده دیرلر دیمش کم ادم علیه السلام در و عجمدن بعض دیمش کم ادم علیه السلام نبیره سی در و فرسدن بعض آنی نوح اولادندن دیمشلر و دنی چوق سوز سویلمشلر امّا صحتدن بعید اولدوغی اجلدن ذکر اولنمادی آدم در دیرلر قولی اوزره آنکا کلشاه دیمشلر بو معنایه کم بالحق دن یرادلدی آتا بیلندن کلمدی

کیومرث

العلی ۳۱۴۰ سفین ۲۱۳۰

کیومرث

عجم تاریخیدا فرس سلاطین نی قورت طبقه قیلیب

دورلار بورونغی طبقه پشدادی لار دور والار اون

بیر کیشی دورلار کیم سلطنت قیلیب دورلار تاریخ

علماسی اتفاق بیلا بیراو کیم سلطنت قیلدی

کیومرث ایردی اما اینلک نسبتی باپیدا

اختلاف کوپتر مغ دیب دور کیم آدم علیه

السلام اول دور و بعضی عجم دین دیب

دورلار کیم آدم نینک نبیره سی دورور و بعضی

فرس دین انی نوح اولادیدین دیب دورلار

کیم آدم نینک نبیره سی دورور و بعضی فرس دین

انی نوح اولادیدین دیب دورلار یند داغی سوز

کوپتر اما صحت دین یراق راق اوچون پیتلمادی

آدم دیکان لار قولی بیله انی کل شاه دیب دورلار

بو معنی بیله کیم بالیغ دین یاراتیلدی یعنی کیشی

پشتی دین ایماس ایردی اوزکا قول لار بیدا کیم

کیومرث

کوتنن کویه قولاغز لازم دکل " دفع ضرر عام ایچون ضرر خاص التزام ایتدی

autumn

ده سمر دا دورت hyp قورت

ایلمشلر قلمشلر دی سمر قیلیب دورلار

بر سمر بیر = برنجی سمر بورونغی

بیله hyp بیلا

آنلک سمر اینلک = ایدی hyp ایردی

... بابنده سمر بابیدا

جوقلق hyp کوپتمال . جوق hyp کوپ de کوپتور "

p.a. faulx din diuji

کن hyp دین

دوورق de اولق . طورمق hyp دورق

دوروز

داغی hyp داغی

کوپتور " پیتلمادی " بیراق "

تسیلماق ... پیتلمادی hi

ایماس ایردی 13 v. p. دکلر hi v

پشت p. lumbi en gnitus genitus fuit gnit.

وکیومرث دینلر قولی اوزره مضامی حق ناطق
دیمك اولور امّا نظام التواریخده وبناکتیده
اولان اتّفاق اوزره امام محمد غزالی
قدّس سرّهُ نصیحة الملوك اکلو رساله
سنده شیث پیغامبرك علیه السلام
قرنداشی دیدوغنه طعن ایلمشلر شو
جهتدن کم شیث علیه السلام ضحّاك
علوانی زمانده کلمشدر تواریخ اهلی
اتّفاقی اوزره کیومرث ایله ضحّاك زمانلك
مابینی بیك بیله قریبدر باری بهر تقدیر
پادشاهلق قاعده سی آندن اوّل یوغیدی بو
قاعده وقانونی اول دوزدی واوّل کشی کم شهر
بنا قلدی اول ایدی دماوندی واصطخری
اول بنا قلدی اکثر اوقات اصطخرده
اولوردی وکامی دماوندده اولوردی وعمری
بیك بیله ایرشدی ولکن آخر عمرده قرق
یيل سلطنت ایدوب سیامك اوغلی هوشنك
کم نبیره سی ایدی ولی عهد ایدوب

کیومرث دیب دورلار معنیسی حی ناطق دور

یعنی تریکی کیم سوز اتیقای اما نظام

التواریخ دا وجامع التواریخ دا داغی بناکتی دا

اتفاق بیله حجة الاسلام امام محمد غزالی

قدس سره نصیحة الملوک دا انی شیث علیه

السلام نینك قارداشی دور دیکاننی طعن قیلیب

دورلار نیدین کیم کم ضحاك علوانی زمانیدا دور

وتاریخ اهلی اتفاقی بیله کیومرث زمانیدین

ضحاك زمانیغه چه مینك یل غه یاقین بارمر

تقدیر بیله پادشاه لبغ قاعده سین اندین بورون

راق یوق ایردی بو قاعده نی اول توزدی داغی

اوّل کیشی کتم شهر بنا قیلدی اول ایردی

دماوندنی بنا قیلدی اما انداکاهی بولور ایردی

داغی اصطخرنی بنا قیلدی اما کوپراك اوقات

انداً بولور ایردی مینك یاشادی ولیکن آخر

عمریدا قیرق یيل سلطنت قیلدی داغی سیامك

اوغلی هوشنکنی کیم نبیره سی ایردی ولی عهد

قیلیب

تریکی

نظام التواریخ

بناکتی

نصیحة الملوک

قرنداشی / قارداشی

مینك / یاقین بار

یقین وار / یاقین بار

لبغ

ایردی / اندین اول / اندین بورون راق

قیلدی / کیم

چوق / کوپ

بینك / بیك / مینك

یاشادی / یاشاغون / یاشه

مینك 1000
قیرق 40

بو وفاسز جهانه وداع ایدوب کتدی

مثنوی

چو اوّل کشتی کم دوزوب رود وجام

جهاندارلق تختنی اندی مقام

کیومرث ایدی لیك دوران دون

آنی دخی قلدی صوکی سرنکون

هوشنك خردمند وعالم وعادل پادشاه ایدی

وبجاودان خرد آدلو کتابی حکمت عالیه ده اول تصنیف

قلدی که مأمون خلیفه وزیری حسن بن سهل آنده

بعضنی بولوب عرب دلنه ترجمه قلوبدر وشیخ

علی مسکویه ادب العرب والفرس آدلو کتابنده

آنی ذکر ایدوب دیرکه آنك مطالعه سی مصنفنك

فضل وکمالنه شاهددر وعجم آنی بیغامبردر

دیمشلر وعدل وهادی زیاده لکندن آکا پیش

داد دیدیلر اوّل دموری طاشدن اول چقاردی

وطبری دیرکم اوّل آغاجدن تخته کسوب

اوزره قیو اول دوزدی واکثر معدنلری

اول چقاردی وپارس وکلبه کیك

صیدنی

رباعی

قیلیب وفاسیز جهانغه وداع قیلدی

بورونراق کیشی کم توزوب رود وجام

جهاندارلیق تختین ایتی مقام

کیمو مرث ایدی لیک دوران دون

انکا پیّردی بازی باریدین بورون

هوشنك خردمند وعالم وعادل پادشاه وجاویدان

خرد اتلیغ کتابنی عمل حکمتیدا اول تنصیف قیلدی

کیم مامون خلیفه وزیری حسن سهل اندین پس

ازیمه تابیب عرب تیلیکا ترجمه قیلیب دور

وشیخ بوعلی مسکویه اداب العرب والفرس

اتلیغ کتابیدا انی ذکر قیلور کیم انینك مطالعه سی

مصنفی نینك فضل وکمالیغه دلیل بس دورور

وعجم آنی پیغمبر دیب دور وداد وعدل جهتی دین

انی پشداد دیدیلار وتیمورنی تاش دین اول

چیقاردی وطبری دیب دورور کیم بیغاجدین

تخته اول کیسیب اویلارکا اسپك یاسادی

واکثر کانی لارنی اول چیقاردی وبارینی

وایتی

صیدنی اول تعلیم ایلدی و دوه یی یوکه اول

قودی و حماری آته چکوب قتر خیالنی اول

تاریخ اول

قلدی و ارقه لر قازوب صو صالوب باغ

و باغچه زینتن اول ایلدی و یره فرش اول

صالدی و تلکو و آس و تین دریسنی کیمکه

اول قابل قلدی عمری بابنده اختلاف

وار در امّا قرق ییل پادساه لق ایلدی

و تجرّد و تقوا ایله روزکار

کچوردی و دائما طاغلرده عبادت

ایلریدی تواریخده شویله مثبت

در که دیولر آنی سجده ده بولوب

باشنی طاشله ینجوب اولدردیلر

و طهمورث دیوبند کم آنك اوغلی

ایدی آتاسی حالندن خبردار اولوب

دیولری آتاسنك قصاصی ایچون اولدروب

و اول موضعده بر شهر بنا قلوب

آدینی

وایت نی اول کیشیک آلغوچی قیلدی وآتقه

ایکار اول یاسادی وتیوه نی یوککا اول کیووردی

وآتقه ایشاکنی تورغوزوب خاجیر خیالین

اول قیلدی وآریغلار قازیب سوسالیب

اباد انلیق اول قیلدی یرکا فرش اول سالدی

وتولکو وآپیر وتایین یترسین اول کسارکا

قابل قیلدی عمری بابیدا اختلاف بار اما

پادشاه لیغی قیرق یل ایردی وتجرّد وتقوی

بیلا اوتکاردی دایم تاغلاردا عبادت قیلور

ایردی توارپخدا موندار مشبث دورکیم

دیولار انی سجده دا تاپیب تاش بیلا

باشین تاپیب اولتوردیلار وطهمورث

دیوبند اوغلی ایردی اتاسی حالیدین واقف

قصاصی اچون قصاصیغه هلاک

دخی داغی

صید آلماق آلغوج // کیک کیبیک

ایکار Membrure ou pièce de bois relative au cheval.

قودی کیووردی // دوه تیوه

خر چار (اشک) ایشاک

چکوب تورغوزوب // قتر خاچیر

صالوب سالیب . ارغ ارته اریغ

ایلدی سالدی . یتره بیرکا

تین تایین // . آپیر // تللکو تولکو

کیمکه کسارکا // تردی تیری

وار بار // بابنده بابیدا

اوتکاردی کچوردی اوتکاردی

طاغ تاغ

شویله موندار

// . باش // بولوب تابیب

اولدرمك اولتورماك // یانجوب یانجیب

آدینی بلخ قودی و سوس و بابل شهرینی

دنی هوشنك یاپدی دیدیلر و بمضیلر

کوفهٔ دنی اول یاپدی دیدیلر ٭ مثنوی

یوغیدی جهانداری انجم سپاه

جهان ایچره برشه که هوشنك شاه

ملك شیوه لو شاه ایدی بی عدیل

فلك قلدی بر دیوه آنی قتیل

طهمورث چوه آتاسی هوشنك ولی عهدی

ایدی آتاسی یرینه سلطنت تختنه اوتوروب

خلایق رعایتنه و ممالك حمایتنه جدّ

وجهدیله مشغول اولدی وآنك زمانینه

عظیم قحط اولدی غنیلره امر اتدی که

قوشلق طعامنی کندولریله لر و اخشام

طعامنی مسکینلره ویره لر واورج طوتمق

آندن سنّت قالدی واول پایدونی

شهر لردن مروده کهندز و خراسانده

نیشابور

آتین بلخ قویدی وسوس بیلا بابل شهرینی

هوشنك یاسادی و بعضی کوفه نی هم انکا

منسوب قیلیب دورلار ، مثنوی

یوق ایردی جهاندار انجم سپاه

جهان ایچره انداق که هوشنك شاه

ملك شیوه شاهی ایردی بی عدیل

فلك دیوکا قیلدی آنی قتیل

طهمورث آتاسی هوشنك نینك خوه ولی عهدی

ایردی اینك اورنیدا سلطنت تختیغه اولتوردی

وخلایق رعایتی غه ممالك حمایتی غه جد

بیله مشغول بولدی واینك زمانیدا قحط

واقع بولدی غنی لارغه بویوردی کیم چاشت

طعامی بیله اوتکارکا یلار وشام طعامینی

مساکینی کا پیرکا یلار و روزه توماق

اندین سنت قالدی واول بنا قیلیغان

شهرلار مرودا کمن دز وخراساندا

نیشابور

قودی سم قویدی

// انکا بم انکا // یایدی بم دوزدی سم یاسادی

بیولط سم انداق

تختغه بم تختیغه // اولتوردی ? اوتوردی

یر سم اورن انکا یرینه سم اینك اورنیدا

مشغول اولدی بم مشغول بولدی

اولدی بم واقع بولدی

اوتکارکا ? طعامی بیله

اوتکارکا یلار

اورچ طوتمق سم روزه توماق

بیرکا یلار

یاپروغی سم قیلیغان

نیشابور و اصفهانده مهریز و ساریه

وطبری دیرکه آمدی اول دخی بنا قلدی

وفارسی کتاب یازمغی وبیز طوقومغی اول

اختراع قلدی وآنك زمانده عظیم طاعون

اولدی هرکشینك که برسوکولوسی اولسه

ایدی آنك صورتین دوزوب آنکله خرسند

اولنزی تاکم بوحال ایله پرستکه منجر

اولدی وطهمورث اوتوز ییل سلطنت

سوردی

مثنوی

چوشاه ایدی طهمورث آفاقده

که عدل ایتدی چرخ کهن طاقده

نچه دیو بند اولدی اول ارجمند

اَجَلْ دِیوِی آخر آنی قلدی بند

جمشید بعضیلر انی طهمورثك قرنداشی در

دیدیلر چون سلطنت تختنه اوتوردی جهان

ملکنه عدل وداد ایله زیب وزینت ویردی

حسن

نیشابور و اصفهاندا مهریز و ساریه و طبری

دیب دور کیم آتّل و طبرستانتی داغی اول بنا

قیلدی و فارسی کتاب پستّماك و بوز توقماقنی

اول اختراع قیلدی اینلك زماندا قایتّی

وبا بولدی هر کیم اینلك بیر سیوارکیشی سی بارسا

ایردی اینلك صورتّین یاساب اینلك بیله

خرسند بولور ایردیلار تابتّ پرست

لیق قه منجر بولدی و طهمورث اوتوز ایکی

یل ملك سوردی ٥ مثنوی

شهی ایردی طهمورث آفاق ارا

که عدل ایتی چرخ کهن طاق ارا

نیجه دیوبند ایردی اول ارجمند

اجل دیوی آخر انی قیلدی بند

جمشید بعضی انی طهمورث اینلك قارداشی

دیب دورلار و بعضی قارداشی اینلك اوغلی

چون سلطنت قه اولتوردی جهان ملکین

عدل و داد بیله توزدی و حسن

وبهاء

پستماك

فاء سیوارکیشی

وبا طاعون

دیب دورلار

اولتوردی

توزدی

حسن وجمالده بی نظیر و فضل و کمالده دلپذیر

ایدی غریب اختراعلر قلدی اول جمله دن

بریسی سلاح اسبابی در کہ پیدا قلدی

وایپک وخزّ وچوق طوقنور نسنه لرن

ورنکلری اول پیدا قلدی کم آندن اوّل

خلق ایچنده یوغیدی وشهرده شهرده

یوللری اول پیدا قلدی وچوق ایشلره

قانون وقاعده قودی واصطخر شهرینی

اولقدر بینوتدی کم خفسر کدن ذابحروقه.

یتتشدی کم طولی اون ایکی آغاج وعرضی

اون آغاج دروانده برعظیم بنا صالدی

کم شمدیکی حالده اثری ورسم ونشانه سی

واردر کم آدمی زاد آنلک کبی بنا یاپمق

محال کورینور کم کشی کورمیجك انانمز

وبعضی تواریخده آنی جهل مغار دیرلر

حوذ بو عمارتی تمام ایتدی عالم سلاطینی

وجماه

خزّ lana. vel pannus ex lanâ confectus. vel Merium

بیوتدی. magnum fecit. amplificavit. augm

وجمال دا دلپذیر وفضل وکمالدا بی نظیر

ایردی غریب اختراع لار قیلدی اولجمله دین

سپاهی لیق اسلحه سی دورکیم بیدا قیلدی

وایپلاك وقز وکوپرال توقور نیمه لارنی

ورنگ لارنی وایسلارنی اراغه کیلتوردی

کیم اندین بوروون ایل اراسیدا یوق ایردی

وشهردین شهرغه چه ده لار بویوردی وخیلی

ایشکا قانون وقاعده قویدی واصطخر شهرین

اولغاتی انداق که طول حفرك دین را مجروغه یتی

کیم اون ایکی یتناج بولغای وعرضی اون یتناج

غه یتتی واندا اولوق بنامی سالدی

که حالا آثار ونشانه لاری باردور کیم

آدمی زاد انداق یاساماق محال کورونور

کیم کیشی کورماکونچه باور قیلماس وآنی

چهل منار دیرلار چون بوعمارت

توکاندی عالم سلاطین اشراق

واکابرین

اسماء بیدا

م خز // ایپاك / ایپاك

یتمه ou نیمه نیمه

توقور طوقنور à tiller ou à être tiffer.

ایس am nilbm a lenem eſſe.

کیلتوردی کیلتورماك

خلق ایجنده ایل اراسیدا / آندن اول اندین بوروون

ایچ (lyn. as lepira p. 6) ارا

چه unguē

ده -

قویدی قویدی

اولقدر اولغاتی

بیوك اندق

یتی یتتی de même première

on omet souvent les points de l'un de deux lettres semblables qui se suivent immédiatement

آغاج یتاج

il faut que j'use un mot de même

آغاج

بولغای بولطاق

یتتی یتتی yatti.

واردد

بیوك اندق

بنا یاسماق

کورمیجك کورماکونچه

اولماز اولماز باور قیلماق

دوکندی توکندی

وجهان ارکان اشراف واکابرینی آنده جمع

ایدوب ضیافت ایلدی واولوقت کم

کونش نقطهٔ اعتدال ربعی یه تحویل

ایلمش ایدی اول بنا ده تخت اوستنده

اوتوروب عدالت صیتُ وصداسنی عالمه

منتشر قلدی واول کونك آدینه نوروز

قودی وسلطنتنك زمانی یدی یوز یکرمی یدی

عاقبت مفرط وجاه وغروری وتکبر

وتجبری دماغنه فاسد خیال صالوب

عالم اهلن کندو عبادتنه امر قلوب کندو

صورتنه بتلر دوزدروب اول اقالیم وکشوره

کوندروب خلقی کندویه طپمغه امر ایدوب

بت پرست ایلدی لاجرم مقتضای

حکمت الاهی اول ایدی کم اکا جزا ایلیه

شدّاد عاده تقدیر اولدیکم قرنداشی

اوغلی ضحّاك علوانی عظیم عسکر ایله

اوستنه کوندروب عاقبت آنی طوتوپ

بچاغی

واکابرین یغیب انرا جشن عظیم جشن

قیلدی واول وقت کیم قویاش نقطهٔ

اعتدال ربیعی غه تحویل قیلیب ایردی

اول بناء تخت اوستیکا اولتوروب

عدالت صیت و صداسین عالمغه منتشر قیلدی

واول کوة نینك اتین نوروز قویدی وسلطنتی

نینك زمانی یتی یل غه یتشتی

عاقبت مفرط جاه و غروری و عظیم دولت تکبری

دماغیغه فاسد خیال سالیب عالم اهلین اوز

عبادتیغه امر قیلیب اوز صورتی بیله بتلار

یاساب اقالیم وکشورغه پیاریب ایلکا

اوزی نینك پرستشی نی بویوردی هر آینه عزت

آلهی مقتضای اول بولدی کیم انکا

ایتکای شراد عادغه تقدیر بولدی کیم

قاردارشی لوغلی ضحاك علوانینی قالین سپاه

بیله انی ساردی تا انی توتوب

اره

v. lis = يغيب ou يبغيب hyn. ديرلر ou ديوشورلر hyn. اتل ge. congregando
meningk. Gud. يغق par alezuan congregere qui se dikun des
choses et non des hommes ou des animaux.
جشن n. hyn. بيرام. T عيد ar.

كونش hyn قویاش

يوز ? يتى يوز w.

? ج.

پیاریب hy // دوزدرو hyn یاساب
ساردی
كوندردی hyn

لاجرم ... هر آینه hy
هر آینه hyn.

ایلیه hyn ایتکای mun opt. a venir

... عظیم ... قالین ... قالاق hyn قالین
hy. قالین mu grosse armée.

كوندردی hyn پیاردی ... پیاردی
پیاردی w.

بچاغی ایله ایکی بولوب جسمنی پاره پاره قلدی

طبریده آنك قتلنی بیورسه یتشدردی

بیورسب فارس ولایتنده برکشی ایدن جمشید

قرارکاهنده ظهور ایدوب جمسیده غالب

اولوب جمشید قچوب اول یرینه اوتوردی

جمشید قچوب بربیل پنهان اولدقدنصکره

بیورسب آنی بولوب بچاغی ایله ایکی

بولوب پاره پاره ایلدی دیرلر لما اوزکه

تواریخده یوقدر ، مثنوی

چو جمشید تخت اوزره طوتدی مقام

دماغینه کیرو بولدی سودای خام

آنی قتلی مکری ایدوب بسر ستیز

سیاست قلمجی ایله زیر ریز

شداد وشدید ارم که ارفخشدك قرنداشی در

آنك یدی اوغلی وار ایدی عاد وثمود

وصحار

قتلی

76

اره بیله ایکی بولوب جسمین پاره پاره قیلدی

طبریدا انینك قتلی سوراست قه منسوب

دور امّا اوزکا تاریخ دا

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ یوقتور

مثنوی

چو جمشید تخت اوزّه تونی مقام

دماغیغه یول تاپتی سودای خام

آنی قیلدی حق مکری ایلاب ستیز

سیاست قیلنجی بیله ریز ریز

شدّاد وشدید ارم که ارفخشد نینك قرانداشی

ایدی ایردی انینك یتی اوغلی بار ایردی

عاد ثمود صحّار لهم

وصحار وطسم وجدیس وحاسم و مارّه عاد

یمنه واردی ثمود حجازده ساکن اولدی صحار طیده

طسم عمّانده وجدیس بحرینده حاسم حسرم

وسنواه آراسنده مارّه هریرده کم آدی اکثیلور

امّا عاد بونلرده اولادی چوق اولوب غلبه ایلدیلر

وآنلرك اولوسی ارشد بن عملیق بن عاد ایدی

چون اول اَولدی اوغوللری شدّاد وشدید پادشاه

اولدیلر وضحّاك کم انلره نسبتی یوقاریده

ذکر اولنمش ایدی جمشید اوستنه کوندردیلر

اول کلوب جمشیدی قمع ودفع ایتدکدنصکره

کندوسی سلطنت تختنه اوتوردی ، مثنوی

چو شدّاد اولدی جهان ایچره شاه

آکا اولدیلر جمله شهلر سپاه

فلك ایله کم جور قلدی بدید

نه شدّاد قالسه کرك نه شدید

ضحّاك بن مرداس چون جمشید قعدهٔ

صکره تختنه اوتوروب ظلم وستم آغاز ایلدی

حقّ

حدیس حاشم ماره عاد

یمین غه باردی ثمود حجاز دا ساکن

بولدی صار طی دا طم عمان و بحرین دا حدیس

یمامه دا حاشم حرم وسنوان اراسیدا مان

اندا کیم آنی آنینك اتی بیله ایتورلار اما بولار

دین عاد اولادی قالین بولوب استیلا تاپتی لار

والارغ نینك اوغلی ارشدی عملیق بن عاد ایردی

چون اول اوتی اوغلانلاری شدید و شداد

پادشاه بولدیلار و ضحاکنی کیم الارغه نسبتی

یوقاری اوتی جمشید اوستیکا یتاردیلار

اول جمشید دفع قیلیب اوزی سلطنت تختی غه

اولتوردی ۷ بیت

فلك بیله کیم جور قیلدی پدید

فی شداد قالغوسیدور فی شدید

ضحاك بن مرادش چون جمشید قمعیدین

سونك پارس تختین سیلدی ظلم وستم آغاز قیلدی

تینکری

حق تعالی هود پیغمبری کوندردی شدّاد آنك

دعوتن قبول قلمدی حق تعالی آنی وقومنی

ریخ العقیم ایله هلاك ایلدی و شدّادك اوغلی

مزید پادشاه اولدی و ابراهیم پیغمبر علیه السّلام

آنك زمانند کلدی امّا هود ع دینند

کیروب اولنجه حضرموتده اولدی امّا

ضحّاکك سلطنتی وظلمی چوق زمان اوزادی

شویله که خلق عاجز اولدیلر دیرلر که ضحّاکك

ایکی اومزنده بر مرض ظاهر اولدیکه آغریسینك

دفعنه آدمی زاد بیننده غیری نسنه تسکین

ایلمز ایدی بعضی مؤرّخلر آنك ایکی اومزنده

ییلانه چقوب غدالری آدم بینیسی ایدی

دیرلر باری بهر تقدیر اول هرکون ایکی آدم

اولدررردی کناهلی ادم بولنمسه قرعه

صالوب سائر خلقدن قتل قلورلردی سپاهانده

کاوه آهنگرك براوغلی بو جهتدن قتل اولنش

ایدی

تینکری تعالی هود علیه السلام نی یباردی

آنینك دعوتین سدّاد قبول قیلمادی تینکری

تعالی آنی وقومینی رنج العقیم بیله هلك

قیلدی وشدّاد اوغلی مزید پادشاه بولدی وابراهیم

علیه السلام انینك زمانیدا ایردی ویوسف پیغمبر

هم اندا متولد بولدی وهود علیه السلام دینغه

کیردی وحضرموت دا ایردیلار تا اوتی کلار امّا

ضحّاك سلطنتی وظلمی اوزاقغه تارتی انداق کیم

ایل انینك ظلمیدین عاجز بولدیلار کیم انینك

ایکی ایکنیدا انداق مرض پیدا بولوب ایردی

کیم اغریغی غه آدمی زاد مغزیدین اوزکا

هیچ نیمّا تسکین سپرماس ایردی

بعضی مورخلار انینك ایکیندین یلایلار

حیعتب غذالاری کیشی مغزی ایردی هم

دیب دوزلار هر تقدیر پیله هر کون ایکی کیشی

اولتورور ایردی کنه لیق کیشی بولماسه چك

سالیب سایر خلق دین قتل قیلور ایردی سپاهانی

کاوهٔ آهنکر نینك بیر اوغلی بو جهت دین قتیل

بولوب

ایدی اتّفاق یینه بر اوغلنه دخی قرعت دوشیجک
آنك اختیاری قالمیوب چاغروب فریاد ایدوب
خلقه طعنلر قلوب ضحّاکه سوکدی ایل دخی
غیرتله آکا متّفق خروج ایدوب سپاهاه
والیسنی اولدروب ضحّاك اوستنه یوریدیلر
بو اتفاق اوزره بی نهایت خلق جمع اولدی
فریدون که بعضیلر جمشید نبیره سی دیرلر
و بعضیلر ابتین اوغلی دیرلر که آنی طهمورث
نسلندن دیرلر اول زمانده ضحّاك وهمنده
چوبانلر آراسنده مختفی اولمش ایدی آنی ارایوب
بولوب کتوروب کاوه آهنکر سپهسالار اولوب
دمورجیلر بلینه بغلدقلری سختیانی بر
آغاج باشنه بغلیوب علم ایلیوب ضحّاکك
اوستنه یوریدیلر ضحّاك دخی خلقی کندودن
یوز چوردکلرینی بلوب طورمغه مجالی اولمیوب
قاچدی آخر قنده واردیسه آرد نجه واروب
طوتوب فریدون آنی جزاسنه یتوردی ضحّاکك
سلطنتی زمانی بیك ییله یتشدی .

مثنوی

بولوب ایردی ینه پیر اوغلی غه داغی چك توشتی

اول بی تحمل بولوب قتمقیریب ایلکاکوب طعن لار

قیلیب ضحاکنی سوکتی ایل داغی متفق بولوب خروج

قیلدیلار داغی سپاهان والی سنی اولتوروب ضحاك

اوستیکا یورودیلار بغایت قالین ایل جمع بولوب

فریدونی کیم بعضی جمشید نبیره سی دیب دورلار بعضی

آپتین اوغلی غه کیم طهمورث نسلیدین بولغای نسبت

قیلیب دورلار اول چاغدا ضحاك وهمدین قوپجی لار

آراسیدا یاشوروب بولور ایردی تا ینب کوتاریب

کاوه آهنگر سپاه سالار بولوب تیمورچی لار پیلیکا

باغلار سختیانی یغاج باشیغه باغلاب علم

قیلیب یوروب ضحاك دین چون ایل ایورولوب

ایردی تورا الماى قاچتی اما انی قاووب ایلیك

لاب فریدون اتی جزاسیغه یتکوردی ضحاك

ینك سلطنتی مینك ایردی

رباعی

مثنوی

~~فلک چوخ اولور~~

فلک چوخ اولور ظلم قلمغه خاص

دکل ظالم وعادل آندن خلاص

قلوب قتل ضحّاکیده طویمدی

فریدونی دخی قویمدی

فریدون ایو اخلاقلی عالم وعادل پادشاه ایدی

عدالتله عالم اهلنی خوش حال قلوب ضحّاک

جورندن اولان زخمره عدل الیله مرهم

اوردی وعمالقه دن قالان عادیلری دفع

ایدوب وکاوه آهنگری تربیتلر قلوب

اولو مرتبه یه یتشدردی وکاوه

آهنگرك اول علم قلدوغی سختیانی

تیمّناً وتبرّکاً مرصع قلوب احترام

ایلدیکم قوایخده درفش کاویانی دیدکلری

اولدر وفریدون عالمك اکثر بلادنی

آلدی وآنك اوچ اوغلی وارایدی اولوسی

سلم وکجیسی ایرج واورتانجیسی تور

مالکنی + ~~ملك ممالکنی~~ ?

رباعی

فلك تا ایرور ظلم قیلماقده خاص
ایماس ظالم و عادل اندین خلاص
قیلیب قتل ضحاکنی قویمادی
فریدونی داغی قوروق قویمادی

فریدون یخشی اخلاق لیق عالم و عادل پادشاه
ایردی عالم اهلین عدالت بیله خوشحال قیلیب ضحاك
جوریدین تاپقان زخم لاریغه عدل بیله هرهم قویدی
وقالغان عمال غه کیم عادیلار ایردیلار دفع قیلدی
وکاوه نی اولوق تریپت قیلیب تیمن اوچون انی
یغاج قه باغلاب علم قیلغان سختیانی نی مرصع
قیلدی کیم درفش کاویانی انی دیرلار و عالم
نینك اکثر بلادین آلدی انینك اوچ
اوغلی بار ایردی اولوغی سلم اورتانچیسی
تور کیچیکی ایرج ممالکین اوچاوکا

قسمت

ممالکنی اوچنه قسمت قلوب روی
معربدن یمنه وارنجه سلمه ویردی ترکستانه
وچین مملکتنی توره ویردی وفارس
وعراق وخراسان که کندوسنك تختی ودار
آلملکی ایدی ایرجه ویردی چون ایرج
بغایت عاقل وخلوق ایدی فریدون سائر
قارداشلرندن آنی آرتق سوردی بوجهتدن
آنلر دایم حسد ایچره ایدیلر فریدون چون تختنی
آکا مسلّم قلدی بونلر حسدلرندن اتفاق ایدوب
ایرجی اولدردیلر فریدون اول زمانده پیر اولمشیدی
آنلردن انتقام آلمغه قدرتی یوغیدی بو واقعدن
احوالی بغایت خراب اولدی عاقبت ایرج نسلندن
منوچهر کم ایرجك نبیره سی ایدی آنی
تربیت وتقویت ایدوب عظیم عسکر
چکوب واروب جدّینك قانن طلب ایدوب
سلم وتوری قتله یتشدردی آندن صکره
فریدون منوچهری ولیعهد قلوب عالمه
وداع ایلدی وفریدونك پادشاهلغی بش
یوز

15

قسمت قیلدی روم و مغرب دین یمن

حدود یخه چه سلم غه پردی ترکستان

وچین حدودین تورغه پردی و فارس

وخراسان وعراقنی ایرج غه پردی کیم

اوزی نینك دارالملکی و تختی ایردی چون ایرج

بغایت عاقل وخلیق ایردی ایکی اغالاریدین

انی کویراك سیوار ایردی الاردا دایم بو حسر

بار ایردی چون تختی انکا مفوض بولدی الار

جسددین اتفاق قیلیب ایرجنی اولتوردیلار

فریدون اولغایب ایردی الاردین انتقام تارتاردین

عاجز ایردی بو واقعه دین احوالی بغایت خراب

بولوب ایرج نسبتی دین منوچهر کیم نبیره سی

ایردی تقویت وتربیت قیلدی کیم جدّی نینك

قاتینی سلم وتوردین تیلاب الارنی

قتل قیلدی و فریدون نینك ارمانی قالماسی

عالم دین اوتوب منوچهرنی ولی عهد قیلدی

وفریدون نینك پادشاهلیغی پیش یوز

یيل

یوز ییل ایدی وموسی علیه السّلام آخل زمانده

ایدی وقارون دنی آنك زمانده کلدی ،

مثنوی

فریدون که عالمده یاپدی بساط

نیچه علم اهلنه یاپدی نشاط

آنکده فلکك قلدی طیراق یرین

نه ظالم نه عالم قومز هیچ برین

منوچهر ایرجك قزی اوغلی ایدی بعضیلر

اوغلنك اوغلی در دیمشلر واول عالم وعادل

پادشاه ایدی فرات ارقین اول قازوب عراقه

صو الیتدی وباغ وبوستانلر طرح ایدوب

کل وریاحینی باغلرده اول اکدی وچوق

دهقانلق آلتین اول آرایه کتوردی

وزمانده آلتمش ییل کچرکدنصکره تور اوغلی

افراسیاب عسکر چکوب آنك اوزرینه یوریدی

واول دخی مقابل اولیوب طبرستان جانبنه

چکلوب آمو صویندن اوته سنی آکا مسلّم قلدی

افراسیاب

ییل ایردی وموسی علیه السلام وقارون

آنینك زمانیدا ایردیلار ٭

مثنوی

فریدون که عالمدا یایدی بساط

بسی عالم اهلیغه یتی نشاط

انی هم فلکی چیکتی تونراق ساری

نی عالم نی عادل کیتارلار باری

منوچهر ایرج نینك قزی نینك اوغلی ایردی

بعضی دیب دورلار کیم اوغلی نینك اوغلی واول

عادل پادشاه ایردی فرات ایرمغین اول قازدی

وعراقه وعراقه سو ایلتی وباغلار وبستانلر

طرح سالدی واشجار وکل وریحان باغلاردا

ایلتی وکوپراك دهقانلیق زیبت ونزاهتین اول

اراغه کیتوردی وزمانیدین التمش ییل اوتکاندین

سونکرا تور اوغلی افراسیاب سپاه تاریتب

اینك اوستیکا یورودی اول طبرستان ساری

تاریتب اوروسمای آمو سویی دین تاریتی اکا

مسلم

یتی

تاریتب

تاریتب

تاریخ

افراسیاب دنی بو صلحه راضی اولوب دونوب
کتدی حقّ تعالی موسی علیه السلامی وقرنداشی هارونی
فرعونه کوندردی کم آدی ولید بن مصعب ایدی
و اول لاو بن سام اولادندن ایدی کم شداد
آنی مصر حکومتنه کوردرمش ایدی و شعیب
بن مدین بن اسمعیل آنك زمانده معبوث
اولدی و سپاه سالاری سام بن نریمان ایدی
و زال کیم رستم آتاسی در آنك زمانده وجوده
کلدی و منوچهر یوز یکرمی بیل پادشاهلق
ایلدی ،

مثنوی

منوچهر کم اولدی عالمده شاه
آکا اولدیلر جمله شهلر سپاه
آکا هم وفاسزلق اندی جهان
کشیده جهان تا مدی جاودان

نوذر منوچهرك اوغلی در آتا سندن صکره

ملك

١٧

مسلّم توتوب یاراش بولوب افراسیاب قایتی وحوّ

قالی انینك زمانیدا موسی وهارون علیهما

السلامنی فرعون غه کیم آتی ولید بن مصعب

ایردی بیّباردی واول الاسد الاود بن سام

اولادیدین دور کیم شداد انی مصر حکومتیغه

بیّباریب ایردی وشعیب بن مدیّن بن اسمعیل

انینك زمانیدا مبعوث بولدی وسپاهسالار

سام نریمان ایردی وزال کیم رستم نینك اتاسی

دور انینك زمانیدا متولد بولدی منوچهر

یوزیکرمی بیل پادشاه لیق قیلدی

مثنوی

منوچهر کم بولدی عالم غه شاه

اکا بولدیلار پارچاشه لار سپاه

اکا هم وفا سیز لیق ایتی جهان

کیشیکا جهان قالمادی جاودان

نودر منوچهر نینك اوغلی دور اتا سیدین

سونکرا

ملک آلا دکدی اما اول غایتده عیّاش وبی
پروا کشی ایدی منوچهر قودوغی قانونه
و قاعده رعایت اتمدی و ملک وسپاهی
خلل یول بولدی عاقبت افراسیاب آنك
اوزرینه عسکر حکوب کلوب آنی طوتوب
اولدردی واون ایکی ییل ایران ملکنده
طوروب ایرانی ویران قلدی شول حدّه
یتشدیکم آز یرده آبدانلق قالدی وبعض
تواریخده نوذری سوء زمان دیرلر وپادشاهلغی
زمانی بعضیلر التی آی وبعضیلر ایکی
ییل دیرلر وفردوسی شاهنامه سنده
یدی ییل دیرلر مثنوی

چو نوذر غه دوشدی جهانه کشوری
خلایق فراغتدن اولدی بری
آکاده جهاندن وفا یتمدی
جهان ایچره بردم قرار ایتمدی

افراسیاب آنی بعضیلر پشنك بن تور بن
فریدون اوغلی دیرلر وبعضیلر
آنك

18

سونکرا ملك انکا یتی اما اول عیاش و بی

پروا ایردی منوچهر قلعده قویغان قاعده ورسومنی

توزنا المادی و ملك وسپاهیغه خلل یول تاپتی

وافراسیاب چرمك تاریب کلیب انی توتوب

اولتوردی و اون ایکی ییل ایران ملکیدا توروب

بوز و غلوق قیلدی اولنوع کیم ازیردا آبادان لیق

قالدی بعض تواریخدا نودرنی سهر

نریمان دیب دورلار وپادساه لیغین بعضی آلتی

یل و بعضی ایکی یل سپّب دورلار

مثنوی

چو نودرغه توشتی جهان کشوری

خلایق فراغت دینی اولری بری

انکا هم جهان دینی وفا یتمادی

جهان ایچره تینمادی تا کیتمادی

افراسیاب انی بعضی دیب دورلار کیم پشنك

بن تور بن فریدون اوغلی دور و بعضی

اینلك

آنلك نسبتن كيومرثه چقاردلر امّا اولكى قول

صحيحرق در چونه افراسياب نوذرى اولدردى

ايراه ملكنى برمرتبه ده خراب قلدى كم آز پرده

معمور قالدى باغلرنى بوزدى وكاركزارنى يومدى

واغاچلرنى كسدى وعمارتلرنى يقدى وياقدى

اول زمانده سام بن نريمان كحوب اوغلى زال كه

رستمك آتاسى در آنّاسى تعزيتنه مشغول ايدى

وبعضيلر ديرلركه زال زاب بن طهماسب كه

منوچهرك نبيره سى در خروج ايدوب افراسياب

انكله طوريشمايوب يوز چوروب كندو ملكنه

عزيمت قلدى وافراسيابك پادشاهلغى اون

ايكى ييل ايدى ،

مثنوى

چو افراسياب اولدى عالم شهى

دكل ايدى ايش سرّينك آكهى

جهان ملكنى اوز ملكى قلدى كمان

آنيره آرادن چقاردى زمان

زاب بن طهماسب عادل پادشاه ايدى جوق

زمان

19

انینك نبین کیومرث قه بیتکورو بتورلار اما بورونغی

درست راق دور چون نودرنی اولتوردی ایران

ملکینی انداق بوزدی کیم از یردا معمورلوق

قالدی یغاج لارنی کیستی و عمارت لارنی بوزدی

و کاریزلار بیله بولاغلارنی کومدی و اول

فرصت دا سام نریمان اوتوب اوغلی زال رستم آتاسی

انینك تعزیتی غه مشغول ایردی و بعضی دیب

دورلار کیم زال اوز کوچی بیرله سپاه آراسته قیلیب

آنی ایران ملکیدین چیقاردی بعضی دیب دورلار

کیم زاب بن طهماسب کیم منوچهر نبیره لاریدین دور

خروج قیلیب اول انینك بیله اوروشور یاراغین تاپمای

یوز ایوورروب اوز ملکی کا عزیمت قیلدی افراسیاب

پادشاه لیغی اون ایکی ییل ایردی ،

مثنوی

چو افراسیاب اولدی عالم شهی

ایماس ایردی ایش سری نینك آگهی

جهان ملکین اوز ملکی قیلدی کماه

انی هم چیقاردی الدین جهان

زاب بن طهماسپ نی زدهم دیب دورلار نسبی

یوقاری

نبین

انداق ... کیم ... tant ... que ... tellement que

کیم ... tant ... que ... کو مرتبه

کیچنوب ... مر کچوب ... اوتوب ... et ainsi mort

تعزیت vanconti ressemblés à .. pleurs la mort de ...

کماه ا .. مر کماه داشتی ... کماه قلمق کماه

زمان افراسیاب ایرانه ویران قلدوغی یرلرك
اصلاح وتعمیرینه مشغول اولدی کم فی الجمله
اباد انلغه یوز طوتدی دیرلر کم یدی یيل
رعیتلدن خراج آلمدی وبعضی خزاین کم متوجهرده
و نوذردن قالمشیدی کم قلعه لر محکمکنده
افراسیاب الدکتوره ممش ایدی اول خزاینلره
زاب بن طهماسب سلطنت اسیابن دوزوب
معاش کچوردی و نزال بن سام آکا خدمتلر
قلوب اول ویرانه اولان یرلری عمارت قلمقده
آکا یاردم ایلدی وزاب ایکی رود خانه
کم آکا زابلین دیرلر عراق ملکنده چقردی
وبعضیلر دیاربکرده دیرلر وکندو حیاتنده
ایکن سلطنتی کرشاسبه تسلیم ایلیوب
فراغت کوشه سنده عبادته مشغول اولدی
وآنلك سلطنتی زمانننی بناکتی بش یيل
دیمشدر واوزکه توایخده اوتوز یيلدر
دیرلر ،

مثنوی

20

یوقاری اوتنی عادل پادشاه ایردی کوپ وقت ایران دا
افراسیاب بوزغان یرلارنینك اصلاحی غه مشغول
بولدی کیم یوز اباد انلیق قه قویدی یرلار کیم
یتی یيل رعیت دین خراج آلمادی و بعضی خزاین
کیم منوچهر ونودر دین قالیب ایردی کیم
افراسیاب قلاع حصانتی دین املیك لای المادی
اول خزاین بیله یتی یيل زاب طماسب سلطنت
اسبابین توزوب معاش اوتکاردی وزال بن سام
الا خدمت لار قیلدی و بوزوق ممالکنی توزاردا
امداد ایردی و زاب ایکی رودخانه کیم زابین یرلار
عراق ملکیدا چیقاردیلار و بعضی دیاربکردا دیب
دورلار و اوز حیاتی زمانیدا سلطنت نی
کرشاسب غه مسلم توتی اینك پادشاهلیغین
بناکتی پیش یيل دیب دور اوزکا تواریخدا
اوتور یيل دور

مشنوی

سلطان رعیت پرور rex subditorum alitor pater

املیك = املیك

مثنوی

چو آفاق ملکینه شاه اولدی زاب
دوزتدی نه کم بوزدی افراسیاب
اولور ظلم ایشندن ایو عدل ایشی
چو قالمز نه عادل نه ظالم کشی

کرشاسب آنك آتاسی بن یامین یعقوب
علیه السلامك قزی ایدی و آتاسی زاب بن
طهماسبك قرنداسی ایدی چوق تواریخده
رستم دستانی آنك نسلندن در دیرلر،
امّا فقیر قتنده بو قول بعید کورنور زیرا
زال کم رستم دستانك آتاسی در آنك قتنده
سپهسالار ایدی و کرشاسبی کزیده ده
بلکه چوق تواریخده منوچهر نبیره لکنه
چقاردلر و رستمی سام بن نریمان بن اترب بن
ابتینه چقاردلر کرشاسب زمانده افراسیاب
ینه عسکر چکوب ایران اوستنه کلوب کرشاسب
لیله مصاف قلوب رزم دوزدی و افراسیاب
جنکنده فوت اولدی و زال زر زابلستانه ف

کرشاسب ۲ نده ۲

یامین

مثنوی

چو آقاق ملکیکا شاه اولدی زاب

تو زاتی نکیم بوزدی افراسیاب

ایرور ظلم دین یخشراق عدل ایشی

چو قالماس نه ظالم ند عادل کیشی

کرشاسب نینك اتاسی ابن بامین بن یعقوب

علیه السلام نینك قزی ایردی و اتاسی زاب بن

طهماسب قارداشی ایردی کوپراك تواریخدا

رستم داستانی انینك نسلیدین دیب دورلار

اما فقیر قاشیدا بو قول یراقراق کورونور

نیوچون کیم زال کیم رستم نینك اتاسی دور

انینك قاشیدا سپهسالار ایردی و کرشاسبنی

کزنده دا بلکه خیلی تواریخدا منوچهر نبیره لیکی کا

چیقاریب دورلار و رستم نی سام بن نریمان بن

اترب بن آبتین عه یتکور و بتورلار و اندا

علم کرشاسب چاغیدا افراسیاب یانا چریك

تارتیب ایرانغه قیلیب کرشاسب بیله مصاف توزوب

رزم قیلدی و آخر افراسیاب اوروشیدا کرشاسب فوت

بولدی

چری چکوب کلوب افرآسیابی ایراندن چقاردی

وکرشاسبک سلطنتی زمانده اختلاف واردر

نظام التواریخده وبناکتی ده یکرمی بیل در

وکزیده ده و منتخبده آلتی بیل در

وبعضیلی بش بیل دیمشلر

مثنوی

چوکرشاسب اولدی جهان خسروی

وارایدی پنه شاهلر پیروی

چقاردی ارادن سپهر رژم

یتوردی آکاده نیچه درلو غم

ایکنجی طبقه کیانیلر در

وآنلر طقوز کشی درکم سلطنت سوردیلر

وبعضیلر اسکندری دخی آنلردن طوتوبدر

اول وجه اوزره اون کشی اولور و سلطنتلری

زمانده اختلاف ایلمشلر باری بهر تقدیر

ایله یدی یوز بیلدن آرتقدر وکیانیلردن اول

کشی

بولدی وزال زر زابلستاندین چریك تارتیب قیلیب
افراسیابنی ایراندین چیقاردی وکرشاسب نینك
سلطنتی زمانیدا اختلاف دور نظام التواریخ دا
وبناکتی دا یکرمی بیل دور کزیده بیله منتخب دا
التی بیل بعضی دا پیش بیل هم بار والله اعلم

چوکرشاسب بولدی جهان خسروی
بار ایردی ینه شاه لار پی روی
چیقاردی ارادین سپهر دژم
نیچوکلکیم ینه شاه لار آنی هم

ایکینجی طبقه کیانی لار دور

والار توقوز کیشی سلطنت قیلدیلار وبعضی
دا غی اسکندرنی الاردین توتوب اون دیب
دورلار وسلطنت لاری نینك زمانینی هر نوع
دیب دورلار بارچا تقدیر بیله یتی یوز [illegible]
بیل دین یوقاری دور وکیانی لار دین اول

لکمنی

سپهر دژم forma Dura, mala, contraria. Hyp. pati دژم
in qui Dominatur la fors des combats
fortuna prælii

کشی ~~اولدور~~ که سلطنت ایلدی کیقباد در و آتی
زاب بن طهماسب اوغلی منوچهر- نسلندن در
دیدیلر اکثر اوقات چیحون کنارنده اولوب متّصل
اتراکله جنك ایدردی تا شول وقته دك کم پیشدادیلر
توکنوب افراسیاب تواندن عسکر چکوب
ایران قصدینه یوریدی و کیقباد اول وقت
کوه البرزده ایدی زال رستمی کوندروب
واروب کیقبادی کتوروب باشنه تاج قویوب
ایران سلطنتن آکا مسلّم قلوب اولدخی
افراسیاب اوزرینه یورویوب ایراندن
چقاردیلر و رستم اول جنکده بهادرلقلر
کوستروب صکره کیقباد آکا جهان پهلوانلغنی
ویردی و سپهسالار قلدی و لقمان حکیم
و اشمویل پیغمبر و طالوت آنك زمانده
کلدیلر و بعضی خرقیل و خضر و الیاس
و الیسع دخی آنك زمانده کلدی دیدیلر
و بعضیلر یونس پیغمبری آنك زمانده کلدی
دیدیلر

23

کیشی کیم سلطنت قیلدی کیقباد ایردی وانی

زاب بن طهماسب اوعلی منوچهر نسلیدین دیب دورلار

کوپراک اوقات جیحون قیراغیدا بولوب اتراک

بیله اوروشوب یورور ایردی اول وقت قه چه

کیم پشوادی لار توکاندی لار افراسیاب یانا توراندین

ایران قصد یغه سپاه تارتیب یوروردی وکیقباد

البرز کوه دا ایردی زال رستم نی یباردی کیم انی

لتیوردی وباشیغه تاج قویوب ایران سلطنتین

الکا مسلم توقتوب یوروب افراسیاب نی قاییتاردیلار

ورستم اول اوروش کیم افراسیاب بیله اوروشتی

انینك زمانیدا ایردی رستم غه جهان پهلوان لیق

لقبی پریب سپهسالار قیلدی ولقمان حکیم

وطالوت

واشمویل بیغمبر انینك زمانیدا ایردیلار وبعضی

خرقیل وخضر والیسعنی والیاس والیسعنی

هم دیب دورلار ویونس نی هم دیب دورلار علیهم

السلام وکیقباد یوز یکرمی بیل پادشاه لیق قیلدی

مشور

دیدیلر و کیقباد یوزیکری یل پادشاهلق ایلدی

مثنوی

چو دوزدی جهان بر منش کیقباد

سرود کینی ایله ایردی شاد

ولی قلدی چرخ مخالفه سیر

آنک دخی عیناکرنه نوحه کر

کیکاوس کم بعضیلر کیقباد اوعلی در

و بعضیلر نبیره سی در دیدیلر چون کیقباد

ولی عهدی ایدی آنله یرینه سلطنت تختنه

اوتوردی و اول مختلف مزاج و متلوّن طبیعت

و منقلب رأی کشی ایدی با وجود عظیم سلطنت

ایله نیچه کرّه کندویی مهلکه ره یراغوب بنده ره

دوشدی صکره رستم خلاص ایلدی جمله دن

بری مازندران قیدی در کم فردوسی شهنامه ده

دییوندر که هفتخوان یولی ایله واروب رستم

آنی خلاص ایلدی وینه یمنده ذوالاذعار

حمیری کم یمن پادشاهی ایدی آنی وجمیع ارکان

دولتنی

+

مثنوی

چو توزدی جهان بزمینی کیقباد
سرود کیانی بیله ایردی شاد
حسپرخ ..
ولی قیلدی چرخ مخالف سیر
انینك داغی خنیاکرین نوحه کر

کیکاوس کیم بعضی کیقبادنینك اوغلی دیب
دورلار بعضی نبیره سی دیب دورلار چون انینك
ولی عهدی ایردی انینك اورینغه سلطنت
تختی غه اولتوردی و اول مختلف مزاج ومنقلب
رای کیشی ایردی با وجود عظیم سلطنت
نیچه قاتلا اوزین مهلکه لارکا سالیب
بندلارغه توشتی و رستم خلاص قیلدی بیری
مازندران قیدی دورکیم رستم نی فردوسی شاهنامه دا
دیب دورکیم هفتخوان یولی بیله باریب انی
قوتعاردی قولتقاردی ینه بیری یمن دا ذوالاذعار حمیری
کیم یمن پادشاهی ایردی آنی غفلتی جهتی دین آنی

وحمیر

دولتنی طوتوب قید ایلدی اندہ دخی رستم واروب

ذوالاذعارله مصالحه ایدوب ذوالاذعارك قزی

سودایهٔ کایکاوسه آلوب آنی و آدملرنی چقاردی

کایکاوس دخی بو شکرانیه قز قرنداشی قزی

مهرنازی رستمه ویروب سپهسالار لقدهٔ

سلطنت پایه سنه یتوردی وکایکاوسك سودایه دن

غیری آنادن سیاوس آدلو بر اوغلی واردی

که یوسف علیه السّلامدن صکره آنك کبی

جمیل یکیت کلمامش وآنی رستم صقلیوب

تربیّت قلمش ایدی سودایه کم اوکای اناسی

ایدی آکا عاشق اولوب آندن مراد حاصل

ایده مدوکی اجلدن آنی کیکاوس قتنده کنرو

ایله متّهم ایدوب قوولدی وسیاوش دخی

کندویی اول تهمتدن بری اتمکیچون کنرو

ارادتیله اوده کیردی چون سیاوش اول

تهمتدن بری ایدی اوده آکا ضرر یتشدرمدی

عاقبت

25

وجمیع ارکان دولتینی توتوب بند قیلدی انداهم رستم
باریب ذوالاذعار بیله مصالحه غه قرار پریب
سودابه کیم ذوالاذعارنینك قزی ایردی کیکاوس خنه
قولوب انی والین چقاردی بو ایشلار شگرانه سیغه
اوز خواهرزاده سین کیم کیم مهرناز ایردی
رستم غه پریب آنی سپهسالارلیغدین سلطنت
پایه سیغه یتکوردی وکیکاوس نونك اوغلی
بار ایردی سودابه دین اوزکا انا دین سیاوش
آتلنغ کیم یوسف علیه السلام دینی سونکرا
نیکویك جمیل سکیت یوق ایردی وبارچا
ایرداملاردا حسنی غه یاراشا ایردی وآنی رستم
اسراب ایردی تربیت تاپیب ایردی سودابه
اوکای اناسی انکا عاشق بولوب ایردی انداین
کام حاصل قیلا آلمای اوزقور قوپخندین کیکاوس
قاشیدا آنی اوزی بیله بدنام قیلیب چاقتی
واول اوز براوتی اوچون اوتقه کیردی چون
اول تهمت دینا معرا ایردی اوت دین آسیب
تاپمادی

اوتقه ۲۰

عاقبت آتاسنك خطا رأیی ومتلوّن

مزاجنده وهم ایدوب قاچوب تورانده افراسیاب

قتنه واردی وافراسیاب آکا اعزاز و اکرام

ایدوب قزن ویروب ترکستان ولایتنی آکا مسلّم

قلدی امّا قرنداشی کرسیوزك حسدنده

آنی قولیوب یرلمز یرماز آکلتدوغی تحقیق

ایتمیوب آنی بیگناه اولدردی صکره افراسیاب

قزندن سیاوش براوغلی طوغوب آدنی کیخسرو

قودیلر بلوغ حدّنه یتسدکدن صکره کیو

بن کودرز کشواز سپاهاندن یالکز کلوب

کیخسرو وآناسنی آکوب قچوب ایرانه ایلتدی

رستم سیاوش حلنده قانغی طلب ایلیوب

تورانه عسکر چکدی بی نهایت قتل ایلدی

وافراسیاب توراندن قچوب افراسیاب ایرانی

خراب اتدوکی کبی رستم دخی توراني خراب

ایدوب

26 قاپمادی و اتاسی نینك خطا رایی و تلوند
مزاجیدین وهم قیلیب قاجیب توزانغه افراسیاب
قاشیغه باردی و افراسیاب انکا اعزاز و اکرام
قیلیب قزین پریب ترکستان ولایتین پردی
اما کرسیوزنینك حسددین سعابت
پیکناه قیلغانی بیله تحقیق قیلمادی انی بیکناه
اولتوردی وانینك پاره سیغه عجب حیف
یوزیدین ظلم باردی انینك قتلی دین
سونکرا افراسیاب قزیدین انینك اوغلی
توغدی آتین کیخسرو قویدیلار اول
بیتکاندین بلوغ حدیغه یتکاندین سونکرا کیو بن
کودرز کشواد اصفهان دین یالغوز یاشورون
کیلیب کیخسرونی اناسی بیله الیب قاجیب
ایرانغه ایلتی ورستم سیاوش فاشین تیلاب
توزانغه چریك تارتیب نهایت سیز قتل
قیلدی و افراسیاب انوین قاچتی و رستم
افراسیاب و ایرانلی بوزغاندیك توزانی بوزوب

ایدوب کتدی وکیکاوس فاسد خیالاتندن یری

دخی بو درکه صندوغه کیروب دورت کوشه بسنه

کرکسلر بغلیوب کوکه چقارن دیو هوایه

آغدی قوشلر یورلدقدن صکره آنی ینه یره

برقدیلر چونکه کیکاوس غایتده پیر اولدی

کیخسروی ولیعهدی قلوب دیرلکنده

آنی پادشاه ایلدی وآنك زمانده

پیغامبرلردن داود وسلیمان علیهما

السّلام کلدیلر ولقمان حکیم دخی آنك زمانده

کلدی واثارنده رصددرکم بابلده دورمشدر

سمدیکی حالده آکا تل غرغون دیرلر وسیاوش

ایچون برماتم طوتولوبدرکم عالمده هرگز

آنك کبی ماتم طوتلمامشدر تواریخ اهلی

متّفقلردرکم ساج کسمك وقیل وکول کیمك

اول ماتمدن قالمشدر وکایکاس یوز اللی یل

پادشاه اولدی ،

مثنوی

یا اینب قیلدی وکیکاوس نونك فاسد خیالاتی

دین بیری بو ایردی کیم صندوق قه کیریب تورت

کوشه سیدا قاچیر یا ایورکوت باغلاب آسمانغه

بارورمین دیب هوا توتوب قوشلار هارغاندین

سونکرا آنی یرکا توشور دیلار چون قاریب

ایردی کیخسرونی ولی عهد قیلیب تیرلکیدا

انی پادشاه قیلدی وبیغمبرلاردین داود

وسلیمان علیهما السلام ولقمان حکیم انینك

زمانیدا ایردی لار واتاریدین رصد دور کیم

بابل دا یاساب دور کیم حالا تل عقرقون

دیرلار سیاوش اوچون ماتم ایلی انداق

ماتم توتی لار کیم هرکز هیچ کیشی انداق

یاد پرماس تاریخ اهلی متفق دور لار کیم

ساج وقیرقماق وکوك وقزا کیمالك اول

ماتم دین قالدی وکیکاوس یوز ایلیك

بیل لیق پادشاه لیق قیلدی

تیرلکیدا

قزا / قزا

اللی ح / ه

حشوی

مثنوی

چو کلدی کیکاوس اولدی سریر اوزره زیب

یتمیش کون اکا چرخ ویردی فریب

اگرچه سمایه یتشدردی آنی

سمادی ولی یره اوردی آنی

کیخسرو چون کیوانی تورانده کتوروب

ایرانده سلطنت تختنه اوتوروب فرامرزله

طوسی افراسیابه دفعه کوندردی و اول

ایکیسینک کیخسروه قرابتلری وار ایدی

بونلره وصیت ایلدی کم تورانده سیاوش

نسلندن فرود آدلو بر کمسنه وار در زنهار

آکا ضرر یتومیه سز بونلر تورانه واریجق

فرود بونلره ال ویرمیوب عار ونزاع ظاهر

ایلیوب آخر الامر اله کلوب طوس سفیله

قتله یتشدی بونلر دخی افراسیابله جنك

ایدوب صنوب قچوب کیخسروه کلدیلر

کیخسرو دخی طوسه غضب ایدوب

حبس امر ایلدی وطوس دخی ارایه دلکجیلر

براغوب

مثنوی

چو کاوس مسند اوزه تاپتی زیب

نچه کون اکا چرخ پردی فریب

اگرچه فلک کا یتوردی انی

فلکده دین ولی یرکا اوردی انی

کیخسرونی چون کیو تورانز زمین دین کیلتوردی

ایرانده سلطنت تختی دا اولتوردی وفرامرز

بیله طوسنی اوراسیاب دفعی غه یبار دی

واول ایکا وانکا یاقین اوروق ایردیلار سوز

توتوردی کیم سیاوش نسلیدین فرود

تورانده دور الکا آسیب وزحمت یتکور

مانکیز فرود الار بیله نزاع ظاهر قیلدی

ایلیک کاتوشتی طوس سعی بیله قتل غه

یتی الار اوزاسیاب دین شکست تابیب

قاتیب کیلدیلار کیخسرو طوس غه غضب

قیلیب حبس بویوردی اول استعفا قیلیب

براغوب عفو طلب ایدوب ینه افراسیاب

جنکنی بوینده آلدی وکیخسرو آنی بندن

چقروب تکرار عسکر قوشوب افراسیاب

اوزرینه کوندردی بو دفعه ینه انی اسیاب

ظفر بولدی عاقبت کیخسرو کندوسی عظیم

عسکر چکوب افراسیاب اوزرینه یوریوب

افراسیابک مقابلیه قدرتی اولیوب

جنکدن یوز دوندروب قاچدی کیخسرو

اردنجه واروب برانچه کره طورشوب

hz 6. poutaux

اورشدیلر دایما ظفر کیخسرولک اولدی

بر دفعه خوارزمده طورشدیلر شیده کیم

افراسیابک اوغلی ایدی انده قتله یتشدی

افراسیاب آندن دخی قاچوب عراق عجم

جانبنه متوجه اولدی کیخسرو دخی اردنجه

واروب تا آذربایجانه واروب آذربایجانده

ینه اورشوب عاقبت افراسیاب کیخسرو

النده

29

ینه افراسیاب اوروشین اوزیکا توتوب
کیخسرو آنی بند دین چقاریب ینه سپاه
باشلاتیب یباردی بوقاتلا هم افراسیاب غه
طفر تاپا آلمادی عاقبت کیخسرو اوزی
عظیم جریك تارتیب یورودی افراسیاب
تورووش پرمادی ~~ده~~ دانی یوز قاییاردی
اول قاچار ایردی و بوقاوار ایردی نیچه
قاتلا کیم توروب اوروشتی فتح و طفر
کیخسروغه ایردی خوارزم دا اوروشوب
شیده نی کیم افراسیاب نی ~~ایردی~~ اوغلی
ایردی اولتوردی افراسیاب اندین هم
هزیمت قبلیب عراق عجم ~~ده~~ ساری متوجه
بولدی اول دانی متعاقب کیلور ایردی
تا اذربیجانده اوروشوب افراسیاب کیخسرو

ایلیکده

النده قتله یتشدی ورستم دستانک نچه کره
جنکلری افراسیاب وکودرز کشواد وپیران
و ویسه ایله وبیژنک ایران زمینه واروب
قیلانلر قیلانلر اولدرد کنک منیژه آنی
تورانه ایلتوب افراسیاب بندنه دوشوب
و رستم بازرکان صورتیله واروب بیژنی
بیژنی بندن خلاص ایتدوکی تواریخ
و شاهنامه لرده مضمونی اوزره کیخسرو
زماننده واقع اولمشدر چونکه کیخسرو
خاطری افراسیاب اضطرابندن امین اولدی
لهراسب کم کیقباد نسلندن ایدی پادشاهلغه
اوتوردی کندو سلطنت ترکن قلوب خلق
اینجندن غائب اولدی بعضیلر آنی پیغمبر ایدی
دیدیلر اول قدر بخشی صفاتی وایو آثاری وار
ایدی که کیانیلردن آنلک کبی پادشاه کلمدی
بعضیلر دیدیلر که سلیمان پیغمبر علیه
السلامدن قچوب بلخ ناحیه سنه واروب

کشواد

ایلیکیدا مقتول بولدی و رستم نینك نچه
قاتلا مصاف لاری افراسیاب وکودرز کشواد نینك
مصاف لاری پیران ویسه بیله و پژن نینك
ارمان زمینغه باریب قابان لارنی اولتوروب
منیژه آنی تورانغه ایلتیب افراسیاب بندیغه
توشکانی و رستم بازرکانلار صورتی بیله باریب
پژن نی بنددین خلاص قیلغانی تواریخ
و شاهنامه مضمونی بیله کیخسرو زمانیدا
واقع دور و کیخسرو نینك خاطری افراسیاب
افسادیدین جمع بولغاندین سونکرا لهراسب
نی کیم هم کیقباد نسلیدین ایردی پادشاه لیق
قه اولتورتوب اوزی سلطنت ترکین توتوب
ایل اراسیدین غایب بولدی بعضی دیب دورلار
کیم اول بیغمبر ایردی اما انچه یخشی آثار
صفاتی بار ایردی کیم کیانی لاردا انداق پادشاه
اوتمادی بعضی دیب دورلار کیم سلیمان علیه السلام
دین قاچیب بالخ ناحیتی غه باریب اندا

هلاك

هلاك اولدی وكيخسروك پادشاهلغی
التمش يیل ايدی وآنك زمانده انبيادن
سليمان عليه السلام واخيارده سيلوفی
وحكمادن فيثاغورث ايدی

مثنوی

يينه اولدی كيخسرو پاك رأی
جهان كشوری ايچره اول كتخدای
ولیكن بو زال اشتلم ايلدی
جهانده آنی دخی كم ايلدی

لهراسب بن اروند كيكاوسك كوچك
قرنداشی اوغلی ايدی دار الملكی بلخ ايدی
عالمك اكثر بلاددة مسخر ايلدی اما چون
چون آثاری سلطنت قاماش ايدی
و كيخسروك دخی اوغلی يوغيدی
ملكی آكا ويرجك خلقه كوچ كلدی
و اولدغی بو ايشی فهم ايدوب خلقله
بر وجه اوزره معاش ايلدی كم جمله سی
راضی و شاكر اولوب جانه ودلدن محبت
ايدرلر

هلاك بولدی والله اعلم کیخسرونینك پادساه
لیغی التمیش یل ایردی انینك زمانیدا انبیادین
سلیمان علیه السلام و احبارلردین سیلونی
وحکمادین فیثاغرس ایردیلار ،

یانا بولدی کیخسرو پاك رای
جهان کشور و ملکیدا کتخدای

ولیکن بو زال اشتلم ایلادی
جهاندین داغی آنی کم ایلادی

لهراسپ بن اروند کیکاوس نونك اینسی نینك
اوغلی در دار الملکی بلخ ایردی عالم نینك کوپراك
ملکین اچتی اما چون اتالاری سلطنت
قیلمایدور ایردیلار و کیخسرونینك اوغلی
یوق جهتی دین ملکنی آکا بیرکاندا ایلکا قایتیق
کیلدی چون اول بو امشنی انکلادی ایل بیله
انداق بارشتی کیم پارچا انی یتلادیلار ملکه
آچماغی

و ملك اچاغنك سببي اولديكم ايكى
اوغلى واريدى كشتاب و رزين آكا بر
سهو دوشدى كم كندو اوغلانلردن كيكاوس
اتباعنه ممالكك ايولرن ويردى بوجهتدن
چون كشتاب بغايت رشيد و بهادر
كشي ايدى تحمّل ايده ميوب آندن
كيدوب رومه وارديى آنده آكا ايو
ايشلر ال ويردى آزدها و گركدن
اولدرمك كبى دخى بونك كبى بهادرلقلر
ايلدى بارى بهر تقدير قيصر آكا قزن
ويروب كيكوكو ايندى و اول
ارادن بو انتقامى المغه رُومدن چرى
چيكوب خراسان اوستنه يورودى
اتاسى دخى اوز غلطنى بلوب انى ولىّ
عهد قلوب پادشاهلغى آكا ويروب
كندوسى دخى بغايت پير اولمشيدى بر
كوشه طوتوب عبادته مشغول اولدى
وبخت نصر بن كودرز كم عالمك بر
خرابلغنه دخى اول سبب اولمشيدى
لهراسبك

آچماغی نینك جهتی اول بولدی ایکی اوغلی
بار ایردی کشتاسب بیله رزین انکا پرسهو
توشتی کیم اوز اوغلانه لاریدین کیکاوس
اتباعی غه یخشیراق مالك بیردی بوجهت
دین کشتاسب چون بغایت رشید و بهادر
کشی ایردی تحمل قیلا آلمای اندن یامان لاب
روم غه باردی اندا انکا یخشی ایشلار دست
بیردی تواریخ دا اژدها وکرکدین اولتوردی
دیب دورلار هرتقدیر بیله قیصرانی کوما
و قیلیب قیزین انکا بیردی اول آتاسیدین
انتقام تارتارغه روم دین چریك تارتیب
خراسانغه باردی اتاسی اوز غلطین پیلیب
انی ولی عهد قیلیب پادشاه لیغین انکا بیریب
اوزی چون اول غایب ایردی کوشه توتوب
عبادت قه مشغول بولدی و بخت نصر بن
کودرز کیم عالم نینك پیر بوزوغلوغی دیرلار
که آنینك ظلمیدین ایردی لهراسب نینك
کماشتهسی

+ ٢: ٨١٦ ٧٠

لهراسبك كماشته سی ایدی کم لیکی کره
بیت المقدّسی یرالیه برابر الیدی ودانیال
پیغمبر ایله عزیر پیغمبری علیهما
السّلامه اسیر قلدی بوجهتدن دیرلر
که بر ییلی یا اوچ ییل صورتی مسلخ اولدی
وآندن صکره دانیال پیغمبری قویو
ویردی ودانیال چری چکوب بخت
نصر اوستنه یورودی واول قاچوب
خوزستان قلعه سنی برکیدوب ودانیال
قلعه یی آلوب آنی هلاك ایلدی ولکن
بخت نصر بابنده سوز بغایت چوق
اولدوغی اجلدن بو مختصرده یازلمدی
چون لهراسب تختنی کشتاسپ تسلیم
ایلدی وکندوسی بلخده عبادته مشغول
اولدی وکشتاسپ بعضی بلاد فتحنه
مشغول ایکن ارجاسب کلوب لهراسبی
اولدروب بلخی آلدی ولهراسبك
سلطنتی زمانده عزیر وارمیا ودانیال
علیهم السّلام واردیلر وپادشاهلغی
زمانی

کماشته سی ایردی کیم ایکی قاتلا پیت المقدس
فی یرینه توزاتی ودانیال پیله عزیر
علیهما السلامنی اسیر قیلدی بوجهت دین
دیب دورلار کیم پیریل ویا اوچ ییل مسخ
بولدی اندین سونک دانیالنی قویدی ودانیال
جریك تارتیب بخت نصر اوستیکا یورودی
قاچیب خورستان قورغانینی برکتی ودانیال
قورغانتی آلیب انی هلاك قیلدی ولیکن
بخت نصر با پیدا سوز بغایب کوب اوچون
بو مختصردا موندین ارتوق پیتمیسه
بولماس ایردی چونه لهراسب تخت نی
کشتاسب قه تاپشوردی واوزی بلخ دا
عبادت قه مشغول ایردی کشتاسب بعضی
بلاد فتحی غه مشغول ایرکاندا ارجاسب کلیب
بلخنی آلیب لهراسب نی اولتوردی ولهراسب
نینك پادشالیغی یوز یکرمی ییل ایردی انینك
زمانیدا غی انبیا عزیر بیله ارمیا ودانیال
علیهما السلام ایردیلار والسلام

مثنوی

زمانی یوز یکرمی بیل ایدی

مثنوی

بنده اولدی لهراسب صاحب سریر

که اولدی الندہ سلطنین اسیر

نه ملکی امان بولدی کشتاسبدہ

نه جانی خلاص اولدی ارجاسبدہ

کشتاسب چون حلب ملکنده تخته اوتوردی

و زردشت حکیم آمل زمانندہ ظهور ایدوب

و اول کبر دینده ریاضتلر و مجاهدهلر

چکوب زند کتابنی تصنیف ایدوب خلقی

اول دینه دعوت ایلدی چون حکیم ایدی

ریاضت جهتیله خلقی تسخیر ایلمش ایدی

ریاضة

و کشتاسبی دخی فریفته قلوب کندو

دیننه قویوب خلقی دخی اول دینه قویدی

و رومده قیصره دخی ادم کوندروب آنی

دخی بو دینه دعوت قلدی قیصر فریدون

عهدنامه سنی کوستردی کوردیکه روم

قیصرلری هرنه دینده اولورسه کمسه

آنلره

مثنوی

ینه بولدی لهراسب صاحب سریر
که بولدی قولیدا سلاطین اسیر
نی ملکی امان تاپتی کشتاسب دینی
نی جانی خلاص اولدی جاماسب دین

کشتاسب چون حلب ملکیدا تخت قه
اولتوردی و زردشت انینك رمانیدا ظهور
قیلدی و اول کبر دینی دا ریاضت لار و مجاهد
لار تارتیب زند کتابینی تصنیف قیلیب ایلنی
اول دینی غه دعوت قیلدی چون حکیم ایردی
و ریاضت جهتی دینی ایلنی صیّد قیلیب ایردی
کشتاسب نی هم فرقه قیلدی کشتاسب
زردشت دینین اختیار قلدی و ایلنی
هم اول ملت قه کیوردی و روم دا قیصر غه کیشی
یبا ریب آنی دانی بو دین غه دلالت قیلدی قیصر
فریدون عهد نامه سینی کور کوزدی کیم روم
قیصرلاری بیر دینی دا بولسه لار کیشی
تغییر

کسه انلره تعرّض ایدوب تغییر ویرمیه لر
دیمش واول دخی جدّی فرمانه انقیاد
ایدوب اول تکلیفدن کچوب وکندوسی
اصطخر تختنده اوتوروب زند کتابنی اوقمغه
مشغول اولدی ارجاسب بن اوآسیاب
کم ترک پادشاهی ایدی نته کم یوقاریده
ذکر اولندی ولایتی خالی بولوب بلخی
آلوب لهراسبی اولدروب قزلرینی کنم
کشتاسبک قز قرنداشلری ایدی
اسیر ایدوب بلخی یعقوب چوق غنایمله
دونوب ملکنه کتمش ایدی کشتاسب
ایشیدوب انتقام ایچون رستمه حکم
کوندرمشیدی ورستم آنکه حکمنه انقیاد
اتمیوب زابلستاندن کلمدی کندو اوغلی
اسفندیارکم قلعهٔ سفیده محبوس ایدی
ملکک وعده سی قلوب عسکر قوشوب
ارجاسب انتقامنه کوندردی اسفندیار
دخی واروب ارجاسبی اولدروب تورانملکنی
نهایتنه وارنجه آلوب قز قرنداشلرینی
اسیر لکدن چیقروب غنایم عظیمه ایله کلوب
ملکه

35

تغییر بیرماسون اول جدی فرمانین
انقیاد قیلیب اول تکلیف دین کچتی و اوزی
اصطخر تختیدا زند کتابین اوقورغه مشغول
بولدی ارجاسب بن افراسیاب کیم ترک
پادشاهی ایردی اندا ق که ذکری اوتی ولایت نی
خالی تاپیب بلخنی آلیب لهراسب نی
اولتوروب قیزلارنی کیم کشتاسب نینگ
سنگیل لاری بولغای اسیر قیلیب بلخنی بوزوب
کوپ غنایم بیله ملکیکا قایتی کشتاسب ایشتیب
انتقام اوچون رستم نی رقم قیلدی رستم
سوزین انقیاد قیلمادی و زابلستاندین
کیلمادی اوز اوغلی اسفندیارنی کیم در
سفید قورغانیدا محبوس قیلیب ایردی چقاریب
ملک وعده سی قیلیب سپاه باشلاتیب ارجاسب
انتقامیغه یبارردی اسفندیار باریب ارجاسب نی
اولتوروب تورانلنی پشتت کا دیکونجه الیب
سیکنل لارینی اسیرلیکدین چقاریب عظیم غنایم بیلا
کیلدی

ملک استدعاسی قلیجق قلیجق کشتاسب
یا رستم آنلر حکمنه اطاعت قلمدوغی اجلدن
ویا ملک سلطنتدن کچمدوغی اجلدن
اسفندیاری رستم جنکنه کوندردی کم
آنک طرفندن خاطری جمع دکلدی کم بر اوغورده
آنی دخی دفع ایدوب فراغتله پادشاهلق ایده
اول دخی کام و ناکام رستم اوزرینه واروب
رستم اکا استقبال ایدوب عذرخواهلق
کوستروب حرمت و تعظیم ایدوب کشتاسب
خدمتنه وارماسنی قبول ایلدی واول
غایت غرورندن پهلوانلق کوسترمکیچون
رستمدن جنک طلب ایدوب ایلدی که
رستمی ضرب دستله طوطوب اله کیره
و رستم غایتده پیر اولمش ایدی اکا
حریف اولنمز ایدی زال تدبیری ایله یاخود
سیمرغ مدد ایله باری بهر تقدیر حیله ایله
اسفندیاری هلاک ایلدی فردوسی شاه نامه ده
دییوبدر بغایت مشهوردر شرحی حاجت
دکلدر القصه کشتاسب بوخبردن
واقف

36

کیلدی داغی سلطنت استدعاسینی قیلدی
کشتاسب یارستم انینك حکمین اجابت قیلماغاه
جهت دین یا ملك وسلطنت دین کیچه
الماس دین اسفندیارنی رستم اوروشیغه یباردی
کیم انینك طرفیدین خاطر جمع ایماس ایردی بیر
یولی آنی دفع قیل داغی فرامنت بیله پادشاه لیق قه
اولتوردیب اول کام وناکام رستم اوستیکا
باریب رستم ملایمت وعذرخواه لیق بیله انکا
اوترو کیلیب کوپ حرمت وتعظیم لار بیله انینك
بیله کشتاسب خدمتیغه بارورنی قبول قیلدی
و اول داغی غایت غرور و پهلوان لیغیدین اندین
اوردش تیلادی کیم زور دست بیله رستم نی
توتقای رستم اولغایب ایردی وانکا حریف
ایماس ایردی زال تدبیری بیله یادیب دورلار
که سیمرغ مددی بیله باری هر تقدیر بیله
حیله قیلیب اسفندیارنی هلاك قیلدی چون
شامنامه دا کیم فردوسی دیب دور بغایت
مشهور دور سرحی حاجت ایماس ایردی
القصه کشتاسب بوخبردین واقف

واقف اولیجق بو ایشدن غایتده پیشمان اولوب
اسفندیارك اوغلی بهمنی ولیعهد قلوب
سلطنت ترکن ایلدی وحکمادن سقراط کم
فیثاغورنك شاگردی ایدی وجاماسب کم
سرآمد زمان ایدیلر کشتاسب زمانده
کلدیلر وکشتاسبك آثارنده ثمرتلر
قلعه سی در ودیوار کم ایرانیله تورانك
مابینده چکلمش در وناشهری وبیضا
شهری در کم اکثر اکابر واشراف آندن
در وکشتاسبك سلطنتی زمانی یوز
یکرمی ییل ایدی

مثنوی

چو کشتاسب دونودی سریر اوزره بزم
فلك قلدی آنکده قتلینه عزم
عدم اولدی قانون کشتاسبی
آنك کبی کایین لهراسبی

بهمن پادشاه اولدقده نصکره عدل
آیین قلدی واول عزیمت که قلدی
زابلستانه

اولغاج بو ایش دین کوپ پیشمان بولدی ولی
اسفندیار اوغلی بهمن نی ولی عهد قیلدی وحکما دین
سقراط کیم فیثاغرس تلمیذی ایردی وجاماسب
کیم سرآمد زمان ایردی کشتاسب زمانیدا
ایردیلار وکشتاسب زمانی آثاری دین سمرقند
قورغانی و دیواری کیم ایران وتوران اراسیغه
تارتیب دور و نسا شهری و بیضا شهری دورلار
کیم بسی اکابر واشراف اندین دورلار و سلطنتی
یوز یکرمی ییل ایردی

مثنوی

چو کشتاسب تو زدی سر بیراورزه بزم
انکا هم فلک ایلادی کین غه عزم
عدم بولدی قانون کشتاسبی
انینگ دیک که آیین لهراسبی

بهمن پادشاه بولغاندین سونکرا عدل آیین
قیلدی واول عزیمت که قیلدی زابلستانغه

قیلدی

زابلستانه آتاسی اسفندیار قانن طلب ایلدی
چونه اول زمانده رستم کچدی ایدی اوغلی
فرامرذی یا کوچك قرنداشی زواره داره آصوب
وزالی طوطوب قید ایدوب یینه آزاد ایلدی
وعجملر آنی چوق ملك تصرّف الله کتوردکی
اجلدن درازدست دیدیلر وبخت نصر
اوغلی نصری بابلدن عزل ایدوب وکهرسبی
کم جاماسب نبیره لرندن در واناسی بنی
اسرائیل نسلندن برنك قزی ایدی آنی شام
حکومتنه کوندروب بیوردیکم واروب بنی
اسرائیل قومی ایله بیت المقدّسی معمور ایلیه لر
وبهمنك اناسی طالوت نسلندن وحرمی
ارجیعان ابن سلیمان علیه السّلامك
نژادندن ایدی ایکی اوغلی وار ایدی بری
ساسان وبری داراب واوچ قزی وار ایدی
همای وفرنك وبهمندخت ساسان
متّقی وزاهد کشی ایدی ملکه التفات
اتمیوب کوشه طوتدی وهمای کم قزی
در

+ corruption provenue d'une erreur de copiste. pour کهرشی au.T. ambiv
de کهرشتی au. giaj.

38 قیلدی کیم آناسی اسفندیار قانین تیلاکای
چوه رستم قالمایدور ایردی اوغلی فرامرز یا اسینسی
رواره نی دارغه اوستی وزالنی مقید قیلدی
و آزاد قیلدی و فارسی لار آنی دراز دست
دیب دورلار کوب ملک کا تصرف ایلیکی
سونکلدی سونغاندی و بخت النصر اوغلی
نصرنی بابلنی عزل قیلدی وکهرشنی کیم
جاماسب نبیره لاریدین ایردی وناسی بنی
اسرایل نسلیدین بیری نینك قیزی انینك
نسلدین پیاردی و بویوردی کیم بنی اسرایل
ایلین باشلاتیب شام ریاستیغه پیاردی
کیم بیت المقدس نی عمارت قیلدیلار بهمن نینك
اناسی طالوت نسلیدین ایردی وحرمی
ارجیعان بن سلیماه علیه السلام قیزیدین
ایکی اوغلی بار ایردی ساسان ودارا اوچ
قیزی بار ایردی همای وفرنك وبهمن دخت
ساسان زاهد ومتقی کیشی ایردی ملک کا
پروای قیلمادی کوشده توتی همایني کیم خمانني
هم

در بهمن کندو عقدنه قویمش ایدی مرض
موتنده تاجنی آنک قارنی اوستنه قودی
که دارابه حامله ایدی ارکان دولتی اتفاقیله
اوغلی طوغمق آنی پادشاه ایلیه لر وبعضیلر
دیمشلر کم بهمن پادشاهلغی همایه ویردی
تاجنی آندن طوغان اوغلنه وصیت ایلدی
بهر تقدیر سامان بوجهتدن فراغت
ایدوب کوشه طوتدی وبهمنک اثارندن
فارسده کواربندی در کم امیر سیف الدین
بغداد یولنده رباط دوزوبدر وینه نسا
وچهرم وبوسیکان آنک اثارندن در
وپادشاهلغی زمانی یوز اون ایکی ییل ایدی
وآنک زمانده حکمادن بقراط وبقراطیس ایدی

مثنوی

یتوب بهمنه چون وفاسز جهان
آنک عذری کوکلنده ایدی نهان
یا یلدوغی دم شوکت و بهمنی
روان قلدی بهمن بلیده آنی

همای

هم دیب دورلار بهمن عقدیغه کیوورو ب

ایردی موت مرضیدا تاجنی انینك قوینیغه

قویدی کیم داراب غه حامله ایردی ارکان دولتی

اتفاق بیله اوغلی توقتوغه آنی پادشاه

کوتاردی لار بعضی دیب دورلار کیم بهمن

پادشالیغی یا همایغه بیردی یا تاجنی اندین

توغار فرزند غه حواله قیلدی هر تقدیر بیله

بولسا ساسان بوجهت دین آشغنه بولغان آشغنه

جهت دین عبادت اختیار قیلیب قیلیب

قیراق توتی و الله اعلم و انینك آثاریدین

فارسدا کوار بندی دور کیم امیر سیف الدین

مسعود دیکان بغداد یولی اوستیدا رباط

یاسا بتور یانا یسا وچهرم و بوسیکان

انینك آثاریدین دور و پادشالیغی نینك

زمانی یوز اون ایکی ییل ایردی و انینك عصری داغی

حکما بقراطیس و بقراط طبیب ایردی والسلام

چو بهمن غه یتی وفاسیز جهان

انینك عذری کونکلیدین ایردی نهان

یا بیلغان زمان شوکت بهمنی

روان قیلدی بهمن بیلی دیك انی

همای صاحب رأی و اهل خرد خاتون ایدی

بمندن صکره تخته اوتوردی چوه سامله ایدی

وضع حمل ایدوب و سلطنت محبتی قومادی

کم اوغلنی پادشاه ایدوب کندو آنك حفظ وحمایتن

ایده اوغلنی برصندوغه قویوب آغزنی زفتله

مکم ایدوب دریایه صالدی دیرلر که برکازر آنی

بولوب اوته کتوروب آنی کندو اوغلی کبی بسلیوب

بلوغ حدّنه ایرنجه کندو مقتضاسنجه طلب

ایدوب کازرلك ایشنی مکروه کورروب علم و ادب

و فضل و کمال کسب ایدوب سلاحشورلق

قانونن اوکرنوب سپاهیلك اسبابن مهیّا

ایلدی وکازر آنی صوده بولدوغی جهتدن آدنی دارا

قومشیدی چوه همّتی عالی ایدی کندوناك اوّل

حالندن استکشاف ایدوب اصل حقیقتناك

کیفیتندن سوأل ایدوب دیدیکم بن کندومی

هیچ سنك اوغلك اولدغمه هیچ احتمال ویرمزین

بکا کندو املدن خبر ویر کازر براز انکار

ایدوب آراده چوق سوز کچوب عاقبت

کازر کوردیکم صقلیوب لمز واقع حالی بیان

ایدوب دیدیکه بن سنی برصندوقله

صو

قرنداشی اولمسنه احتمال ویرمزدی
non impricabatur esse fratrem suum . m. ex eb.

40

همای رای و خرد لیق خاتون ایردی بهمن
دین سونکرا تخت قه اولتوردی چون حامله
ایردی وضع حمل قیلدی و سلطنت جمّی قویمادی
کیم اوغلنی پادشاه لیق قه منسوب قیلیب اوزی
انکا محافظت قیلغای انی بیر صندوق قه سالیب
قیر بیله محکم قیلیب دریا غه سالای دیب دورلار
که بیر کازر ایلکیکا توشوب آنی فرزند چیلای اسراب
تربیت قیلدی بلوغ حدیغه یتکاندین سونکرا سلطنت
کوهری اوزایشین قیلیب کازر لوق ایشین مکروه
توتوب علم وفضل وادب کسبین قیلیب سلاح
شور لوق اورکانیب سپاهی لیق قاعده سین خوب
بیلدی کازر انی سودا تاپقان اوچون داراب آت
قویوب ایردی چون اوز همتین اول ایشین سپک
راک ملاحظه قیلدی کازر دین اوز حالی کیفیتی دین
سوال قیلدی کیم مین اوز و منی سنینک اوغلونک
کمان قیلمایدور مین منکا اوز نژادیمدین خبر بیر
کازر منکر بولدی کوپ سوز ارادا اوتکاندین سونک
کازر بیلدی کیم یاشورا الماس ایتی کیم سنی صندوق
بیله سوایچندا اپچندا تاپیب تربیت

قیلدیم

صو ایچنده بولوب بسلیوب تربیت قلدم

دیدی و صندوقه ایچنده نقود و جوهر

کم وار ایدی بعضنی خرج ایدوب و بعضی کم

قالمشیدی آنلری دارابه تسلیم ایلدی و اول

زمانده هما چری دوزوب روم فتحنه کوندرمك

محلنده ایدی داراب دخی اول قلان بسرمایه ایله

سپاهیلك اسبابن دوزوب سپهسلاره ملازم

اولوب اول سفره بله کتدی و اول یولده عجایب

مردانه لکلر کوستروب ایل ایچنده بر مرتبه ده شهرت

واشتهار بولدیکم همایه نامه لر یازوب عرض ایلدیلر

کم پادشاه دولتنده بر بهادر پهلوان یکیت پیدا

اولوب شونك کبی ایشلر قلدی دیو تربیت ایلدیلر

و همانك کوکلنده آنك محبتی یر طوطوب طوتوب

انا عنایت وعده لرن یازوب کوندردی و بعض

توایخده دیرلر که روم جنکنده اتفاق قیصری

دخی اول طوتوب بو دفعه خود ایل ایچنده

انکشت نما اولوب آنی دخی همایه عرض ایلدیلر

عسکر دونوب ایرانه کلدکده هما چریسنه

بر

قیلدیم و صندوق اچندا نقود وجواهر ٦١
هم بار ایردی بعضی کیم قالیب ایردی داراب
قه تسلیم قیلدی و اول فرصت دا همای
ایران چریکنی یاساب روم فتحی غه یباراّدور
ایردی و داراب اول سرمایه بیله اوز یراغین
قیلیب سپهسالارغه ملازم بولوب اول یودوشکا
لیغلار
باردی یولدا اندین غریب مردانه لیغلار
و پهلوان لیغلار طاهر بولدی انداق که شهرت
توتوب همای غه ستّب یبارديلار کیم بو نوع
نادر یکّت پیدا بولوب پادشاه دولتخواه لیغی
غه موندای ایشلار قیلدی و همای کونکلیکا
انینك مهری یر توتوب انکا عنایت وعده لاری
ستّب ساّردی تا اتفاق حسنه دین بعضی
تواریخ دا ستّب دورلار کیم روم اوروشیدا
قیصرنی اول توتی بو قاتلا خوه انکست .
نما بولوب بنه همای غه آنی ستّدی لار کم
چریك قایقاندین سونکرا همای چریکی کا

اوتر

ع ٣٩

قیلدیم و صندوق اچندا نقود وجواهر
هم بار ایردی بعضی کیم قالیب ایردی داراب
قه تسلیم قیلدی و اول فرصت دا همای
ایران چریکنی یاساب روم فتحی غه یباراّدور
ایردی و داراب اول سرمایه بیله اوز یراغین
قیلیب سپهسالارغه ملازم بولوب اول یودوشکا
باردی یولدا اندین غریب مردانه لیغلار
و پهلوان لیغلار طاهر بولدی انداق که شهرت
توتوب همای غه ستّب یبارديلار کیم بو نوع
نادر یکّت پیدا بولوب پادشاه دولتخواه لیغی
غه موندای ایشلار قیلدی و همای کونکلیکا
انینك مهری یر توتوب انکا عنایت وعده لاری
ستّب ساّردی تا اتفاق حسنه دین بعضی
تواریخ دا ستّب دورلار کیم روم اوروشیدا
قیصرنی اول توتی بو قاتلا خوه انکست .
نما بولوب بنه همای غه آنی ستّدی لار کم
چریك قایقاندین سونکرا همای چریکی کا

اوتر

بر منزل استقبال ایدوب فتح کیفیتنی

صوریجق اول محلده دارابی کوستروب دیویلر

کم بو فتحك باعثی بو یکیت اولمشدر همانك

کوزی آکا دوشدوکی کبی کوکلنده اضطراب

دوشوب ممدسنه سود کلدی تحیر ایله تعجب

ایدوب دارابك اصل وفصلنه تفحص ایدوب

اول دخی کندو حالنی وقوعی اوزره بیان ایدیجك

همای بلدی کم کندونك اوغلی در ارکان دولتنه

کیفیتی حالی بلدروب دارابك یوزن اوپوب

شاد مانلقلره تاجی باشنه قویوب تختی آکا مسلم

ایلدی وکندو پرده آردنه کیروب عبادته مشغول

اولدی وهمانك سلطنتی زمانی اوتوز ایکیییل

اولدی وآثاری اصطخر وهزار ستون ایدی کم اسکندر

آنی بوزدی وبعضیلر چهل مناری دخی آکا نسبت

قلورلر وثمره شهری کم آکا جریارقاز دیرلر آنی

دخی اول بنا قلدی

مثنوی

اوتر وبیر منزل کیلیب فتح کیفیتین تحقیق
قیلور ایردی داراب فی کورکوزه یلار کوزی انکا
توشکاج کونکلیکا اضطراب توشوب ایمچاکیکا
سوت کیلدی تحیر و تعجب بیله کوهر و نجادین
تفحص قیلدی ایرسه داراب انداق کیم بار
ایردی عرض قیلدی هماى جزم بیلدی کیم
انینك اوغلی دور ارکان دولت قه کیفیت نی
بیلدوروب داراب نینك یوزین اوپوب شادمانلیغلار
بیلا تاجنی انینك باشیغه قویوب تختنی انکا
مسلم توتی و اوزی پرده کینیکا کیریب
پادشالیق قه اوغلینی اولتورتی و هماى نینك
سلطنتی نینك مدتی اوتوز ایکی ییل ایردی
آثاری اصطخردا هزارستون ایردی کیم آنی
اسکندر بوزدی و بعضی چهل منارنی هم
انکا منسوب قیلیب دورلار و ثمره شهری
کیم جرباذقان دیرلار هم اول بنا قیلدی

اکا دوشدوکی کبی ... انکا توشکاج

سود ... سوت // همه ... ایمچاك

ارد ... کین

جریاذقاز ... جرباذقان

مثنوی

مثنوی

یینه بر نچه کون همایون ملك
ارنلر کیدوب عورته قالدی ملك
توکندی آنکی ملك و دورانیده
فلك زالی قطع ایلدی آنیده

داراب چون همانك تختنه اوتوروب خلقه عدل
و داد ایلدی واول خردمند و پهلوان وخوب
صورت پادشاه ایدی و اکثر ملك سلاطینی
آکا انقیاد ایلدی و اول زمانده روم قیصری
فیلقوس ایدی سرکشلك ایدوب داراب
عسکر چکوب روم اوستنه یورویوب قیصری
طوتوب بند قلدی چون رومی قیاصره دن غیری
کشی ضبط ممکن دکلدی یینه انی تربیت قلدی
بیك بیضه التون کم هر بیضه وزنده قرق
مثقال اوله خراج تعیین ایدوب قیصرك
قزینی آلوب تخت نکاحنه قویوب کندو
مملکنه عزم ایلدی و صکره اول قزی یینه
اتاسنه کوندردی وبعضیلر دیرلرکم اول
قز دارابدن حامله ایدی قیصر قزینی کندو

عقبرته

43

ینه بیر نچه کون همای آلدی ملک
ایرانلار باریب ایجیکا قالدی ملک
توکاندی انینك ملک ودورانی هم
فلك زالی قطع ایلادی آنی هم

داراب چون همای اورنیغه تخت قه اولتوردی
عدل وداد شیمه قیلدی واول خردمند وبهلوان
وخوب صورت پادشاه ایردی کوپراق ملک سلاطینی
انکا انقیاد قیلدیلار و روم قیصری کیم اول
زمانه دا فیلقوس ایردی سرکش لیك
قیلدی ایرسه سپاه تارتیب روم غه یوروب
قیصرنی توتی و بند قیلدی چون رومنی قیاصره دین
اوزکا کیشی ضبط قیلماق دشوایردی هم انی اوق
تربیت قیلیب مینك بیضه آلتون کیم هر بیری
وزنغه قیرق مثقال بولغای خراج تعیین قیلیب
قیصر نینك قیزین قولوب روم دین یاندی اول
قیزدین ناخوش ایش فهم قیلیب طبعی متنفر
یولوب آتاسی قاشیغه قایتاریب یباردی بعضی
دیب دورلار کیم اول قیز اسکندردین حامله
ایردی قیصر اوز قیزین عقد یغه کیوروب اوغلی
متولد بولغاندین سونکرا داراب اوغلی دور دیماکا

ناموس

عقدنه قویوب اوغلی طوغدقدن صکره داراب
اوغلی در دیمکله ناموسلنوب کندو اوغلمدر دیوب
کندو اوغلی کبی صقلیوب آدنی اسکندر قویوب
ولیعهدی قلدی و داراب رماننده اولان پیغمبرلردن
جرجیس ع‌م وحکمادن افلاطون الهی وار ایدی
وآنك سلطنتی زمانی بعضیلر التمش یيل و بعضیلر
اللی ایکی یيل دیدیلر

مثنوی

چو تخت اورزه داراب روشن ضمیر
هما یرینه اولدی آرام کیر
آنك دخی ییقدی فلك پایه سن
باشنده آیردی هما سایه سن

دارا ۴ دارایی داراب چوه ولیعهد قلدی
اناسی یرینه پادشاه اولدی چوه ظالم طبع
کشی ایدی ظلمنده خلایقك جانه یتمشدی
و رشتینی کم داراب دستوریله وزیر قلمش ایدی
کوچك قرنداسنك قولماسی ایله دیلدی کم عزل
ایده

† Lacuna

ناموسلنوب ... ناموس لانیب

دارا بحر وشهرین ... دارابجرد شهرین

جرجلیس ... جرجس ... جرجیس

اللّی ... ایلیك

یرینه ... اورنیغه

یقدی ... یستی ... تی

؟ رشتین

اسینی ؟ کوچل ... آتلیغ

ناموس لانیب اوز اوغلوم دوردیب اسکندر نی
اوغول چیلای اسرای ولی عهد قیلدی وایلچی
یبارمای اوچون یام آتی باغلاماغنی داراب بیدا
قیلدی ورشیتن آتلنع وزیری بارایردی کافی
وعاقل کیشی ایردی دارابجرد شهرین اول
یاساب داراب آتیغه اول تسمیه قیلدی وداراب
معاصری بیغمبرلاردین جرجیس علیه السلام ایردی
وحکما دین افلاطون آلهی وانینك سلطنتنی
بعضی التمیش یيل بعضی ایلیك ایکی یيل دیرلار

مثنوی

چونخت اوزره داراب روشن ضمیر
همای اورنیغه بولدی آرام گیر
انینك داغی یتی فلکه پایه سین
باشیدین آیردی هما سایه سین

دارای بن داراب نی اتاسی داراب چون ولی عهد
قیلیب ایردی آتاسی اورنیغه پادشاه بولدی چون
طالم طبع کیشی ایردی ظلمیدین اولوغ ایل آزرده
بولدیلار رشتین نی کیم داراب دستوری بیله
دستور یاساب ایردی بیری آتلیغ اسینی
سعادتی بیله یتلادی کیم عزل قیلغای
بعضی

ایده بعضیلر دیرلر کم اسکندره اول آدم کوندروب
اول معهود اولان خراجی ویرمکدن پیشمان ایلدی
چون اسکندر خراج کوندرمدی دارا آدم
کوندروب اول بیک بیضه التونی طلب ایلدی
اسکندر دخی جواب کوندردی کم اول بومرطه‌ی
یومرطلاین قوش بو یومن اوچدی دارا دخی
بو طمعی کوکلندن چقرسون دارایه بو سوزدن
غضبِ مستولی اولوب اوستنه چری چکوب
ایکی چرینك ایکی جانبدن صفلری دوزلدوکی
وقت آنك نائبی کم ظلمندن جانلرنه کچمش ایدی
او محلده دارایی هلاك ایلدیلر بعضیلر دیرلر
که اول فداییلری اسکندر کوندروب بو
ایشی بیورمشیدی و بعضیلر دیرلر که ایکی
هدانلی کشی بو ایشی فداییلك طریقیله
ایلدیلر امّا اوّلکی قول صحیح در دارا چون
اول محلده یقیلدی اسکندر کلوب دارا آنك
باشنی دزی اوستنه آلوب آغلیوب آند ایچدی
کم بو ایشی ایشه بنم جانبمدن اولمدی دارا
دخی

ویرمك ـــ بیرمك

کوندرمدی ـــ یبارمادی

طلب ایتدی ـــ یتلاتی

یومورطه ـــ یومورتقه

دوزلدوکی وقت ـــ توزالکاندا

اولدی ـــ اونلری ـــ الارنی

+ fol. ٨١٨ no.

بعضی دیب دورلار کیم اول اسکندرکا کیشی بیاریب
معهودی خراج بیرمك دین آنی پیشیمان قیلدی
چون اسکندر خراج یبارمادی دارا کیشی بیاریب
مینك آلتون بیضه نی یتلاتی اسکندر جواب
یباردی کیم اول یومورتقه لارنی قویار قوش
اوچتی دارا داغی کونکلیدین بو طمعنی چیقارسون
داراغه بو سوزدین غضب مستولی بولوب
اوستیکا چریك تارتیب مصاف نینك
ایکی صفی توزالکاندا دارا نینك ایکی نایبی کیم
آینینك ظلمیدین تاریقیب ایردیلار آنی هلاك
قیلدیلار یعضی دیب دورلار کیم ایکی
همدانلیغ کیشی فدایی لیق دستوری بیله
بو ایشنی قیلدیلار بعضی دیب دورلار کیم الارنی
اسکندر یباریب ایردی و بو ایشنی بویوردی
اوّلغی قول صحیح راق دور چون اول سپاه
اراسیدا یقیلدی اسکندر کلیب انینك
باشین تیزی اوستیکا قویوب آنت ایچتی
کیم بو ایش منینك قارشیمدین ایماس ایردی
دارا

دخی اعتقاد ایدوب اسکندره اوچ وصیت ایلدی

بری اولکم روشنك آدلو قزنی عقد و نکاحنده قویه

بر دخی اولکم قاتللرنی قصاص ایچون اولدره و بری

دخی اولکم کندونك اتباعی کم فرس سلاطینی

نسلندن در انلری رعایت ایلیه ایلیه اسکندر

دخی جمله سنی قبول ایدوب آخر دمنده اسکندر

کبی غالب عدوسندن خوشنود کتدی و بو

داستانی فقیر ستّ اسکندریده کم خمسه نك

بشنجی کتابی در مشروح ادا ایدوبدر

ودارانك پادشاهلغی اون دورت یيل ایدی

مثنوی

یینه برنجه وقت دارای دهر

ایچوب نوش دوراز آلا ویردی زهر

فلکره ویردی دارایه کرچه همات

سکندرده ایچدی اب حیات

اسکندر، اسکندرك نسبی بابنده اختلاف

چوقدر بعضیلر انی داراب اوغلی در دیدیلر

نته کم یوقریده ذکری کچدی و بناکتی دیوانه

آلنسب آدلو کتابنده شویله یازدیلر کم

اسکندر

عقد ونکاحنه قومق ... قولماق ده قولغای

کبی ... دیک

قیلیب دورمینی

ایچیب ...

... مات ...؟

دارا اسکندرکا اوچ وصیت قیلدی بیر 46
اول کیم روشنکنی کیم انینك قیزی ایردی قولغای
بر اولکیم انینك قاتلیده اولتورکای بیر اول
کیم انینك اتباعنی کیم فرس ملوکی نسلیدین ایردی لار
قتل قیلماغای داغی رعایت قیلغای اسکندر بارچانی
قبول قیلغاج دارا اخر دمیدا اسکندر دیك مستولی
عدوسیدین خوشنود اوتی و بو داستاننی فقیر سد
اسکندریدا کیم خمسه نینك بشینجی کتابی دور مشروح ادا
قیلیب دورمین دارانینك پادشاه لیغی اون نورت یيل
ایردی

مثنوی

ینه بیر نچه وقت دارای دهر
ایچتب نوش دوداه انکا پیرده ی زهر
فلك زهر اکر بیردی داراغه بات
سکندرکا هم پیرماس اب حیات

اسکندرنینك نسبنی دا اختلاف کوستر بعضی آنی داراب
اوغلی دیب دورلار انداق که داراب ذکری دا اوتی
وبناکتی دا دیوان النسب کتابیدین موندا ق
نقل قیلیب دورلار کیم اسکندر هرمس

رومی

اسکندر هرمس رومی اوغلی در کم هرمس تفطی
بن یوناه بن ثانغ بن یافث بن نوح در وآنك
عمرنی بیك التی یوز بیل دیوبدرلر وذو القرنین
کم انك لقبی در وجه تسمیه شویله دیرلر کم اول
زمانده بیك یبله بر قره دیرلریمش وینه بناکتی ده
دیرکم انك آتاسی بارز بن الیاس ایدی وانا سی
فلیوب بن دوقا قزی ایدی وبارز ایله آفلیونه
آراسنده دایما عداوت ایدی ملك مصلحتی ایچون
بارشوب وبارشقلق تاکیدی ایچون بارز آفلیونك
قزنی آلوب ینه ملکنه عزیمت ایلدی وبارزك
توابعی اول قزه حسد ایدوب آفلیونه یرامازلر
آکلدوب بارز اول قزی کوزدن براغوب ینه
آتاسنه کوندردی وقز بارزدن حامله ایدی
یولده کیدرکن کیجه ایله بر قویو کنارنده وضع
حمل ایدوب قزك دخی یانندن آدم بولنوب
وبو یر مکر برحامیلك مخوف یرایدی بو محلده
ایراقدن برچوق قرالتی کورینوب بونلر حرامی
صانوب اوغلانی برقیمتی نسنه یه صاروب اول
قویونك باشنده قویوب قاچدیلر کورینن
قرالتی

رومی اوغلی دور کیم هرمس آتاسی لغطی بن یونان
بن تارخ بن یافث بن نوح دور وانینك عمرینی
مینك التی یوز بیل دیب دورلار وذو القرنین
کیم انینك لقبی دور وجه تسمیه سین موندای
دیب دورلار کیم اول زماندا مینك یلنی بیر
قرن دیرایرمشلار ینه هم بناکتی دا دور کیم
انینك آتاسی بازر بن البان ایدی اسکندریه
پادشاهی وآناسی افلیون بن نوقا قیزی ایردی
بازر وافلیون اراسیدا دایم عداوت ایردی ملکی
مصلحتی اوچون یاراشتیلار واول مصلحه
نینك تاکیدی اوچون فلیسون نینك قیزین
قولادی واوز ملکی کا ایلتی جرزنك ایلی بازرنینك
ایلی پیرکید بیلا انداق قیلدیلار کیم بازر
اول قیزنی کوزدین سالیب اتاسیغه یباردی
وقیز بازردین حامله ایردی یولدا انداق
حوادث یوزلاندی کیم اول قیز پیراتکه پیر
انکه هرخواجه سرای بیله قالدی اتفاقا بیر
جاه باشیدا وضع حمل قیلدی کیم مخوف منزل
ایردی واندا قراقچی کوپ ایلنی هلاك قیلور
ایردی بوحالدا ایراقتین قالین قرا بیدا بولدی
الار وهم دین اول طفلنی بیر قیمتی نیمه کا چرماب
اول چاه باشیدا قویوب قاچتی لار کورونکاه
قرا

لغطی

شویله سوندای

دیرایرمشلار

دین

دین

نیمه

قرالتی خود دشت بهایمی ایمش باری حقّ تعالی
بر سوری قویوندن بر سودلو کچی آیروب امر
قلدی کم هر کون کلوب اول طفله سود ویره
و اول طفل اسکندر ایدی و اول کچی بر قری
خاتونك ایدی اول قری کچیسنی آرایوب
اول آرایه کلوب اول غریبه حالنه مطلّع اولوب
متحیر قالوب آخر اسکندری آلوب اونه کتوروب
کندو اوغلی کبی بسلیوب آنی پادشاهك اوغلی
مکتبنده اوقمغه ویروب اسکندر آز زمانده
جمیع فضایل و کمالاتی کسب ایدوب سپاهلك
رسومتی و بهادرلق فنوننی تکمیل ایلدی بر
کون پادشاه اول دبیره غضب ایدوب حسابه
چکدی چون پادشاه ظالم و نادان کشی ایدی
اسکندر عقل و حکمت مقتضاسی اوزره آنده
طورمغی معقول کورمیوب اول دیاردن سفر
ایلدی یولده کیدرکن خدمتکاری آنی اویودوب
آت و سلاحن آلوب قاچدی و اوّل پیاده بر
شهره واردی کم اتّفاق اول آفلیونك شهری
ایدی و آناسی قصر طامنه چقوب صحره جانبنی
تماشا ایدرکن اسکندرك قرالتیسن کوروب
محبّت

قرا خود دشت بهایمی ایرمیش باری تعالی بیر
سوروک قوی دین بیر سوتلوک اوچکو آیریب
امر قیلدی کیم هر کون کلیب اول طفل غه سوت
بیرور ایردی و اول طفل اسکندر ایردی و اول
اوچکو بیر قاری خاتون نونك ایردی بیر کون اوچکوسی
غایب بولغاه جهت دین آنی یتلای اول چاغ باشیغه
کلیب اول غریب خالغه مطلع بولدی تحیر یوزیدین
اسکندرنی آلیب اوغلچی لای اولغاتیب پادشاه اوغلی
دیرستانیغه دیرکا تا پشوردی اسکندر آز وقت دا
جمیع فضایل وکمالاتنی کسب قیلیب سپاهی لیق رسومی
وبهادرلوق قانونیدا هم نکانه بولدی بیر کون
اول پادشاه دیرکا غضب قیلیب حساب قه ایتلادی
کیم چون پادشاه ظالم ونادان ایردی اسکندرکا
عقل وحکمت اندا تورماغنی رخصت بیرمای
اول دیاردین هزیمت قیلدی یولدا چاکری آت
وسلاحین انی اویغولاتیب آلیب قاچتی اول
یاباغ بیر شهرغه چه باردی کیم اتفاقا افیلسون
نینك شهری ایردی اناسی قصر تامیدا دشت
ساری تماشا قیلور ایردی کیم اسکندر نینك
قراسین کوروب مهری حرکت قه کیلیب

ایچاکیکا

خاتونك ... خاتون نینك ... خاتون نونك

... دبیر ...

محبت طمری حرکت ایدوب مه سنه سود کلدی
تحیر کلوب قلوب آنی دیلیوب تفحص ایدوب
اوغلی ایدوکن بیلوب آفلیوب اظهار ایلدی
و آفلیونك دخی اوغلی یوغیدی وهم غایتده پیر
اولمش ایدی ملکنی قزی اوغلی اسکندر ویروب
کندوسی عبادته مشغول اولدی آندن صکره
اسکندر چری چکوب آتاسی ملکنی آلوب ومکنتی
عظیم اولوب دارا اوزرته خروج قلدی و آنی
دخی یوقریده ذکر اولندیغی کبی اراده کتوروب
جهان ملکنی طوتدی و انك عمرنی اکثر تواریخده
اوتور التی ییل و سلطنتی اوه اوچ ییل یزمشلر
امّا محالدر کم اون اوچ ییلده اول قلدوغی میسّر
اوله و امیر خسرو دهلوی آیینهء اسکندریده آنك
سلطنتی زماننی بش یوز ییلدن ارتوق دیوبدر
امّا حضرت شیر نظامی اسکندر نامه سنده
ایکی قرق معصوم بیوردوبدر وفقیر دخی سدّ
اسکندریده اول ایکی بزرکوار قولن سایر
مورّخلر اوزرینه ترجیح ایدوب نظم اداسیله
قرار

ایچاکیکا سوت کیلدی تحیر قیلیب آنی تیلاب
حوالیني تفحص قیلغانیمین سونك اوغلی ایرکانیز
بیلدی افلیسونغه اظهار قیلغاج انینك اوغلی
یوق ایردی و اولعایب ایردی ملکنی نبیره سی
اسکندرکا تاپشوروب اوزی عبادتغه مشغول
بولدی اسکندر چریك تاتیب آتاسی ملکینی آلدی
و مکنتی عظیم بولوب داراغه خروج قیلیب آنی
هم یوقاری اوتکاز دیك ارادین کوتاریب جهان
ملکین آلدی اکثر تواریخ دا انینك عمرین
اوتور آلتی یيل و سلطنتین اون اوچ یيل یتتب
دورلار اما محال دور یکم اون اوچ یيل دا اول
قیلغان ایش چه قیلسه بولغای امیر خسرو
دهلوی اینده اسکندریدا انینك سلطنتی
زمانین پش یوز یيل دیو ارتوق دیب دور اما
حضرت شیخ نظامی اسکندر نامه دا ایکی قرن
معهود دیب دور و فقیر سد اسکندریدا اول ایکی
بزرگوار قولنی سایر مورخ لار اقوالیغه ترجیح قیلیب

نظم

تیلاب سونکسیز دیلیب سونکسیز تیلاب
ایدوکی سونکسیز ایرکانیز سونکسیز سونك

قرار ویردم باری بهر تقدیر اسکندر بر پادشاه
ایدی کم اندن اوّل کلن وصکره کلن پادشاهلردن بریسی
ایو ایشلدوکی ایشی اشلمدی هم حکیم ایدی وهم
ولی و بعضیلر آکا نبی دخی دیرلر خدمتنده دورت
یوز حکیم واریدی آفلاطون الهی و آرسطو کبی
وزیری واریدی سکز بیک شاه و شاهزاده خدمتن
قلیور ایدی عالمك برّ و بحره آلوب آب حیات
تمنّاسی ایله ظلمته کیروب خضر والیاس آکا
ملازم اولوب آنلره آب حیات نصیب اولوب
اول تحسّره تشنه لب محروم چقدی بعضیلر
شهر روزده و بعضیلر شهر بابلده دیرلر کم وفات
ایدوپ اسکندریه نقل اولنزی مشهوردر کم وصیّت
قلدی کم النی تابوتدن طشره قویه لر کم عالم
اهلنه موجب تنبیه بلکه موجب عبرت اوله که
برّ و بحری تصرّفی الله کتورن و عالم حکم ایدن
اسکندر بو بی وفا دنیادن شویله الی بوش
کتدوکنی کورو بو بی وفا جهانه آکا کوره
اعتبار و اعتماد ایلسونلر و بونك بی ثبات
و بی بقا دولتنه مغرور اولمسونلر و آنلك آثارنه

مرات . ۱۱۸۰

یاجوج سدّیدر و مرو و هرات و سمرقند و اصفهاندر

اول

نظم اداسیغه قرار بیریب مینڭ مقدیر بیله اسکندر
پادشاهڭ ایردی کیم انڈین بورونغی و سونکغی سلاطین
نوکونکا چه اول قیلغان ایشنی قیلمادی هم حکیم ایردی
هم ولی بعضی انکا نبوت اسنادی هم قیلدیلار
یورت یوز حکیم خدمتیدا ایردیلار افلاطون الهی
باشلیغ وار ارسطو دیك وزیری بار ایردی سکیز
مینك شاه و شاهزاده خدمتینی قیلور ایردیلار عالم
نینك بحر و برین آلیب حیوان سونی تماسی بیله
ظلمات قه کیردی انینك بیله کیرکان ملازم لاردین
بیری خضر بیری الیاس علیهما السلام ایردیلار اول
سو الارغه نصیب بولوب سکندر محروم یاندی بعضی
منهم زور دا بعضی بابل دا دیرلار کیم وفات تاتی و
اسکندریه غه نقل قیلدیلار مشهور دور کیم وصیت
قیلدی کیم یالانك ایلکین تابوت دین تاشقاری
چقارسوه لار کیم عالم اهلیغه موجب تنبیه بلکه عبرت
بولغای کیم عالمدن ایلك تارتا تو نقایلار و اینك
اثاریدین یاجوج سدی دور و مرو وهراة و
سمرقند و اصفهاننی دیب دودلار کیم اول بنا قیلدی
اول

اول وفات اتدکدن صکره اوغلی اسکندروس ملکی
قبول ایتمیوب عبادته مشغول اولدی و بطلمیوس
حکیمی رومده قیصر قلدی و ملوک طوایفی
ایراندہ اول تعیین قلدی کم اوچ یوزییله دکن
آنلر آراسنده نزاع اولوب رومه هیچ بریسنک
دخل وضرری اولمدی

مثنوی

سکندر که فتح ایلدی بحر و بر
کیروب تحت فرمانده خشک و تر
یتشدی زحل اوجنه رفعتی
چالندی فلک اوزره هم نوبتی
ولی وحکیم ایدی هم شاه ایدی
نبوّت ایشندن هم آکاه ایدی
کمی سدّ یأجوجی قسم ایلدی
کمی یوز عجایب طلسم ایلدی
بو خشمت که ویردی حقّ پاک آکا
نه ظلم اتدی کور چرخ بی باک آکا
که خالی الن بی نوالر کبی
اوزادوب کیدرکن کدالر کبی
چقاردی جهاندن چو سرمایه سوز
الن کامدن نقدن وه آیه سوز

قلانته

اول اوتکاندین سونك اوغلی اسکندروس ملکنی
قبول قیلمای عبادت قه مشغول بولدی و روم دا
بطلیموس نی قیصر قیلدیلار و آلله اعلم و
ملوك طوایف ایران زمین دا اول تعیین قیلدی کیم
اوچ یوز التمیش پیل غه چه الار انچه ارا نزاع
قیلیب رومغه منج قایسی نینك ضرری یتمادی

مثنوی

سکندر که فتح ایلادی بحر و بر
کیریب تخت فرمانیغه خشك و تر
یتشتی زحل اوجیغه رفعتی
چالیندی فلك طاقیغه نوبتی
ولایت بیله حکمت و شاه لیق
نبوت ایشدین هم آکاه لیق
کهی سد یاجوج قسم ایلابان
کهی یوز عجایب طلسم ایلابان
بو حشمت بیریب ایزد پاك انکا
نی ظلم ایتی کور چرخ بی باك انکا
که خالی قولین بی نوالار کیتی
اوزاتیب بارورداکرالاو کیتی
چیقاردی جهان ملکیدین دایه سیز
قولی کام دین نقدیدین مایه سیز

یانالار کا

قلانند کور چرخ تنسه کرك
سکا یا بکا خود نه یتسه کرك

اوچنجی طبقه، اشکانیلر

انلره دخی ملوك طوایف دیرلر تاریخ اهلی ما بینده
بو طبقه ده اولان سلاطین ترتیبنده مخالفت چوقدر
امّا بر سوزده ~~جمله~~ جُمله نك اتّفاقی وار در
اول سوزی کم متّفق علیه در ادا ایده لم صکره
اول سوزلر کم مختلف فیه در ذکر ایدوب هر نیه
کم انسب در آنك اوزرینه بیان ایده لم متّفق
علیه اولان سوز بودر کم اسکندر چون ایران
ملکیله فارس اقلیمنی فتح ایلدی بو ممالکده اولان
سلاطینی واولادنی جمع ایلدی و آنلرك جهتنده
نه رأی و تدبیر ایده جکنی بلمیوب عاجز قالدی
ارسطاطالیس کم آنك وزیری ایدی آنده حاضر دکلیدی
آکا مکتوب کوندروب آندن رأی طلب ایلدی
واول دخی جواب یازوب کوندردی کم جماعتی
قتل شرعًا و عقلاً مناسب دکلدر و شویله
قومق دخی مملکته موجب فساد وخاطره باعث
تردّد واضطرابدر چون پس ممالکی بهر تقدیر

بر

یانالارکا کور چرخ نیتکوسی دور
سنکا یا منکا خود نی یتکوسیدور

اوچونجی طبقه اشکانیلار
و ملوک طوایف ایردیلار

تاریخ اهلی اراسیدا بوطبقه داغی سلاطین ترتیبی دا
مخالفت بغایت کوپتورور اما بیر سوزدا پارچا
متفق دورلار بیز اول سوزنی کیم متفق علیه دور
ادا قیلالی سونکرا اول سوزلارنی کیم مختلف فیه
دور ذکر قیلیب هر نیماکا اوخشاشی کوپراک دور
قرار بیرالی اولچه متفق علیه دور بو سوز دور
کیم اسکندر چون ایران ملکی کا بیله فارسنی فتح
قیلدی بو ممالکنی بیلکان سلاطین نی و اولادین یغدی
والارنا بیدانی قیلماقده راینی بیر بیرکا قرار بیر
آلمای عاجز بولدی ارسطاطالیس کم انینك وزیری
ایردی حاضر ایرماس ایردی انکا پیتب پیاریب اندین
رای تیلادی و اول جواب پیتب یبارددی کیم بو
جماعت نی شرعا و عقلا مناسب ایرماس و قویماغلیغ
لاری ملك کا موجب فساد و خاطرغه موجب تردد
دور چون سین بولار مملکتین هر قایسینی ضرور

دکوستورور ...

اول سوز اول — قلالم سوز بیز قیلالی

هرنیه کم سوز هرنیماکا کیم

ابو سوز بو — ویرلم سوز بیز بیرالی

بیرا آلمای ...

یبتب ... بیاردی ...

یبیاردی

+ ... کیم ...

بر کمسه یه ویرسك کرکدر غیریلره ویره جکوکه
یند بونلری سن کندو جانبکدن ملك نصب ایدوب
مربرینی بریره مقرّر قلاسن بوفانی دنیاده
بونجه سلاطین قاننی دوکیوب کندو احسانك
ایله ممنون قلوب ایو آد قزانه سن سن ایرته
برکون ارادن چقدقدن صکره بونلرك بری
بری آراسنه منازعت دوشوب سنك دار
آملوك که روم در کج تعرض قلالر اسکندره
آرسطونك رأیی دلپذیر دوشوب رأیی
اوزرینه هربرن برمملکته نصب ایدوب کوندردی
کم ملوك طوایف دیدکلری آنلردر واول کم
بو طبقه ده اهل تاریخ سوزنده اختلاف واردر
بونلرك آدنده وعددنده وسلطنتلرنك
زماننده وتقدیم وتاخیرنده در وبو خلافلره
توفیق وتطبیق ویرمك سوزی تطویل
ایدوب اوقوجیه موجب ملال اولوب حواشی
پریشان اتدوکی اجلدن ذکر ایدوب کمك
مناسب کورندی اسکندر چون کم ملوك
طوایفی ممالکه نصب اتدوکده دجله کنارنده
عراق و ریی خراسانه وارنجه ابطحش رومیه
ویردی واول دورت پیل سلطنت سوردی
واشك

تا بیر اوکا بیرکونک دور اول اوزلاریکا اوق بیرب

اوز قاشینکدین بیرب بولارنی ملک کا نصیب قیلیب

قویغای سین کیم اوتار دنیادا مونچه سلاطین نینک

همت قانین توکامیش بولغای سین والارنی ممنون

منت قیلیب اوزونکا یخشی آت قارغانمیش بولغای

سین داغی اول کوه سونکرا کسین بولماسانک بولار

انچین ارا منازعت قیلیب دار الملکونکا کیم روم دور

تعرض کچراک قیلغایلار ارسطونینک رایی دلپذیر

توشوب اول جماعت نی ارسطو کورکان رای بیله

نصب قیلدی کیم ملوک طوایف الارنی دیب دورلار

واولچه بو طبقه دا اهل تاریخ سوزیدا اختلاف

دور بو جماعت نینک آتی دا وعددیدا و سلطنت

لاری نینک مدتیدا وتقدیم وتاخیریدا دور

وبو خلاق لارغه توفیق بیرمک وتطبیق قیلماق

سوزنی پراکنده قیلیب اوقوغوچی جینی یالقیتیب

حواسین پریشان قیلورنی ضرور تا اجمال بیلا

اندین اوتمک مناسب راق کورونوی اسکندر

ملوک طوایف نی ممالک کا نصب قیلغانیدا

دجله یاقاسیدین بیری عراق و ری

و خراسانغه چه ابطحش رومیغه بیردی اول

تورت بیل ملک سوردی واشلک کیم داراب

نینک

و اشك كم دارانك اوغلى ايدى اسكندر زمانده

وهمدن كيزلنمش ايدى آنك اوزرينه خروج

ايدوب آنى اراذن كتوروب تختنى الندن آلدى

اشك بن دارا چون ابطحش رومىء ارادن كوتوردى

وايران ملكنى روم اهلى كدورتمدن صاف ايدوب

سايرِ ملوك طوايفله موافقت قلدى وانلر دخى

اكا بغايت حرمت و تعظيم ايدوب بو قاعده

مقرر قلديلر كم منشور لرنده كندو آدلرينك

اوزرينه آنك آدِن يازه لر وياد ياغى كلدوكده

برى برينه ياردم ايليه لر وآنك زمانى اوچ ييل ايدى

شابور بن اشك بعضيلر ديرلركه عيسى عليه پيغامبر

بعوث اولدى وذكريا ويحيا وجيرجيس عليهم السلام آنك زمانند

عليه السّلام آنك زماننده ايدى وآغوسطوس قيصر

آنك زماننده ايدى وشابورك زمانى يكرمى ييل

ايدى

بهرام بن شابور آتاسى وصيتى ايله تخته اوتوروب

اون بر ييل پادشاه اولدى

يلاش بن بهرام اول دخى آتاسنك ولى عهدى اولوب

اون بش ييل پادشاهلق ايلدى

هرمز

SH

ب ٨١٩ ب ٤

تینك اوعلی ایردی و اسکندر زمانیدا وهم دین
یاشوروب یورور ایردی انکا خروج قیلیب آنی
اولتوردی و تخت بیلدی

اشك بن دارا چون ابطحش رومینی ارادین چقاردی
و ایران ملکین روم اهلی کدورتین صافی قیلیب
سایر ملوك طوایف بیله موافقت قیلدی و الار
آنی بغایت حرمت توتار و موندای مقرر قیلدی
لار کیم نشان لاریدا اوز آتلاریدین یوروب آنینك
آتین بیتکایلار و یات یاغی اراغه کیرسه بیر
بیری کا مدد یتکورکایلار اولوق کچیك ارا
بولغای موندین ارتوق تکلیف ارادا بولماغای
وانینك زمانی اوچ ییل ایردی

شاپور بن اشك بعضی دیب دورلار کیم موسی
علیه السلام انینك زمانیدا مبعوث بولدی و زکریا
ویحی و جرجس علیهم السلام نی هم بعضی دیب دورلار
کیم انینك زمانیدا ایردیلار و اغسطوس قیصر انینك
معاصری ایردی و شاپور ملکی یکیرمی ییل ایردی

بهرام بن شاپور بهرام بن شاپور اتاسی تینك
وصیتی بیله اتا تختینی بیلدی انینك پادشاه لیغی
اون بیر ییل ایردی

یلاش بن بهرام اول داغی اتاسیغه ولی عهد
ایردی و پادشاه لیغی اون پنج ییل ایردی

هرمز

هرمز بن یلاش آتاسنك قایم مقامی اولوب اون
طقوز ییل پادشاهلق ایلدی

انوش ین یلاش آنك پادشاهلغی اون ییل ایدی
وبعضیلر دیرلرکم عراق وفارسده اشك اوغوللرندن
آیغوز آدلو کسنه شابوردن اللی ییلدن صکره
پادشاه اولدی و یحیی علیه السلام آنك
زماننده شهید اولدی و اول سلطنتی اوغلی
کودرزه مسلّم قلدی

کودرز بن آیغور اولو پادشاه اولدی وعدل وداد
طریقندن چقدی وبنی اسرایل اوستنه چری چکوب
چوق قتل ایلدی ودیرلرکم بختنصر بنی
اسرایله قلدوغی ایشلری بو دنی بعینه بنی
اسرایله اول وجه اوزره معاش ایلدی برکون
شکار ایدرکن اول دنی اجل صیّادنه شکار اولدی
وانك پادشاهلغی زمانی اللی یدی ییل ایدی

ایران بن یلاش کودرزك قرنداشی اوغلی ایدی
عالم وعادل پادشاه ایدی کودرزك ظلمندن خزاین
خالی ومملکت خراب اولمش ایدی اول رعایت
ولطف ایله رعایایی معمور وملك وخزاینی

مملو

55

هرمز بن یلاش اتاسیغه قایم مقام بولدی
و پادشاه لیغی اون توقوز ییل ایردی

انوشن بن یلاش انینك پادشاه لیغی اون ییل
ایردی بعضی دیب دورلار کیم عراق و فارسدا اشك
فرزندلاریدین اویقور آتلیغ بیری پادشاه ایردی
شاپوردین ایلیك ییل دین سونکرا و یحیی علیه السلام
انینك زمانیدا شهید بولدی واول سلطنت نی
اوغلی لودرزغه مسلم توتی

کودرز بن اویغود اولوغ پادشاه ایردی وعدل
و انصاف طریقی دین جیقتی و بنی اسرائیل غه چریك
تارتیب عظیم قتللار قیلدی دیرلار کیم بخت
نصر قیلغایدیك بنی اسرائیل بیله معاش قیلدی
بر کوز آودا اجل شکاریسی نینك صیدی بولدی
وانینك پادشاه لیغی ایلیك یتی ییل ایردی

ایران بن یلاش کودرز نینك اللا قارداشی اوغلی
ایردی عالم وعادل ایردی کودرز زمانی انینك
ظلم و تهتکی دین خزاین خالی و ملکی بوزوغ
ایردی اول رعایت ولطف بیله رعیتنی معمور
و ملکنی آبادان و خزینه نی مملو قیلدی

وانینك

ملو قلدی و آنك سلطنتی زمانی قرق ییل ایدی

نرسی بن کوذرز آتاسنك ولیعهدی اولوب

نخته اوتوردی شام ولایتنه واروب یحیی

علیه السلام انتقامنه جهود لرك بعضنی قیروب

و بعضنی اسیر و ذلیل ایدوب و بعضی تاچوب

مملکته طاغلدیلر آندن صکره بنی اسرایل قومندن

پادشاهلق منطقع اولدی و اول وقت بنی

اسرایل قومندن پادشاه سلیمان عم اولادندن

مینا ایدی کم بعضیلر آنی بختنصر هلاك

ایتدی دیدیلر و نرسی ابن کوذرذك سلطنتی

اوتوز ییل ایدی

هرمز بن یلاش بعضیلر دیرلر کم اول ایران اوغلی

ایدی کم کوذرذك قرنداشی در چون پادشاه

اولدی ایو رسم و قاعده پیدا قلدی کم اتاسنك

ظلم و تعدیسن خلقه اونتدردی و دورت

خاتونی وار ایدی کم انلردن بریسی آکا زهر ویروب

هلاك ایلدی و آنك سلطنتی زمانی طقوز

ییل ایدی

فروز بن هرمز آنك یرینه تخته کچوب عدل

و داد

وانینك سلطنتی قیرق یتی یل ایردی

نرسی بن کودرز اتاسی نینك ولی عهدی ایردی
چون پادشاه لیق قه اولتوردی شام ولایتی غه
باریب یحیی علیه السلام قتلی انتقامی غه
جهود لارنی قیردی و قالغانیدین بعضی
آواره و بعضی نی ذلیل قیلدی اندین سونکرا
بنی اسرایل قومی دین منطقع بولدی و اول
وقت دا بنی اسرایل قومیدین پادشاه متینا
ایردی سلیمان علیه السلام اولادیدین کیم
بعضی دیب دورلار که بخت نصر آنی هلاك
قیلدی و کودرز نینك پادشاه لیغی اوتور
یل ایردی

هرمز بن یلاش بعضی دیب دورلار کیم اول
ایران اوغلی ایردی که کودرز نینك قارداشی
بولغای چون پادشاه بولدی یخشی قواعدین
و رسوم بیدا قیلدی و اتاسی نینك ظلم
و تعدی سین ارادین چیقاردی و تورت
حرمی بار ایردی الاردین بیری انکا زهر
بیریب هلاك قیلدی و سلطنتی زمانی
تخمیناً یل ایردی

فیروز بن هرمز اتاسی نینك اورنیدا تخت قه
اولتوردی و اول داد و عدل قاعده سین
تورردی

متینا

وداد ایلدی امّا عیّاس وعشرت دوست کشی
ایدی وآوسور ایدی برکون آنك روحی غزالی
دنی اجل صیّادنه شکار اولدی وسلطنتی زمانی
یدی ییل ایدی

خسرو بن فیروز اندن صکره پادشاه اولدی وآنك
سلطنتی زمانی اوتوز ییل ایدی

یلاش بن فیروز آنك قایم مقامی ایدی واول
هُنُرْوَر پادشاه ایدی و اهل هنری سوردی
وآنك زمانده هنر اهلی عزیز و معتبر اولوب
هنرلر تکمیل بولوب عاقبت اول دنی غیریلر
کتدوکی یوله کتدی وآنك پادشاهلغی قرق
ییل ایدی

فیروز بن اردوان اول خسروك قرنداشی ایدی
اول دنی برنچه کون تخته اوتوروب اول دنی
برکون اجل شربتن ایچدی

اردوان بن یلاش اشکانیلردن الك صکره پادشاه
اولان اول ایدی آنك تجمّل وعظمتی وملکنك
وسعتی

57

توزدی اما عیاش کیشی ایردی واونی
سیوار ایردی آوده روحی غزالی اجل اوقیغه
قتیل بولدی و سلطنتی زمانی یتی سیل ایردی

خسرو بن فیروز اندین سونکرا پادشاه لیق
قیلدی وانینك سلطنتی زمانی اوتوز یتی
سیل ایردی

یلاش بن فیروز انینك قایم مقامی ایردی
و اول هنر پرور پادشاه ایردی هنر اهلینی
سیوار ایردی وانینك زمانیدا هنر اهلی
عزیز و هنرلار تکمیل تاپتی عاقبت اول
دانی اوزکا لار عزیمت قیلغان یولغه عازم
بولدی وانینك پادشاه لیغی قیرق یل ایردی

یلاش بن یلاش انینك تختینی ایکالاردی
ولول خسرو نینك قارداشی ایردی
عاقبت اول دانی ایکان شربتنی اچتی
وانینك پادشاه لیغی بیش یل ایردی

اردوان بن یلاش اشکانی لارنینك سونکغی
پادشاهی ایردی عظمت وتجملی وملکی نینك
وسعتی

وسعتی اول طبقه ده اولان پادشاهلردن آرتق
ایدی و ملوک طوایفدن چوغی اول مقصور
قلوب ملکنی آلوب کندویه تابع و منقاد ایلدی
و آخر الامر اردشیر بابك آنی آرادن کوتوروب
ملك اشکانیلردن ساسانیلره انتقال ایلدی
و اشکانیلردن بو مختصرده اون بش کسی یازلدی
و نظام التواریخده اون یدی کشی یازلدی وکزیده
ده واجب المستوفی اوچ فرقه قلوب یکرمی بر
پادشاه یازوب و انلری ملوك طوایف طوتوبدر
بو خود غلطدر کم آنلر ملوك طوایف اولهلر زیرا
ینه کندوسی تناقض کوتوروبدر کم ملوك طوایفدن
بعضی اشك ابن دارا اولدروبدر و اشکانیلری
بو اشك ابن دارا نسلندن طوتوبدر و سلطنتلرینك
زمانی دخی مختلف یازوبدر فقیر اولقدر که امکان
حسبا احتیاط وارایدی قلوب کندولرینی
ثبت قلدم امّا مدّتلرنه اعتماد اولنمدوغی
اجلدن یازمدم امّا هر بریسنك ذکرنده کم
تفصیل قلنویدر حساب ایلین کشی بلور و ملوك
طوایفی بعضیلر طقسان دیمشلر و بعضیلر دخی
آرتق و اکسك دیمشلر و الله اعلم

مثنوی

وسعتی اول طبقه دانی سلاطین دین ارتی و ملوک
طوایف دین کوپی اول مقهور قیلدی و ملکین
آلیب اوزیکا منقاد قیلدی و اخر الامر اردشیر
بابک انی اراذین کوتاریب ملک اشکانی لاردین
ساسانی لارغه انتقال تاپتی و اسکانی لارنی
بو مختصرده اون بیش کیشی بیتلدی و نظام
التواریخ ده اون کیشی بیتلیب دور و بناکتی ده
اون تورت بیتلیب دور و جامع التواریخ
جلالیده یکیرمی کیشی بیتلیب دور و کریده و احمد
المستوفی اوچ فرقه قیلیب یکیرمی بیر پادشاه
بیتیب دور و انی ملوک طوایف دین توتوبتور
کویاکه بو خود غلط دور کیم الار ملوک طوایف
بولغایلار نیوچون کیم اورنی اوق تناقض
کیلتورو بتور کیم ملوک طوایف دین بعضینی اشک
بن دارا اولتوردی و اشکانی لارنی بو اشک بن دارا نسلی
بیتیب دور و سلطنت لاری نینک زمانین هم مختلف
بیتیب دور بو فقیر اولچه امکان احتیاط بار ایردی
قیلدیم کیم اوزلارین ثبت قیلدیم اما مدت لارین
اعتماد قیلغودیک نقل تاپمادیم بیتمادیم اما هر
قایسی نینک ذکریدا تفصیل قیلیلیب دور
حساب قیلغان کیشی تا پار و ملوک طوایفنی
بعضی توقسان دیب دورلار و بعضی ایلیک
کیشی و بعضی هم بولاردین آرتوق و اوکسوک دیب دورلار
والعلم عند الله

مثنوی

مثنوی

سکندر اولوبن جهاندن نهان
طوایف ملوکنه دکدی جهان
هم آنلر ویروب تخت وتاجنه ریب
جهاندن بدیلر نچه کون فریب
تغافللرن چونکه فهم ایتدیلر
تلافی سن ایتمزدن اولکتدیلر
جهان ملکن اشکانی آلدی تمام
اولوب بونلر آنلره قایم مقام
اولوب هر برینک عیان نوبتی
قمو صاندی جاویدا اولور دولتی
نیچه کون دماغنه صالدی غرور
چو وقت اولدی کتمکلن اولدی ضرور
جهاندن کیدوب کامنی آلمدی
کشی یه جهان جاودان قالمدی
شکر انلرکبی اولسه یوزبیل بدید
یئه اولور آنلرکبی نابدید
بوکتمک دکلدر سلاطینه خاص
کدالردخی بولمز آندن خلاص
جهان کم وفا اولدی آندن اراق
اراق اولمق آندن کشی یخشیراق

مثنوی

سکندر بولوردا جهاندین نهان
ملوک طوایف قه بیردی جهان
الارهم بیریب تخت و تاجی غه زیب
جهاندین یدیلار نچه کون فریب
تغافل لارین چونکه فهم ایتی لار
تلافی قیلوردین بورون کیتی لار
جهان ملکین اشکانی آلدی تمام
الارغه بولار بولدی قایم مقام
قایو بیرنینك اولغاج عیان نوبتی
ساغیندی که جاوید ایرور ملکتی
نچه کون دماغیغه سالدی غرور
چو وقت اولدی کیتماکلیك اولدی ضرور
جهاندین کیتیب کام الا آلمادی
کیشیکا جهان جاودان قالمادی
الاردیك ینه یوز مینك اولسه پدید
هم آلاردیك اوق بولغوسی نا پدید
بو کیتماك ایماس بارچا شه لارغه خاص
کدالار داغی تاپماس اندین خلاص
جهان کیم وفا کیلدی اندین ییراق
ییراق اولسه اندین کشی یخشّیراق

جاودان ٧

یخشراق ٧

دردنجی طبقه ساسانیلردر

آنلره دخی اکاسس دیرلر بونلرك عددن معلوم

ایدوب یازمشلردر بعضیلر اوتوز ایکی وبعضیلر

اوتوز سکز دیمشلر وسلطنتلرینك زمانی

دخی موافق یازمشلر صاحب کزیده بشیوز یکرمی

بیل دیر وبناکیتی بش یوز اوتوز بر بیل دیر

هر تقدیرله

اردشیر بابك ساسانیلردن اوّل پادشاه

اولان در واول ساسان بن بهمن بنده سیدر

وآنك شرحی بودرکم چون بهمن همایی کم

خاتونی ایدی ولیّ عهدی قلوب ساسان کم

اوغلی ایدی کوشه طوتمش ایدی نتدکم یوقاریده

ذکر اولنمشیدی واول طبقه ده دولت اشکانیلره

انتقال ایتدوکی وقت ساسانیلرده برکشی قالمشیدی

کم آنك دخی آدی ساسان ایدی خلق ایچنده

کیزلنوب مخفی و پوشیده یوردی تا حوادث

روزکار اقتضاسندن بابك کم ~~ساسان کندویی اول~~

~~کسنه یه تابع قلوب اول نواحیده چوق اوضاع~~

فتنده کم اردوانك فارس ولایتنده کندو توابعندن بر

en disant.

فتنده

کمسه

تورتونجی طبقه ساسانیلار دورلار

کیم الارنی اکاسره دیب دورلار ٥٥

بولارنینك داغی عددین مختلف بیتب

دورلار بعضی اوتوز ایکی بعضی اوتوز بیر

و بعضی یکیرمی سکیز و سلطنت لاری نینك

مدت لارینی هم موافق بیتیمایدورلار صاحب

کزیده بیش یوز یکیرمی یتی یيل بیتیب دور

وبنا کتی بیش یوز اوتوز بیر یيل بیتیب

دور هر تقدیر بیله اردشیر بابك ساسانی

لارنینك اولغی پادشاهی دور و اول ساسان

بن بهمن بن بیره سیدور و انینك شرحی

بو دور کیم چون بهمن همایونی ولی عهد قیلدی

ساسان کیم اوغلی ایردی کوشهٔ توتی که اذاق

که مذکور بولدی و دولت اول طبقه دین سه

اشکانی لارکا منتقل بولغاندا ساسان دین بیر

اوغول قالیب ایردی انینك آتی هم ساسان

ایردی متواری و مکتوم یورور ایردی تا

روزکار حوادثی اقتضا سیدین بابك قاشیدا

کیم اردوان نینك فارس ولایتی دا بیر کماشته سی

ایردی

بیتیب

یانمشلر بیتیمایدورلار

کمسه سی وار ایدی کم ساسان کندوی اول کمسنه یه
تابع قلوب اول نواحیده چوق نعمت و منحت
و شوکت پیدا قلمشیدی هر زمان بابک بو ساسنك
اوضاع و اطوارنی ملاحظه قلوریدی آندن آثار
ریاست و خردمندلك ظاهر اولوریدی برکیجه
بابك دوشنده کورر کم کونش ساسانك آلنندن
طوغر بابك آنك اصلن تفحص قلوب معلوم
ایدندی کم کیمك نسبی در و کیمك نسلی و کیمك
اصلی در بابك ساسانه عزّت و اکرام ایروب
آکا قزن ویروب اردشیر بابك آنك قزندن
طوغدی چون ساسان اراده جقمشیدی اکا بابك
اسمیله آد ویردیلر چون اردشیر حدّ بلوغه یتشدی
جمله کمالاتی کسب ایدوب یکانه آفاق اولوب
عالمده صیت و صداسی شهرت طوتدی اردوان آنی
اشیدوب آنی بابکدن استیوب آنی کتدو اوغللریله
تربیت قلور ایدی برکون اردشیر اردوانك اوغللری
ایله آوه کتمش ایدی اردوان صورت تبدیل ایدوب
بونلرك اردنجه واروب نهانی بونلرك طوتوشن قپوشن
کورمك استیوب برکوشه ده طوروب تماشا ایلردی
کوردیکم اردشیر کندو اوغللرندن آرتقدر رشکندن
غضب

ایردی و اوزین تابع و بابك اول نواحیدا کوپ
مکنت و شوکت بیدا قیلیب ایردی چون 61
ساسان نینك بارچه اطواریغه ملاحظه
قیلور ایردی اندین آثار ریاست وخردمندلیق
ظاهر بولدی بیر کیجه توش کوردی کیم
قویاش ساسان نینك مانکلایدین طلوع
قیلادور آنینك احوالینی مبالغه بیله
تفتیش قیلیلدی ایسه معلوم قیلدی کیم
حال نیدور احترام واعزاز قیلیب آنی
کویاوی قیلدی واردشیر بابك نینك
قیزیدین متولد بولدی چون ساسان ارادین
چیقیب ایردی آنی بابك آتی بیله اتادیلار
چون اردشیر بلوغ حدیغه یتتی بارچا پیشك
بیله ایردم دا یکانه بولوب شهرت توتتی
اردوان ایشتیب آنی بابك دین تیلاب اوز
اوغلانلاری بیله تربیت قیلور ایردی بیر کون الار
آوغه باریب ایردیلار اردوان یاشوروون لباس
تغیر تغییر قیلیب الارنینك آودا ضبط و ربط
بیله آتیشین توتیشین لارین بیلای دیب باردی
بارچا نوع دا اردشیرنی اوز اوغلانلاریدین
آرتوو تاپتی رشك بیله حسد دین غضب
قیلدی

غضب ایدوب دیدیکم اول بر اجنبینك اوغلی اوله
آکا آیین سلطنت نه مناسبدر دیوب اردشیره
کندوسنك امیر آخورلغی خدمتنی تعیین ایلدی اردشیر
دخی صورتدن اول خدمته مشغول اولدی اتّفاق بر
کون اردشیر طوّیله باشنده اوتورركن اردوانك حرمندن
بر نچه جاریه کچوب کیدرکن برسی اردشیری کوروب
عاشق اولدی القصّه آراده مودّت و محبّت ظاهر
اولوب ملاقات و خصوصیّتلری واقع اولوب اردوانك
مخفی احوالنده وکیزلو رازنده نه واقع اولسه اول
جاریه خبر ویردی اردشیره خیر ویردی بو محلّده
اردشیرك باباسی بابکك وفاتی خبری کلوب اردشیر
آتاسنك منصبنی طلب ایتدی اردوان ویرمیوب اول
حکومتده کندو اوغلنی کوندردی چون اردشیر آتاسی
منصبندن نومید اولوب وهمی غالب اولدی بو
محلّده اول کنیزك دخی اردشیره خبر ویردیکم اردوان
بر قور قولی دوش کوروب معبّرلره تعبیر ایتدیروب
شویله دیدیلر که ملك سندن انتقال ایدوب بر آخرك
تصرّفنه کیرسه کرك اردوان بو سوزدن وهمناك
اولوب بو ایشلره تفحّصنی ایدوب و بو قضیه نك

تدارکنده

قیلدی کیم اول بیر نوکر اوغلی انکا سلطنت
آیینی نینک اکتسابی نی مناسب دور دیب
اوز میر آخور لوغین بویوردی اردشیر صرورت
و وقم دین اول خدمت قه مشغول ایردی اتفاقا
بیر کون طویله باشیدا اولتوروب ایردی کیم اردوان
نینک حرمیدین نیچه کنیزک اوتوب بارادورلار ایردی
بیری اردشیرنی کوروب کونکول الدوروب القصه
الارنینک اراسیدا ملاقات و خصوصیت واقع بولدی
ولرد اوان نینک مخفی احوال و مقالیدین اول کنیزک
اردشیرکا خبر بیرور ایردی بو اوچوردا بابک نینک
وفاتی خبری کیلدی اردشیر مدعا اظهار قیلدی کیم
اردوان اکلسی انینک آتاسی منصبین انکا بیریب
یبارکای مقبول توشمادی اول حکومت قه
اوز اوغلین مقرر قیلیب یباردی حون
اردشیر اول ایش دین نومید بولدی وهمی
غالب بولدی بو فوردا اول کنیزک انکا خبر
بیردی کیم اردوان پرموحش توش کوروب
بیلور ایلدین تعبیرین سوردی موندق دیب
دورلار کیم ملک سنّدین انتقال تاپیب بیر
اوکا منتقل بولغوسیدور کیم بو هفته سنینک
درکا مینکدین کیتار و اردوان بو سوزدین
متوحش بولوب بو ایش نینک تفحصیدا دور
کیم اول کیشنی تاپیب دفع قیلغای بو سوزدین

سنیدبی ۵۵
هفته ۵۵
درکاهینکدین ۵۵

اردسیر نینک

تدارکنده در دیدی بو سوزدن اردشیرك دغدغه سی دخی
زیاده اولوب آخر الامر جاریه اتفاق ایدوب طویله دن
اعتماد ایتدوکی آتلری آلوب بنوب قاچدیلر چونه
استخر شهرنه یتدیلر اردشیرك آتاسی اتباعندن
بعضی کلوب جمع اولوب خلق ایچنده شایع اولوب
اهل اتفاق ایدوب اردوانك اوغلی اوستنه یورویوب
آنی آرامن کوره ~~کوره~~ آنی ارادن کتوردیلر اردوانه
بوخبری ایشدوب بونك دفعنه کندو چری چکوب
اردشیره اورشوب قتله یتشدی وقلان ملوك
طوایفی دخی مقهور قلوب ممالك فتحنه یوریدی
واردوانك قزنی نکاحنه قویدی و اردوانك دورت
اوغلی وار ایدی ایکیسی تلف اولوب ایکیسی دخی
قاچوب هندوستانه قچدیلر واندہ بر زمان کچوب
آخر قز قرنداشلریله خبرلشوب آکا زهر کوندردیلر کم
اردشیره ویروب آنی هلاك ایلیه شاید بو طریقله
ملکه انلره قاله اردشیر برکوزه آودن کلوب شربت
دیلیوب اول قز دخی شربتی زهر آلوده قلوب حاضر
قلمش ایدی فی الحال خدمتکار لردن بریسی صونی ویرنجه
اردشیر دولت رهنمونی ایله آلورکن تأمل ظاهر قلوب
شربت

اردشیر نینك دغدغه سی کوپراك بولوب هم اینك
اوق طویله سیدین اعتمادی آتلار قوشلاب 63
قاچتی وکتیزك هم اینك بیله متفق متفق
ایردی چون اردشیر اصطخر ۷ شهریغه یتی
اتاسی نینك اتباعیدن بعضی انکا یغلدیلار
وکوپ ایل معلوم قیلیب انکا متفق بولوب
اردوان نینك اوغلیغه خروج قیلیب انی کوتاردیلار
واردوان ایشتیب اوزی اینك دفعین
قیلماق دین اوزگا چاره تاپمادی سپاه تارتیب
کیلیب اردشیر بیله اوروشوب باسیلدی وقتل
غه یتی وقالغان ملوك طوایفنی هم مقهور
قیلیب ممالك فتحی غه یوز قویدی واردوان
قیزینی نکاحیغه کیووردی واردوان نینك
تورت اوغل بار ایردی ایکیسی تلف بولوب
ایکیسی قاچیب هندوستانغه باردی لار
واندا هرنوع بولسا اوتکارور ایردیلار سنکیل
لاری بیله خبرلاشیب انکا زهر یباردیلار
کیم اردشیرغه بیریب هلاك قیلغای شاید بو
وسیله بیله ملك الارغه توشکای اردشیر بیر
کون آودین کیلیب شربت تیلاکاج اول قز
سربتنی زهر آلود قیلیب مهیا اسراب ایردی
فی الحال توتا بیردی اردشیر دولت رهنمونی امری
بیله شربتنی زهر آلوردا تامل ظاهر قیلدی ایرسا
شربت

سنکیل

شربت ویرنك الی دتریوب بکزی متغیّر اولوب
یاریسی دوکلدی اردشیر بغایت خردمند ایدی
اول شربتك قلاننی اکمك دوغریوب شربت صونانه
یدرجك اولدم هلاك اولدی اردشیر تفحّص ایدوب
کیفیت حالی معلوم قلوب قزی وزیرینه ویردی
که هلاك ایلیه وزیر عاقبت اندیش کشی ایدی قزی
اولدرمك استیمیوب قز حامله ین دیوب وزیر آنی
مقلیوب کندو آلتنی کسموب برنچه کون علاجدن
صکره اول کسلن عضونی بر حقّه یه قویوب
آغزنی مهرلیوب اردشیر حضورنده خزینه داره تسلیم
ایلدی کم بو امانتی استدوکم وقت ویره سن آز
زماندن صکره قز بر اوغلان طوغوروب وزیر آنك
آدینی شابور قویوب اهتمامله تربیّت قلوردی
تا اون یاشنه ویروب حسن وجمالده و رشد وکمالده
نادره ٔ دوران اولمشیدی برکون وزیر اردشیرك قتنه
کیروب آنی ملول کوروب سببن صوردی چون
اردشیرك الی وغ یوغیدی دیدیکم نچه ملول اولمایین
کم عالم ملکنی الدم وعمر آخره یتدی شمدی ضروری
ملکی

قتنه

اوغلی

شربت تیلاکلاج بیرکوچی متغیّر بولوب ایلیکی
تیتراب شربت دین یاریمی توکولدی اردشیر ٦٩
بغایت خردمند ایردی قالغانیغه نان توغراب
اینکا بیردی ایرسه هلاک اولدی تفحص قیلغاج
اول اینش کیفیتینی معلوم قیلدی و قیزنی
وزیرغه تاپشوروب بویوردی کیم هلاک قیلغای
وزیر عاقبت اندیش کیشی ایردی اولتورورودا
قیز ایتی کیم پادشاه دین حامله مین بو امانتنی
تیلاسام بولغای بو بیرکای سین بو حال دین
آز وقت اوتکاج بو حامله اوغول توغوردی
وزیر انکا شاپور آت قویدی و اهتمال بیله
تربیت قیلور ایردی تا اون یاشیغه یتکانده
حسن وجمال ورشد وکمال دا نادره بولوب
ایردی بیرکوزه وزیر اردشیرغه قاشیغه
کیریب انی بغایت ملول تاپتی جهتین
سوردی چون اردشیر نینک اوغلی یوق
ایردی دیدی کیم نیچوک ملالت بولماغای
کیم عالم ملکین آلدیم وعمر آخرغه یتی
و ضرورتا اولماک کیراک وملکنی یات
کیشیکا

آل ایلیک ویرمه بیرکوچی

ایت دیمک . ایتمان . il paraît que ایتمان dans
lecture ne doit pas être pris comme dérivé
de ایتمک ce qui n'a aucun rapport
le sens d'une espèce de chien

قیلغای forme agglutinée .

انی اسراب اوزین خصی قیلیب بیر نیچه کون
علاجیدین سونکرا کیسکان عضوینی بیر
حقه غه سالیب مُهر قیلیب اردشیر
حضوریدا خازنغه تاپسوردی کیم مین

ملکی یاد کشیلره قویوب کتمك کرك وزیر ایتدی
کم پادشاه کم یه سون کم پادشاهك بر اوغلی
واردر کم معلوم دکلدر که بر پادشاهه آنکر کبی
اوغل میسّر اولمش اردشیره بو سوزدن حیرت
کلوب کیفیت حالی صوریجق وزیر اول امانت
حقّه خیانت دیلیوب اول رازی اشکاره قلوب
دیدیکم بوکونك فکرن قلوب اول حامله اولدرمیوب
تهمت دفعی ایچون کندومه بو حالتی روا کوردم
و پادشاه زاده لمو غوب اوه یاشنه کیروب و آدی
شابور قوندی اردشیر شادمان اولوب بیوردی کم
آنی یاش داشی اوغلانلر ایله طوناطوب اردشیرك
قارشوسندن بر بر کچوردیلر و اوغلی کلیجك اردشیرك
آتالق مهری حرکته کلوب آنی دزنه آلوب اوپوب
تکریه شکرلر قلوب آنا سنی بنه حرمنه کوندروب
وزیره بی حدّ عنایتلر قلوب و آنك آدنی بنه
شابور اسمیله مقرّر قلدی اردشیر آنی ولیّ عهدی
قلوب و آنك آثارنده فارسده آروسی کوره سی در
کم آنك شرحی اوزوندر و بنه اردشیر که آکا
کواشیر دیرلر کرمان و اهواز و خوزستان
و موصول

کیشیکا قویوب بارماق کیراک وزیر ایتی
کیم پادشاه غم یماسون کیم انداق اوغلی بار
کیم معلوم ایماس کیم هیچ پادشاه دا بوطیس
بولغای اردشیر حیرت قیلیب کیفیت نی
یخشی معلوم قیلدی ایرسه وزیر امانت
حقه نی تیلاب اول رازنی آسکارا قیلدی
کیم مین بوکون نینک فکرین قیلیب اول
حامله تی اولتورمای تهمت دفعی اوچون
اوزومکا بو حالنی روا کوردوم وپادشاهزاده توغدی
واون یاش بتور وآتی شاه بور قویولوبتور
اردشیر شادمان بولوب بویوردی کیم آنی
انینك یاشی اطفال بیله یاساب انینك
قاشیغه کیلتوردیلار بیر بیر اوتکاروردا اول
یتکاج اتالیق مهری حرکت کا کیلیب آنی قوینیغه
کیلیب آلیب اوپوب تینکریکا شکرلار قیلیب
اناسینی حرمغه یباردی وزیرغه کوپ عنایت لار
قیلدی وانینك آتی شاپورغه قرار تاپیب اوز
ولی عهدی قیلدی وانینك آثاریدین فارس دا
اروسی کوره سی دیرلار کیم انینك شرحی اوزون دور
تواریخ دا بار پیلای دیکان کیشی اوقوب پیلکای
یینه اردشیرکه آتی کواشیر دیرلار کرماندین واسواز
و خوزستاندین

و موصول حطه بحرینه وارنجه تحت تصرفنه
کتورو بدر و پادشالغی مدتی اوتوز ییل ایدی
و اون دورت ییل حکمی عالم اهلنه نافذ اولوب
عاقبت اجل یتوب اوزکا جهاندارلره قلدوغنی
الا دنی قلدی

مثنوی

جهان ملکنی آلدی چون اردشیر
توانا ودانا شه ایدی دلیر
اولورده نه نفع ایتدی دانالغی
نه دفع ایده بلدی توانالغی

شابور بن اردشیر چون اتاسی یرینه اوتوردی
آتاسی رسم و قانوننه تغییر ویرمدی و آتاسی
تغییر ایتدوکی کشیلری ولایتدن و منصبدن
عزل ایلمدی وعاقل و عادل پادشاه ایدی
وآکا عرض قلدیلر کم قسطنطنیه ده روم قیصری
کندو حدندن تجاوز قلوبدر شابور دنی نصیبین
شهرینی محاصره قلوب قیصرك خزاینه سنی
تصرف ایلدی قیصر دنی اوز حدندن بیلوب
آرایه شفیعلر واسطه لر برغوب خراج قبول ایدوب
شابور دنی فتح ونصرتله سالما وغانما دونوب
کلدی

و خوزستاندین و موصل جزیره دین و خطه 66
بحرین دین و پادشاه لیغی مدتی اوتوریل
ایردی و اون تورت یيل حکمی عالم ممالکی کا
نافذ بولدی اجل یتکاچ جهان هم اوزکا جهاندار غه
قیلغانی قیلدی

جهان ملکینی آلدی چون اردشیر
توانا ودانا شه ایردی دلیر
اولاردا نی نفع ایتی دانا لیغی
نی دفع ایلای آلدی توانا لیغی

شاپور بن اردشیر چون اتاسی اورنیدا تخت قه
اولتوردی اتا رسم وقانونین تغییر بیرمادی
و اول تعیین قیلغان ایلنی ولایت لاردین
و مناصب دین عزل قیلمادی وعاقل و عادل
پادشاه ایردی وانکا عرض قیلدیلار کیم قسطنطنیهٔ
روم قیصری اوزحدیدین تجاوز قیلیب شاپور
نصیبین سهرین محاصر بیله آلدی وقیصر نینك
خزاینینی تصرف قیلدی قیصر اوزحدین تجاوز
شفیع لار واسطه قیلیب خراج قبول قیلدی و
شاپور فتح ونصرت بیله قایتی و انینك
اثاریدین

کتدی وآنك اثارندن خراسانده نشابور کم انی
طهمورث بنیاد ایدوب تمام اتمزدن اوّل کندو
تمام اولوب خرابلغه متوجّه اولمشیدی
شابور آنی باشدن سطرنج طرحی اوزره آبادان
قلدی و دیرلرکم اکا اکاسر بو اعتراضی قلدیلر
کم قحپن برشهر بنا قلسه لر جانور شکلنده
طرح قلورلریدی نته کم سوسی پیلان شکلنده
وششتری آت سکلنده وینه اول بنا ایترکی
یرلردن برسی چند شابور وخوزستانده اوشاد
شابور وقزوینده وسیستانده ینه بنالر
قلوب در ومانی مصوّر زندیق آنك زمانده
کلدی وآنك پادشالغی اوتوز ییل اولدی

مثنوی

چو شابور اولدی جهان خسروی
عدالتده اولدی آتا پیی اروی
ولی آخر آلامر یرخ دژم
آتاسی کبی اتدی آنی عدم

هرمز بن شابور آکا هرمز قطیع دیرلردی بو
سببدن کم آتاسی شابور آکا خراسان ولایتنك
حکومتن ویرمشیدی وشابور جاه دوست و بو
کمان کشی ایدی هرمز خراسانی دوزوب وعظیم
عسکر

اثاریدین خراساندا نیشابور دور کیم آنی
طهمرث ملیب بنیاد قیلیب ایردی توکانماس دین
بوروز یوز بوزوغلوقده قویدی اما شاپور
انی یانکی باشتین شطرنج بساطی وضعی بیله
ابادان قیلدی وایتورلارکیم اکاسره بو اعتراضنی
قیلیب ایردیلار کیم شهرلار بنا قیلسالار
جانورلار شکلی بیله طرح قیلورلار ایردی انداق
کیم سوسنی یلان شکلی بیلا وسوشترنی آت
شکلی بیله ویانا اول بنا قیلغان یرلاردین بیری
چند شابور دور وخورستاندا اوشاد شاپور
دور وقزوین دا یا سیستاندا مانی مصور زندیق
انینك زمانیدا پیدا بولدی وپادشاه لیغی
اوتوز بیر یل ایردی

مثنوی

چو شاپور بولدی جهان خسروی
عدالت دا بولدی اتا پی روی
ولی آخر الامر چرخ دژم
انی هم اتاسی دیك ایتی عدم

هرمز بن شاپور انی هرمز قطیع دیدیلار بو
جهتدین کیم اتاسی شاپور انی خراسان ولایتی نینك
ایالتیغه یبا ریب ایردی وشاپور جاه دوست
وبدگمان کیشی ایردی هرمز خراساننی توزدی
وعظیم

عسکر جمع ایتمشیدی وحاسدلر آنی شابوره یرامز
آکلدوب شابور آنلر فکرنده استقبال ملاحظه
قلوب کلسون دیو امر ایلدی هرمز دخی بو
قضایی فهم ایدوب برالنی کسوب شابوره
کوندردی واول زمانده قانون ایدیکم ناقص
کشیء پادشاه قلمزلردی شابور هرمزك بی
کناهلغنی بلوب اول حاسدلری مقهور قلوب
کوکلی آنلك ایچون بغایت ملول وپریشان اولدی
وانی کندو زماننده ولیء عهدی قلدی واول
مانی مصوّر زندیقی واتباعنی تکفیر ایدوب
جزاسنه یتوردی وآنلك آثارندن خوزستانده
رام هرمز وبغداد ناحیه سنده دستگیر در
وانلك سلطنتی رماننده اختلاف واردر بعضیلر
ایکی ییل وبعضیلر اوچ ییل وبعضیلر اوتوز
ییل دیمشلر

مثنوی

چو هرمز ایدوب تختی مسند نشین
عدالت ایدوب دوزدی عالم اشین
آنلك کسمشیدی فراست الین
فلك کسما مشیدی سیاست آلین

بهرام

و عظیم چریك یغیب مستعد قیلدی حاسدلار
شاپورغه یامان کور کوزدیلار شاپور انینك
باشیدا استقلال خیال قیلیب یامان ایلتیب
کیلوریکا حکم قیلیب هرمز فهم قیلدی کیم
انکا قصد قیلغوسیدور بیر ایلیکین کیسیب
شاپور خدمتیغه یبارسی و اول زماندا رسم
ایردی کیم ناقص کیشینی پادشاه قیلماس لار ایردی
شاپور انینك بیکاه لیغین بیلیب طاعن لارین
مقهور قیلیب کونکلی انینك اوچون بوزولوب
آنی ولی عهد قیلدی اول مانی مصورنی واتباعین
حجتی بیله تکفیر قیلیب جزالاریغه یتکوردی
انینك آثاری خراسان دا رام هرمز و بغداد
نواحی سیدا دستکیر دور و سلطنتی زمانیدا
اختلاف دور بعضی ایکی ییل و بعضی اوچ ییل
و بعضی اوتوز ییل دیب دورلار

مثنوی

~~چو هرمزنی بخت ایتی مسند نشین~~
~~عدالت توزدی عالم~~

چو هرمزنی بخت ایتی مسند نسین
عدالت بیله توزدی عالم اشین
اکرچه قولین قیسقه قیلدی بیلیك
فلك قیلمادی قسقه اندین ایلیك

بهرام

بهرام بن هرمز آتاسی وصیقیله پادشاه اولدی
و مانی نقاشك ملتی کم زندیقه ایدی زمانده
شایع اولوب و چوق خلایق اکا فریفته اولوب
دینده کیردیلر و اتباعی چوغلوب قوتلندی
و بهرام خدا پرست و خردمند پادشاه ایدی
دیلدی کم مانی نقاشك ملتنی دفع ایلیه اوّل
آنی امیدوار لغله مصاحب لوایدنوب اتباعنی
کندودن وهمسز قلدی تا جمله سی ظاهر اولدیلر
آندن عسکره علمایی جمع ایدوب آنکیله بحث اتدردی
وعلما آنی تکفیر ایدوب کفرنی اکا ثابت قلوب
حجتله مانینك دریسن بوزوب ایچنه صمان
طولدروب مملکتی کزدروب اتباعنی قردی وبعضیلر
دیوب دردکه مانی خلقی بو سوزله فریفته
قلوردی کم انسانك روحی بدن زندانده محبوس
در وآنك یری اوزکا عالم در پس روحه تصفیه
حاصل قلوب تیز بو زندانلدن آنی خلاص اتمك
کرکدر کم طپراق کدورتندن چقوب کندو مقامنه
یتشه چون بهرام آنی کتوردوب دیدی کم
سویلیه جك سوزلرکی سویله که بونلر دخی
ایشتسون

بهرام بن هرمز آتاسی هرمز وصیتی بیله
پادشاه بولدی ومانی نقاش نینك ملتی کیم زندیقه
ایردی انینك زمانیدا شایع بولدی وکوپ خلایق
انکا فریفته بولوب انینك دینیغه کیردیلار واتباعی
قالین وبهرام خدا پرست وخردمند پادشاه ایردی
تیلادی کیم مانی نینك ملتین دفع قیلغای اول
انی امیدوارلیغلار بیله مصاحب وملازم قیلدی
واتباعین اوزیدین وهم سیز قیلدی تا بارچا ظاهر
بولدیلار اندین سونکرا علمانی یغیب انینك بیله
بحث قد سالدی وعلمآ انی تکفیر قیلیب کفرنی
انکا ثابت قیلدیلار بو حجت بیله مانی نینك تریسین
سویدوروب سامان تقیوردی واتباعن قتل
قیلدی وبعضی دیب دورلار که مانی بو سوز بیلا
ایلکا فریب بیرور ایردی کیم روح انسانی بدنیدا
زنداندا دور وانینك بیری اوزکا عالم دور روح قه
تصفیه حاصل قیلماق کیرالك وباتراق بو زندان دین
خلاص ایتمك کیرالك که توفراق کدورتیدین خلاص
بولوب اوز مقامیغه یتکای چون بهرام انی تیلادی
دیدی کیم ایتور سوزلارینکنی ایت مانی بو

یقتردی "

سوزلارنی

ایشتسون مانی چون بو سوزلری سویلدی بهرام

دخی دیدی کم چون سنك روحك بدنك زندانده

عذابده در بزینه سنك کندو سوزکله عمل ایدوب

روحکی عذابدن قورتره‌لم دیوب قتلنه امر ایلدی

و بهرامك پادشاهلغی اوچ یيل و اوچ آی ایدی

مثنوی

چو بهرام دوری زمانی ایدی

زماننده مشهور مانی ایدی

یوغ ایتدی آنی دخی چرخ فلك

بونك نقشنی اول قلدی حك

بهرام بن بهرام آکا صلف دیرلردی کم تصلف

و تکبری بی حدّ و تکلف تجبری بی عدّ ایدی

آز سهوه چوق عتاب و جزئی کناهه بی مقدور

سیاست و عذاب ایدر ایدی خلایق آنك

بدخویلغندن عاجز قلوب موبدلره و حکملره

استغاثه کوستروب استعانت ایتدیلر آنلر

دخی تأمّل ایدوب بونك اوزرینه قرار قلدیلر

کم یارن صباحدن هیچ برکشی آنك یاننه وارمیه

یارنده‌سی جمیع خلق اتّفاق ایدوب بو ایشی

ایلدیلر

سوزلارنی ایتی بهرام دیدی کیم چون سنینك
روحونك بدن زندانیدا دور عذاب بیله بیز
سنینك اوق قولونك بیله عمل قیلیب روحونکنی
عذاب دین قولقارور بیز دیب بویوردی کیم
آنی قبل قیلدیلار و بهرام نینك زمانی مدتی
اوچ یل و اوچ آی ایردی

چو بهرام دور زمانی ایدی
زمانیدا مشهور مانی ایدی
انی داغی نابوده قیلدی فلك
بو بیرنینك داغی نقشینی حك قیلدی

بهرام بن بهرام آنی صلف دیدیلار کیم تصلف
وتکلفی کوپ ایردی وتکبر و تجبّری بیحد (ایردی)
آز سهوغه کوپ عتاب قیلور ایردی جزوی
کنه غه نامقدور سیاست کورکوزور ایردی خلایق
اینك بد خویلوغیدین عاجز بولوب موبدلار
وحکیم استغاثه کورکوزوب استعانه قیلدیلار
آلار تاملار قیلیب مونکا قرار قیلدیلار بیردیلار
کیم تا انکا صباح دین هیچ کیشی انکا یاروماغایلار
اولونچس تا انکلاسی جمیع اولوس بو ایشنی قیلدیلار

هر

ایلدیلر هر کشی کم استدی بوله مدی ایل آنده
عاجز اولدوغی کبی اول دخی ایلدن عاجز اولدی
موبدلر کلوب نصیحت ایلدیلر که پادشاه خلقله
پادشاه در ایل اولمسه سلطنت ممکن اولماز خلقی
مزاجك تندلکندن کندوکدن اورکتدك لاجرم
جدا سندن جدا اولدیلر بهرام دخی عهد
و پیمان ایدوب متنبّه اولدم کلسونلر هر بریسنی
راضی قلهین دیوب بنه موبدلری کوندروب خلقی
آنك خدمتنه کتوروب اول دخی اول تندخویلغی
ترك ایدوب خلقله عفو و مواسا و عدالت
پیشه قلدی و آنله سلطنتی یکرمی یل ایدی

مثنوی

نچه اولدی بهرام بهرام تیز
ایشی چرخ بهرامی کبی ستیز
یتوب وقتِ دوشدی احل دامنه
واروب تخت افلاك بهرامنه

بهرام بن بهرام بن بهرام آتاسی ودده سی آدن
آکا قودیلر ولکن آکا شهنشاه دیدیلر و اول بو
لقب ایله شهرت طوتدی و اول کشی کم بو
لقب ایله شهرت بولدی اول ایدی شانی

ارجمند

هر کیشینی تیلادی تاپمادی ایل عاجز
بولغاندیک اول داغی عاجز و متحیر قالدی موبدلار
کیلیب نصیحت قیلدیلار کیم پادشاه اولوس
وایل بیله پادشاه دور ایل بولماسه سلطنت ممکن
ایماس سین ایلنی مزاجینک تندلوغیدین اوزونکدین
رمیده قیلدینک لاجرم سیندین یراق لیق
یتلادیلار بهرام الاردین تعهد قیلدی کیم مین
متنبه بولدم کیلسونلار استرضا قیلای موبدلار
ایلنی ینه اینینک خدمتیغه کیلتوردیلار و اول
تند خویلوغنی ترک قیلیب عدالت و مواسا
و عفو پیشه قیلدی و سلطنتی نینک زمانی
یکیرمی بیل ایردی

مثنوی

نچه ایردی بهرام بهرام تیز
ایشی جرخ بهرامی ینکلیغ ستیز
یتیب وقت توشتی اجل دامیغه
بارور بخت افلاک بهرامیغه

بهرام بن بهرام بن بهرام انا واوبوکا آتین
انکا قویدیلار ولیکن انی شهنشاه دیدیلار و بو
لقب بیله شهرت توتی و اول کیشی کیم بولقب
بیلا تاپتی اول ایردی شانی ارجمند و
اخلاقی

ارجمند واخلاق دلپسند ایدی اخلاقی مرغوب
واطواری ناسه مطلوب ایدی ظلم بناسن بوزدی
وعدل وداد قاعده‌سن دوزدی امّا دورانی عمری
کبی بی‌وفا وعمری دورانی کبی بی‌بقا اولوب
دورت آی سلطنت سوروب بو بی‌وفا دنیایه

وداع ایلدی

مثنوی

شهنشاه چون سوردی عالمده رخش
جهانه اولوب کون کبی نور بخش
نجه کون کبی بولدی اوج کمال
فلکدن هم لول بولدی آخر زوال

نظم نرسی بن بهرام اتاسی پرینه سلطنت تختنه اوتوروب
اول دخی اتاسی کبی کامکار وعالی مقدار وحردمند
وهوشیار پادشاه ایدب چوق ملک ومملکت آلدی
وآخر رحلت کوسن چالدی وملکنك زمانی طقوز
ییل ایدی

مثنوی

چو نرسی اولوب ملک ایله کام جوی
اولوب آنه تختنده ارام جوی
نه قودی بو دوران آنك کامنی
نه اجلادی تختنده ارامنی

—

هرمز

اخلاقی دلپسند پادشاه ایردی اخلاقی ایلکا
مرغوب و اطواری اولوسقه مطلوب [ایردی]
ظلم بناسین بوزدی و عدل اساسین توزدی
اما دورانی عمری دیك بیوفا وعمری دورانی
دیك بی بقا اول تورت آی ملك سوردی
وبارور ملکنی ملك نی اوزکالارکا تاپشوردی

مثنوی

شهنشاه چون سوردی عالمغه رخش
قویاش لیك ایدی مهر دهر اوزا نور بخش
نیچه مهر دیك تاپتی اوج کمال
فلك دوریدین تاپتی آخر زوال

نرسی بن بهرام اتاسی اورنیدا سلطنت تختی غه
اولتوردی واول داغی اتاسی دیك کامکار وعالی
مقدار وخردمند وهوشیار پادشاه ایردی
کوپ کشور وملك آلدی وآخر رحلت
کوسین چالدی وملکی نینك مدتی توقوز
یيل ایردی

مثنوی

چو نرسی بولوب ملك ایله کامجوی
اتا تختی دا بولدی آرامجوی
نی تویدی فلك هم انینك کامینی
نی اجدادی تختیدا ارامینی

هرمز بن نرسی اول بغایت متکبّر و متجبّر کشی
ایدی سلطنتندن اوّل ایل آنک بو صفاتنی بلوب
آندن هراسان ایلدیلر ایدیلر چون آتاسی یرینه
پادشاه اولدی خلایق متوقّع اولدیلر واول با
وجود بو نوعه معاش اوزره کندو اطوارنه بغایت
معتقد ایدی بر کون غایت حود پسند کندن بر
حکیمه صوردی. کم بنم افعال صفاتمدن نه اکسک
کوردک غرض بو ایدی کم اول تحسینلر قله کم اصلا
سنک قصورک یوقدر جمیع اوصافک مطبوع ومقبول
وجمله اطوارک پسندیده ومعقول در دیه ایدی
حکیم دخی آکا بویله جواب ویروب دیدیکم همان
سنک بر اکسکلکک وار نولیدی سن حلقه حاکم
اولدیغک کبی نفسکه دخی حاکم اولیدک چون
آنک ذاتنده جوهری وار ایدی بو سوزله
غفلت اویخوسندن اویانوب کندو اخلاقنی
اصلاح ایدوب مرضی اخلاق پیشه قلدی کندو
وفات اتدکدنصکره اوغلی یوغیدی امّا حرمی
حامله ایدی تاجنی آنک باشی اوستنه آصوب
آکا پادساه لایق اتدیدیلر تا اوغلی شابور
طوغنجه وهرمزک سلطنتی زماننی بفضیلر
یدی

متوهر ٧٠

هرمز بن نرسی اول نهایت متجبر و متوهم
کیشی ایردی سلطنتی دین بورون بو صفاتین ایل
بیلیب اندین هراسان ایدیلار ایمدی کیم ملک
آلیب اتا اورنیغه پادشاه بولدی خلایق
متوهم بولدیلار و اول باوجود بو نوع معاش
اوز اطواریغه بغایت معتقد ایردی بیر کون
غایت خودپسندلیغی دین برحکیم دین سوردی
کیم منینك افعال وصفاتیغه نی نیمه کیراکلیك
دور عرضی بوکیم اول تحسین لار قیلغای کیم
هیچ نیما کیراکلیك ایرماس حکیم موناق
جواب بیردی کیم خلایق قد حاکم و صاحب
اختیار بولغاندیك اوز نفسینکغه هم حاکم
و صاحب اختیار بولماق سنکا کیراکلیك تور
اول بو سوزدین چون ذاتی جوهری بار ایردی
غفلت اویقوسیدین سیسکانیب اوز قیلیغی
تیکراسیکا ایورولوب مستحسین اطوار
توتوب مرضی اخلاق پیشه قیلدی چون
وقا وفات قیلدی اوغلی یوق ایردی امّا
حرمی حامله ایردی تاجنی انینك باشی
اوستیدا آسیب انکا پادشاه لیق بویورورلار
ایردی تا شاپور توغدی و هرمزنینك زمانی
یتی

بویله سمر موناق

سنکسکه ٥ سمر ایدی ٠ هرمز ایردی

Northozygia ou mœurs variables. En کوچ تورمه

یدی یبل و بعضیلر طقوز یبل دیدیلر

مثنوی

دوشوب هرمزه چون بو دهردنی
نیچه وقت هم قلدی مغرور آنی
و لیکن اجل ایدجک ترک تاز
نه قالدی زمان غرور و نه ناز

شابور ذوالاکتاف بن هرمز خردمند پادشاه ایدی و لیکن بغایت قاهر ایدی بعضیلر آنی دیرلر کم آناسی اولدوغی وقت آناسی قارنده قالدی و طوغنجه تاجی آناسنك باشی اوزرینه آصه قورلر ایدی و اوّل کشی کم طفولیّت ایّامنده خاطرینه ایو رأی کلدی اول ایدی و آنك شرحی بودر کم آلتی یاشنده ایکن شهر زور آدلو وزیری یانندہ ایدی کم احشام وقتنده نقاره چالندی شابور وزیردن صورديکم بو وقت بو نقاره آوازی نه در وزیر دخی جواب ویروب دیدیکم خلق کوپری ایله دریادن اوته جانبه کچرلر چون کوپری بر در انلری دوندرمك ایچون هر احشام نقاره چالارلر کم کچرك قالوب قرا کولقده کوپری اوستنده مزاحمه ایدوب کمسه یه زیان اولمیه شابور امر اندی کم بر کوپری دخی یپالر تا خلق وسعتله کچهلر و آنك طفلیّتی

زمانده

یتی یل یا توقوز یل ایردی

مثنوی

چو هرمزغه توشتی بو دهر دنی
نیچه وقت هم قیلدی مغرور انی
ولیکن اجل ایلاکاج ترکتاز
نی قالدی غرور اول زمان نی نیاز

شابور ذوی الاکتاف خرمند پادشاه ایردی
اما قاهر ایردی بعضی آنی دیب دورلار کیم انا
قارنیدا قالدی و توغونچه تاجنی اناسی باشی
اوستیدین اسارلار ایردی اول کیشی کیم طفولیت دا
یخشی رای خاطریخه کیلدی اول ایردی و انینك
شرحی بو دور کیم آلتی یاشیدا شهر دی دیکان
وزیری انینك قاشیندا ایردی کیم شام
وقتیدا نقاره اونی کیلدی شابور
وزیردین سوردی کیم نی نقاره دور اول
دیدی کیم جماعتی که دریادین کوپروك بیاله
ناری یوزکا اوتوبتورلار چون کوپروك بیر
دور الارنی قاتیارور اوچوه هرکج قورون خبر
قیلورغه نقاره قاقارلار کیم کیچرالك قالسالار
کوپروك اوستیکا غوغا بولوب سوغه یقیلور
امکانی بابا یار شابور ایتی کیم ینه بیر کوپروك
داغی ماسّانك تا ایل فراغت بیله اوتکایلار و
انینك

? یاسانك ٤ ماسّانك ٣

زماننده مملکتده عرب استیلاسندن چوق سورش
وغوغا ظاهر اولوب طیغون کم ساسان تختکاهی
ایدی طایر که عمّان پادشاهی ایدی طیغون
اوستنه چری چقوب هرمزک قز قرنداشی کم شابورک
خاله سی ایدی اسیر قلوب نکاحنه قویدی و مملکتی
بوزوب یعقوب ینه کندو ایلنه کتدی و طایرک
آندن بر قزی اولدی کم نزاکت و جماله بغایت بی
نظیر ایدی و آدنی ملکه قومشلر ایدی شاپور
بویوب یکیت اولدوقدنصکره چری چکوب طایر
اوستنه واروب طایر قلعه یه کیروب برکیدوب
شاپور دخی محاصره قلوب ملکه ایچرودن متقف
اولوب قلعه یی شاپور آلیویروب شاپور طایری
اولدروب ملکه نکاحنه قویدی دیرلرکه برکیجه
ملکه شابورک دوشنکده اویومابوب ناله ایلردی
عاقبت کوردیلرکه بر مورچه پرکی دوشکی آلتنده
قالوب آنکیچون بیحضور اولوب ناله ایلرمش
شاپور ملکه دن صوردی کم اتاک سنی نجه تربیّت
ایدوب نه ایله بسلمش ایدی کم تا بو مرتبه نازک
اولوبسن ملکه دیدی کم آتام بکا ایلک ایله سکّر
نباتی

بیول ~ بویول ~ تسمو بویل ~ بویمک ~

انینك حکمی بیلا یاسادیلار انینك طفولیتی
زمانیدا ملك دا عرب استیلاسیدین کوپ شورش
پیدا اولوب عثمانی لاردین پادشاهی کیم آتی
طایر ایردی طیقوننی کیم ساسان تختگاهی
ایردی حایّب هرمزنوك ایکاچسینی توتوب
کیم شاپورغه خاله بولغای اسیر قیلیب
نکاحی غه کیوروب ملکنی بوزوب قایتی
و طایرغه پوشه دین بیر قیز بولدی کیم
نزاکت و جمال دا نظیری یوق ایردی آتین
ملکه قویدیلار شاپور یکیت بولغاندین
سونکرا چریك تارتیب طایر اوستیکا باریب
طایر قورغانینی بیرکیتی واول محاصره
قیلیب ملکه ایچکاریدین شاپور بیله متفق
بولوب قورغاننی شاپورغه بیردی و شاپور
طایرنی اولتوروب ملکه نی قولدی دیب دورلار
کیم بیر کیچه شاپور توشاکیدا ملکه ناله قیلیب
اویودی ایماس ایردی یخشی احتیاط
قیلدیلار بیر مور دیرکی توشاکی استیدا
قالغان جهت دین ایرمیش شاپور سوردی
کیم سینی نی نوع تربیت قیلیب دورلار
کیم مونچه نازك بولوب سین ملکه ایتی کیم
اتام منکا غدا سونکاك مغزیدن اوزکا کیم
نسائنی

قی ۳۳

الماس ۳۳

Daberghi

اون ایدوب قرشدروب غدا قلورایدی آندن غیری
نسنه بکا بیدرمزدی شابور بونی ایشدوب دیدی
کم سنی بونوعله بسلین آتاکه وفاک اولمیجق بکا خود
هیچ اولمز دیوب سیاست قلدی وآندن صکره اول
مملکته خرابلق ویرن اعراب قصدنه یورویوب اله
کلمنی انواع عذابله اولدررایدی تواریخده شویله
مشهوردرکم اومورلرنی یاروب یاغرنلرنی سوکدروب
یبانه اتدردی کحر آنلر بو عذابله اولورلردی بو
جهتدن آکا ذوالاکتاف دیدیلر ورسول الله صلّی
الله علیه وسلّم اعواندن مالك بن ناصرکم اعرابك
بذرکواری ایدی آنك زماننده ایدی آندن صودیکم
عربه بو قدر تعذیب وقتلك باعثی نه در
شابور دیدیکم بکا منجّملر خبر ویردی کم بو
قومدن برپیغمبر کلوب تختی بنم اولادمك
النمدن آلوب آنلری هلاك اتسه کرك بوجهتدن
اوّل بونلره انتقام ایدرن مالك دیدیکم اوّل
بو نه دن معلوم اولدی کم منجّملر کرچك اوله
ایکنمی بو کم طوته لم کم منجّملر کرچك اولمشلر
سن بو قومه بوظلمی اتمسك اولادر که فحیز

بزرکوار نکاه

اول

سیمیش

نباتی اون قیلیب انکا سمیش بولغایلار

بیردورماس ایردی شاپور انداق پرورش بیرکان

تلکه اتاغه نی وفا قیلدینک کیم منکا قیلغای سین

دیب انی سیاست قیلدی و بوزوغلوق قیلغان

اعراب قصدیغه بویوردی و کوپ تعذیب بیله

اولتورتور ایردی مشهور موندانق دور کیم ایکین

لارین یاریب باغرین لارین سوکتوروب تاشلاتور

ایردی کیم الار بو عذاب بیله اولارلار ایردی بو

جهت دین آنی ذو الاکتاف دیدیلار و رسول صلی

الله علیه و سلم نینک اجدادیدین مالک بن نصر

کیم اعراب نینک بزرکواری ایردی انینک

زمانیدا ایردی اندین سوردی کیم عرب قه مونچه

تعذیب و قتل نینک جهتی نیدور شاپور ایتی

کیم منکا منجم لار خبر بیریب دورلار کیم محمد

آتلیغ پیغمبری بو قوم دین پیدا بولوب تختنی

منینک اولادیمدین آلیب آلارنی توکاتکوسیدور

بو جهت دین اولدین انتقام تارتادورمین مالک

ایتی کیم اوّلا قایدین کیم منجم لار چمن ایتمیش

بولغایلار ایکنیچی اولکیم برتقدیری کیم سوزلاری

چمن بولسه سین بو پیدادنی بو قومغه قیلماغاینک

یخشراق

بونه دن ‌ قایدین

تقدیری ‌

اول صاحب سعادت ظهور ایتسه سنلک بو افعالک
ایشدوب اولادکله دخی آرتوق انتقام ایلمیه شابور
بو سوزله اول ایشی ترک ایلدی رحمةً للعالمین
دیمک اول صاحب سعادته لایق در که کندو
وجوده کلمزدن بیلک ییل اوّل مظلوملری ظالملر
الندن خلاص ایدوب همایون اسمی مذکور اولمغله
سایر ناسی قتلدن و پادشاهی ظلم و شقاوتدن
خلاص قلدی صلّی الله علیه وسلّم و علی آله
وصبحه اجمعین القصّه سابوره کشتاسب
قلدوغی کبی برخطا واقع اولدی وآنک شرحی
بودرکم شابور مصافرت طریقیله رومه واروب
رومده آنی بلوب قیصر آنی طوتوب صویوب بر
خام صغر دریسنه قویوب آنی بو حاله محبوس
قلوب کندو چری چکوب آنک مملکتی اوستنه
واروب ملکنی ییقوب ویران ایلدی شابوری صقلیان
کشینک برقزی وار ایدی شابوری کوروب آکا
عاشق اولوب آنی بندن خلاص ایدوب ایکیسی
بیله قاچوب قزوینه کلدیلر صاحب کزیده قزوینلو
در حکایت ایدرکم قزوینده بر باغه قونمش ایدی
کم

یخشراق کیم اکر اول صاحب دولت پیدا بولسه
سنینک بو افعالینکدین کیم استماع قیلسه
اولادینکغه نقصان کوپراک یتکورکای بوسوزدین
شاپور اول ایشنی ترک قیلدی رحمة للعالمین
دیمالک بو صاحب دولت شانیدا دور کیم مینک
یلغه یاقین اوز ولادتیدین بورونراق
مظلوم لارنی ظالم لاردین قوتقارور و همایون
اسمی مذکور بولغان بیله سایر ناس اولوم دین
و پادشاهنی کنه سیز اولتورمالک شقاوتیدین
ازاد قیلور صلی الله علیه وعلی آله و اولاده
واصحابه وسلم القصه شاپورغه کشتاسب
قیلغان خطادیک خطایی واقع بولدی کیم
مسافرت طریقی بیله روم غه باردی و سوز مختصر
روم دا انی تاپدیلار و قیصر انی توتوب
یالانکاج لاب اوی خامیغه بیتکب محبوس قیلیب
سپاه تارتیب یوروب آنینک ملکین آلیب
کوپ بوروغلوق قیلدی شاپورنی اسرار کیشی
نینک قزی عاشق بولوب اول حبسلاردین
قوتقاریب قولقاریب ایکاوی قاچیب قزوین غه
کیلدیلار صاحب کزیده کیم قزوین لیق دور
موندا ق دیب دور کیم قزوین دا بیر باغ قه کیردی
کیم

? قونقاریب - قوتقاریب

کم بر زاهد کشینک ایدی کم شدیکی حالدہ اول یرہ
شابوران دیرلر اول یری شابور عمارت قلمشدر چون
شابور آندہ اولان خلقدن تفحص ایدوب خبر آلدی
کم شابورک وزیری رودبارده و سپهسالاری
شهریارده در و شایرلری قیصر آلمش در شابور
نهانی ادم کوندروب اول ایکیسنی کتوردوب ینه
چری چکوب قیصرله جنک ایدوب قیصری طوتوب
و هر خرابلق کم قیصر آنک ملکنده قلمش ایدی
بیوردی اول خراب اولان یرلری قیصر تعمیر ایده
وجمله بنالر و ارغادلر رومدن کلوب جمیع خراج
و حوایجی قیصر اوزرینه اوله آندن عسکره قیصرک
بورننی دلوب ایپ طاقوب ایکی قولاغنی کسوب
ممالکی کزدردی و بو فقیر بعضی تواریخده
کوروبدر که قیصر شابوری کندو الیله بیله کتوروب
بغدادی شابورک توابعی محاصره قلمش ایدی
و بغداد که هواسی غایتره اسّی اولور آندہ خام
صغر دیسنّه قویوب کونشه قرشو آصه قومش
ایدی بر کون قیصر عظیم قونقلق ایدوب جمیع
خلق سرخوش اولمشلر ایدی چون ممالکی یغمه

اتمك

کیم بیر زاهد کیشی نینك ایردی کیم حالا اول بیرنی
شاپوران دیرلار کیم شاپور عمارت قیلیب دور
انداغی ایلدین تحقیق قیلدی دیدیلار کیم شاپورنینك
وزیری روباردا دور و سپهسالاری شهریاردا
و اوزکا بارچا یرنی قیصر آلدی شاپور یاشورون کیشی لار
یباریب اول ایکاونی تیلاب یانا چریك تارتیب
قیصر بیله مصاف قیلیب قیصرنی توتی و هر
خراب لیغ کیم انینك ملکی دا قیلیب ایردی بویوردی
کیم آبادان قیلغای اما استاد و مزدور روم دین
کیتورکای و اول سرانجام قیلدی و دیب دورلار
کیم بورنین تیشیب ایپ قاقیب ایکی قولاغین
کیسیب یوکورتی و بو خاکسار بعضی تواریخ دا
کوروب مین کیم قیصر شاپورنی اوزی بیله
کیلتوروب بغداد نی شاپور نینك کیشیلار محاصره
قیلیب ایردیلار و بغداد هواسی بغایت ایسیغ
بولور اندا اوی خامیغه یکتوروب کونس کا
سالدی و بیر کون عظیم جشن قیلیب ایردی کیم
مجموع ایلی اوسروك ایردی چون ممالکنی تالاماغ
شایع

ایکیسنی ایکاونی

اتمك ايچون قصدى شايع اولمش ايدى شابورى
صقليانه كشيلرك توابعى بعضى فقيرلرى يغما ايدوب
كتومشلر ايدى مكر بونلرك يوكلرى ياغ ايدى
اسيرلردن برى شابورك حالنه واقف اولوب اول
ياغدن اول ~~عورين~~ قورين خامه قويوب خام
يومشد قدنصكره آنى خلاص ايدوب واول كندويى
شهره براغوب فى الحال عسكر دوزوب چقوب
قيصرى و ~~اولده~~ جمله توابعنى مست بولوب
شبكير قلدى ويوقارو ذكر اولان ايشلرى انده
صكره تعلدى و بعضى لر مانى نقاشى دخى بو
شابور زمانده كلدى ديديلر ومانى پيغمبرلق
دعواسن قلوب پركارسز دايره و قلم وجدولسز
خطآ مستقيم چكردى ودخى بريومرده قدر كره ده
عالم صورتنن رسم ايدوب جميع اقاليم و بلادى وجبال
وبحارى مفصل ياروب كويلر وكندلر وايرمقلر
ويوللر اظهار قلمش ايدى وبو شابور آنى جمله
تكفير ايدوب سياست قلوب مردود ملتنى دفع
اليدوب ايلدى وآنك اثارندن قزوين شهرستانى
ومداين شهرينك تجديدن وششتر ده شادروان
وقيروز

شایع ایردی شاپورنی اسرار کیشیلار نینك
ایلی بعضی ایشاك لیك فقیرلارنی تالاب کیلتوروب
ایردی و یوکلار یاغ ایردی اسیرلاردین بیری
شاپور حالیدین واقف بولوب اول یاغلاردین قوروغان
خامیغه قویوب خام یومشاغاندین سونك انی
خلاص قیلدی و اول اوزینی شهرغه سالیب
سپاه یاساب فی الحال چیقیب قیصرنی و هر
بارچا ایلین مست دستکیر قیلدی و یوقاریغی
اوتکان ایشلارنی اندین سونکرا قیلدی و الله
اعلم و بعضی مانینی بو شاپور زمانیدا دیب
دورلار و پیغامبرلیغی دعویسی دا معجزه سی
پرکارسیز دایره و قلم جدول سیز مستقیم خط
اظهار قیلیب دور و بو هم کیم بیر یومورتقه چه
کره عالم صورتین تاتیب و جمیع اقالیم و بلاد
وجبال و بحاری مشروح یاساب کینت لار
و رودخانه لارغه چه کورکوزوب ایردی کیم
شاپور حجت بیله آنی سیاست قیلیب مردود
ملتین دفع قیلدی آینك آثاریدین قزوین نینك
شهرستانی دور و مداین شهری نینك تجریدی
و شوشترنا

وفیروز شابور وسستانده بعضی یرلر
وهندوستانده نیچه شهرلردر وسلطنتك
مدّتی یتمش یيل وبعضیلر یتمش ایکی یيل
دیدیلر

مثنوی

چو شابور آلوب قاق تا قاف هم
چقاردایدی بی حدّ اکناف هم
چقاردی آنی کردش مختلف
آنك کبی کاول ایل تنندهٔ کنف

اردشیر شابور ذو آلاکتاف کچی قرنداشی ایدی
وفاتی زمانده کندونك اوغلی شابور هنوز کوچك
ایدی سلطنتی قرنداشی اردشیره ویردی کم اوغلی
بیودکی وقت تختی ینه اوغلنه ویره گزیده ده
شویله ⟨⟩ درکم اردشیر بغایت خردمند ودانا
ایدی عاریتی دولته کوکل ویرمیوب خلقله
بغایت یخشی معامله قلوب عدالت کوستردی
بو جهتدن اکا نکوکار لقب قونلدی چون شابور
اوغلی سابور بیودی یکیت اولدی اردشیر ملکی
آکا تسلیم ایدوب کندو عبادته مشغول اولدی
وآنك سلطنتی زمانی اون یيل ایدی امّا بناکتی ده
بونلر

و شوشتردا شادروان و قیردز شاپور ح

و سیستان دا بعضی یر و هندوستاندا نیچه

شهر دورور و سلطنتی نیلک مدتی یتمیش یل

ایردی و بعضی یتمیش ایکی دیب دورلار

مثنوی

چو شاپور آلیب قاف تا قاف نی

چقارور ایدی بیحد اکتاف نی

چقاردی انی کردش مختلف

انینکدیلک که اول ایل تنی دینی کتف

اردشیر شاپور ذو الاکتاف نیلک اینسی ایردی

بونك عكسن يزار كم اول بغايت ظالم و جابر
كشى ايدى آنك ظلمندن خلقك جانندن يتشوب
اتفاقله آنى سلطنتدن چقروب ملكى شابوره
ويردىلر

مثنوى

چو شابور اولوب اردشير آكدى ملك
نجه بيم وايدله قالدى ملك
نه كم عالم اهلينه قلدى پسند
آكا دخى كور ايردى چرخ بلند

شابور بن شابور تواريخده سويله يزار كه
شابور چون تخته اوتوردى بغايت حسن
لطافتله و مستحسن اطوار ايله معامله
ايدى غايتده ايولكنده روم قيصرنى كندويه
برمرتبه ده مطيع و منقاد قلمش ايدى
كم قيصرك وفاتى زمانده چون اوغلى كوچك
ايدى سابوره خبر كوندروب استدعا ايلديكه
بن پير اولدم عمره خود اعتماد يوق و اوغلم
دخى هنوز كوچك در سن كندو جانبكدن بر
اعتماد ايتدوكك كشى كوندركه بنم يرمه

اوتوروب

اوتوروب مملکتی ضبط ایلیه تا اوغلم بیونجه اوغلم
یتشدوکی وقت مملکتی اینه اوغلمه ویره قیصر
وفات ایتدکده نصکره شابور شیرویه کوندردی که
قیصرك اوغلی بیونجه رومده حکم و حکومت
ایلیه اوغلی یتشوکده نصکره شیرویه مخالفت
ایتمیوب ملکی اینه اوغلنه تسلیم ایلدی بو ایش
اکثر واقع ایسه فرایبدندر و قیصر شیرویه
کتمکه قومدی تا بهرام کور زمانی اولنجه و شابور
برکون چادرنده اوتوررکن برقتی یل آسوب
چادر ییقلوب ستونی باشنه طوقنوب هلاك
اولدی و شابورك سلطنتی زمانی پش ییل
و بر قاچ کونه ایدی

مثنوی

چو شابور ملکی ایچون دوزدی نشاط
جهان ملکی اوزره قلوردی نشاط
ستون باشنه اینوب اتدی زیون
آنی دخی بو کنبد بی ستون

بهرام بن شابور آتاسی یرینه تخته اوتوردی
و آنك سیرتی بعضی مؤرخلر ایو و بعضیلر
یرامز

٩٤

یرامز دیمشلر و آتاسی زمانده کرمانده حکومت
قلدیغی جهتدن آکا کرمان شاه دیدیلر و آنك
صفاتن ایل پسند قلمدوغی بوایدی کم کناهکاری
هیچ بر کمسه نك شفاعتیله آزاد ایتمز ایدی
و بعضیلر آنك اوغلی بهرام آتاسی یرینه اوتوروب
آتاسندن صکره بر بیل پادشالق قلدی دیدیلر
و بعضیلر هیچ لحمه اعتبار قلمیوب آنی سلاطینده
عدّ الملدیلر وبناکتی شویله یزارکم ایل
آنك ظلمندن غوغا قلوب اول غوغاده
هلاك اولدی و سلطنت اوغلنه کچدی
و اون لیکی ییل سلطنت قلدی

مثنوی

جهان ملکی چون طوتدی بهرامه یور
اولوب خلقك آندن ایشی کام سوز
آنی دخی کردون وبی وهم و باك
چکوب کام و ناکام قلدی هلاك

یزدجرد بن بهرام چوبه مملکت صاحبی اولدی
خلق حکومتدن بیزار و نفور اولدی زیرا
اول بغایت ظالم و نادان کشی ایدی اردشیر
بابك دن صکره ساسان نسلندن کلن سلاطین

هر

هرنه قدر شفقت و عدالت اقدیلرسه اول
جمله‌نك عوضی ظلم و بیداد ایلدی و آنلرك
زمانده مملكت نه دكلو معمور اولدیسه بونك
زمانده ویران و پریشان اولدی و سكز بیل دن
صكره آنك بر اوغلی اولوب آدنی بهرام قودی
رضاء بن منذر كم عرب پادشاهی ایدی آكا
امرلدی كم حیره شهری كم كوزه یقین
و هواسی دلكشا سی روح افزا در آنده آكا
پرورش ویروب تربیت ایلیه ویزدجردی
لهوس ولایتنده چشمهٔ سبز نواحیسنده
آت دیوب اولدردی بعضی لر آنی ذكر آتی
ایدی دیدیلر باری هر تقدیرله برآت ایدی
كم تندلكنده كمسه یانه وارمیز ایدی اول
نادانلكندن آنی طوتوب اكرلدی وقوسقونن
اورور ایكن آنی دیوب هلاك ایلدی

مثنوی

مكان طوتدی چون تخت اوزره یزدجرد
تعدّی و ظلم ایلدی خلقه ویرد
نچه كون صقالله كولدی بو چرخ
اجل ایله ینه اولدی چرخ

بهرام بن یزدجرد

٨٢

84

بهرام بن یزدجرد چون آتاسندن صکره تخته اوتوردی
آتاسی بوزدقلرینی دوزدی وآنك ظلمی یرینه عدل
وعدالت کوسترردی واکا بهرام شور دیدیلر بوجهتدن
کم کور آونه بغایت مائل ایدی وبعضیلر دیرلرکه
کور شکار ایدرکن آنك اوق ایکیسندن کچوب یره
سانجلدی چون یزدجرد اولدی ارکان دولتی کم آنون
چوق ظلم کورمشلر ایدی ملکی آنك اوغلنه ویرمکه
راضی اولمدیلر اردشیر نسلندن کسریٰ آدلو برکشیٔ
کتوروب پادشاه ایلدیلر بهرام چون بونی ایشتدی
یکیت اولمش ایدی نعمانله آتاسی تختنه متوجه
اولدی ایل آتاسی جفاسندن شکایت اظهار قلوب
دیدیلرکه شمدی بز هله بر اوزکا کشیٔ پادشاه
ایلدك بنه شمدی بز آکا سنی بزه کرکمز دییوز
وار سن کندو فکرك قل سکا دخی مانع دکلوز
دیدیلر بهرام آنلره استمالت ویروب دیدی کم
ملك آتامدن میراث در سن اکر کسریٔ قلدکز
بن سنه دیمزین که فی الحال عزل ایلك امّا
چون مملکت پادشاه سن اولماز البتده برپادشاه
کرکدرکه فرضا ایرته ویا برکون برحادثه
واقع اولسه امتحان ایلك کورك اعدا دفعته
قتغمزده

faire une expédition, aller contre ses rebelles.

بهرام بن یزدجرد چون اتاسیدین سونکرا سلطنت
تختی غه اولتوردی اتاسی بوزغانلارنی توزدی
وانینك ظلمی اورنیغه عدالت کورکوزدی و آنی
بهرام کور دیدیلار مونوك حمتی بعضی دیدیلار
کیم کورنی شیر صید قیلغان دا انینك اوق ایکیسی دین
اوتوب یرکا یتکیلدی بعضی دیب دورلار کیم کور
آویغه کوپ مایل ایردی چون یزدجرد اولدی ارکان
دولتی کیم اندین کوپ ظلم کوروب ایردیلار ملك انینك
اوغلیغه بیرماکا کاره ایردیلار لاجرم اردشیر نسلیدین
کسری اتلیغ کیشینی تخت قه اولتورتی چون بهرام
مونی ایشیتتی یکیت بولوب ایردی نعمان بیله اتاسی
تختغه متوجه بولدی ایل اتاسی جفاسین اظهار قیلیب
دیدیلار کیم بیزکا اوزکا کیشی حالا پادشاه بولوبتور
سینی اوز فکرینگی قیل بهرام الارغه کوپ استمالت
بیریب دیدی کیم ملك منکا موروثی دور سیز اکر
کسرینی پادشاه قیلیب سیز ایتمان کیم انی عزل قیلینك
ولیکن چون سلطنت قه شجاعت دین کزیر یوقتور
کورونك کیم قایسی بیریمیز سیزکا حادثه دست
بیرسه دفعیغه قیلا آلورمیز پادشاه لیق انینك

بولسون

قنغمزده قابليّت آرتق اولور ايسه پادشاهلق
آكا مسلّم اولسون عافيت بونك اوزرينه قرار
قلديلر كم سلطنت تاجنى ايكى آج ارسلانك
اراسنده قويه لر هر قنغيسى كم تاجى آكور تاجى
آنك باشنه قويوب سلطنتى آكا ويره لر جوة
بو معركه دوزلدى كسرى تاج تركن ايدوب
اوروب سلامت غنيمت ديوب كناره چكلدى
امّا بهرام آرسلانلرى اولدروب تاجى باشنه قويوب
تخته كچوب سلطنت ايلدى وخلقه عدل وعدالت
ايدوب خلق راضى وشاكر اولوب مملكت معمور
وآبادان اولدى چونكه كوكلى بوجانبدن امين
اولدى عيش وعشرت مشغول اولوب اول
بابده حدّدن تجاوز ايلدى شراب كم مداومتى
موجب غفلت وبى پروالق در آنى ملك ايشندن
فارغ قلدى تا ملكه رونق وسپاهه نسق قالمدى
خاذ ترك بو ايشه واقف اولوب چرى چكوب
جيحونى كچوب آنك مملكتنه دخل قلدى بهرام
چوبه غفلت اويخوسنده اويانه دى ملكى ويران
وسپاه دشمنى غالب وسپاهى پريشان كورودى
يلدى كم مصاف دوزوب دشمنله مقابله يه
ومقاتله يه

بولسون عاقبت انکا قرار تاپتی کیم سلطنت 86
تاجینی ایکی آج ارسلان اراسیدا قویغایلار هر
کیشی آلسا باشی اول تاج بیله آراسته بولغای
چون بو معرکه توزولدی کسری تاج ترکین توتوب
باش سلامت لیغین غنیمت بیلدی اما بهرام
ارسلانلارنی هلاک قیلیب تاجنی باشیغه قویوب
تخت قه اولتوردی عدالت بنیاد قیلدی
انداق کیم خلایق مرفه وراضی و ملک معمور
وآبادان قیلدی بولدی چون کونکلی بوجانب دین
یتندی عیش ونشاط قه میل قیلدی و اول باب دا
مبالغه نی حد دین آشوردی وچاغیرکه مداومتی
موجب غفلت وبی پروالیقه دور آنی ملک
ایشیدین فارغ قیلدی هراینه کیم هرکیشی هر
نیکیم کونکلی تیلاسا قیلا باشلادی تا ملک کا
رونق وسپاه غه نسق قالمادی بو ایشدین
خاقان ترک واقف بولدی چریک تارتیب
جیحونی اوتوب انینک ولایتیغه دخل قیلدی
بهرام چوز غفلت اویقوسیدین اویغاندی
ملکنی ویران ودشمنی مستولی وسپاه نی
پریشان تاپتی بیلدی کیم مصاف توزوب
ایش

کچوب

و مقاتله یه قابلیتی یوقدر ملکی کچوک قرنداشی
نرسی یه اصرلیوب کندوسی هان اوچ بیک کشی
ایله ادربیجان آتشکده سنه کیدرک دیوب ایلدن
غایب اولدی بلمدیلر کم قنده کتدی کمان قلدیلر
کم خاقاندن قچدی ضروری اول مملکتک اعیانی
پیشکشلر دوزوب آدملر کوندروب خاقانه دیدیلر
که بز سکا مطیع و منقادیز ملک سنک در
نجه بلورسک ایله خاقانک چون بوطرفدن خاطری
جمع اولدی باشلدی فراغت خاطرله مملکت
تصرّفنه مشغول اولوب حکم و حکومت ایلمکه تا
بهرام آدربیجاندن و کرجستاندن قپچاغه چقوب
خوارزمی بصوب جرجان نواحیسنده خاقانه
شبخون قلوب آزکشی ایله اوچ یوز بیک چریی
صیوب خاقانی طوتوب کندو الیله بوینتی اوردی
بو برایش اتدی کم آندن اوّل کلان پادشاهلردن
بریسی قلمامشیدی و آندن صکره بو فرصت بر
کمسه یه ال ویرممشدر مکر کم ابوالغازی سلطان
حسین بهادرخان خلّد ملکه یه میّسر اولمشدر
اول دخی بر بونک کبی ایش قلمشدر و اول قضیه نک
اجمالی

a la suite باشلدی plus plus haut une première fois ainsi rayée là.

ایش قیلا آلماس ملکنی نرسیغه کیم اینسی
ایردی تا پیشوردی واوزی اوچ مینگ کیشی
بیله آذربیجان اتشکده سیغه بارورمین دیب
ایلدین جیقتی بیلمادیلار کیم قایان باردی ایل
کمان قیلدیلار کیم خاقان دین قاچتی ضرورتا
خاقان غه پیشکش لار بیله عرضه داشت
قیلیب کیشی یبارديلار کیم کیلسانگ ملکنی
تا پیشورور بیز دیب خاقان نینگ خاطری
جمع بولوب تسکین بیله ملک تصرفیغه
مشغول بولدی اما بهرام آذربیجان دین
کرجستان بیله دست قبچاق دین جیقیب
خوارزم باستوروب جرجان نواحی سیدا
خاقان غه شبخون اوروب آز کیشی بیله
اوچ یوز مینگ چریکین بوزوب خاقانی
دستگیر قیلیب اوز ایلیگ بیله باشین
چاپیب وبو بیر ایش ایردی کیم اندین
بورون هیچ پادشاه قیلمایدور ایردی و
اندین سونکرا داغی کیشیکا دست بیرمایدور
مکر کیم ابوالغازی سلطان حسین بهادر خان
خلد الله ملکه غه میسر بولدی کیم بو نوع
ایش قیلدی وانینگ مجملی بو دور کیم

اولحضرت

چکدی سر چیقتی ۱۰ چیقتی = جیقتی

سیدا ۱۰ شبخون

اجمالی بو درکم اول حضرت خراسان تختن
آلدوغی وقت کم هنوز مملکت قرار طوتمامش ایدی
کم یادکار محمد میرزا کم ملک وارثی ایدی عظیم
چری چکوم اول حضرتك اوزرینه یورودی بعضی
کوته اندیش کمسه لر بی وفالق ایدوب قچوب آکا
وارد قلری جهتدن خلایق وهم ایدوب جنك یراغن
قلمدیلر و اول حضرت دخی ملکه ملکی براغوب آز
آدم ایله کناره چکیلوب و غریمی تختی آلوب
فراغتله ملکی تصرّفه باشلیوب هرجانبه خیل
وسپاهی یغمغه کوندروب ملکی ویران ایتمکه
باشلدقلری زمانده خلایقك فغان و غریوی اول
حضرتك قولاغنه یتشدوکی محلّده صبره مجالی
قالمیوب غایتده آز کشی ایله اول غالب چریلك
اوستنه یورویوب مملکتنه کیروب تختنه
متوجّه اولوب قصر سلطنتده آنی طوتوب خلقی
آنك ظلمندن خلاص ایلدی و بو فقیرك خیالنه
اویله کلدورکم اول سحرکم بو ایش واقع اولدی هر
نه قدرکم ملاحظه اولوندی اول واقعه ده حاضر
اولان یوز کشی یه یتمز ایدی و بهرام تختنی
قویوب

اولحضرت خراسان تختین آلغانرا کیم هنوز
ملک ~~توقتاما~~ توقتاما یدور ایردی یادکار
محمد میرزا کیم ملک وارثی ایردی عظیم چریک
بیله اولحضرت نینك اوستیکا یورودی و
بعضی کوته اندیش ایل بیوفالیق قیلیب
انکا قاچیب بارغان جهت دین خلایق بدوّل
بولوب اوروش یراغین تاپمای اول حضرت
ملکنی سالیب آز کیشی بیله قیراقّعه تارتی
وغنیم تخت نی آلیب ملک کا متصرف بولوب
فراغت بیله بیعدد خیل وسپاهینی ملک بوزماقّا
قویا بیرکان چاغدا کیم خلایق فغان وغریوی
اولحضرت نینك قولاغیغه یتشتی اسروآز
نفر بیله اول غالب عدو اوستیکا کیلیب
ملکی کا کیریب تختیغه یوزقوب قصر سلطنتی
دا آنی توتوب دفع قیلیب خلقنی انینك
بیدادیدین خلاص قیلدی بو فقیر نینك
خیالیغه انداق کیلور کیم اول سحر کیم بو
ایش واقع بولدی هر نیجه کیم ملاحظه قیلیلدی
یوز کیشیکا یتماس ایردیلار کیم اول واقعه دا
حاضر ایردیلار انشاء الله العزیز کیم اون
محلیدا شرح بیلا بیتیلکای و نقیر وقطیریغه
چه شرح قیلیلغای وبهرام نینك تختنی
قویوب

؟ توقتامایدور

؟ قیراقّعه

؟ بدوّل

تقریب مسافرت طریقیله هندوستانه واردوغی دخی
غرایبیدن اجالا آنی دخی بیان ایده‌لم آنك دخی شرحی
بودرکم بهرام تفرّج وتماشایه وطرب وعیش
ونشاطه مائل کشی ایدی وخودرأی وزبردست
وپهلوان ایدی اول جمله دن بری بودرکه هندوستان
ملکنك عجائب وغرائب ایشدوب تفرّج هوامن
قلدی وملکی قرنداشی نرسی یه اصرلیوب کندوسی
تبدیل صورت ایدوب ایلدن چقوب هندوستانه واردی
وآنده دایم صیده روزکار کچوردی اطرافنده اولان
خلق فوج فوج آنلره تماشاسنه واروب اندوکی ایشلردن
عجبه قالوب شجاعتنه حیران قلورلردی بیشه
سباعنله مثلا ارسلان وقپلان کبی وسایر درنده لرك
یومروغیله اولدوردی اتّفاق بر بیشه ده بر عظیم پیل
مست اولوب باقدوروب یول اوزرینه خلقه چوق
ضرر وزیان ایدوب خیلی آدم هلاك ایتمشدی واول
یولی طوتمشدی وپادشاه هرنجه کرّه عسکر کوندوروب
دفع ایتمه مشلردی آخر بهرامك خبرن پادشاهه
دیوب پادشاه بهرامی طلب ایدوب کتوردوب
شکلنی کوروب تعجّب ایلدی کم بغایت نازك
ترکیب وخوب صورت وقوی هیکل ایدی باری
بهرامه اول ایشی ظاهر قلوب تکلیف ایلدی
واول

89 قویوب مسافرت طریقی بیله هندوستانغه
بارغانین هم چون غرایب امور دین دور مجلا
بیان قیلالی انداق دیب دورلار کیم بهرام
تماشا وسرح تفرج و نشاط قه مایل کیشی
ایردی و خودرای و زبردست و اوز
توانا لیغی غه اعتماد قیلیب بوالعجب ایشلارکا
متصدی بولور ایردی الاردین بیری بودور کیم
هندوستان ملکی نینك عجوبه سین ایشیتیب
تفرجین هوس قیلدی و ملکنی نرسیغه
تا پشوروب یاشوروز ایلدین چیقیب هندوستانغه
باردی و دایم صید بیله کون اوتکارور ایردی
یتکراسکاکی ایل انینك ایشیدین متحیر بولوب
فوج فوج انی کورکالی بارورلار ایردی و شجاعتیغه
حیران قالورلار ایردی کیم بیشه سباعینی مثل
قپلان وارسلان و سایر درنده لار کوپ
اولتورور ایردی بیر بیشه دا کیم یول قیراغیدا
بولغای بیر عظیم پل کیم عظیم اندین اولوغراق بولا الماغای
قوتوروب یامست بولوب یول باشیغه کیلیب ایلکا ضرر
یتکورا باشلادی انداق که کوپ ایل هلاك بولوب اول
شارع باغلاندی وپادشاه نیجه قاتلا قالین ایل
یبارپب دفع قیلا آلمادی و بهرام نینك جزرین
پادشاه غه ایتی لار آنی تیلاب محب قالدی کیم
بغایت خوب صورت و قوی هیکل ایردی اول ایشنی
اتکا

و اول دخی قبول ایدوب یالکز واروب اول پیلی اولدردی
پادشاه تحسینلر ایدوب ملازمت و مصاحبت
استدعاسن قلدی اول دخی رضا ویروب پادشاه
ایله کیجه وکوندز عیشده و نوشده وآوده وشکارده
ایدی تا اول وقته دک کم پادشاهه بر عظیم دشمن
متوجّه اولوب اول پادشاه کندویی خصمه حریف
کورمیوب فرار قصدن ایلیچك بهرام آز لشکر ایله
واروب اول دشمنی دفع ایدوب منصور و مظفّر
ینه کلدی و پادشاه قرنی بهرامه ویروب ملکینی
اکلا دخی آکا مسلّم قلوب ولیّ عهدی قلمق
استدی بهرام کندوسنی آشکار قلوب نه کشی
ایدوکنی پادشاهه بیلدروب و پادشاه بهرامك
نه کشی ایدوکن بیلیجك وهمدن ایچنه اضطراب
دوشوب نیلیجکن بلمدی بهرام آنك اضطرابنی
بلوب کندودن امین ایدوب قرنی آلوب هندوستانی
ینه آکا مقرّر قلوب خراج تعیین ایدوب
سند کتارندن عجم طرفنده اولان ولایتلری آلوب
رأی هندك قزیله بی نهایه یراق ویساق دوزوب
ینه مملکتنه کلدی و دورت بیك اولی بارقلی
سارنده

انکا ظاهر قیلدی ایرسه قبول قیلیب یالغوز
باریب اول پیلنی اولتوردی پادشاه ملازمت
استدعاسی قیلدی اول رضا بیریب پادشاه آنسیز
بیر ایاغ ایچماس ایردی تا اول کیم پادشاه غه عظیم
وهمی متوجه بولوب رای انکا اوزین حریف کورمای
قرار یراغین قیلدی بهرام آز سپاه بیله یوروب
اول دشمن نینك دفعین قیلدی پادشاه قیزین
بهرام غه بیریب ملکین هم انکا اتاب ولی عهد
قیلماق بولدی بهرام اوزین آشکار قیلدی کیم
نی کیشی دورور رای متوهم بولوب بیلمادی
کیم نی قیلغای بهرام کی آنی اوزیدین ایمن
قیلیب هندوستاننی ینه انکا بیریب خراج
تعیین قیلیب سند قیراغیدین عجم ساریغی
ولایت لارنی آلیب رای نینك قیزی بیله
بی نهایت یراق یاساب ملکی کا کیلدی و
تورت مینك اویلوك سازنده و
کوینده

یالغوز Solus

سازنده وکوینده ورقّاص واهل طرب هندوستاندن

کچوروب بیله آلوب کلدی شمدیکی حالده عجم

ولایتنده اولان لولیلر آنلرك نسلندندر ودلارام

چنکی وبری قصر خورنق وسایر حالاتن بلمك

استین کشی بو فقیرك خمسه سنده سبعه سیاره ده

اوقویوب معلوم قلسون وبهرامك سلطنتی زمانی

یتمش ییل ایدی وبعضیلر التمش اوچ ییل دیمشلر

مثنوی

چو شاه اولدی عالمده بهرام کور

جهانده می وعیشدن صلدی شور

اجل شربتی عیشنی شور ایدوب

چقاردی جهاندن یرن کور ایدوب

یزدجرد بن بهرام آتاسی وصیتیله سلطنت تختنه

اوتوردی واول بدایت زیباروی پادشاه ایدی

وزیاده خوش خوی شاه ایدی عدل وعدالت

پیشه قلدی آنك زمانده ممالك غایتده

مرفه الحال ورعایا فارغ البال اولدی

وغایتده سوزی وخویی نرم اولدوغی جهتدن

اکّا یزدجرد نرم دیدیلر وسلطنتی زمانی

صاحب کرنیده بریل یاربدر واهل تواریخ آنك

سلطنتی

كوينده و رقاص و اهل طرب هندوستاندين
كوچوروب آليب كيلدى كه حالا بو ممالك دا
لولى لار الارنينك نسليدين دورلار ودلارام
چنكى و يتى قص و خورنق و سائر حالاتين
بيلاى ديكان كيشى بو فقيرنينك خمسه سيدا
سبعهٔ سياره دا اوقوب معلوم قيلسون
وبهرام نينك سلطنتى يتميش ييل و التميش
اوچ ييل هم ديب دورلار

مثنوى

چو شاه اولدى عالمغه بهرام كور
جهاندا مى وعيش دين سالدى شور
اجل شربت عيشينى شور ايتيب
چقاردى جهاندين يرين كور ايتيب

يزدجرد بن بهرام اتاسى وصيتى بيله سلطنت
تختيفه اولتوردى و اول پادشاهى ايردى
بغايت ريبا روى و خوشخوى عدالت و آرزم
پيشه قيلدى انينك زمانيدا ممالك مرفه
الحال و رعايا فارغ البال بولدى غايت يومشاغ
سوزلوك ايركا يندين آنى يزدجرد نرم ديديلار
و سلطنت نينك مدتين صاحب كزيده بير ييل بيتيب
دور و بناكتى اون ييل بيتيب دور و قاضى ح
بيضاوى اون سيكز ييل و پيش آى بيتيب دور
و جامع التواريخ جلالى دا اون يتى ييل بيتيب دور
واهل

زمانینده چوق اختلاف ایلمشلردر فائده سی

اولمدوغی اجلدن یازلمدی

مثنوی

ینه یزدجرد بن بهرام ایدی

که عالمده عدلندن آرام ایدی

اکر خوبی یومشاقیدی کرایری

فلک قومدی آنی حفی درعی

هرمز بن یزدجرد بزدجردك ایکی اوغلی وار ایدی

اولوسی فیروز و کیجیسی هرمز امّا یزدجرد

فیروزی سیستانله تیمروز ملکنه کوندروب

اول مالکی انکا مسلّم قلدی و هرمز کم کوچك

ایدی آنی ولیعهدی قلوب تختی آکا ویردی

فیروز بو غدره تحمّل ایده میوب هیاطله

پادشاهند التجا ایدوب آنك مددی ایله سپاه

چکوب هرمزك اوستنه کلوب مصاف دوزوب

آنی اسیر قلدی و بعضیلر آنی قتل ایتدی دیدیلر

و بعضی مؤرّخلر آنی سلاطین حسابندن عدّ

ایتمدیلر اول سببدن زمانینده تعرّض قلنمدی

مثنویسز

فیروز بن یزدجرد مسلمان وعاقل وکاردان

وعادل کشی ایدی عدالتله ممالکی آباد

و رعایتله

واهل تاريخ انينك زمانيدا اختلاف كوپ قيليب
دورلار چون فايده سى يوق ايردى تعرض قيلمادى

(facta non enarrabimus difficultas)
... m lia par Dj. Tenté تعرض قيلمادى

مثنوى

٩٢

ينه يزدجرد بن بهرام ايدى
كه عالمغه عدليدين آرام ايدى
اكر خومى يومشاغ ايدى كرايريك
فلك قويمادى داغى آنى تيريك

هرمز بن يزدجرد يزدجرد نينك ايكى اوغل بار ايردى
اولوغى فيروز و كيچيكى هرمز اما يزدجرد فيروزنى
سيستان بيله نيمروز ملكى كا يبارىب ايردى ه
و اول ممالكنى انكا مسلم توتوب ايردى و هرمز
كيچيك راك ايردى ولى عهد قيليب تختين انكا
مسلم توتى فيرور بو غدرغه تحمل قيلمادى ه
هياطله پادشاهيغه التجا قيليب آنينك مددى
سپاه ترتيب هرمز باشيغه كيلدى و مصاف
توزوب آنى اسير قيلدى و بعضى ديرلار كيم
آنى توتوب قتلغه يتكوردى و بعضى مورخ لار
آنى سلاطين حسابيغه قاتيمايدورلار اول
سبب دين پادشاليغى زمانيغه تعرض ح
قيلمايدورلار والعلم عند الله

فيروز بن يزدجرد مسلمان وعاقل وكاردان
وعادل پادشاه ايردى عدالت بيله ممالكنى آباد
قيلدى

و رعایتله رعایای خوشنود و شاد ایلدی انك سلطنتی
زماننده یدی یيل قحط اولدی اول یدی یيلده رعایادن
خراجی ساقط ایدوب برکمسه دن برنسنه آلمدی وچرو
کمسه لره خزانه سندن وجه معاش مقرّر قلدی وآنك
عدالتی برکاتنده بر بیلده اول قدر محصول حاصل اولدی
کم کچن یدی یيللق قحطك قصورن تمام ایلدی وآنکله
هیاطله پادشاهی خوش نواز آراسنده غریب ایش
روایت ایدرلر محالهٔ قریب اولدوغی جهتدن یازلدی
وفیروز چوق ممالك آلدقدنصکره ترکستان ولایتنك
اوستنه یورودی ترکستان پادشاهی آنك برمنزلنده
قویيلر قارذروب اوستنی خص و خاشاکله اورتوب
غفلتله آنده یتدکده جوق خلقی آنده چاهلره
دوشوب وکندودنی برچاهه دوشوب هلاك
اولدیلر وآنلر آثارندن ری نواحیسنده فیروز
آرا و جرجانده روشن فیروز وفارسده کام فیروز
وخجندده بردیوار درکم بعضیلر اللی اغاج وبعضیلر
دخی آرنق واکسك دیمشلر درکم ایکی ولایتنك
آراسنده فاصله در واصفهاندن یکی شهری در وآذربیجانده
شاد فیروز

قیلدی و رعایت بیله رعیت نی خوشنود و شاد
93 انینگ سلطنتی زمانیدا یتی یل ~~قحط~~ قحط واقع
بولدی رعایا دین خراج نی ساقط قیلدی کیم بو یتی
یل هیچ کیشی کیشیدین هیچ نیمه تیلامادی
و کوبراك محتاج لارغه خزانه سیدین وجه معاش
مقرر قیلدی انینگ عدالتی برکتیدین تینگری
تعالی عز شانه یتی یلدین سونگرا کیم یامغور
یباردی اول یلدا انچه محصول کرم قیلدی کیم
یتی یللیق قحط نینگ قصورین راست قیلدی
انینگ بیله خوشنواز اراسیدا کیم هیاکله ملکی
نینگ پادشاهی ایردی غریب ایش روایت قیلیب
دورلار اما محال غه یاقین راق اوچون بیتیلمادی
بیلا بین دیکان کیشی مبسوط راق کتب دا تیلاسه
تاپار و فیروز کوبراك ممالکنی آلغاندین سونگرا
ترکستان ملکی کا یورودی ترکستان پادشاهی اینینگ
بیر منزلیدا عظیم چاه لار قازدوروب اوستین ه
خس پوش قیلیب ایردی غافل اندا یتکاندا
کوب ایلی اول چاه لارغه توشوب اوزی دا نی
بیر چاه غه توشوب هلاك بولدیلار و آینینگ
آثاریدین فیروز آثار دوری نواحیسیدا ه
و روشن فیروز دور جرجاندا و رام فیروز دور
هندوستاندا و اصفهاندا یانکی شهری دور ه
و شاد فیروزدا اذربیجاندا و کام فیروز دور

فارسیدا

شاه فیروز وآنك سلطنتی زمانی یکرمی التی یيل

دیمشلر

مثنوی

چو فیروز بن یزدجرد اولدی شاه

آکا مفتخر اولدی خیل وسپاه

آکا دخی کردون جفا ایلدی

اجل دامنه مبتلا ایلدی

پلاش بن فیروز چون سلطنت تختنه اوتوردی

سوخرا کم اتاسی زماننده وزیر و مملکت

مصلحتنده مشیر ایدی آنی یئنه ~~مصدر~~ منصبنده

مقرّر قلوب ملك اختیارن آکا اصمرلدی و سوخرا

مسلمان یوللی خرد پیشه کشی ایدی ممالکی دوزدی

و خلقی غنی ایلدی و پلاشك ~~کچوك~~ کوچك قرنداشی قباد

پلاشدن قاچوب خاقان ترکه کیدر ایکن یولده

اسفراین شهرنه یتشوب بر دهقانك اونه قوندی

اگرچه اوصاحبی آنی بیلمدی امّا قباد بغایت

وجیه و متکلّم کشی ایدی فراستله بیلدی کم

قونق عظیم آلشان کشی در ضیافت قاعده سن

تمام ترتیب اوزره کوروب رعایت ایلدی ودهقانك

بر صاحب جمال قزی وار ایدی قباد آنی کوروب

خاطری

فارسیدا و خجندداد بیر دیوار تارتیب دور
بعضی ایلیک یغاج دیب دورلار ایکی ولایت نینگ
فاصلی و بعضی آرتوق و اوکسوک هم دیب
دورلار وسلطنتی زمانی یکیرمی التی ییل ایردی

چو فیروز بن یزدجرد اولدی شاه
انکا مفتخر ایردی خیل و سپاه
انکا دخی کردون جفا ایلادی
اجل چامیغه مبتلا ایلادی

یلاش بن فیروز چون سلطنت تختین آلدی
سوخرا کیم اتاسی زمانیدا وزیر و مملکت مصلحتی
دا مشیر ایردی آنی همول وزارت منصبی غه
تعیین قیلدی و ملک اختیارین انکا تاپشوردی
سوخرا چون مسلمان شیوه و خردمند بیشه
کیشی ایردی ممالکنی توزدی و اولوسنی غنی
قیلدی و یلاش نینگ اینسی قباد یلاش دین
قاچیب خاقان ترک کا باردی و بارووردا
یولدا اسفراین شهریغه یتکاندا بیر اویکا
توشتی اگرچه میزبان آنی تانیمادی اما
چون بغایت وجیه و متکلم کیشی ایردی
ضیافت قاعده سینی یخشی مرعی توتتی
و بیلدی کیم عظیم الشان کیشی دور دهقان
نینگ صاحب جمال قیزی بار ایردی کوروب
~~خاطری میل قیلیب~~

خاطری

خاطری میل ایدوب نکاه طلب اتدکده آنلر دخی راضی
اولوب مقصود میسر اولدی وقباد آندن کچوب خاقانه
واردی واول قر حامله اولوب آندن بر اوغلی طوغوب
آدنی نوشیروان قودیلر وقباد دورت ییل خاقان قتنده
اولوب خاقان آکا عسکر ویروب اول عسکرله پلاش
اوستنه واریکن اسفراینه اوغرایوب اوغلی نوشیروانله
کوزی روشن اولوب همان اول کون پلاشك ارکان دولتی
کلوب پلاشك اولوسی خبرن کتوروب وآنی پادشاهلغه
طلب ایتدکلرینك عرضلرن کتوردیلر قباد اوغلنك
ملاقاتن تبرّك طوتوب خاقان چریسنی یه دوندروب
حرمنی واوغلنی آلوب مداینه کلوب سلطنت تختنه
اوتوروب وسوخرایی اول دخی منصبنده مقرّر قلوب
عدل وداده مشغول اولدی وپلاشك پادشاهلغی
زمانی بش ییلدن اکسك ایدی وعراقده پلاش آباد
آنك انارندن در

مثنوی

پلاش بن فیروز اتفاق آرا
نه بیش ییل که بیش کون ایدی کتخدا
ولاکن آنی دخی بو کونده پیر
اجل خیلی دستنده قلدی اسیر

خاطری میل قیلیب نکاح استدعاسی قیلیب
میسس بولوب اندین اوتوب خاقانغه باردی
اول قین قباددین حامله بولوب وقتی یتکاج
اوغلی توغوردی وآتین شیروان قویدیلار
قباد تورت یل خاقان قاشیدا توروب هر
خاقان انکا قالین چریک بیریب اول چریکنی
باشلاب یلاش اوستیکا باروردا اسفراین غه
یتکاج اوغلی نوشیروان بیله کوزی یارودی
همول کون ایلچی یلاش نینگ ارکان دولتی دین
یتیب قباد غه یلاش نینگ اولکانی خبرین
یتکوردی وانی پادشاه لیق قه تیلاکان عرضه
داشت لارین تاپشوردی قباد فرزندی نینگ
شکون ملاقاتین توتوب خاقان چریکین هم
اندین قایاریب حرمی بیله اوغلین آلیب
مداین غه یتیب پادشالیق قه اولتوردی
وسوخرانی وزارت دین عزل قیلمادی ویلاش
نینگ پادشالیغی نینگ زمانی پیش بیلدین جزوی
اوکسوک دورور وعراقدا یلاش آباد دیکان
شهر اینگ بناسیدور

قایتاریب

مثنوی

یلاش بن فیروز آفاق ارا
نی پیش بیل که پیش کون ایدی کرخدا
ولیکن انی داغی پرکنده پیر
اجل خیلی ایلکی کا قیلدی اسیر

ایلکی

قباد

قباد بن فیروز پادشاهلق تاجیله سرفراز اولدقدنصکره
سوخرایی اول دخی وزیر قلدی امّا سوخرا اوز
حدّندن تجاوز ایده باشلدی قباد عاقبت آنی
کیدروب شابوری وزیرایلدی بعضیلر دیرلرکه
بزرجمهر سوخرانلک اوغلی در واول قباد خدمتنده
ومزدکه لعین قباد زمانده پیدا اولوب نبوّت
دعواسن اظهار ایدوب وابلی بری برینك مالنه
وعیالنه شریك اولمسنه رخصت ویردی بوجهتدن
نقدر مفسد وحرام زاده وارسه آکا تابع اولوب
جوغلدیلر وقبادی دخی هزار مکر وحیله ایله
آلدایوب کندو ملّتنه قویدی و معجزه دعواسن
ایدوب اوده بنمله سویلشور دیوب آتشکده یاننده
نقب اوروب برکمسه، تعیین اتمشدی کم
کندوسی نه خطاب قلسه اول دخی آکا کوره
جواب ویرر ایدی وچون قباد آنك ملّتنی
قبول اتدی خلقك مال وعیالی نا محفوظ اولدوغی
جهتدن خلق عاجز اولوب اتّفاق ایدوب
قبادی طوتوب بند قلوب وجاماسب کم آنك
کوچك قرنداشی ایدی آنی پادشاه قلدیلر ومزدك
قچوب آذربایجانه واروب وقباد دخی ترکستانه
واردی وبعضیلر هیاطلیه واردی دیدیلر باری
بهر تقدیر عسکر آلوب ملکك اوستنه یوریمك

قصد

قباد بن فیروز پادشاه لیق تاجی بیله سرفراز
بولغاندین سونکرا سوخرانی اوق وزیر قیلدی
اما سوخرا اوز حدیدین تجاوز قیلا باشلادی آنی
دفع قیلیب شاپور دیکاننی وزیر قیلدی بعضی دیب
دورلار کیم بزرجمهر حکیم سوخرا نینك فرزندی دور
و اول قباد خدمتیدا بولور ایردی و مزدك لعین
قباد زمانیدا پیدا قیلدی اولوب نبوت دعویسی
آشکار قیلدی و ایل نینك بیربیرین مالیغه و
عیالیغه شریك لیك کا رخصت بیردی بوجهت دین
اوباش و اوزال یغیلیب غوغا قیلدیلار و انینك
اتباعی کوب بولدی و قبادنی داغی فریب و فسون
بیله اوز ملتیغه کیورودی و معجزه سی اوت
شینك بیله متکلم قیلور دیمك ایردی و
آتشکده یانیده نقب اوروب بیر اونی تعیین
قیلیب ایردی که اوزینی خطاب قیلسه اول
کیشی مزدك اورکاتکان جوابینی شیك اون بیله
ایتور ایردی چون قباد انینك ملتینی قبول قیلدی
ایل مال و عیال لاری نا محفوظ بولوریدین عاجز اولوب
اتفاق قیلیب قبادنی توتوب بند قیلدیلار وجاماسب نی
کیم انینك اینسی ایردی پادشاه قیلدیلار مزدك
قاچیب آذربیجان غه باردی و قباد نینك سینکلی آنی
حیله بیله قاچوردی و اول ترکستان غه باریب بعضی
هیاطله دیب دورلار هرتقدیر بیله کومك آلیب ملك

کوملك ?

اوستیکا

قصد ایلدی خلق دخی جاماسبك آنكله
مقابله و مقاومت ایده میجكن بیلوب آنی دخی
بند قلوب قیاده ویردیلر و قبادی بند تختده
اوتورتدیلر و آنك زماننده یمن پادشاهی شمر
ذو آلجناح خروج ایدوب اوستنه یوریدی
و قباد آكا مقابله دن كندوسنی عاجز كوروب
چوق تحفه و تبرك ویروب بارشوب بنه
دوندوردی و شمر ذو آلجناح جیحوندن كچوب
ماوراء آلنهر آلدی وقبادك اثارندن فارسده
كارزون و عراقده حلوان و موصلده جا قوت
و طبرستانده نجه موضع دیدیلر واوجانده
شهربانی دخی دیدیلر مورخلر جاماسبی ملوك
اعداد ندن عد ایتمیوبدرلر و قباده قیصر
مابینده نزاع اولوب قباد رومه چری چكوب
منصور ومظفر كلدی وعمرنك اخرنده نوشیروانی
كندو یرینه پادشاه ایدوب كندو كوشه اختیار
ایلدی و قبادك سلطنتی زماننی بعضیلر التمش
اوچ ییل وبعضیلر التمش دورت ییل دیدیلر

مثنوی

قباد اولدی چون ملك اورزه قهرمان
یتوب عالم اهلنه آندن امان
آكا دخی چرخ اتدی اخر عناد
بو درایش قباد اول كرك كبقباد

نوشیروان

اوستیکا یوروماك بولدی بیلدیلار کیم جاماسب
اینك بیله مقاومت قیلا المااس آنی هم بند قیلدیلار
و قباد غه تاپشوروب قبادنی یغه تخت قه اولتورتی لار
و اینك زمانیدا یمن ملکی نینك ملوکیدین شمر ذی الجناح
خروج قیلیب انکا یورودی و اول
اینك بیله مقاومت دین اوزین عاجز کوروب یاراشتی
وقالین تحفه و تبرك بیریب اوتکاردی و شمر
ذی الجناح اوتکاردی جیحوندین اوتوب ماوراالنهرنی
آلدی و قبادنینك آثاریدین فارسدا کارزون و
عراق دا حلوان و موصل دا جاقوت و طبرستاندا
نیچه موضعنی دیب دورورلار و اوجان و شهریارمانی
داغی انکا نسبت بیرورلار و مورخ لار جاماسبنی
ملوك اعدادیدا توتمایدورلار و قباد بیله قیصر
آیدا نزاع بولدی قباد روم غه چریك تارتیب
مظفر و منصور یاندی و عمری نینك آخریدا
نوشیروانی اوز اورنیدا اولتورتوب اوزی کوشه
توتی و قباد سلطنتی نی بعضی آلتمیش اوچ و
بعضی تورت دیدیلار

کارزون

مثنوی

قباد اولدی چون ملك اوزره قهرمان
خلایق قه اندین ایدی بهر امان
انکا دانغی چرخ ایتی آخر عناد
بو دور اینش قباد اولسه کر کیقباد

نوشیروان

نوشیروان العادل ابن قباد نوشیروانک عدلی

بابنده سوز چوقدر دیرلر که برکشی برکشیدن بر

باغ ستون آلدی و اول باغده بر عظیم دفینه بولدی

باغک اوتلکی صاحبنه دیدی که قضیه شویله اولدی

کل باغکده کی مدفونی آل کم بن سندن باغ

ستون آلدم باغدن غیری نسنه بیله

آلمدم اول دخی دیدی کم بن سکا باغی یرلیه

ویوردیله صاتدم وهر نسنه کم باغده داخل

در بیله ویردم وبعضیلر دیرلر کم بوخزینه

بیت آلماله داخل در پادشاهه معلق در

باری بو قضیه نوشیروانه عرض اولندی

نوشیروان دخی بونلره صوردی کم اوغلکز قزکز

وارمی در بونلردخی واردر دیدیلر بلیوردی

کم برینک اوغلنه برینک قزینی ویره لر اول

مالی دخی ایکیسنه ویره لر تا انلر و اولادی

اول مالدن متنفع اولالر وینه برکون

شکارده کیاب یمک استیجاک اتفاق طوز

حاضر بولنمیوب برکسنه یطوزه کوندردی

ومبالغه

نوشیروان العادل بن قباد چون سلطنت تختین
مشرف قیلدی وخلافت تاجین سرافراز ایتی اردشیر
بابکان قاعده ورسومین احیا قیلدی وانینك وصیت
نامه لارین مطالعه قیلیب اول دستور بیله عمل قیلورغه
مرتکب بولدی اما عدالت وسفقت قانونین انرین داغی
ارتوردی عدل چوبایریدین ملك باغیدا فراغت اشجاری
شاداب بولوب وانصاف تربیتی دین امینت اشجاریدین
فراغت کل لاری آچیلدی وآسایش میوه لاری یتیلدی
آنینك زمانینی جمیع سلاطین زمانیغه ترجیح قیلسه
بولور نیوچون که چون حضرت پیغامبر آخر الزمان
صلوات الله وسلامه علیه انینك فرخنده زمانیده
متولد بولدی واولحضرت بو ایشکا اعتبار قویوب

اوز کلام معجز نظامینی مونداق سورو بتور کیم ولدت

فی زمن السلطان العادل انوشیروان دیب دورلار کیم
بیر اوینه بیر اودین بیر باغ ساتقون آلدی واول باغدا
کرا مندوفینه تاپتی باغ نینك بورونغی ایکاسیکا ایتی کیم
کیلیب باغینکداغی تاپلغان مدفوننی آلغیل کیم مین سیندین
باغ ساتقون آلیب مین یوق که اوزکا نیمه اول ایتی کیم مین
سنکا باغنی هرنی بیله انکا داخل دور ساتیب مین بعضی
دیدیلار کیم بوخزینه بیت المال داخلی دور پادشاهغه
تعلق توتار هر تقدیر بیله ماجرا نوشیروان غه یتیشتی
نوشیروان سوردی کیم اوغول قیزینك بارمو هانا کیم
بار ایردی بویوردی کیم اول بیری نینك قیزینی اول بیری نینك
اوغلیغه بیردیلار واول دفینه نی اول یانکغی کدخدا
بولغانلارغه مسلم توتی لار بیرکون بیریولدا توشوب کیاب
بویوردی توز یوق ایردی یاقین دا بیر کنیت کوروندی

بیر

جوبایریدین "
تربیتی

داخل ... داخلی

ای ... مو

کنّة or domuncula, or cunea
کنّی or some unknown

ومبالغه امرادی کم زنهار طوزی صاتوه

آلاسن واهل مجلسدن بر بعضی دیدیلر

کم کیابه یتجك طوز نه مقدار بها ایلیه

کم مبالغه ایدرسن دیدی کم بو قدر بی بها

نسنه ایچون پادشاه اولان کمسنه نیچون بدعت

ایلیه کم یرامز نسنه نه قدر جزوی اولورسه

صکره هر کشی بر مقدار ارتوروب کلی ایدوب

بدناملغی آنی احداث ایلیه قیامته دك باقی

قالور و نوشیروانك دار الملکی مداین شهری

ایدی طاق کسری کم مشهور در اول یاپدی

وعدل زنجیرنی اول آصدی و بزرجمهر کم

انکه وزیری ایدی آنك مشورتیله مزدك

لعینه استمالتلر ویروب آنی کتوروب خصوصیتلر

ظاهر قلوب واتباعنی کنزویه ملازم ایدوب

وصکره دینی باطل ایتدوکنی حجتله اثبات

قلوب آنی وجمیع توابعنی باشی اشاغه قویوبه

براغوب اوزرلرینی طاشله طولدردیلر وبعضیلر

دیرلر که مزدك لعینی کندو الیله اولدوردی

وعلم

بیر او باردی توز کیلتورکالی نوشیروان مبالغه
قیلدی کیم توزنی ساتقون آل مجلس حضاری
ایتی لار کیم بو توزغه نی مقدار بها بولغای که
ساتقون آلغایلار دیدی کیم مونچه بی مقدار
نیمه اوچون پادشاه نیچوک یامان رسم قویغای
یامان رسوم جزوی بولسه هرکیشی بیر نیمه
آرتوروب آنی کلی قیلورلار و بدنا ملیق آنی ه
بنیاد قیلغانچه بارور دار الملکی مداین ایردی
کسری طاقین اول یاسادی وعدل زنجیرین اول
آستی و نزرجمهر حکیم اینلک وزیری ایردی اینلک
مشورتی بیله مزدک کا استمالت بیریب ایلیک کا
کیووی وخصوصیت لار ظاهر قیلیب اتباعین
ملازم قیلدی و حجت بیله آنینلک دینی باطل ایرکانی
انکا ثابت قیلدی و آنی وجمیع اتباعین تیریکلای
چاه لارغه سرنکون کومدوردی و اوزین اوز ایلکی
بیله اولتوردی وعالم یوزینی آنینلک ناپاک

لوشیدین

ایتمال ه ـــ ـــ ایمال ه ۷

وعالم یوزنی آنک ناپاک سلتنک تلوثندن پاک
قلدی وآنک زمانده روم قیصری انکله مخالفت
اظهاری قلوب نوشیروان چری چکوب روسی
مسخر قلوب خراج تعیین قلوب مقرر قلدی
کم نوشیروان یبلده برکره درکاهنه کلوب الن
اوپوب خلعت کیه وبونک اوزرنه منت قویوب
کتدی وچین پادشاهی خاقان اوزرنه یوریوب
وخاقان صلح جابنی ~~طولوب~~ طوتوب فرغانه
اوتاسنی الکا مسلم قلوب نوشیروانه قرن ویروب
کوندردی ونوشیروان آندن دونوب هیاطله ملکن
مسخر قلوب عزم هندوستان ایدوب رای
کندوسن الکا حریف کورسیوب تضرع وتظلم
کوسترووب ارایه شفیعلر واسطه لرصالوب
اول دخی خراج قبول ایدوب دوندوردی وآندن
دونشده عرض ایلدیلر که قپچاق یولنی دربندلر
طوتمشدر اول یوله عبور ایدوب دربندلری آلوب
ودربند نواحیسنده اولان قلعه لری که قپچاق
یقوب خراب ایتمشدی بنه معمور ایدوب یراغ
ویساقنی مکمل دورزوب یرار آدملر قویوب
محکم ضبط ایدوب اول ناحیه دن خاطری جمع

اولوب

لوتیدین پاك قیلدی وایتسه بولور کیم بارچا عداتی
بیرساری ایردی وبو بیری هرساری وآنینك
زماندا روم قیصری اینك بیله مخالفت اظهاری
قیلدی نوشیروان سپاه تارتیب رومنی
مسخر قیلیب قیصرنی توتوب خراج بوینیغه
قویوب مقرر قیلیب کیم هربیل بیر قاتلا آینك
درکاهیغه کیکای داغی منت قویوب قاتیب چین
ملکیکا خاقان اولهستیغه یورودی وخاقان صلح
جانبی دین کیریب فرغانه دین ترنی نوشیروانغه
مسلم توتوب قیزینی انکا بیریب اوزاتی ونوشیروان
اندین قایتیب هیاطیله ملکین مسخر قیلیب
هندوستان عزیمتی قیلدی رای هند چون اوزین
انکا حریف کورمادی تضرع وتظلّم یوزیدین
کیشیلارراغه سالیب اول دخی دانی خراج قبول
قیلدی ایدین قایتقاندا انکا عرض قیلدیلار کیم قبچاق
دربندغه مستولی بولوبتور اول یولغه عبور
قیلیب قبچاقنی مقهور قیلیب دربندنی الیب
آبادان قیلیب یخشی کیشیلار تعیین قیلیب
انداق مضبوط قیلدی کیم اول ناحیت دین خاطری
جمع بولوب مداین غه عزم قیلدی
ودربند نواحیسی داغی قبچاق بورغان قورغانلاریني
عمارت قیلیب کیشی لار تعیین قیلدی

وعمالکی دا

اولوب ینه مداینه کلدی و ممالکده یوللر دوزوب
وصوله کوپریلر بغلیوب اهل فسادی یوللردن
باکلیه دفع ایلدی مسافرلر فراغت خاطرله واروب
کلور اولدیلر و سیف دوآلیزن حمیری کم یمن پادشاهی
ایدی ملکنی مسروق بن ابرهه آلوب یمنده چقروب
واول دخی نوشیروان درکاهنه یوز اوروب استمداد
قلوب تظلم کوسترردی نوشیروان اکا یاردم قلوب
دریا یوزنده یمینه کوندردی وانکله مددی ایله ینه
ملکنی آلدی وابرهه اول کشیی درکه کعبهٔ شریفی
شرفها الله یقمغه قصد ایدوب حق تعالی
ابابیل قوشلری کوندروب آنی وعسکرنی هلاک
ایلدی الم تر کیف سوره سی بزم پیغمبریمزه
کم خاتم الانبیا در صلی الله علیه وسلم آنلر
شانده نازل اولدی واول حضرت طوغدوغی
کیجه آتشکده لرك اودی کم نجه بیك یلدن بری
سوینمامشیدی سویوندی وساوه دکزی یره
کچدی شویله کم آندن هیچ صو اثری قالمدی
وکسری طاقندن اون ایکی کنکره یقیلوب
وکسری بو ایشلردن متحیر قالوب سطیح
کاهنی کتوردوب آندن بو احوالکه کیفیتلن
استفسار

Je ne sais quelle leçon on a suivie en latin de la Vie de Mahomet. Quelques-uns ont dit qu'il n'avoit point d'oncle maternel à la Mecque.
M. Tom. III. p. 270.

~~استفسار~~ ومالکی دا یول لارنی توزاتیب سیولارغه
کوپروک لار باغلاب اهل فساد نی یول لاردین با الکل
دفع قیلدی کیم مسافرلار فراغت بیله باریش کلیش
قیلغایلار و سیف ذی یزن یزن حمیری کیم یمن
پادساهی ایردی و ملکین مسروق بن ابرهه آلیب
انی یمن دین چیقاریب ایردی نوشیروان درکاهیغه
یوز قویوب استمداد قیلدی وظلم کورکوزدی و
نوشیروان امداد قیلیب دریا یولیدین یمن غه یباریب
آنینک کومکی مددی بیلا ملکین آلدی وابرهه
اول کیشی دور کیم مکه نی بوزغالی عزیمت قیلدی
عزیمت قیلیب ایردی کیم طیر ابابیل نی باری تعالی
یباریب آنی وچریکین هلاک قیلدی و الم ترکیف
سوره سی بیزینک پیغمبرغه کیم خاتم الانبیا دور
صلی الله علیه وسلم آنینک شانیدا نازل بولدی
واولحضرت متولد بولخان کیجه اتشکده لار نینک
اوتی کیم نیجه مینگ اوچماکان ایردی اوچتی
وساوه دریاسی یرکا سینکدی انداق کیم سوائرغ
اندا قالمادی واون ایکی کنگره کسری طاقیدین
یقیلدی وکسری بو ایشلاردین متحیر بولوب
سطیح کاهن نی تیلاب اندین بو ایش کیفیتین

استفسار

+ Lacune !

w mss. lis کیمکن c'est pourquoi je fais lire mieux

mss کیفیتنی lis. en doppiant la pointe des lettres tout à fait de même mot avec celui du nom propre

استفسار ایدوب اول دخی کم بو کیجه عربده قریش
قبیله سندن محمد آدلو پیغمبر کلمشدر کم فرس
ملوکنك دولتی آنك زمانده اخراولوب و اول
آخرالزمان پیغمبری اولا و نوشیروان بعثتی
زمانندی صوروب سطیح کاهن اول یقیلدن کنکره
عددی اوزره دیدی کم سندن صکره سنك نسلکدن
اون ایکی کمسنه سلطنت قلوب اندن صکره اول
صاحبه سعادتلك دولتی جمیله غالب اولوب ملتی
عالمی طوتسه کرکدر دیدی و اول نیجه دیدی ایسه
همان دیدوکی کبی اولدی و نوشیروانك درکاهنده دورت
آلتون کرسی قونلوردی برنده کندوسی و برنده
بزرجمهر و برنده قیصر و برنده قپچاق خانی
اوتوردی وآنلك سائر سلاطین ایچون وصیت
نامه سی واردر کم هر بری نوجهله ونه قانون
اوزره سلطنت قلهلر بو مختصرده قابل دکلدر
کم جمله سی یازله امّا برقاچ کلیمه ایله مضمونی
مختصر بیان ایده و اول بونلردن کم عدل بر
حصاردر کم صوصالمغله یقلمز و اودله کویونمز
و منجنیقله بوزولمز و عدل برکنج در کم نقدر چوق
آلورسك چوق اولور و نقدر آز آلورسك آز اولور
و خردمند اول درکه تنهاده برایش اشلمیه که
آنی آشکار ایده میه و برکمسنه نك غیبتنده برسوز

دیمیه

la justice est une fortresse qu'on ne doit point par de fortes d'eau
qu'on ne brule pas avec le feu, qu'on ne mine pas avec des
mineurs dangereux. C'est un trésor qui augmente quand on y puise
et diminue quand on cesse d'y puiser. L'homme vertueux est celui
qui ne fait point un secret de qui ne peut être fait un grand jour
qui ne dit pas pendant l'obscurité d'une parole qu'il
ferait rougir à la lumière

استفسار قیلدی ایرسا اول ایتی کیم بو ایشلار انکا
دلالت قیلور بو کیجه عرب دا قریش قبیله سی دین
بیر کیشی متولد بولمیش لغای کیم فرس ملوکی دولتی
انینکه زمانیدا آخر بولغای و اول آخر زمان پیغمبری
بولغای نوشیروان بعثتی قاچان بولورینی سوردی
سطیح کاهن یقیلغان اون ایکی کنگره عددی بیله
سیندین سونکرا اول صاحب دولت بارچا غه
مستولی بولغای وملتی عاطنی توتقای واندا ق
که اول ایتیب ایردی بولدی و نوشیروان بارکاهیدا
تورت آلتون کرسی دایم قویولور ایردی بیریدا
بزرجمهر اولتورور ایردی بیریدا قیصر روم
و بیریدا قبچاق خانی و انینگ سایر سلاطین
اوچون وصیت نامه سی باردور کیم نی دستور
بیله سلطنت قیلغایلار کیم بو مختصردا اول
کنجایش یوقتور کیم بارچاسین بیتیلکای ایکی
اوچ کلمه بیله اختصار قیلدی واول بولار دور
کیم عدل بیر قوروغان دیور کیم سو سالیب
بیقیلماس اوت بیله کویماس منجنیق بیله
یوزولماس و عدل کنجی دور کیم کوپرالک
آلغان سایی کوپراک بولور وآزراق خرج
قیلسانگ ازراق بولور و خردمند اولدور
کیم مخفی انداق ایش قیلماغای کیم آشکارا
انی قیلا آلماغای و بیر لوعیبی دا سوز انداق

دیماکای

یینه سوز ینی

بارچه n. tout. adj. dtc. ay. / omnes et singuli tollite.
41. 2. alii. Turk. m.

بارکاه n. aula regia, aula. tribunal, fori
tollite audiente verbo, palatio. m.

v. (nom. onb. d. کنجیدن) conjecturare. quæ dans cet abrégé, celui n'a pas été composé.

یازله syn. بیتیلکای جمله syn. بارچا

حصار syn. قوروغان

کوئیمک A. trad. du Turc B. etre brulé.

آلغان سایی n. ?

بیر او aliquis.

دیمیه که اشید یجك اوقانه و صواشده دشمنی
آز کوروب غافل اولمیه که چوق اودونی آز اود
یقر نابدید ایلر و تختنك دورتو پایه سنده بو
دورت سوز یازلمش ایدی کم هر کمده کم پادشاهلق
یوق کامکارلق یوق و هر کمك کم خاتونی یوق
غمکساری یوق و هر کمك کم اوغلی یوق دوستدارلغی
یوق و هر کمك کم بونلردن بریسی یوق خسته لغی یوق
و نوشیروانك اثارندن مداین مانده رومیه شهری در
کم انطاکیه طرحی اوزرینه یاپلمشدر و سلطنتی
زمانندن بعضیلر قرق یدی یيل و بعضیلر قرق بيل
و بعضیلر قرق یدی یيل و یدی آی دیدیلر

مثنوی

آنوشیروان خسرو داد گر
که عدلندن آباد ایدی بمرو بر
آکا دخی دوران وفا قلمدی
آکا قلمدی چون سکا قلمدی

هرمز بن نوشیروان آتاسی وصیتیله تخته
اوتوردی بعضیلر آنی ظالم وجابر و بعضیلر منصف
و عادل کشی ایدی دیدیلر امّا سیاستی غالب
و انتقامی شدید کشی ایدی اگرچه نوشیروان
رسوم و قواعدنی مرعی طوتردی امّا آز کناهده

چوق

دیمکای کیم یوزیدا دی آلماغای اوروش داشمن
آز دیب غافل بولماماق کیرالک کیم کوپ
اوتوننی آز اوت کویه ورور تختی نینك
تورت پایه سی دا تورت سوز بیتیلیب ایردی
کیم هر کیمدا پادساهلیق یوق کامکارلیق
یوق و هر کیم دا خاتون یوق غمکسارلیق
یوق هر کیمدا فرزند یوق دوستدارلیق یوق
هر کیمدا بولار هیچ قایسی یوق بیمارلیق یوق و
اینتلك اثاریدین رومیه شهری دیب دورلار کیم
مداین یانیدا انطاکیه طرحی بیله یاسادی
و سلطنتی زمانینی بعضی قیرق یل و بعضی
قیرق یتی یل ویتی آی دیب دورلار

مثنوی

انوشیروان خسرو دادگر
که آباد ایدی عدلیدین بحر و بر
انکا دانی دوران وفا قیلمادی
سنکا قیلماغای چون انکا قیلمادی

هرمز بن انوشیروان اتاسی وصیتی بیله تخت
قه اولتوردی بعضی انی ظالم وجابر دیب دورلار
اما بعضی عدل وانصاف غه نسبت بیریب
دورلار هر تقدیر بیله سیاستی غالب وانتقامی شدید
کیشی ایردی اگرچه اوّللار انوشیروان قواعد و
رسومین مرعی توتی اما آز کناه غه کوپ

سیاست

حوق سیاست قلدوغی جهتدن خلق متوهّم اولوب
نفرت ایلدیلر اول دخی ایل تنفّر ایتدوکنی بلوب
اول جهتدن طبعنده انتقام و سیاست صنعتی
غالب اولوب رعایایه خراجی آرتوروب و سپاهه
جزیه جریمه ایچوه قتل امر ایلریدی چون خلق
براوغوردن نومید اولدیلر اطرافندن دشمن غلو
ایدوب مملکت اوستنه یوردودیلر روم دن قیصر و عربدن
عبّاس أخول و مغربدن عمرو ارزق وترکستاندن
خاقان چین یوریدی و اول اوچینی تحفه و هدایا
ویروب دوندوروب امّا خاقانی چین اوزرینه
بهرام چوبین کم عجم ملوکندن ایدی آنی سپاهسالار
ایدوب خاقانه کوندردی بهرام خاقانله
جنك ایدوب خاقانی واوغلونی اولدروب
بی نهایت مه غنیمت حاصل ایدوب بعضینی
کم سلاطینه لایق ایدی هرمز خدمتنه کوندردی
~~هرمز مال جریمه بی جهت بد فعللکم ایدوب~~
کم هرمزدن وافر تحسین واحسان توقّع ایلریدی
هرمزك قولاغنه حسودلر بونی یتشدردیلر کم
بهرام بی نهایت غنیمت آلوب پادشاهه جزیه
نسنه کوندردی هرمز مال جریمه بی جهت
بد فعللك

ازرق

104

سیاست قیلوری جهتیدین ایل اندین متوهم
بولدیلار و موجب تنفر بولدی چون ایلدین تنفر معلوم
قیلدی اول جهتدین طبعیدا انتقام وسیاست
صفتی غالب ایردی و رعایاغه خراجنی ارتوردک
و سپاهیغه جزوی جریمه اوچون قتلنی لازم
توتی چون ایل بیر یولی نومید بولدیلار
اطرافدین دشمن لار ملکی طمعی غه یوز قویدیلار
رومدین قیصر روم و عرب دین عباس الاحول و
مغرب دین عمرو لارزق و ترکستاندین خاقان چین
بورونغی اوچاونی تحفه وهدایا بیله استرضا
قیلیب قایتاردی اما خاقان چین باشیغه
بهرام چوبینه کیم عجم ملوکیدین سپهسالار
قیلیب خراسانغه یباردی بهرام خاقان بیله
اوروشوب خاقان و اوغلی بهرام ایلیکی دا
قتل غه یتی لار خاقان حسرنکیدین بهرام غه
حد دین تاشقاری توشوب ایردی بعضینی کیم
سلاطین غه لایق بولغای هرمز خدمتیغه
یباردی وکوپ تحسین و احسان طمع توتی
هرمز غه بدکوی لار موندا ق یتیکور دیدیلار کیم
بهرام اسیر وکوپ محل غنیمت آلیب دور داغی
سینکا آز نیمه یباریب دور هرمز جهت سیز

بدفعل لیغیدین

قیلوردی

قتلنی

جیریکیدین ? چریکیدین

خسرو ایدنه خسرو

یتیکور ? یتکور

اسیر +

بد فعللک ایدوب بهرامه وآله بورنجک

ایله چقرق کوندردی کم سنک قلدوغک ایشه

لایق بولمدر بهرام متغیر اولوب هرمزه

عاصی اولوب کندویی پرویز آدنی قوللغه

منسوب قلوب وآنک خدمتنی قبول قلدی

بو تدبیردن غرضی اول ایدی کم هرمز اوغلنه

بدگمان اولوب اوغلنی آرادن کوتوروب و بهرام

دخی هرمزی آرادن آسانلغله دفع ایدوب یرینه

پادشاه اولا بو رأی موافق دوشوب هرمز

پرویزه قصد ایدوب پرویز دخی قچوب ارمن

ولایتنه واروب آنده شیرینه عاشق اولوب

بر زمان اکلندی نته کم شرحی کلسه کرکدر چون

پرویز قچوب بهرامه وارمدی هرمز بیلدی کم

اوغلنک کوناهی یوق ایمش همان بهرامک

آراده مکر وحیله سی ایمش هرمز عسکر چکوب

بهرام اوزرینه کوندروب بهرام هرمزک عسکر

ایله جنگ ایدوب صیدی آندن صکره هرمزک

سلطنتی کارخانه سی متزلزل اولدی چون

هرمزک ارکان دولتی آندن راضی دکللردی هرمزی

طوتوب کوزنه میل چکوب ارمن ولایتنه خبر

کوندروب

والہ
Lapsus linguae le uecchio - pour troppo desire. ou ll.

ایمجه ابریشمدن طوقونمش Lexh. بر لطیف نسنه در کیم والہ دخی دیرلر

عرضی

بد فعل لیغیدین ومال حرصیدین بهرام نیلک
ایشین پسند قیلمادی مشهور موندا قتورکیم
انکا یورونچاق وچرخ یباردی کیم قیلغان
ایشینکا لایق بولاردور بهرام چوبین متغیر
بولوب انکا یاغیقتی داغی پرویز آتیغه وانینك
نوکرلیکی کا اوزین منسوب قیلدی غرضی بو تدبیر
ایردی کیم هرمز اوغلیدین بدکمان بولوب
ارادین کوتارکای وبهرام آسانلیغ بیله هرمزنی
دفع قیلیب پادشاه لیغنی آلغای وبو رایی
موافق توشتی هرمز پرویز قصدیغه مشغول
بولوب پرویز وهم دین قاجیب ارمن ولایتیغه
باردی وشیرین کا عاشق بولدی انداق که
شرح کیلکوسیدور انشاء الله چون پرویز قاچتی
بهرامغه بارمادی هرمز بیلدیکم بهرام کید
قیلیب واوغلی کندسیز ایرکاندور سپاه یاساب
بهرام اوتروسیغه یباردی بهرام انینك
پیغامین اوروشوب باستی وهرمز کارخانهٔ
سلطنتی متزلزل بولدی چون ارکاذ دولت
اندین ناراضی ایردیلار توتوب کوزیکا میل
تارتیب ارمن غه کیشی یباریب پرویزنی
کیلتوروب

* ۱۱۱ قلعان ۱۱۲ چخ p. چقرق t. fuyeau, rouet.

۱۱۲ یاغنقتی ou (ta leçon rejetée de la grammaire)

کوندروب پرویزی کوتروب پادشاه قلدیلر
وهرمزك سلطنتی زمانندی اون بریل وبر
قاچ کون دیدیلر

مثنوی

ینه هرمز اولدی چو کشور خدیو
سیاستلری صالدی خلقه غریو
آکا دخی حقدن یتوب انتقام
عدم ملکنه اول ده قلدی خرام

بهرام چوبین چونه هرمزك ارکان دولتی کوزینه
میل چکدیلر خسرو پرویز ارمندن کلوب تخته اوتوردی
بهرام چوبین آنك اوزرینه چری چکوب اول دخی یراغنی
کوروب عسکر دوزوب قرشو چقوب نهروان دکچوب
بری برینه یقلشدقلری وقت پرویز کوردی کم بهرامله
مقابله یه طاقتی یوقدر هرمزدن استمداد ایدوب رأی
طلب ایلدی هرمز خبر المدی کوندردی کم اهلکی
و اولادکی ومال ومنالکی محکم قلعه لره قویوب
سن رومه واروب قیصردن استمداد ایله دیدی پرویز
دخی اول آرادن کیدوب رومه واروب قیصر التجا ایلدی
بهرام پرویزك اردنجه آدم کوندروب کندو مداینه کلوب
تخته اوتوروب پادشاهلق ایلدی چونه پرویز قیصر
صدیله بهرام چوبین اوزرینه کلوب اول دخی قرشو چقوب

جنك

اون بیر یل و بیر ازنیمه ایردی

مثنوی

بنه هرمز اولدی چو کشور خدیو
سیاست لاری سالدی ایلکا غریو
انکا دائی ایلدین یتیب انتقام
عدم کشوری ساری قیلدی خرام

بهرام جوبینه چون هرمزنی ارکان دولتی
کور قیلدیلار و خسرو پرویز ارمن دین کیلیب
اتاسی تختیدا اولتوردی بهرام جوبین انینك
اوستیکا چریك تارتیب اول دائی سپاه یاساب
بهرام غه اوتروچیقتی و نمروان دین اوتوب بیر
بیریکا یاقین لاشتی لار پرویز کوردی کیم بهرام بیله
مقاومت طاقتی یوقتور هرمزدین استمداد قیلیب
رای تیلادی هرمز بیتیب یبارردی کیم خزاین
بیله اوغول اوشاغینکنی پرك قورغان لارغه ه
مضبوط قیلیب رومغه باریب قیصردین مدد
تیلا پرویز اول دیکان دیك قیلیب بهرام
ولایتی دین روکردان قیلیب قیصرغه پناه ایلتی
بهرام پرویزغه قاوغونچی یبارب اوزی مداین غه
کیلیب پادشاه لیق قه اولتوردی چون پرویز
قیصر امدادی بیله اینلک اوستیکا کلیب اول

دائی

— چیریکلیه . . . سور la jonction de ses troupes چریك

— یاقین لاماق مد G یاقین لاشماق مد T. یقلشمق

جنله ایدوب باصلوب خاقان خدمتنه ~~ملوب~~ واردی
انده آکا زهر ویروب ایشنی تمام ایلدیلر وبهرامك
سلطنتی زمانی ایکی ییل وبر قاچ کون دخی ایدی
وبعضی تواریخده آنی ملوك اعدادندن عدّ
ایتمیوبدرلر وآنك اصلنی بعضیلر کیرکین میلاده
وبعضیلر یزدجرد بن بهرامه چقردیلر

مثنوی

چو بهرام چوبینی تخت بلند
جهان ملکنه ایلدی ارجمند
ولی آنی پرویز طور عورمادی
دم اورمدی تا ملکدن سورمدی

خسرو پرویز بن هرمز اول وقت کم پدویز
بهرامدن یوز دوندوروب عزم روم ایتمشدی بندویه
وبظام آنك سپهسالاری ایدی وهرمزك کوزنه
آنلر میل چکمشیدی وهرمزك انتقامندن آنلر
هنوز امینه دکللر ایدی وآنلر پرویزه دیدیلر کم
هرمز سکا روم عزیمتی بیوروب بزه انتقام
اجلیمیون بهرامی کتوروب ملکی آکا ویرسه کرکدر
اکر آنی آزادن کوتوردك خاطرجمع اولوردی
پرویز آنلرك یوزینه جواب ویرمدوکی اجلدن
آنلر

Bostan mükt. 3gr.

دانی چیقیب اورشتی باسلیب خاقان خدمتی غه
یاردی انداز زهر بیریب بهرامنی آخر قیلدیلار
وانینك سلطنتی ایکی یل وبیر نیمه ایردی
بعضی تاریخدا انی ملوك عدد یغه کیوورمایدورلار
وشیروان سلاهینی نی انینك نسلیدین دیب
دورلار وآنینك نژادینی بعضی گرگین میلاد قه
بعضی یزدجرد بن بهرامغه یتکورو بتورلار

مثنوی

چو بهرام جوبین نی تخت بلند
جهان ملکیدا ایلادی ارجمند
ولی آنی پرویز تیندورمادی
دم اورمادی تا ملکدین سورمادی

خسرو پرویز بن هرمز اول وقت دا کیم
بهرام دین یوز قایتاردی بندویه بیله بسطام
هم انکا طغایی ایردیلار وهم سپهسالار و هرمز
کوزیکا الار میل تارتیب ایردیلار و هرمز ه
انتقامیدین ایرماس ایردیلار پرویزغه ایتی لار
کیم هرمز سنکا روم عزیمتی بو یوروب بهرامنی
بیزینك انتقامیمز جهتدین تیلاب ملکنی
بیرکوسیدور اگر انی ارادن کوتاسانك خاطر جمع
بولور پرویز جواب بیرمادی الار انینك ه
یتکورغایندین

طغایی ?

آنلر بوایشی رضا فهم ایدوب هرمزی هلاك ایدوب
آز کشی ایله پرویزی فرات صوبیندن کچوروب
روم عزیمتی قیلدیلر یولده کیدرکن بردیره قونمشلر
ایدی ناکاه بهرام عسکری پیدا اولدی پندویه
پرویزی ایلکری کوندروب کندوسی پرویزك سلطنت
لباسنی کیوب قالدی عسکر کلیمك دیر قاپوسنی
بغلیوب دیر طامنه چقوب آنلر آنی اول لباسیله
کوروب پرویزی کمان قلدیلر بندویه بونلره دیدی
کم چون سیزه کرفتار اولدم بوکون غایتده یورغونلغم
واردر حرکته مجالم یوقدر بوکون دیرك دائره سنده
اوتورك یارین مصلحت نه ایسه مقرر ایده سز
چون بو نوع التماس ایدوب انلردخی قبول ایلیوب
دیرك اطرافنده اول کون قونوب اوتردیلر چون
ایرته سی آنی چقردیلر کوردیلر که بندویه در ایتدوکی
تدبیری آکلیوب ضروری آنی طوتوب بهرام قتنه
کتوردیلر بهرام آنك تبعی چوقلیغی جهتندن اولدرمدی
پرویز چون رومه واردی قیصر آنك حالنی کماحی
بیلوب رعایتلر ایدوب مریم آدلو قرینی پرویزه نکاح
ایدوب عظیم عسکر ویروب پرویز دخی بهرام
اوستنه کلوب بهرام صنوب قچوب خاقان
قتنه

یتکورغانیدین اول ایشکا رضا قهم قیلماق تهمتی
بیله هرمزنی هلاک قیلیب آن کیشی بیله پرویزنی
قزات سویدین اوکاریب روم عزیمتی قیلدیلار
یولدا بیردا توشوب ایردیلار کیم بهرام سپاهی
پیدا بولدی بندویه پرویزنی اوزاتیب اوزی
انینك سلطنت لباسین کیب قالدی سپاه یتکاج
ایشیکنی باغلاب دیر تامیغه چیقتی آنی
اول لباس ایلا پرویز کان قیلدیلار دیدی
کیم چون سیزکا کرفتار بولدوم بغایت کوفته
دورمین بوکون دیر یتکراسیدا اولتورونك تانکلامینی
آلیب یانینك چون بونوع التماس قیلدی اول
سپاه قبول قیلیب دیر یتکراسیدا توشتی لار تانکلاسی
چون آنی چیقاردیلار قیلغان تدبیریدین واقف
ایردیلار چاره یوق ایردی بهرام قاشیغه ایلتی لار
بهرام اینك تبعی کوب جهتیدین اولتور آلمادی
چون پرویز رومغه یتی قیصر انینك کما هی
حالین بیلیب یخشی دلجویلوق قیلیب مریم
آتلیغ قیزین انکا نکاح قیلدی و قالین مده
بیریب اوزاتی بهرام اوستیکا کلیب بهرام
اندین باسیلیب قاچیب خاقان قاشیغه
باردی

ایله ایلا
کومشه "
؟ ایرته تانکلا یتکرا ؟ تیکرا
یتکرا دیر تکرا

قتنه واروب پرویز مداین تختنه اوتوروب
ممالکی ضبطه تصرفنه قویوب مکنت
وسکتی سوکتی بر یره یتشدی که آندن
اولدن اولان سلاطینه میتسر اولمامشیدی
و بعضی ~~موراخرلی~~ مورخلر آکا نصیب اولان
نسنه لری تعجب طریقیله ذکر ایدوب تعداد
قلوبدلر جمله دن بری اول تخت در که آکا
طاقدیس دیرلردی آلتوندن کم ارتفاعی یوز
قرش ایدی وآنی جواهرله مرصع قلوب و دورت
پایه سنده انجم وافلاک و اقالیم سبعه صورتنی
خوب وجهله یازمشلر ایدی کم اول اینده اوتروب
سلطنت حکم وحکمنی ایلریدی وینه بر آلتون
تاج کم وزنی التمش ~~حمل~~ بطمن ایدی کم پیک
کوهر اوتورتمشلریدی کم هر بریسی بر سرچه یومرطه سی
دکلو وار ایدی و اوستنده برکوهر شبچراغ کم
بر ملک خراجی دکر ایدی دکلمشدی واول تاجی
باشی اوستنده آصا قودلردی وینه بر دیبا
فرش کم وسعتی برجریب مقداری وار ایدی
کم آنی جواهر مرصع قلمشلردی کم یشیل دیبا
وکوناکونه

باردی پرویز مداین تختیغه اولتوروب کوب
ممالکنی حیطه، تصرفیغه کیووردی و مکنت وشوکتی
بیر بیرکا یتی کیم اندین بورون سلاطین غه میسر
بولمایدور ایردی و بعضی موخرلار انکا میسر و
بولغان نیمه لارنی حیرت طریقی بیله تعداد قیلیب
دورلار اول حله دین بیری بیر تخت دور کیم آنی
طاقدیس دیرلار ایردی آلتوندین کیم ارتفاعی یوز
قاریش ایردی وآنی جواهر بیله مرصع قیلیب هر
ایردیلار و تورت پایه سیدا انجم وافلاک واقالیم
سبعه صورتین خوبراق وجه بیله تارتیب ایردیلار
کیم اول اندا اولتوروب سلطنت قیلور ایردی
ینه بیر تاج کیم وزنی آلمیش باتمان ایدی
آلتون دین کیم مینک کوهر بیله مکلل قیلیب
ایردیلار کیم هر بیری بیر چوبچوق یومورتغه سی
چه و اوستیدا کوهر شبچراغ کیم ملک خراجی
ایردی و اول تاجنی التون زنجیر بیله باشی
محاذیسیغه اسارایردی ینه بیر فرش ایدی
دیبادین کیم وسعتی بیر جریب ایردی کیم آنی
جواهر بیله مرصع قیلیب ایردیلار یاشیل دیبا
وکوناکون جواهر معجون وطیب

ینه بیر

چوبچوق

و کوناکون

وکوناکون جواهر ایله مرصّع اولمشدی قیش
کونلرنده سبزه‌ور ریاحین اولمدوغی زمانده بوفرش
اوزره اوتوروب مجلس دوزوب عیش ایدردی
وینه بر شبدیر آدلو آت کم سائر آتلردن دورت
قرش یوجه ایدی اولدکده نصکره آنی تصویر ایتدروب
وآنک صورتی ایله خرسند اولوردی وینه
باربد آدلو بر مغنی کم زمانه‌نک یکانه سی ایدی
وینه شابور آدلو بر نقّاش کم اول عصرده آنک
کبی بر نقّاش دنی یوغیدی وینه بزرک امید
آدلو وزیری واریدی #پیل کم هندستاندن غیری
یرده طوغورمزیدی آنک زمانده مداینده طوغوردی
بو دخی بر امر غریب ایدی وینه طویله سنده
اون سکز بیک آتی واریدی کم دورت بیکی
کندونک یدکنده یوررردی وینه ایکی بیک
آق دوه سی واریدی وینه سرایرده سنده نچه
بیک صاحب کمال جاریه سی واریدی کم نیچه
یوزی مغنیّه ایدی وینه کنج بادآورد کم
اون بیک دوه یوکی آلتون وکومش وجواهر
ونفاس ایدی کم ممالک رومده قیاصره آنی

نیچه بیک ییلده جمع ایتمشلریدی بریرده
بریره دریا ایله آلوب کیدرکن یل آنی
مداینه

#کیم اول عصرک افضل واکملی ایدی وینه بیک
قلاده پیلی واریدی (زنجیر پیل) =
1000 chains d'elephant
pour 1000 elephants chez
pour to ... d'elephans

وکوناکون جواهر سبزه وریاحین اورنیعه کیم
قیش کیم بوینمه لار یوقتور بوفرش اوستیدا مجلس
توزار ایردی ینه بیر آت ایدی کیم شبدیزغه ح
مشهور ایردی کیم سایر آت لاردین تورت قاریش
سیک راك ایردی کیم اول اولکاندین سونکرا صورتین
تارتیوروب انینك بیله خرسند ایرمك بولور ایردی
ینه بیر باربد آتلیغ مغنی ایردی کیم زمانه نینك
یکانه سی ایردی ینه شاپور آتلیغ نقاش ایردی
کیم انینك نظیری هم اول زماندا یوق ایردی
ینه بزرك امید دیك وزیری بار ایردی کیم عصری نینك
اعلمی ایردی ینه مینك قلاده پیلی وانینك زمانیدا
پیل هندوستاندین اوزکا یردا بالالادی واول هم غریب
امر ایدی اون سیکیر مینك آت طویله سیدا ح
پرورش تاپار ایردی که تورت مینکی اوزی نینك
جنیبتی ایردی اون ایکی مینك آق تیوه سی بار ایردی
که یرکی دیرلار شادروانیدا نیچه مینك صاحب
کمال کنزك ایردی کیم لادین نیچه یوز مغنیه ایردی لار
کنج باداورد انکا نصیب بولدی و اون مینك
تیوه دا آلتون وکومیش وجواهر و نفایس ایردی
کیم روم دین نیچه مینك پیل دا قیاصره دین قالغان
ایردی کیم بیریدین یانا بیریکا دریا بیله ایلتوردا پیل

بو نیمه لار ؟

پیشیك

مینك ... یوز مغنیه ...

آتی

مداینه کتوروب خسرو پرویز آنی تصرف
قلدی و آکا کنج باد آورد دیدیلر و یتنه
آتلاندوغی وقت نیچه یوز سقا مقرر اولمشدی
کم توز محلنده یولاره صو صچرلردی و ینه
نیچه یوز خادملر مجمره بخورلر یقوب
یلدن جانبه یورلردی و دیرلر کد طاق
کسری اول تمام ایتدی و ینه شیرین کبی
بر محبوبه سی وار ایدی کم عاطده آنلک حسن
و لطافتی و جمال و ملاحتی کورملش ایشدملش
دکل ایدی و فقیر جمله مورخلر نقیضی ایکی
ماده بولوبدرکه آکا واقع اولدی هیچ
کمسه یه واقع اولمدی کم هر بریسی کیچن
جمله دن آرتقدر بری اولدرکم اکرچه شیرین
کبی عالم نادره سی محبوبه سی واریدی ولی فرهاد
کبی عالم اعجوبه سی راقبی واریدی کم عشق
و نیازی افراطنده با وجود خسرو کبی پادشاهه
میل ایتمیوب کوکلی فرهاده مائل اولوب التفاتلر
و ترحملر ظاهر قلوب و آنی خسرو بیلوب
رشکندن فرهادی هزار مکر و حیله ایله اولدردی
و بری دنی بوکم حضرت رسالت پناه صلی الله علیه
وسلم

آنی مداینغه کیلتوردی واول تصرف قیلدی
وآنی کنج باد آورد دیدیلار آنلانغانیدا نیچه
یوز سنغا مقرر ایردی کیم کرد محلیدا یولیدا
سوسپار ایردیلار ونیچه یوز خادم عود سوزلار
بیله بخورات کویدوروب یل طرفیدین آلیب
یورورلار ایردی وکسری طاقین دیب دورلار
کیم یاریچوق ایردی اول توکانزی وشیرین دیک
محبوبی ایردی کیم عالمدا انینك دیک حسن ولطافت
وجمال وملاحت هیچ کیمدا یوق ایردی و فقیر بارچه
مورخ لار نقیضی طرفیدین ایکی سوز تاپیب مین
کیم انکا دست بیردی کیم هیچ کیشیکا دست
بیرمایدور اوتکان بارچا دین کلی راق دور بیری
اولکیم اکرچه شیرین دیك عالم نادره سی محبوبی
بار ایردی ولی فرهاد دیك هم عالم عجوبه سی رقیبی
بار ایردی کیم عشق ونیازی اطرافیدین با وجود
خسرو دیك پادشاه کونکلی فرهاد قه میل قیلیب
التفات وترحم ظاهر قیلدی وآنی بیلیب خسرو
رشك دین مکر بیله فرهاد قتلی غه باعث بولدی
کیم اندین مشهور راق دور کیم بیتاکی حاجت هر
بولغای ینه بیری حضرت رسالت صلی الله
علیه

عود

با وجود که
quamquam, cum
cum tamen

وسلّم بعشتی کم آنك زمانده واقع اولوب
بو جمله کیچین دولت و مکنت و تجمّل وحشمت
اول دولتلك بخشنده بر بخشی اولمز کم اول
حضرت دین اسلام دعوتیچون آکا نامه کوندروب
واول مزخرفات غرورندن اول حضرتك مبارك
نامه سنی یرتوب امرنه اطاعت قلمدی و
کندونك ملك و دولتنه قصد ایلدی واول
حضرتك معجزه سندن ملکنه زوال یتشوب
شیرویه کم آنك اوغلی در مأمور اولدی
کم فرهادك بی گناه قاتی ایچون
آتاسنه قصاص ایلدی و بونلر جمله اجالله
کچدی امید اول کم جمله سی یرلو یرنده
تفصیل اوزره دخی ادا اولنه ان شا آلله تعالی
وپرویزك سلطنتی زمانی اوتوز بیل ایدی

مثنوی

چو خسرو اولوب ملك ایله سرفراز
ملوك ایچره بولدی بو نوع امتیاز
ولی چرخ ایتدی ستم سازلغی
زوالنده ده ویردی ممتازلغی

شیرویه بن خسرو آتاسنی اولدرد کدنصکره
پادشاهلق تختنه اوتوردی و آتاسی
اولدرد کنك شرحی اوزوندر آنا اجالی بودر
کم

علیه وسلم بعثتی کیم انینك زمانیدا واقع بولدی
کیم بو اوتکان پارچه مکنت و تجملنی بو دولت نینك
مینك اولوشیدین بیر اولوشی توتسه بولماس
کیم اول حضرت انکا دین و اسلام دعوتیغه نامه
یتیب کیشی یباردی و اول بو مزخرفات
غروریدین اول حضرت نینك مبارك نامه سین
یرتی و اطاعت قیلمادی و اوز ملك و دولتیغه
قصد قیلدی و حضرت معجزه سیدین ملکیکا
زوال دآیب شیرویه که انینك اوغلی ایردی
مامور بولدی مونکا کیم فرماد نینك بی گناه
قتلیغه اتاسینی قصاص قیلدی و بولار پارچه
اجمال بیله اوتی امید اولکیم پارچا اوز محلیدا
تفصیل بیله داغی ادا بولغای انشاء الله وخسرو
پرویز نینك سلطنتی اوتوز بیل ایردی ۶

مثنوی

چو خسرو بولوب ملك ایله سرفراز
ملوك ایچره تاپتی بو نوع امتیاز
ولی چرخ ایلاب ستم سازلیق
زوالیدا هم بیردی دمسازلیق

شیرویه بن خسرو شیرویه اتاسینی اولتوکاندین
سونکرا پادشاه لیق تختیغه اولتوردی و اتاسینی
اولتورکانی نینك شرحی اوزون دور اما مجملی بودور
کیم

ستم ساز qui commet l'injustice.
ستم سازلیق injustice quelque peu constante.
دمسازلیق ~~quelque~~

کم خسروك غایت تجمّل وجاهندن نته کم
یوقریده ذکر اولندی دماغنده غرور وفعلنده
فتور حاصل اولمشیدی وسیاست وغضبی
خلقه حدّدن اشمشدی اول جمله دن بری بو
درکم منجّملر آکا دیدیلر که سنك زوالك
اولادکدن برسینك النده در بوجهندن اوتی
یدی اوغلنی برقلعه یه قویوب حبس ایدوب
یساغ ایلدی کم هیچ برسینك یانته عورت
یقین اولمیه بو احترازدن کم شاید منجّملر
دیدوکی قضیه ~~صورت~~ صورت بغلیه وینه
کندوخلقندة والعهدة علی الراوی یکرمی
بیك کشیء زندانه قویوب که هر بری برمعتبر
کشی ایدی کم فلان جنکده ایو یوریش ایتمدکز
دیو بهانه ایدوب هرکون برنچه سنی اولدوردی
و مردانشاه آدلو سپهسلارینی کم نچه مملکنك
سروری ایدی منجّملرسکا زابلستان حاکمندن
ضرر وار دیدکلری اجلدن کتوروب بی کناه
اولدرمکه اجتناب ایدوب الینی کسدوردی و
صکره رعایت قلاین دیوب اول دخی رعایتن
قبول ایتمیوب قتلن طلب ایتدوکی اجلدن
قتل ایتدی آنك بونلك کبی جهتلرندن خلایقك
جاننه یتوب عاقبت اتّفاق ایلیوب

کیم خسرو نینك غایت تجملی و جاهیدین
اولنوب کیم یوقاری تعداد قیلیلدی دماغیدا
غرور و فعلیدا فتور واقع بولوب ایردی و سیاست
و غضبی ایلکا حدّدین آشیب ایردی اول جلهدین
بیری بوکیم منجملارانکا دیب ایردیلار کیم سنینك
زوالینك اوز اولادینك بیری نینك ایلکیدا

بذیّان بولغوسیدور هذیان جهتی دین اون یتی اوغلینی
بیر حصارغه سالیب محبوس اسراب قویماس
ایردی کیم خاتون کیشی لارغه قاشیغه یاووغای
ایتقان اتیقان کیم منجملار ایتّقان امر صورت باغلاغای یانا اوز
اولوسیدین العهدة علی الراوی یکیرمی مینك کیشینی
زندانغه سالیب ایردی کیم بولاردین مینك کیشی
اعتبارلیق اولوق کیشیلار ایردی بیر چریك دا
یخشی یوروما دیکیز دیب وهرکون نچه نی بویورب
ایردی کیم اولتورورلار ایردی و مردانشاه ایلیغ سپهسالار ینی
کیم نچه مملکت نینك سرداری ایردی منجملار دیکان بیله
کیم سنکا زابلستان حاکمی دین ضرر بار تیلاتیب کناه سیز
اولتورورلردین اجتناب قیلیب قولین کیستوردی
و سونکرا رعایت قیلادی دیدی اول قبول قیلمادی
و قتل استدعاسی قیلدی ایرسه قتل بویوردی بو
جهت لاردین خلایق اندین جانیغه یتیب ایردیلار
بارچا اتفاق بیله شیرویه بیله کیم مریم دین تولغوب ایردی
اتفاق

حذر

پرویزی طوتوب حبس ایدوب شیرویه پادشاه
ایلدیلر و شیرویه دیدیلر کم اول بونک کبی
ناشایسته ایشلر قلوبدر آنی اولدر یوخسه
اول سنی اولدرر شیرویه دخی بن آنی حجّتله
اولدرین دیوب اتدکلری ایشلری بر بر یازوب
کوندروب جواب طلب ایدی پرویز دخی هر
برینه جواب یازوب کوندردی عاقبت ایل غلوا
ایدوب زندانده اول یکرمی بیک محبوسی
چقردیلر شیرویه کوردی کم ایشن بر درلو
دخی اولدی مردانشاه اوغلنی کوندردی
واردی پرویزی اولدردی شیرویه آتاسی
اولدرمکدنصکره آکا دخی بر مهلک مرض
عارض اولوب یدی آیدن صکره حیات ودیعتین
قلدی و ملک حرصندن اوتری قرنداشین
اولدروب بونجه شقاوته متصدّی اولدقدن
صکره عاقبت کندوده دخی ایللره ایتدوکنی
بولدی

مثنوی

چو شیرویه دون بر کشته بخت
بو دکلو تعبلره آلمشیدی بخت
هنوز ایتمه دن تخت اوزره مقام
بیوردی فلک تخته اوزره قیام

اتفاق قیلیب انی پادشاه کوتاریب پرویزنی توتوب
حبس قیلدیلار شیرویه غه ایتی‌لار کیم اول موندق
ناشایسته ایشلار قیلیب دور انی اولتور یوقسه
سینی اولتورور شیرویه دیدی حجت بیله اولتورای
قیلغان ایشلارین ایتیب یباردی هر قاشیغه بیرجواب
ایتی ایل غوغا قیلیب یکیرمی مینك محبوسنی هر
چیقاردیلار شیرویه کوردی کیم ایش اوزکا بولدی
مردانشاه اوغلینی یباردی کیم خسرونی اولتوردی
اتاسینی اولتورکاندین سونکرا اینك هم جسمی کا
عظیم رنج طاری بولوب یتی آیدین سونکرا حیات
ودیعتین قیلدی ملك حرصیدین اون تی اغا
اینسینی داغی اولتوردی مونچه شقاوت قه متصدی
بولغاندین سونکرا بولار نتیجه سیدین کسری ارسلان
کسری قباد بن فیروز بو ارادا دور

ناشایست

ایتی

مثنوی

چو شیرویه دون برکشته بخت
بو ینکلیغ لقبلار بیله الدی تخت
هنوز ایلامای تخت اوزره مقام
بویوردی فلك تخته ساری مقام

اردشیر

اردشیر بن شیرویه چون شیرویه وفات قلدی جمیع
قرنداشلرین اولدرمشیدی اکاسره دن کمسنه بولمیدیلر
که پادشاه ایلیه لر شیرویه نک یدی یاشنده اردشیر
آدلو بر اوغلی واریدی ضرورتدن آنی پادشاه
ایدوب پرویزک مهرجنس آدلو برچاشنیکیری
وار ایدی بغایت رأی وتدبیر اهلی و پاک نفس
ونیک اندیش کشی ایدی اتّفاقله آنی وزیر قلدیلر
کم اردشیر بویونجه ملک تدبیرین اول ایلیه
و پرویزک روم نواحیسنده شهرایراد آدلو بر
کمسنه سی واریدی بر ایشی قلسه ایدی آنک ایله
مشورت قلورایدی اول بو ایشی ایشدوب متغیّر
اولوب چری چکوب اردشیر اوزرینه کلوب اردشیری
و مهرجنسی اولدروب مداین تختنه اوتوروب
پادشاه اولدی و اردشیر بر ییل آلتی آی سلطنت
قلدی

مثنوی

بنه اردشیر ایدی طفل بژند
که اولدی مقامی سریر بلند
یوجه تختدن چرخ بی وهوبانک
آتشانه آتوب قلدی آنی هلاک

شهرایراد چوه شاهلق تختنه اوتوردی
آندن اولی کشیلر واریدی آنلره آنک خدمتی
کوچ

اردشیر بن شیرویه چون شیرویه وفات قیلدی
وجمیع ملک یتکار اغا اینسی اولتوروب ایردی
هیچ کیشی کیاسره دین تاپمادیلار کیم پادشاه
قیلغایلار شیرویه نینك یتی یاشار اوغلی بار ایردی
ضرورت دین انی پادشاه قیلدیلار وچون اردشیر
کیچیك ایردی مهرجیس نی کیم پرویز نینك ح
خانسالاری ایردی و بغایت رای وتدبیرکا ح
منسوب ایردی و پاك نفس و نیك اندیش لیکن کا
مشهور اصفا اتفاقی بیله انی وزیر قیلدی کیم
اولغایغونجه ملک تدبیرین قیلادور و روم تغریدا
شهر ایراد دیکان پرویز نینك بیر اولوق کیشی سی
بار ایردی کیم هرکلی ایش قیلسا انینك بیله مشورت
قیلهای اول ایشنی قیلدیلار اول بو ایشدین ح
متغیر بولوب اردشیرکا خروج قیلدی و
چریك تارتیب کلیب هم اردشیرنی هم مهرجیسنی
اولتوروب مداین تختیدا تاج باشیغه قویوب
پادشاه لیق قه اولتوردی و اردشیر بیر پیل
و آلتی آی پادشاه ایردی

مثنوی

یانا اردشیر ایردی طفل نژند
که بولدی مقامی ح سریر بلند
پیلك تخت دین چرخ بی وهم و باك
قویی تاشلاب اول طفل بولدی هلاك

شهراراد چون پادشاه لیق تختیغه اولتوردی چون

انین

کلوب کوچ کلوب عار ایدرلریدی کم آکا اکاسره
قانونی اوزره ملازمت ایلیه لر و اکاسره نک قانونی
بو ایدی کم هر صباح کم هر پادشاهه کیرمکه خلقه
یول اولوریدی خلایق اوکنده یر اوپوب سجده ایلرلریدی
امّا آکا بعضیلر ایدوب بعضیلر ایتمزیدی و
اکاسره آتلاندوکی وقت عادت بو ایدی کم
سپاه ایراقدن حلقه اولوب طوررلریدی بر کون
شهر ایراد آتلانوب بو قاعده رعایت اولونمدیغی
جهتدن غضب ایدوب نیچون قانون اوزره طورمزلر
دیو خشم ایدیجک سپاه آراسندن بری شکویله
بوینه اوروب اولدروب و آیاغنه ایپ طاقوب
شهر ایچنده سوریوب چاغرتدیلر که اولوراولمز
کشی سلطنت خیالن قلسه سزاسی وجزاسی
بودر و آنک سلطنتی قرق کون ایدی جوزه
اکاسره نسلندن کمسه بولنمدی پرویزک
توران دخت آدلو قزی پادشاه ایدوب تخته
اوتورتدیلر

مثنوی

چو غضب ایلدی شهر ایراد ملک
آکا عارله اولدی بر باد ملک

جزاسن

اندین اولوغراق وتینلک توشلوق ایل بار ایردی لار

الارغه انینلک خدمتی قاتیق کیلور ایردی وعار

قیلورلار که انکا اکاسره قاعده‌سی بیله

ملازمت قیلغایلار و اکاسره نینلک قاعده‌سی

بو ایردی کیم صباح کیم ایلکا بارعام بیرورلار

ایرده‌ی خلایق یر اوپوب سجده قیلورلار ایردی

اما انکا بعضی قیلسالار ایردی بعضی غه بویون

یاریلیغ بیرماس ایردی کیم سجده قیلغایلار

اکاسره اتلانور بولسه لار ایردی رسم ایردی کیم

سپاه یراقدین حلقه اوروب تورارلار ایردی

بیرکون شهر ایراد اتلانغاندا بو رسم مرعی

ایماس ایردی اول آشفته لیق قیلدی کیم تیکا

معهود قاعده بیلد سپاه اراسیدا بیراو بیرسنان

بیله بوینیغه اوروب اولتوردی و ایاغیغه ایپ

تاقیب محلات قه سودرادیلار کیم تیکماس کیشی

سلطنت خیالین قلسه سزاسی بودور واینلک

سلطنتی قرق کون ایردی چون اکاسره نسلیدین

کیشی تاپلمادی پرویز نینلک توران اتلیغ قیزینی

پادشاه کوتاریب تخت قه اولتورتی لار

مثنوی

چو غضب ایلادی شهر ایراد ملک

انینلک تنگیدین بولدی برباد ملک

جزاسین

جزاسن آنك فرض بلدی سپهر
بو ایشی محلّنده قلدی سپهر

توراه دخت چوه پادشاهلق تختنه آرام طوتدی
بغایت عاقله ایدی بیلدی که ملکی غیریله وفا
قلمدوغی کبی کندویه دخی وفا قلمیجق در
عدل وداد بنیاد قلوب خلایقه چوق
امیدوارلق ویروب اکاسره زماننده اولان
بدعتلری آرادن کوتوردوب ایو قانونلر پیدا
قلدی وپرویز زماننده رومدن چلیپا آدلو
بت کم مدینه کتورمشلریدی وروميلر آنی
دفعاتله ایستیوب اکاسره ویرمزدیلر توراه
دخت ملکه مصلحتی ایچون مصالحه ایدوب
آنی ینه رومه کوندردیکم وروميلردن ملکه
ضرریتشمیه قیصردخی منّتدار اولوب
باریشوب خلایقی آندن مسرور اولدیلر
وآنك زماننده سید المرسلین وخاتم النبیّین صلّی
الله علیه وسلّم دار فنادن دار بقایه رحلت
بیوردیلر وخلافت ابوبکر حضرتلرینه رضی
الله

جزاسین اینك فرض بیلدی سپهر
اوز اورنیغه بو ایشنی قیلدی سپهر

تورانَ دخت چون پادشاه لیق تختیغه
آرام توتی بغایت عاقله ایردی بیلدی کیم
ملك انکا اوزکالاردیك وفا قیلماغوسیدور
داد وعدل بنیاد قیلدی وخلایقه کوپ
امیدوارلیغلار بیردی اوزیدین بورونغی جمیع
اکاسره زمانیدین قالغان شلتاق لارنی جمیع
رعایاغه باغیشلاب دفترلارنی یودوردی
ویحشی آیین لار آراغه کیوردی و پرویز
زمانیدا[1] روم دین جلبا آتلیغ بت کیم مداین غه
کیلتوروب ایردی و روم لوقلار تیلار ایردیلار
واکاسره بیرماس لار ایردی آنی رومی لارغه یبارردی
و مصالحهٔ ملك مصلحتی اوچون کیم الاردین ایلکا
آسیب یتکاکای قیصر منت دار بولوب یاراشتی
وخلایق اندین بسی مسرور بولدیلار و آنینك
زمانیدا حضرت سید المرسلین صلی الله علیه
وسلم فنا تنکّایی[2] بقا عالمی غه خرام قیلدی
وخلافت ابابکر صدیق رضی الله عنه غه مقرر
بولدی

[1] رومیلار [2] تنکنانی

papier français du 17. siècle 1812. ..... c'est l'esprit d'intrigue
et de coterie qui chez nous perd tout : c'est la lutte
perpétuelle de la médiocrité contre le mérite éclatant.
Un homme médiocre fait qui en s'appuyant quelques connaissances
en faisant quelques sacrifices auprès d'hommes appréciés
de pouvoir à l'homme pour vendre ses opinions, il peut
le faire proclamer comme un génie supérieur ; chez ces
charlatans à bon prix les réputations ; dignités, places
obtenues, les rangs même à l'homme de mérite : délices
ces agitations perpétuelles, ces mouvements, ces intrigues,
ces débats qui fatiguent le public en déshonorent
les auteurs ..... J.B.S.

الله عنده مقرّر اولدی وتوران دخت شهرایرادی
اولدرة کسی نروح خراسانی دیرلردی تربیت
قلوب وزرات منصبن ویردی بریل دولت
آی سلطنت قلدقدن صکرم ملکه وداع قلدی
وآندن پرویزک بعید اقریاسندن خشبشدو آدلو
بر کشی تخته اوتورتدیلر اول بیچاره دخی
برآی مقداری سلطنت ایدوب چون خیالینه
چوق مالخولیا برغوب عالمه وداع قلدی

مثنوی

چو توران سریر اوزره طوتدی سکون
آکاده وفا قلمدی دهر دون
اول اتدی وفا چرخ قلدی ستم
آکا یوق بوایشی یالکز سکا هم

آرزم دخت چون پادشاهلغه اوتوردی
کمسه‌ء وزیر قلمدی ملک ایشنی کندو رأی
وتدبیر ایله دوزمك مقرّر قلدی واول
توران دختك قرنداشی ایدی والکا سره دودمانده
آندن صاحب جمال قلهامشدی فیروز هرمز آدلو بر
سپهسالاری واریدی کم خراسان ملکنی آکا ویروب
اول دخی رستم آدلو اوغلنی یرنه کوندرمشیدی

و رستم

mirkh. p. 412. tehrânsh. mun.

* ferakh. mu. 413. / صاحب منه

بولدی و توران دخت شهر ایرادنی اولتورکاز
کیشینی کیم مسروح خراسانی دیرلار ایردی
تربیت قیلیب وزرات بیردی و بیر یل و
تورت آی پادشاه لیق قیلغاندین سونکرا
ملکه کاوداع قیلدی و پرویزنینك بیراغراق
فرابتی دین حشمتشد آتلیغ کیشینی تخت غه
اولتورتی لار و اول بیچاره داغی بیر آیغه چه
خیالیغه سلطنت دین کوپ ماخولیا یول
بیریب عالمدین اوتی

حشمتش

مثنوی

چو توران سریر اوزره تاپتی سکون
انکا هم وفا قیلمادی چرخ دون
اول ایتی وفا چرخ قیلدی ستم
انکا یوق که یالغوز یلنا بیرکا هم

آرزم دخت چون پادشالیق قه اولتوردی کیشینی وزیری قویمادی و ملك ایشین اوز تدبیر و رای ایله یاساماق مقرر قیلدی و اول توران دخت سینکلی ایری و اکاسره دورماینداندین صاحب جمال راقتور اما یدور ایردی و پرویزنینك فیروز هرمز آتلیغ سپهسالاری بار ایردی کیم خراسان ملکینی انکا بیریب ایردی و اول رستم آتلیغ اوز خلافتیغه بیاریب ایردی

آتلیق

و رستم

ورستم بغایت بهادر کشی ایدی وبواول رستم در کمر
امیر المومنین عمر رضی الله عنه سعد وقاصی اسلام
چریسیاه مدایته کوندردوکی وقت یزدجرد بورستمی
کوندرمشدر وفیروز هرمز نسآ طائفه سنه مایل
ومتعلق کشی ایدی آززم دخت هواسنده بی
اختیار اولوب آرایه واسطه لر صالوب تعشق
اظهار قلدی ارزم دخت کیجه یه وعده ویروب
کیجه واردوغی وقت باشنی کسوب قصری
قپوسنده آصا قودی چون یارنده سی خلق یونی
کوروب متغیر اولدیلر زیرا بغایت اولو کشی
ایدی چون کیفیتی حال معلوم اولدی جمله سی
ساکت اولوب فیروز هرمزه طعن ایلدیلر بو
قضیه ٔ اوغلی ایشیدوب خراساندن چری
چکوب قلدوغی مدعایی حاصل ایدوب هم
آتاسی قاتله قصاص ایلدی وآندن صکره سلطنت
ایتمکه کسه ~~بولیمدیلر~~ بولیمه دیلر وآنك
سلطنتی زمانی آلتی آی ایدی

مثنوی

چو ارزم دخت اولدی مسند نشین
بس آشفته قلدی بینه ملك آیین
قاتل اولدی آز دمده اول بیدرنك
کتوردی ولی ملك حالنه ننك

مهرجنس

آناسی حقنده

و رستم بغایت بهادر کیشی ایردی وبو اول
رستم دورکه امیر المومنین عمر رضی الله عنه مداین
غه سعد وقاضی اسلام چریکین باشلاتیب ۱۹
یزدجرد بو رستم نی اوترو یباریب دورکیم انشاء
الله اوز یریدا قیلغای کیلکای وفیروز هرمز
ضعفاغه مشعوف کیشی ایردی آرزمی دخت
کیجه کا وعده بیریب اول موعدغه یتکاندا
یویوردی کیم آنی اولتوروب باشین قصر ایشکی
دین استیلار چون تانکلاسی خلایق مونی
کوردیلار چون اولوغ کیشی ایردیلار متغیر
بولدیلار کیفیتنی معلوم قیلغاج تسکین تاپتی لار
وفیروز هرمزغه طعن قیلدیلار رستم ایشتیب
خزاساندین سپاه تارتیب مداین غه کیلیب
آرزم دخت بیله مصاف قیلیب آنی توتوب
هم اتاسی قیلغان مدعانی حاصل قیلدی هم قانیغه
قصاص قیلدی واندین سونکرا سلطنت قیلورغه
کیشی تاپمادیلار وآینده سلطنتی زمانی التی
آی ایردی

مثنوی

چو آرزم دخت اولدی مسند نشین
بس آشفته قیلدی یانا ملک ایشین
قتیل اولدی اول داغی تاپمادی درنگ
ولی کیلتوروب ملک حالیغه ننگ

کسری مهرجیس

مهرجنس الکاسره ملکی بو محلده چوق پریشان
اولدوغی جهتدن تاریخی مضبوط دکلدر مورخلرك هر بری
برسوز درلو یازمشلر اما طبری بو نوع یازر کم
مهرجنس اهوازده ایدی اول اردشیر بابك نسلنده
ایدی الکاسره نك ارکان دولتی آنی بولوب کتوردیلر
تخته اوتورتدیلر واول برنچه کون پادشاه اولدی
ولیکن برایش عهده سندن چقمیوب عاجز اولدوغی
جهتدن آنی دفع کیدردیلر چون ملك شاهسز
اولمز نصیبیندن پرویز اوغللرندن

خرّاد خسرو آدلو برکمسه بولدیلر که شیرویه
قرنداشلرن اولدردوکی وقت قچوب آنده واروب
خلق آراسنده کزلو کزردی آنی کتوروب
تخته کچوردیلر واول دفع بشایمیوب آنی
دفع کیدروب رخصت ویردیلر کم واره ینه کلدوکی
یره کیده وینه نوشیروان نسلندن

فیروز مهران آدلو کسی بولوب کتوردیلر کم
آناسی جهان دخت ایدی امّا اول دیوانه وش
کشی ایدی چون تخته اوتوروب تاجی باشنه
قویوب ایل اوکنه کلمکه باسلدوغی وقت باشلری
پریشان سوزلر سویلمکه کم بکا بو تخت
وتاجدن

کسریٰ مهرجیس اکاسره ملکی بو یرکا ھر
یتکاندا پریشانلیغ کوپ یوزلانکان اوچون
تاریخی مضبوط ایماس مورخ لار هر نوع نیمه
بیتیب دورلار اما طبریدا بو نوع مسطور دور
کیم کسری مهرجس اهوازدا ایردی اول
اردشیر بابك نسلیدین ایردی اکاسره ارکان
دولتی آنی تاپیب کیلتوروب تخت قه اولتورتی لار
و اول بیرنچه کون پادشاه ایردی و لیکن بو اولوق
ایشی عهده سیدین چیقا آلمادی عاجز بولدی
آنی دائی دفع قیلدیلار چون ملك شاه سیز
بولا نصیبین بیر او خراد خسرو آتلیغ
پرویز آتلیغ خسرو اوغلانلاریدین تاپتی لار
که شیرویه قارداش لارین قتل قیلوردا قاچیب ایردی
و یاشونوب یورور ایردی آنی کیلتوروب و تختقه
اولتورتی لار اول دائی باشقار المادی آنی دائی ارادین
کوتاردیلار و رخصت بیردیلار کیم کیلکان یرینکا
بار چون پرویز اوغلی ایردی و ینه کوپ نوشیروان
نسلیدین فیروز مهران اتلیغ کیشینی تاپتی لار
کیم اناسی مهان دخت ایدی امّا اول کیشی مجنون وش
ایردی چون تختقه اولتوروب تاج باشیغه قویوب ایلایکا تردیلار
اول پریشان سوز ایتا باشلادی کیم منکا بو تخت
و تاج

وتاجدن عار کلور کوردیلر کم اول دخی بو مصلحته لایق
دکلدر آنی دخی آرادن سوردیلر وینه آدم استدیلر
مغرب دیارنده پرویز فرّخ زاد آدلو کمسنه بولوب
کتوروب تخته اوتورتدیلر اول دخی التی آیدن
صکره قتله یتشدی آندن صکره متخیر قلدیلر
و اول وقتده یزدجرد بن شهریار اصطخرده ایدی
آتاسی شهریار اوغلی پرویز ایدی و شیرویه قرنداشلرینی
اولدردوکی وقت آنی شیرین قچورمشیدی اول
جهتدن کرّ آنی کندوسی صقلمشیدی و آندن بر
اوغلان اولوب آدینی یزدجرد قومشلریدی
و اول زمانده اصطخرده اولوردی آنی بولوب
کتوردوب تخته اوتورتدیلر و آنک زمانده عجم
ملکی بغایت ضعیف و متزلزل اولوب
هر طرفدن اعدا غلبه ایده باسلادی خصوصا
عرب قبیله سی یزدجرد بر زمان سعی واهتمام
اقدام ایدوب اصلاح ایده مدی عاقبت
امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه زمانند اسلام
جریسنه ملکی آلدروب کندوسی قچوب ملک
عرب النه دوشدی و اسلام لواسی سرفراز
اولوب کفر علمی سرنگون اولدی و یزدجرد
قچوب

وتاج دین تنك و عار دور کوردیلار کیم اول
دانی بو ایشی قابلی ایرماس انی هم ارادین سوردیلار
وینه کیشی تلار ایردیلار مغرب شهرلاریدا
فرّخ زاد نی تاپتی لار و تخت قه اولتورتی لار
و آنی هم پرویز اولادیدین دیب دورلار و اول
داغی آلتی آی سلطنت قیلغاندین سونکرا قتل غه
کیلدی اندین سونك متحیر بولدیلار و اول
وقت دا یزدجرد بن شهریار اصطخردا
ایردی اتاسی شهریار پرویز اوغلی ایردی و شیرویه
اغا اینسینی اولتورورردا شیرین آنی قاچوروب
ایردی اول جهت دین کیم اوزی اسراب ایردی ایدی
و اندین پیر اوغول بولوب ایردی آنی یزدجرد
آتاسیدین سونکرا هم اصطخردا بولوب ایردی آنی
تکلیف بیله تخت قه اولتورتی لار و آنینك
زمانیدا عجم ملکی ایشی ضعیف و متزلزل بولدی
و هر ناندین دشمنلار استیلا تاپتی لار بتخصیص
عرب و یزدجرد مدتی سعی قیلیب ایلیك ایاغ اوردی
بولدورا آلمادی و امیر المومنین عمر رضی الله عنه
جریکی کا ملکین الدوروب قاچیب ملك عرب
ایلمکی کا توشتی و اسلام لوای سرافراز بولوب
کفر علمی نکونسار بولویدی یزدجرد

قاچیب

قچوب اصفهانه واروب وآندن کرمانه وآندن
مروه وآندن آنده دخی اردنجه آدم واروب یالکز
قچوب بر دکرمنه کیروب کیزلنوب و دکرمنجی آنلک
اسبابنه طمع ایدوب اولدروب اسبابن آلدی
ویزدجردک پادشاهلغی زمانی یکرمی ییل اندی

والله اعلم

تم

بو مثنوی

قاچیب اصفهانغه باریب اندین کرمان غه

کیریب اندا هم تورا آطای مروغه باردی

و اندا هم کینجه قاوغون کیلیب یالغوز

بیر تیکرمان دا یاشوندی تیکرمان آیاسی

اینلک آت و توینغه کوز قارا تیب آنی اولتورو ب

جهاتین ایلادی و یزدجرد نینلک پادشاه لیغی

یکیرمی بیل ایردی

مثنوی

بو مثنوی نوائی حضرتلری سلطان حسین حقنده

بو رساله نك آخرنده یازمشیدی

ترجمه دخی بو محله الحاق

ایتمشدر

؟

الکریزه جرده اولسوه ار شهریار

وکر بهمن اولسون کر اسفندیار

کسه هر کیمکه قودی وجوده قدم

یینه آکه اولمق کرکدر عدم

سکندر کبی کر آکوب بحر و بر

وکر بولسه بیلک پیل جهانده مقر

یینه اولسه مأموری طوقور سپهر

آتی نعلی اولسه آنوك ماه و مهر

کدیجك چو قالمز بولاردن بری

آنوك طپرق القی در اخری

کتتی کم میتس اولوب شاهلیق

ضمیرینه حق صالسه اکاهلیق

که بیلسه جهانه وفا یوقدر

جهان اهلنه هم بقا یوقدر

کوزینه جهان ملکنی ایلمسه

حق امرنده اوزکا عمل قیلمسه

عدالت

123

مثنوی

اکر یزدجرد اولسون ار شهریار
وکر بهمن اولسون کر اسفندیار
که قویدی وجود اوکا چون قدم
یئه انکا بولماق کیرا کتور عدم
سکندر دیک آلغان یوروب بحر و بر
اکر تاپسا مینک یل جهاندا مقر
یئه بولسه مامور توقوز سپهر
آتی نعلی بولسه یاروق ماه و مهر
بارور دا چوقالماس بولار دین بیری
تمناسین ایلارکا قیلماس کری
بیراوکا که روزی بولوب شاه لیق
ضمیریغه حق سالسه آکاه لیق
که بیلسا جهانغه وفا یوقتورور
جهان اهلیغه هم بقا یوقتورور
کوزیکا جهان حشمتین ایلماسا
حق امریدین اوزکا عمل قیلماسا

عدالت

عدالت ایچوه ایستسه ملک وجاه
ستم دفعن اتماکه چکسه سپاه
هر ایشده کم اولور آکا مدّعا
غرض اولسه تنکری رضاسی آکا
اولوب سلطنت ایچره اول فقر جوی
شه اولسه ولی اولسه درویش خوی
ولی قیلمدی شاهلردن کشی
دکل بو ولی شاه غازی ایشی
دیمان عین انسانه که انسان عین
هم انسان وهم عین سلطان حسین
شهاکلدی شهلك مسلّم سکا
نه شهلك که درویشلك هم سکا
دیسم ایلیم وصفك آسان دکل
که بیکده برن دیمك امکان دکل
ولیکن بکا اولکه مقدور ایدی
اول ایشلرکه عالمده مشهور ایدی
سنك وفتك ایچره چکوب ضعف ورنج
زمانی که نظم ایلدم پنج کنج
که کنجی ایچنده نه ظاهر درر
نثاروکه یوز بیك جواهر درر
چو دیوانه دیباچه قلدم رقم
صفاتوکی شرح ایلدم آنده هم

۱۲۹ عدالت اوچون ایستاسه ملک وجاه
ستم دفع ایلارکا چکسه سپاه
هر ایش کیم بولور مدعاسی اینینک
غرض بولسا تینکری رضاسی اینینک
بولوب سلطنت تختیدا فقرجوی
شه اولسه ولی بولسه درویش خوی
مونی شاه لیغ دیسا ایرماس یراق
که غفلت دین آگاه لیغ یخشیراق
ولی قیلمادی شاه لاردین کیشی
که بو ایش ایرور شاه غازی ایشی
دیمای عین انسان که انسان عین
هم انسان وهم عین سلطان حسین
شها کیلدی شه لیق مسلم سنکا
نی شه لیق که درویش لیق هم سنکا
دیسام ایلاین وصفینک آسان ایماس
که مینکدین بیرین دیمک امکان ایماس
ولیکن منکا اولچه مقدور ایدی
اول ایشلارنی کیم اسر و مشهور ایدی
سنینک وقتینک ایچره کوروب ضعف و رنج
زمانی که نظم ایلادیم پنج کنج
که هر کنجیدا اولچه ظاهر دورور
نثارینکغه یوز مینک جواهر دورور
که آنی کیو ورکان زمان قاشینکا
باریسین نثار ایلادیم باشینکا
جو دیوانغه دیباجه قیلدیم رقم
صفاتینکی شرح ایلادیم انداهم

وهم ؟

که هر لفظنی عقل چوهر شناس
کوروب جوهر فرد ایلر قیاس
چو نظم الجواهر یازوب آتیکه
اوکوش وصف درج ایلدم ذاتکه
که انجم ورزه کردوکر چرخ کوز
دکلدر برینك بهاسی هنوز
دخی جوق ینه نظم کوهر فشان
ینه چوق دخی نثر جوهر نشان
که چون چکشم خامه مشك بیز
سنك وصفوکه ایلدم نکته ریز
قمو کرچه پاك و مخیّل ایدی
ولی جمله وصفکده مجمل ایدی
کشتی نکته یی قیلسه مجمل عیان
یقین در آنوك شرحی اولمز بیان
ولی شمدی عزم بودرکه خدای
اکر اولسه بو عمره مهلت فزای
چکوب طرفه تاریخوکه خامه
قیلوب نکته یه تیز هنکامه
صفاتوکی اوّلده آخر دیم
خیالات مخفی وظاهر دیم
صلم اوّلا طرفه بنیاد آکا
یازم ذکر آبا واجداد آکا

که هر لفظینی عقل جوهر شناس
کوروب جوهر فرد ایلار قیاس
جو نظم الجواهر بیتیب آتینکا
اوکوش وصف درج ایلادیم ذاتینکا
که انجم زرین کرتوکار عقل کوز
ایماس پرکهر نینك بهاسی هنوز
ینه کوب دانی نظم کوهر فشان
بسی نثر دانی جواهر فشان
که چون تار تیم خامه، مشکبیز
سنینك وصفینکا ایلادیم نکته ریز
باری کرچه پایه و مخیل ایدی
ولی بارچا وصفینکدا مجمل ایدی
کیشی نکته نی قیلسا مجمل عیان
یقین کیم انینك شرحی تاپماس عیان
ولی عزمیم ایمدی بو دور کیم خدای
اکر بولسه عمرومغه مهلت فزای
چیکیب طرفه تاریخینکا خامه نی
قیلیب نکته کا تیز هنکامه نی
صفاتینکی اوّل دین آخرغه چه
خیالات مخفی و ظاهرغه چه
ولادت کونیدین توتوب تا بو دم
بارین شرح ایله ایلاکا یمین رقم
بورونراق سالیب طرفه بنیاد انکا
یزاب ذکر آبا و اجداد انکا

سوروب

ایماس پرکهر

خامه، کوهر نثار وصف محاسنده نه مرتبه اکثار ایتسه سزاوار در
(degna
quantunque la penna eloquente si diffonda ne lodarla, ella nè ben
laudeuole m. v. اکثار

یازم آندن سلطانلر احوالنی
حکایت قیلوب خانلر اقوالنی
دیم کلمر آلمشدر اوّل جهان
به نیچه جهان اتدی انی نهان
چو مسنددن آتدی آنوك رختنی
که آلدی جهاندار لیق تختنی
چون اول قیلدی مسند یوزندن فرار
ینه شاهلیق کیمه طوتدی قرار
آکا دکلوکیم سن شه نیك بخت
آتادن آتا وارث تاج و تخت
که شهدی چکوب سلطنت نوبتن
که بولدك جهاندالق شوکتن
سنك عدلوکیله دری خاص وعام
جهان اهلنی راحت اتدك تمام
که حقّ ایلیوب ملك وجاهك فزون
حیاتك طنابینی اتسون اوزون
غرض بو که سوز یتسه انجامنه
بو تاریخ یوز قوسه اتمامنه
آکا صالسه هر کشی آچوب نظر
اولوب کوکلی مضمونله بهره ور
یقین ایلیه طبع دانشوری
که میسّر آنك ایمش جهان کشوری

سوروب نکته سلطانلار احولیدین
حکایت قیلیب خانلار اقوالیدین
دیّان بارچانینك ملك ودورانینی
معیّن قیلیب دوری پایانینی
دپسان کیم قایو آدی اوّل جهان
جهان آنی نی ینکلیغ ایتی نهان
جو مسند دین ایتی انینك رختینی
کیم آلدی جهاندارلیغ تختینی
چو اول تاپتی مسند یوزیدین فرار
ینه شاه‌لیق کیمکا تاپتی قرار
انکا یتّکرو کیم سین شه نیکبخت
اتادین اتا وارث تاج و تخت
که حالا چالیب سلطنت نوبتین
تاپیب سین جهاندارلیغ شوکتین
عدالت بیله خاص ایرور یوقسه عام
جها اهلینی تیندوروب سین تمام
که حق ایلابان ملك وجاهینك فزون
حیاتینك طنا بینکنی ایتسون اوزون
غرض کیم بو سوز یتسه انجامیغه
بو تاریخ یوز قویسا اتمامیغه
انکا هرکیشی سالسه آچیب نظر
بولوب کونکلی مضمونیدین بهرهور
یقین انکلاغای طبع دانشوری
که میراثینکه ایرمیش جهان کشوری

ایلابان ? ویرگیسان | دپسان

یکبخت یکّز تیکرو

سینینك

سنك حقّك ايمش جهاندارلق

جهان خانليغينه سزاوارلق

نوائی چو عرض ايلدك مدّعا

قوغيل مدّعا كل قيل ايمدی دعا

الاهی كه چو شه سن اوله جهان

جهان اهلنه اولمه هيچ امان

سن اولغيل جهان اهلنه شاه وبس

سكا عدل وداد اوله دلخواه بس

اوله حشمدك حشمتك مستدام

سلامك قيلا شاهلر والسّلام

تم

سنینك حقینك ایرمیش جهاندارلیغ

جهان خان لیغی غه سزاوارلیغ

نوایی چو عرض ایلادینك مدعا

کیل و مدعا قیلغیل ایمدی دعا

الاتاکه شه سیز جو بولغای جهان

جهان اهلیغه بولماغوسی نهان

سین اولغیل زمان اهلیغه شاه وبس

سنکا عدل ترویجی دلخواه وبس

قیامت قه چه حشمتینك مستدام

سلامینك قیلیب شاه لار والسلام

تم

881

Mon Dieu ainsi en que le discours l'avance
vers ~~sa fin~~ son but et que cette histoire
arrive à sa fin, afin que ceux qui se
dirigeront vers elle, des yeux ouverts, puissent
aient l'esprit satisfait de son contenu et
quelle ~~sa~~ convoitera ~~ceux~~ qu'aprés avide de
science que la surface de la terre en ton
heritage, que ~~tu as droit à~~ la royauté ~~et~~
t'appartient et que tu as droit à l'empire
du monde.

O never puisque tu as atteint ton but,
laisse-la l'objet de tes désirs, approches,
et fais cette priere:

O mon Dieu puisqu'il n'y auroit de repos
pour personne si le monde étoit pour toi
toi-même le monarque du monde et cela suffit, la jouissance
et l'equité seules peuvent te satisfaire;
que tes adorateurs soient stables jusqu'à la
resurrection et que leur voix de saluent amen.

fini le lundi 26 avril 1813

(éloge)

Dans les étoiles dorées charment la vûe
Chacun étant sans prix et qui renfermoit
un nombre de perles poétiques à beaucoup
de brillans prosaïques. Alors que
je preparais une plume qui criblât le temps,
et que je repandis à ta gloire les finesses
de l'éloquence. Et quoique tout y fût clair
et facile à saisir, cependant ce n'est qu'un
simple abregé de toutes tes perfections.

On dit pourtant que si quelqu'un fa
meurt aujourd'hui, d'une manière abregée, un
discours plein de finesse, il est sûr que le
sens ne doit pas en être compris d'abord.

Toutefois, mon dessein est maintenant,
si Dieu prolonge mes jours, de preparer
pour les merveilles de ton histoire, une plume,
et de mettre à la pointe la rebouté du tems;
puis je décrirai tes belles qualités depuis la
première ~~commencement~~ j'en ~~que~~ a la dernière, et je
dirai les choses cachées aussi bien ~~que~~ que
celles qui sont ~~connues~~ apparentes. je jetterai
d'abord les merveilleux fondemens de cette histoire
j'y ferai l'enumeration de tes ancêtres,
j'ouvrirai ensuite les belles actions des sultans, et
les paroles memorables des khans; je dirais
celui d'entr'eux qui a le premier ~~fait connoître~~ à la cour et le trône
bien que ~~le monde humain~~ tout temps ~~en Egypte~~
~~commença en Egypte~~ et lors qu'il est décendu
Dutrone, qui s'en empara de la royauté
et dès que a devenu vacant abandonné, à qui
de nouveau l'empire a été donné.

A ce grand choix, j'ajouterai que tu es
un roi d'heureuse fortune, heritier de père en
fils de la couronne et du trône, que
maintenant étant ~~devenu~~ à temps
~~a~~ tu as élevé la tente impériale, tu as trouvé
la puissance royale, que tu fais vivre la
~~grande~~ justice et les particuliers et le public par
la justice et que tu donnes au monde
un repos parfait; ~~enfin~~ que Dieu augmente
la puissance et ton autorité empire, prolonge
la durée de ta vie.

à quoi il est fait allusion ici aux divers événements de la vie de Hossain,

13)

ne s'attache pas à l'empire du monde (litt. qu'il n'attache pas l'empire à son œil ainsi de celui qu'il n'attache pas l'empire à son œil ainsi de celui Eulyôt elbi ilmek ; littéral.) et qu'il ne fasse ainsi de ~~que ce que dieu rien que pour~~ ~~ordre de dieu~~ que ce que dieu ordonne ;

(3e) qu'il ne désire la domination et la puissance que pour faire fleurir la justice, et ne lève de troupes que pour anéantir l'injustice ;

(4e) que en tout ce qu'il se propose de faire, il n'ait en vue que la grace de dieu, que étant sur le trône ce soit un prince ami des pauvres et qui ait les vertus d'un derviche ; toutefois aucun roi ne s'est ainsi conduit et cette grande (büyük ghz aut. deg. ks) prérogative devait être celle du ~~cha~~ roi victorieux ; ~~que ton ne sultan hoffain que~~

ديماذ عين انسان كه انسان عيني ، هم انسان وهم عين حسيني

Je ne dirai pas (ديماذ pr. ديمان)? l'œil de l'homme puisqu'il est en la prunelle même de l'œil du monde mais prunelle et œil du monde, sultan hoffain : ô roi, c'est à toi que l'empire a été donné, non seulement (dé) l'empire mais encore (ده) le derwichlik.(a) (4

Si je le dis, je le ferai. toutefois ton éloge n'en pas fait, car on ne peut dire une de tes qualités sur mille. cependant ce qui m'en possible c'est de dire les choses qui sont manifestes dans le monde.

J'ai été de ton temps tourmenté par la douleur et les infirmités, lorsque je composais mes trésors (mes poèmes) dans chacun desquels, combien cela est manifeste ! il y a cent mille perles dues à ta générosité et lorsque j'écris la préface du divan (on recueil de ces mes poèmes) j'y fis une description de tes belles qualités, de telle manière que les esprits qui savent apprécier les perles oratoires, en examinant chaque de tes mots de cette description, sentent la valeur de cette perle unique. Et lorsque je composai un discours éloquent sur ton... اتيكه j'y introduisis un éloge de ta personne,

(éloge)

غَيْنُ ٱلْإِنْسَانِ وَإِنْسَانُ ٱلْعَيْنِ

oculus hominum et pupilla oculorum

occhio degli uomini e pupilla degli occhi

c'est l'un des titres du grand linguiste Mr. T. I. p. 440

(a) il fait appréciation entre la qualité de roi et celle de derwiche.

ج جو نظم الجواهر يا ذو اتيكه

جو نظم الجواهر بتيتب آتينكا

2e et dernière f.

prend dans son regne l'empire de perse ayant été affoibli et ebranlé, ces ennemis commencerent a l'attaquer de tous les coté, et particulierement les arabes, et y fez degerd malgré les soins qu'il prit pendant longtems ne put pas les contenir. Du calife omar ayant laissé ces chefs tromper de l'islamisme, il prit la fuite, et l'empire tomba entre les mains des arabes. alors pretendant de la mauvaise foi fut arboré et celui de l'infidelité remercé. Yez degerd en fuyant, se retira d'abord à Ispahan, de là il passa dans le Kerman et ensuite à Méron, mais un parti ennemi y etant arrivé derriere lui, il partit tout et etant entré dans un moulin pour se cacher, le meunier ayant convoité sa depouille, le tua et prit ce qu'il avoit sur lui.

Vide de vers

Renvoi à la fin de son opuscule

a ecrit cette piece de vers en l'honneur de son Excellence sultan Hossain, et le traducteur (l'ayant mise en dialecte roumi) l'a placée a cet endroit les placer ici.

Que ce fut yezdegerd ou chahriar, Bahman ispendiar quiconque a mis le pied à l'existence doit retourner au neant. soit que, comme alexandre, il ait conquis la terre et la mer, soit qu'il ait subjugué mille ans dans le monde, après en être sorti, quand même aucun d'eux ne reste soit que les neuf spheres aient été soumises à leurs ordres et que le soleil de son coursier ait foulé la lune et le soleil (litt. que le la lune et le soleil aient lié les fers de son coursier) il doit en dernier lieu être couvert de terre (litt. la fin de lui est dans la terre).

Celui a qui la royauté a été accordée, et dont dieu a éclairé l'esprit (1°) pour qu'il sache qu'il ne faut pas se fier n'y a rien de fixe au monde, et que la stabilité n'est pas à ceux qui l'habitent (2°) afin pour qu'il

le texte grec dit ici et subir de suite ce que en preface,

parvis (qui avoit echappé à la poursuite de Chirouich) nommé Khorrad Khoroa [a] lequel à l'époque où Chirouich avoit fait périr ses frères, s'étoit retiré dans cette ville où il vivoit caché parmi le peuple. et le ciel dans ses vues et le plaisir pour le trône. mais comme il ne vouloit point [illegible] ils lui donnèrent la permission de [illegible] au Cieu dès il étoit venu. Kéous mihiran [b]. ils demeurèrent dans un autre personnage de la race de Nouschirvan, nommé Kéous Mihiran, dont la mère étoit Gihan dokht. mais comme il étoit en démence, lorsqu'il fut assis sur le trône et qu'il eut mis la couronne sur la tête, quand le peuple commença à paroître en sa présence, il se mit à tenir des discours vagues, qui ne paroissoient aucunement Du trône et de la couronne. ils remarquèrent donc qu'il ne pouvoit convenir en ces circonstances, et le firent mourir

parvis Kerakzad [c] ils cherchèrent donc un nouveau personnage et ayant découvert dans la province de Kouïdem [d] un homme nommé parvis Kerakzad, il, le firent venir et le firent asseoir sur le trône. mais il mourut peu après, et ils demeurèrent encore dans un grand embarras.

iezdegerd fils Schahriar.

En ce tems là vivoit à istakhar Jezdegerd fils de Schariar. son père Schariar étoit fils de parviz, et lorsque Chirouich fils périt par ses frères, Schirin la femme, [illegible] la sauva, [illegible] elle étoit enceinte : Schariar avoit eu un fils auquel on avoit donné le nom Diezdegerd, et il vivoit alors à istakhar, ils le mirent sur le trône. le firent venir en leur présence

pendant

(a) mirkhond p. 465 le nomme Kerakzad fils de Khosrou.

rendit ainsi son emprisonnement après un mois de règne.

par [illegible] ils [illegible] à un nommé Kerakzad ; il attribue ce que raconte ailleurs à celui-ci qui parle pleinement de Kerakzad le fait venu d'un autre

(b) mirkhond n'en parle pas.

ديوان وش ايكى

ارادن سوخيل

(c) mirkhond le nomme Khorrad Khosrou, ailleurs.

(d) le texte porte جزيرة la province du maghreb, mais le nom propre est Kouïdem à Kouïdem de Kaschgar ne peut convenir ici.

qui Jezdegerd envoya pour lui prêter à Saad ben
ben Cazi-Islam qui en le calif avoit fait
venir à Madain avec une armée.

Firouz homme avoit beaucoup de penchant
à la dissimulation et engagea pour les femmes, l'avantage
engagé retenu à la Cour à l'amour d'Arzemi-Dokht
il employa des entremetteuses pour lui faire connoître
sa passion: Arzémi-Dokht lui donna rendez-vous
pour une certaine nuit, et cette nuit et une envie
elle lui fit couper la tête et la fit suspendre à la
porte de son palais. Le lendemain le peuple voyant
cet événement fut en grand mouvement parce que c'étoit
un personnage très considérable, mais lorsque
les circonstances de cet événement furent connues
chacun se tint tranquille, et maudit fort la
mémoire. mais son fils ayant appris cet
événement, et une année et ayant accompli
le projet qu'il avoit formé, il punit la reine
à la peine du talion pour le sang de son père.
après cette principe on ne trouva plus personne
pour à s'élever sur le trône. elle avoit régné
pendant un an mois.

quatre ans.

Lorsque Azémi-Dokht fut mise en possession
de la couronne elle trouva les affaires du royaume
fort brouillés elle fut assez peu de tems après, mais elle
causa bientôt heureusement de la tête du
royaume.

Mihirgerf. comme à cette époque l'empire
des Perses étoit plein de trouble, l'histoire
n'a rien de fixe. chacun des historiens a
suivi une opinion différente. toutefois
Tabary raconte ce qui fut: c'est à savoir que
Mihirgerf (ou) était dans la province de Ahwaz, et
qui descendait de Ardechir Babek et que le
grand de l'empire de Khosroès l'ayant élevé
le fit venir et le plaça sur le trône.
cependant n'ayant pas satisfait à ce qu'on
exigeait de lui (étant aussi des circonstances
pourquoi il était d'un caractère trop, il le
renvoyèrent.

Khosrid Khosroès. mais pendant que
l'empire ne fut affermi tout à fait n'avoit point
de roi, il découvrit à Nisibe un des enfans de

ان ابن ملك ايين le fils.
فتيل ابيش ملك
فتيل اولدى آزدمده اول بيد رنك
كتوردى ولى ملك هلند تنك

(a) Mirkhond p. 415 le nomme Kesra

les hérésies (ou les mauvaises institutions) qui retardent
établir du tems des arrais le premier gouvernement
comme lois, on avoit transporté de la grèce
a Madain du tems de pawiz une idole nommée
Schelijna (conte. dans le r. Ouiz) et les grecs l'avoient
plusieurs fois redemandé mais les corrois l'avoient
refusée, tawan dokht pour le bien du royaume
ayant traité de la paix la renvoya en grèce, afin
qu'il n'arrivât de la part des grecs un dommage
au royaume. le cœur étant satisfait conclud la paix
et les peuples en eurent beaucoup de joie.
Ce fut du tems que le prince des envoyés de dieu
de la secte des prophetes passa de cette demeure
fragile à la demeure éternelle subsistante, et
que la califat fut donné à abou bekr.

Celui qui avoit tué chehriar le monstre
de roum le khorassani, touran dokht éleva en
dignité et lui donna le vizirat. mais après
avoir tenu le sceptre de la royauté pendant
un an et 4 mois elle dut adieu au royaume.

après elle on fait paroître une parente*)
éloignée de parviz, un nommé Khachkachdew
mais ce malheureux après un mois de regne
et ame tombé dans la melancolie fut le dernier
au monde.

quatrain.

Lorsque touran dokht jouissoit tranquillement du trône, le vil monde
lui manqua de fidelité; elle avoit été prête
a quelle eut gardé la foi, le destin lui fut traître
forcenant, mais ce destin ne lui en pas
portant à vous attend aussi vous même

---

azzémi-dokht.

Lorsque elle fut montée sur le throne elle
ne prit point de visir et s'appliqua à régler
les affaires du royaume de son propre mouvement
et de sa propre volonté. elle étoit sage de
touran dokht et jamais il n'y avoit eu dans
la famille des khosroès une personne aussi
accomplie. pirouz homme étoit un des
généraux en qui elle donna le gouvernement
du khorassan, mais elle y avoit envoyé
son frère rastem à sa place, ce rastem
étoit un très vaillant homme. car le même

*) Dhoha pag. 695 le nomme gehan-
schedah; pers. mirkhond p. 195
tchajchinendeh; et mecin djahan-
dadeh: enfin khosrou khanfatdeh
en pour d'autres khoschanschadeh

جوخ دخت دختر خسرو

اول اندی وفا چوخ قلدی ستم
اکا یوق بو ایشی دالکز سلام
انکا یوق کد یالغوزلنا بیرکاه
ce n'est pas pour elle seulement ce
n'est pas pour chacun de nous:

(a) ——— vie la troupe s'étant rangée en cercle la tenoit par la main.

les osroës ; cette étiquette des osroës consistoit en ce que tous les matins lors qu'on permettoit au peuple d'entrer chez le roi, chacun baisoit la terre devant lui et Madoroth. si quelques uns lui resistoient en homme, ce d'autres le lui refusoient ; c'etoit encore la coutume lorsque les osroës montoient à cheval la trompe le tenoit de loin rangée en cercle (a) un jour que cherirad montoit à cheval, comme on ne vouloit point observer cette coutume, il se mit en colère et demanda pour on ne se faisoit plus l'observer point cette loi ; et comme il temoignoit par repentirnem un soldat portant des rangs le frappa au col d'un coup de lame et le tua. alors on lui attacha une corde aux pieds et on le traina par la ville ou ces cris qu'il fut ! Telle en le fin et la recompense de quiconque pretend sans fondement à l'empire. le regne de cherirad fut de 40 jours, le comme on ne trouva parmi aucun homme de la famille royale, on eleva sur le trone aun le fils de reine, une fille de parents nommée towan dokht.

quatrain

le roi cherirad / la fille
arlen, / possedera / la trone un royaume
ruiné, / le ciel / predestinera ce
qui arrivera / arrivé / lui arrivera à la place

towan dokht.

Comme le roi cherirad par la mort laissa à sa fille Manfalla aussi letr. le royaume fut tombé en décadence le ciel previt qu'elle feroit son sort et en decadence : le ciel previt que elle sont son sort determina l'evenement aux decrets

towan dokht. qui prevoyoit possiblement de ... quoi qu'elle jouit comme elle jouissoit par le trone imperiale d'une grande tranquillité avec grande etoit remplie de sagesse, elle previt que le royaume ne seroit pas etendu aussi il ne le previt pas non plus pour elle, et ayant etabli l'ordre de la justice et de l'equité, ce donna aux peuples de grandes esperances, elle destruisit

letr. un royaume en decadence
ملك اولدى برباد ملك عاقبت اولدى بر زن كه ايتدى ننكدين
letr. le royaume fut ruiné par la faiblesse des femmes
بر فن دخت دولت اهل

maladie mortelle, en fit adieu à la vie au bout de sept mois. Son entourage jaloux de pouvoir le perdre afin peut-être de sept fois et après avoir commis un si grand forfait, il trouva enfin ce qu'il avoit fait à sa propre famille.

quatrain

Lorsque les [illegible] chirouich lui qui avoit acquis le [illegible] avec tant de peine. il n'avoit encore pas [illegible] sur le trône que le ciel ordonna qu'il fut placé sur la table (ou l'on tient les convives) des morts avant de les entendre.)

---

ardeschir fils de chirouich. lors que chirouich mourut comme il avoit fait périr tous les frères on ne trouva personne de la famille royale à qui donner la régence et l'on fut obligé de faire roi un fils de chirouich nommé ardeschir qui étoit dans le berceau et qui avoit été échappé de parviz. c'étoit un homme de peu de conseil, d'une jeune, et d'un commun avoit eu le fils vizi, afin qu'il pût le conduire ardeschir gouverna longtemps et ce que ardeschir fut devenu grand il y avoit sujet dans les provinces limitrophes de l'empire romain une offrit de parviz personnage nommé chahriraz, lui donna parviz prenoit conseil lorsqu'il avoit quelque affaire à traiter. ce chahriraz avoit appris ce qui s'étoit passé en sa faveur et ayant pris la fuite et ayant laissé une année, il marcha contre ardeschir et l'ayant fait mourir ainsi que ses enfans, il monta sur le trône de ses mondains et se fit roi. ardeschir avoit regné quelques dix huit mois.

quatrain

ardeschir fut un enfant malheureux dont la place fut sur un trône élevé, le destin (qui marche, d'un pas imperceptible en avant) l'ayant jeté du haut de la grande [illegible] lui donna le mot trône en bas le fit périr.

---

chahriraz. lorsque il monta sur le trône de l'empire, il y avoit des personnages plus élevés que lui, ainsi il parut difficile de le permettre à lui. Il rompit en lui faire leur cour suivant l'étiquette en usage pour les [illegible]

---

ou chirouich tourmenté par la mauvaise fortune avoit acquis

Micar: chirouich auquel la fortune contraire

lorsque la fortune devint mauvaise à chirouich lorsque la fortune abandonna chirouich pour rendre l'équilibre et il parut aussi qu'il fut supposer lui que avoit acquis

je crois que la balance les vers

lorsque chirouich devenu le jouet de la fortune, lui qui avoit acquis le throne par tant de prodiges, avoit apparemment pris place sur le siège impérial que le ciel ordonna qu'il fut placé sur la table mortuaire.

(table où l'on étend les cadavres pour les embaumer avant de les ensevelir)

Dans le quatrain on corrige un quatrain ou cette fatum impar Dum re audax le texte est appliqué à Dum

La prospérité et la puissance de Khosroès, ainsi que
~~l'orgueil de la victoire, et l'habitude~~
~~l'injustice de Khosroès~~ on l'a rapporté,
plus haut, car l'orgueil de Khosroès avoit prévalu
dans ~~son esprit et l'indolence~~ en lui
sur la justice, qui étoit perdue
les bons actions. Les punitions ~~et les exemples~~
violences avoient donné toute liberté à chacun
~~une autre cause fut cause~~ que les astrologues
lui avoient dit que la perte prochaine
d'un de ses enfans ; de manière qu'il fit
enfermer dans un château fort ses dix fils,
fit prendre des mesures pour qu'aucune
femme ne pût approcher d'eux, afin d'éteindre
s'il étoit possible, par cette précaution la race
que les avoient prédit les astrologues. Les
astres, s'il l'on ajoute foi aux historiens (علي الراوي)
il fit renfermer vingt mille personnes des
plus considérables de toute la province, pour
être jugées dans cet combat ; ils ne retournèrent
pas chez eux, prétextant
leur général mécontentement de la province
les astrologues qui lui avoient prédit
malheur de la part du gouverneur de
Tabaristan, mais avoient manqué de le faire
périr dans l'eau, il lui avoit fait couper
la main ; dans la peine il ayant voulu
refusée le roi qui avoit déjà mécontenté le peuple
désiré la mort, le fit périr
par une autre action ou main indigne
celle-ci, il exaspera les esprits de
les sujets, les quels ayant formé une conspiration
le dessein de porter
le Domestique la royauté à Chirouieh.
déjà : celui ci a fait d'ici dix mes actions de
cette nature, faites le mourir ou bien il vous
fera périr lui même. Chirouieh répondit je
le ferai mourir mais le jugeant
ayant mis par écrit ses chefs d'accusation
(le procès verbal) et les leur demandant la réponse
afin qu'il y reponde. parmi ayant
entendu la reponse qu'il faisoit à chaque chef
d'accusation, il la renvoya. sur ces entrefaites
le peuple ayant formé une conspiration
en révolte, portés de vingt mille personnes
que parmi ayant renfermés ; Chirouieh
voyant les choses prendre cette tournure,
envoya le fils de Merdanchah, qui donna
la mort à parviz. après avoir fait périr
son père, Chirouieh fut attaqué d'une

Il avoit encore une maitresse comme Schirin,
(de la grande mantoque)
dont la beauté, l'agrement, la perfection
et le bel Heleyance n'avoient jamais été vues
ni connues dans le monde.

Le Tarikh au defaut, a supposé de
tous les historiens rapportent de ces faux evenemens
qui lui sont arrivés (a Khosrou) et qui ne sont arrivés
qu'à lui, et qui sont au dessus de tout ce
qui a precedé. Le premier est que quoiqu'il
eut une maitresse d'une tres incomparable
beauté telle que Schirin, cependant il eut
un rival la merveille du monde tel que
Ferhad, par le pouvoir de la force de l'amour,
n'y ait eu pour tel que Khosrou, elle avoit donné son cœur
à Ferhad (lett. son cœur penchoit pour Ferhad)
son estime meritoit et son tendre affection
etant venu à paroitre, Khosrou en eut
connoissance par jalousie et fit perir Ferhad par mille
de mille ruses artifices.

L'autre est que la mission du prophete
ayant eu lieu de son temps, tout ce qui
y avoit eu de puissance de force, des richesses
le des grandeurs n'ont pas une fortune auprès
de la fortune de cette nouvelle puissance, dans qui
cette excellente lui envoyant une lettre pour
l'engager à la religion de l'islamisme, celui-ci
par l'orgueil déchira la lettre benite
de cette excellence, et n'obtempera point à
son ordre: et (s'il se rompit, coupa) le temps causa la perte
de son propre royaume de sa propre puissance
le fut par un miracle du prophete, le
declin etant arrivé à son comble chironieh
qui fut son fils lui donna poison (en haut) de,
Sabour son pere pour le sang innocent
de Ferhad, et lui fait passer toutes ces choses
en abregé parceque on a l'espoir de les
imprimer en detail à l'Europe plaise qui leur
en destinée, s'il plaisait a dieu.

Le regne de parviz fut de trente ans.
quatorze.

Khosrou ayant été enterré de longtemps,
fragment
fut entre les vois une cause de dissolution
Cependant le ciel entretint Parviz et
lui donna aussi dans la fin la dignité royale.

Chirouieh fils de Khosrou ayant aussi fait perir
son pere monta sur le throne; l'histoire
de la mort de son père
de l'assassinat son parricide et ses longues,
mais la voici en abregé. le temps

و اول مزخرفات غرورندن نقيضى نقيضى

---

au lieu ﷺ C. ﷺ. ﷺ mis dans le epigraphe

aussi un ~~tapis de brocard~~ tapis de brocard qui avoit ~~un~~ dix-sept
d'ev. 6 (mesure de longueur de 60 cubes quarrés. Vans
d'étendue et qu'on avoit tout semé de pierreries,
et qui avoit été couvert de brocard vert dans
de pierres de diverses couleurs en reliefs. pendant
les jours d'hiver, lorsque les prairies n'étoient
d'herbes odoriférantes et fleuries, l'assemblée se prenoit
ce tapis, il tenoit l'assemblée se prenoit toutes sortes
d'agrémens (tout ce qui étoit il prenoit les repas).

Il avait aussi un cheval nommé chebdiz
qui avoit quatre palmes de plus que les autres
un éléphant vingt de long temps à madain.
Ce qui fut encore une chose merveilleuse.
il avoit aussi dans ses écuries dix huit mille
chevaux dont 4000 étoient de chevaux de
main. il avoit encore 2000 chameaux blancs
il avoit aussi dans son palais plusieurs milliers
de jeunes filles accomplies dont plusieurs
certaines étoit excellentes chanteuses. il avoit
aussi un dgar (appelé) bad aberd (aussi appelé par Levenf.
de 10,000 chameaux de charge, en argent en prisons cachots qu'
on avoit ramassé dans tout l'empire
romain pour ces césars pendant plusieurs
milliers d'années, ~~[illegible]~~ l'emportoit
après l'avoir recueilli de lieu en lieu par terre,
le vent le portoit à madain en khoprou
jusqu'à ce qu'il l'emporta, c'est pourquoi on le
nommoit trésor apporté par le vent. depuis
ce jour qu'il monteroit à cheval plusieurs
centaines de porteurs d'eau avoient été placés
pour répandre de l'eau sur le chemin
dans les endroits où il y avoit de la poussière
et plusieurs centaines d'esclaves avec des encensoirs
brûloient des parfums qui étoient portés
vers lui par le vent.

on dit que ce fut lui qui acheva le thak
Kesra (ou palais ou on dit de Khosroès.

قلادة فيل (جنبر يل) type
Mots pour désigner en turc par ces mots un [illegible] éléphant.

ostmos ir [illegible] continua, m'dain
pris, ici pour le vent a palais

envoya parvis en avant en ayant mis sur
lui même les habits royaux de parvis il
resta. lors que l'armée fut arrivée, il ferma
la porte du monastère, et étant monté sur
le toit, on le vit avec les habits royaux
et on crut que c'était parvis. alors enfants Sundouch
leur dit: comme je suis votre prisonnier
j'ai aujourd'hui beaucoup de fatigue
je ~~n'ai pas la force de~~ ne peux pas faire
de mouvement, rester aujourd'hui autour de
ce monastère, demain vous réglerez les choses
quelqu'elles soient. ayant fait cette demande
ils y acquiescèrent et l'étant placé autour
du monastère ils y restèrent. lors qu'ils furent le lendemain ils virent que
c'était bendouich, ils reconnurent le dessein
que il avait eu, le prirent de nécessité et l'envoyèrent
auprès de baharam. et comme il avait beaucoup
de partisans baharam ne le fit pas mourir.

lors que parvis fut arrivé en grèce le césar
ayant ~~comme~~ appris son état tel qu'il était (ﺣﺎﻟﺖ) (ﺣﺎﻟﺖ ar. comp. de ﺣﺎل an de 3e fem. de 3e.
lui en fut beaucoup réjouis et lui donna
la fille mariée en mariage. et lui ayant
ensuite donné une grande armée, parvis
marcha contre baharam, baharam fut défait
par la faute de celui à qui il confia
parvis entra à madain et monta sur le thrône.
ayant recouvré la possession de l'empire, sa
force et la puissance s'élevèrent à un tel
point qu'il n'en avait pas été accordé de
pareilles à aucun des rois qui l'ont précédé.
quelques historiens ont rapporté avec admira-
tion les choses qui lui ont attribués et en
ont fait l'énumération .. l'une de ces
choses est ce trône que l'on ~~a nommé~~ nommaient khosrou. (ou dont aussi ainsi ce nom au trône de salomon ; a
il était dit en avait cent palmes de haut; partiques et aux ouvrages en arceaux semblables
il avait fait orner de pierres précieuses et au trône de khosroes. mem. depuis le tirh.
l'on avait représenté avec beaucoup d'art par ses
quatre colonnes ~~les étoiles~~ la configuration
des étoiles, des planètes et des 7 climats. il
y avait pour rendre les règlements et les lois
de l'empire. il avait encore une couronne d'or
du poids de 60 dattmaans, les cinquante mille
pierres précieuses avaient été posées dans chacune
était de la grosseur d'un œuf de moineau, et l'on
avait placé par dessus un escarboucle qui
valait de revenu d'un royaume, et cette couronne
était pour prendre au dessus de la tête. il avait

aussi

enfans, ses richesses et ses biens dans des
Comers forteresses, ~~et~~ et un en grece
demander du Cœur au ~~feu~~ cesar. parviz
partit donc de ce pays ~~pour~~ alla en grece et
se retira auprès du cesar. bahram ayant
envoyé quelqu'un à ~~la~~ Cour pour prendre
soin de lui même à madain, ~~et~~ remporta
du thrône et entra dans l'exercice de la royauté.

Lorsque parviz avec le secours du cesar
marcha contre bahram, celui-ci étant
venu à sa rencontre, lui ra bataille et ayant été
défait, se retira au bruit du chacun,
mais au lieu donné du poison on mit
fin à toutes ces affaires.

La durée du regne de bahram avoit été de
deux ans et quelques jours. Dans quelques
histoires on ne le met point au nombre des rois,
quant à son origine quelques uns le font
de basse naissance, et d'autres le font remonter
à iezdejerd fils de bahram
quatrieme —

Lorsque le destin suprême eut élevé [illegible]
bahram fils d'ubri à l'empire du monde,
ce prince ne le laissa pas en repos
qu'il l'eut chassé du royaume.

Khosrou parviz fils de hormuz.

Lorsque parviz fuyant devant bahram
se rendit en grece, bendouich et bostam
qui avoient fait passer le fer rouge sur
les yeux d'hormuz, et ils n'étoient pas
encore trangquilles sur la vengeance d'hormuz;
il leur donna à parviz. hormuz voua a
ordonné d'aller en grece, il fait venir
bahram pour le venger de nous nous, il
est probable qu'il lui donnera le royaume.
si nous le retirons de ce monde, on aura
l'esprit tranquille. comme parviz ne
fit point de reponse à ce qu'ils disoient
ils feignirent de croire qu'il y consentoit,
et ayant fait périr hormuz, ils conduisirent
bien vite parviz avec un petit nombre d'hommes
au delà de l'Euphrate, et partirent pour
la grece. Etant en route, ils logerent
dans un monastere. tout à coup l'armée
de bahram vint à paroitre. bendouich

كيركين مبالغة

كيركين comp. de كير bosse en dos

كيركين part. qui fait passer un mur proprio, dos ses
abstract au lieu contraire, ou abstract.

كير lyn. de membrum virile: dela balard?

دم اورمدى تا ملكون سورمدى

il ne croyoit pas que il se Leur chap' durayent

dessein par cette feuille etoit que hormuz, par
conseil des magiciens fut son fils, en le fit
mourir, afin que lui baharam le dût ensuite
facilement le trône de hormuz, et devint roi à sa place.
Ce dessein ayant reussi en effet hormuz
retourna paris, paris fut
en fuite et l'etat retint en armonie,
il y devint épris de chirin, et il y
demeura longtemps comme on doit le
raconter dans la fiste. mais comme
en fuyant, paris ne le retira pas auprès
de baharam, hormuz reconnut que son
fils n'etoit pas coupable et que celui
là une ruse et une fourbine de baharam.
hormuz ayant donc levé une armée contre
contre baharam, et baharam ayant livré
bataille abd'armée d'hormuz la fut mis en deroute.
après quoi le fabuleux de l'empire d'hormuz
commencent à s'étendre et comme les grands
de l'empire etoient mécontents de lui
ils le prirent, et lui passèrent un fer chaud
sur les yeux (pour lui faire perdre la vüe
coup d'enchasser au trone) et voyant fait prisonnier
en armenie, il, fut ne revenir paris et
le declarerent roi.

la 4ème du regne d'hormuz fut de onze
ans et quelques jours —
quatre ans.

lors que hormuz fut paisible monarque du monde
la reine des prejugés que l'injustice traita
le peuple à la revolte, et la royauté
de dieu tomba sur hormuz, lui fit
sa part vers le royaume de son

Baharam giobin. Lorsque le grand de
l'empire d'hormuz lui eurent fait passer un fer
rouge par les yeux, il, hormuz paris etant
abimé de la même monta sur le trone.
Baharam giobin leva une armée contre lui
lui paris frappa les armes, forma
une armée, et ayant déposé hormuz
au moment où ils se rencontrèrent, il
reconnut qu'il n'avoit pas assez de force
pour combattre Baharam, et recherchant
de le secours de hormuz il lui demanda conseil
hormuz lui écrivit: mets ta famille en

feuille 7.

بوندن نفرت ايدوب قاچديلر

un horrible deuil, ils prirent la fuite.

عباس لحول ... عمرو ازرق

v. dessus dans mirkhond p. 869. traduit « abbas
nommé le borgne et omar azrak » mais
éclaircir la signification de azrak, qui
toute autre que celle de azrak.

voi la raison du 9 de 958 donnée ensuite par m. de sacy

Hormuz fils de nouschirvan monta sur
le thrône par suite des dernières dispositions
de son père. quelques uns disent qu'il fut
appuyé par ses amis, d'autres qu'il fut
également élu par force. cependant il était
bien porté à punir et implacable dans ses
vengeances. ce qui quoiqu'il en soit, joint
à la réputation de nouschirvan, sauva
d'abord à hormuz la vie, mais ne lui fit pas
pardonner une petite faute, le peuple
commit de la crainte
et le prit en horreur (car et par suite
lors qu'il fut que le peuple a detesté tout
comme il était dans son caractère bienveillant
et l'enfant roi
le prudhomme à la vengeance et à la punition dans
noir dans son caractère il augmenta l'impôt
sur les sujets, et ordonna à la troupe de
de mettre pour le moindre faute.
alors le peuple et aussi tout à coup ébranlé
dans le dessein, l'ennemi se mit en mouvement
de toutes parts et fit des incursions
le vice vint de la grue
de barabe, abbas dehwel le borgne
khan de la chine, arrivé de nouveau et le
hormuz ayant appris — vint du turquestan, dans
aussi trois premiers ils l'en retournèrent; et
il envoya contre le khacan de la chine,
baharam gôubin qui était un des princes
de perse et le faisant général en chef.
baharam ayant livré bataille au khacan
tua le khacan et son fils, et ayant fait
un butin immense, il envoya pour
le service d'hormuz ce qui convenait à la
dignité royale, et s'attendit
d'hormuz à beaucoup
de belles récompenses et de bon procédés.
aussi des envieux firent entendre par mensonge
aux oreilles d'hormuz que baharam ayant
pris un butin considérable, n'en avait envoyé
au roi que peu de chose. hormuz
par son avidité pour les richesses se conduisant
avec une injustice sans exemple, envoya
à baharam une vêture de femme ainsi de
suite en un fuseau en lui faisant dire ces choses
son sire digne récompense des choses que tu as faites.
baharam changeant tout à coup, se révolta contre
hormuz et se servant du nom de parviz,
il feignit de se mettre à son service. son

وكندويى پرويز آدنى قوللغه منسوب قلم
و انك خدمتنى قبول قلوب بو تدبير
غرضى اول ايدى كم

la mission, Jethro Kuben lui dit: Je connais
ces arrêtés qui ont été décrétés d'âge en personnes
de votre race reviennent à peu près vous après qui
la prime de félicité pour chacun pour tous (lis alz)
la noble mission dont embrasser tout l'univers.
et tout ce qui doit arriver comme il
l'avait été. Il avait plaisir quatre fois par
dans le palais de nouchirvan l'un pour lui,
l'autre pour buzurjmihir, le 3e pour le césar
et le 4e pour le khan du kiptchag.
on a de nouchirvan un testament à l'usage
de tous les rois; qui expose de quelle manière
ces lois aux quelles règles chacun doit gouverner
son royaume. il veut pas pourtant qu'il
on ne le prend pas comme le parce
que doit avoir tout entier dans ces abrégés
qui le trouve avoir tous entre ses mains. cependant
ceux
nous pouvons empêcher d'admirer quelques
unes une connaissance abrégée de son contenu. les voici:
la justice est un fort puissant et détruit par par des
torrent d'eau (lis on y dit aussi l'eau) qu'on ne brûle
pas avec le feu qu'on ne détruit pas avec des
machines (engins) de guerre; c'est un tas qui
plus on y prend plus il augmente, et moins on en
dépense moindre il est. l'homme sage est celui
qui ne fait point en secret ce qu'il ne voudrait point
en public, et qui dans l'absence d'une personne
ne dit pas une parole qu'il ne dirait pas
lui elle entendait, et qui dans le combat se
garde bien de faire peur car deux grands
car un petit ennemi est un grand ennemi de
(lis c'est un gros ennemi qui est à craindre)
fait à craindre, qui allonge ses pas
suis et le fait des prodiges. qui
beaucoup de choses et ne fait que quelques
inutiles.

les quatre entrées suivantes avaient été écrites
sur les quatre volumes de son trône, l'un qui:
1 celui qui n'a pas d'empire n'a pas une vraie
puissance. 2 celui qui n'a pas de femme
n'a pas de société intime (de chaque chagrin)
d'enfant ne ressent point d'amitié. 4 celui qui
n'a aucune de ses choses n'a point de
maladie (dépit, de chagrin d'inquiétude).

dans le monument de son règne qu'il abandonna
retrouve: Zaamniah chez (la ville de Zamniah)
(semblable à Madain qu'il a construite (lisez auprès
de Madain) sur le plan de la ville d'Antioche.

La durée de son règne fut un quelques mois
de plus de 47 ans, puis d'autres de 40 ans,
et quelques d'une année de 47 ans et 7 mois.

quatre cents?

Nouchirvan Khosrou fut un prince
équitable qui fit prospérer par la justice
la mer et la terre. il ne lui a pas fait
ce qu'il ne vous a pas fait.

hormuz

letters gray. porte Lisez au près de Madain
semblables — auprès de Madain.

le royaume de haïlth chés et nyro l'etaut dirigé par
Vhind dustan, le roya ne le trouva pas en état de
lui resister, se soumit en se plongeant de trois pieds
etoit fait, et des visirs reglemens (et ne ré-ordonna) l'etats pille
entre eux, et ~~nommés par lui~~ le roy les ayant obligés à un tribut
~~par retour~~ le fit retourner sur ses pas.

Comme il revenoit de cette expedition on lui
~~fit~~ lui representa que les derbend defaits
les routes du kiptchak, ~~et~~ avoient été coupées
route à pris le derbend, en ayant retabli les forts
detruit aux environs de derbend qu'il ~~le kiptchak~~ avoit
pourvus en ravageant le kiptchak il les fournit de
hommes courageux après ~~il~~ y avoit établi un
bon gouvernement ayant ~~reçut~~ mis pillé à regret
de ce contour, il revint à madain.

ensuite il forma des routes dans l'empire, fait
des ponts sur les fleuves, nettoya entièrement
les chemins des voleurs, qu'en ne pouvoit auparavant
que les voyageurs purent aller en toute sureté
or magnac son abrahah l'etant emparé de
~~pays~~ ~~etats~~ de fait d'honneur qui etoit venu
en l'ayant chassé de yemen celui ci vint se
prosterner à la cour de nouschirvan et lui demander
du secours il lui exposa les sujets de plaintes. nouschirvan
lui donna du secours et le renvoya en yemen avec
un pour gouverner et le reçut son royaume.
Abrahah est ce personnage qui ayant formé
le projet de detruire la noble caabah (que d'un
l'annobli encore) d'un envoya trois cens
d'ababil qui fut pris lui et son armée.

La surat ~~alam~~ ~~n'a tu~~ commençant par ces
mots) n'a tu pas vu comment ... ألم تر كيف
a été envoyée à son sujet à notre prophete
qui est le sceau des prophetes que la benediction
soit sur lui et le salut. a cette heureuse nuit
qu'il vint au monde, le feu de leur temples
(des perses qui etoient ignicoles) qui depuis plusieurs
milliers d'années n'avoit pas été etteint, s'etteignit
la mer de Sawah passa sous la terre demanière
qu'il ne resta plus aucune trace d'eau, en fin
douze arcades (petites arcades en avant en arrière d'un
fronton pour supporter des voutes, en partie qui lyoient
dans embrasures sur le comble d'une fenêtre) du
temple de Khanï-Kesra (voute de chapelle)
furent detruites et Kesra (d'un surpris de ses evenemens
nouschirvan) ayant eu fut ~~étonné~~ fit venir le devin sabiz (lit le pasteur de sabah (grand)
et lui ayant demandé la cause de toutes ces choses
celui ci lui repondit que ces mêmes ont il en
ni chez les arabes un prophete nommé mohammed
de la tribu des coreisch et la grande année des
royaumes de perse doit prendre fin de sorte que
le prophete de bas des tems (le dernier des
prophetes). la nouchirvan lui ayant demandé le tems de
quelle durée ce

سورة الفيل

Meccan. in la 105e. secunda del alcoran. Arra
uzi la cosa &
ألم تر كيف فعل ربك بأصحاب الفيل
ألم يجعل كيدهم في تضليل & وأرسل عليهم طيرا
ترميهم بحجارة من سجيل & فجعلهم كعصف مأكول

non nosti, quomodo fecerit dominus tuus cum
toribus elephantinum. 2. an non posuit astutiam
in errorem. 3. et misit super eos aves turmatim
ntes. 4. quae jaciebant in eos lapides ex argilla
. 5. postquam eos velut folia segetis depasta sit

Sueh ville de Abraha persienne ابرهه

D. Segnitiae — historia. Nec ad historiae justo
schirvano in venatu campo, prodeunti a suis affatim
ffe: Deficiente forte sale, servum in proximam
illam misserunt, qui sal afferret: huncnuntii
schirvano, ut sal pretio emeret, ne malus
ri nido natus (luxuriante iniquitate) villam
straret; inquiunt ministri: ex re adeo parvi
mento quid damni fingere potest? nuschirvanus
spondet: iniquitatis initia in hoc orbe primum
erunt exigua, quae à posteris paulatim
eta, in tantum adoleverc, (ne totum terrarium
bem opprimerent.)
si rex ex pueritia horto unam pomum comederit;
servi ipsius arborem ipsam eruerint à radice.
si rex quinque ovorum iniquitatem licitam duxerit;
continuo milites ejus mille gallinas vero fixerint.
Non restat iniquus iniqui temporis autor:
Restat vero eternum super illo dirissima execratio.

ترجمة وتظلم كوستوجا.

le texte syriaque porte que son language a l'empereur
du nouschirvan pirgura d'orient. ouvrage (ou il porte

كيم قبجاق دوبند ده مسكوى بولونيور

Le défunt fut cette affaire fut présentée à
Nouchirvan dès le premier jour demanda s'ils
avoient l'un un garçon et l'autre une fille, et
sur leur réponse affirmative, il ordonna qu'
l'un donneroit sa fille au garçon de l'autre,
et que le trésor leur seroient abandonnés à tous
deux afin que eux et leurs enfans puissent
leur servir.

Il voulut manger du roti et par hazard
on ne trouva point de sel. alors il
envoya quelqu'un au sel de lui recommander
du fortement d'avoir
une femme d'argent en lui disant le sel
grand soit d'acheter du sel (de ce pays) quelque prix de
cher car les courtisans disent : la nécessité
d'acheter du sel ne s'étend à un roti que vaut en
faire une grande dépense de recommander fortement.
il recommanda fortement ; il répond et pour
pour (de ce pays) qui a besoin de sel une grande quantité
pour faire cuire un rôti ne cherche pas
pour une si peu de valeur un homme qui est roi
pour voir faire il une innovation (contraire à la loi),
(dans ce moment) à la cherté car il y aura
peut être une mauvaise récolte continuera et quelque petite quantité
ne fera pas cette extravagance de sel de conjecture
qu'elle soit, chacun dans la suite y augmentera
de sorte que chacun aura besoin de quantité,
d'une certaine quantité, la 2nde génération que
la mauvaise qualité et ne voyant pas ce qui
fait connoître et cela sera jusqu'à la résurrection
de cependant de nuisible (ce n'est pas dire par là je n'ai pas).

Madain étoit le siège de l'empire de
Nouchirwan. c'est lui qui a bâti le monument
célèbre connu Thaki-Kesra la voute de chosroès
c'est aussi lui qui a appendu la chaine de
la justice et de légères. ce fut par le conseil
de Bouzourjmihir qui étoit son vizir, qu'ayant
donné de bonnes paroles au mage mazdac
il le fit venir, lui témoigna de la bienveillance,
attacha les sectateurs à la propre personne, mais
ensuite l'ayant convaincu juridiquement d'avoir
détruit la religion, il fit jetter dans un puits
la tête en bas lui et tous les sectateurs et le fit
combler de pierres par dessus ; et quelques uns disent
qu'il tua de la propre main le maudit mazdak et
qu'il purgea la surface du monde des souillures
de son impure religion secte.

quelques démêlés prétendu élevés de son tems entre
nouchirvan et le cesar de roum, nouchirvan lui a
mené armée, subjugua la grèce et lui ayant
imposé un tribut, il établit que le cesar lui donneroit
chaque année à son cour et que lui ayant baisé
la main en seroit revêtu d'un habillement d'honneur. et
après lui avoir imposé cette obligation il partit.
mais ayant appris que l'empereur de la chine
Khacan, et le khacan ayant demandé la paix (but.
ayant pris le côté de la paix) lui abandonna ce qui est au delà
de Sergamah. puis ayant donné la fille à nouchirvan il
le lui envoya. or nouchirvan étant revenu de lui subjugua

ومبالغه اصرلدی

ومبالغه اصرلدی کم زنهار طوزی صاتون الاسن واهل
مجلسدن بعضی دیدیلرکم برکیابه یتجك طوزنه
مقدار بها ایلیه سزکیم مبالغه ایدرسز دیدی
کیم بوقدر بها نسنه ایچون پادشاه اولان
کمسنه نیچون بدعت ایلیه کیم یرامز نسنه
نه قدر جزوی اولورسه صکره هرکشی بر
مقدار آرتوروب کلّی ایدوب بر ناملغی آنی
احداث ایلیه قیامنه دك باقی قالور.

وعدل نخیرنی اول آصدی

* 6 passage suivant de la page 99. explique le sens de cette anecdote.

حکایت 6

آورده اند که نوشیروان عادل را در شکارگاهی صیدی
کباب کردندی نمك نبود غلامی بروستا فرستادند
تا نمك آورد نوشیروان گفت نمك بقیمت بستان
تا رسمی نگردد وده خراب نشود گفتش (گفتند نا)
ازین قدرچه خلل زاید گفت بنیاد ظلم در جهان
اوّل اندك بوده است وهرکه آمد برو مزید
کرد تا بدین غایت رسید

اگر زباغ رعیّت ملک خورد سیبی
بر آورند غلامان او درخت از بیخ
بدهقانی بیضه که سلطان ستم روا دارد
زنند لشکریانش هزار مرغ بسیخ (بسیخ)

(ou ce le khacan ayant fait alliance avec nouchirvan
et lui ayant abandonné ce qui en au delà de Sergamah
Ensuite نوشیروان فرزانه اوتمی les provinces au delà de Sergamah
tombèrent contraires à cette loi ; quoi la fut parce
les favorites. Voy. mirkhond)

بیت نماند ستمکار بد روزگار (ستمکار)
بماند برو لعنت پایدار

5e feuille

livrèrent à cobad et le remirent en possession
du throne. or de son tems le roi d'yemen
chemer d'houladjenah ayant fait une irruption
marcha contre lui, et cobad se voyant trop
foible pour le combattre, lui fit toutes sortes
de présens et de félicitations et ayant chemer
d'houladjenah lui ayant accordé la paix s'en
alla (a). mais après avoir passé le gihon il
s'empara de mocouralnahar.

entre les établissemens de cobad sont carzoun
dans la province de fars, halouan dans l'irak,
djakout dans le canton de mosul, et plusieurs
autres lieux dans le tabaristan. et suivant quelques
mss chehrbaia dans l'ergian. (suivant le meme ms d'après
ibn hal dit que ergian est une ville d'tabaristan).

Les historiens ne mettent pas giamasb au
nombre des rois. dans la suite de son regne il y
eut quelque cobad appaisa en entier quelques démêlés avec
le cesar de roum, leva une armée contre les
grecs, y entra et remit victorieusement
sur la fin de sa vie il mit sur le throne en
sa place son fils nouschirvan et fit élever pour
lui même dans une retraite.

la durée du regne de cobad fut suivant
quelques uns de 43 ans et suivant d'autres de 64.
quatre ans —

lorsque cobad eut donné les ordres necessaires
le repos echu de sa part à tous les peuples
du monde. cependant le destin lui fut à la
fin contraire lui suscita

Nouschirwan le juste fils de cobad.

On a beaucoup parlé de la justice de nouschirwan.
et on raconte qu'un homme ayant acheté d'un
autre une vigne, et il y trouva dans
cette vigne un grand trésor. il alla trouver
l'un et un matin de la vigne et lui dit: une
telle chose en arrivée venez ce qui est
enfoui dans votre vigne, car je vous ai
acheté une vigne, mais je n'ai pas acheté
autre chose que cette vigne. celui l'autre lui
répondit: je vous ai vendu la vigne avec tout
terrain et ce qui se trouve en ce qui se trouve
tout ce qui se trouve dans cette vigne. alors
tous les deux convinrent que ce trésor devoit
être dans le fisc et qu'il appartenoit au fisc.

(a) varia le tapis porte
ديوند ديز
il fut retrouvé, mais l'auteur
lui fait faire une route opposée
à celle qu'il suit en le conduisant
au delà du gihon. mirkhond
ne parle pas de cette expédition

الكا دغى چرخ ايتى آخر عناد
بو دور ايش قباد اولسه كركيقباد

l'a donné constamment à la justice et à l'équité.

La durée du règne de palach fut d'un peu moins de cinq ans, et bien à ce prince qu'on attribue la fondation de palach abad dans l'irak.

quatre ans

140 palach fils de firouz ornement du monde

...

...

le cavalier de la mort de fut prisonnier.

cobad fils de firouz après avoir été deux (cinq) ans de la couronne de tempête prit soukhra pour vizir mais soukhra ayant commencé à goûter des limites de la charge, celui à lobli cobad le renvoya en effet chabour visé. quelques uns disent que buzurdjmihr est fils de soukhra, et qu'il était au service de cobad. mazdak le manda pour être règne de cobad, et l'attribua le don de prophétie. il ordonna aux gens de la secte de rendre commun entre eux les richesses et les esclaves. de cette manière tout le quel y avait de mauvais sujets et de voleurs s'attachèrent à lui et se multiplièrent. il séduisit aussi cobad par mille ruses et mille tromperies et le fit entrer dans la religion et l'attribuant le don des mistères, il disait: le ciel converse avec moi. et ayant percé un trou creusé une fosse auprès d'un atechgah où il y fit avoir fait placer un homme à qui quelque question qu'il lui fit, lui répondait convenablement. lors que cobad eut agréé sa religion, comme les biens et les esclaves de la nation ne pouvaient plus être contenus gardés, le peuple tomba dans une grande faiblesse (pauvreté), et ayant fait former une conjuration, ils prirent cobad le chargèrent de liens et nommèrent roi, zamasp qui était son frère puîné. or mazdak ayant pris la fuite se retira dans l'adhebaigian et cobad de son côté passa dans le turquestan, et privant quelques chrétiens hérétiques. enfin de quelque manière que ce fut ayant eu une armée, il forma le dessein de reconquérir son royaume. le peuple comme alors que zamasp ne pouvait ni le combattre avec avantage ni lui résister, c'est pourquoi l'ayant chargé de chaînes le

livrerent

بلاش بن فیروز افاق آرا
نه بیش پیل که بیش کون کتخدا (کدخدا)
ولیکن آنی حتی بوکنده پیر (پرکنده)
اجل خیل و ستنده قلدی اسیر

... ایلی بی بیلک ...

nouvelle ville dans le canton d'Isphahan ; et
chad firouz dans l'adherbaidjan. on dit que
la durée de son regne a été de 26 ans.

quatrième

Lorsque firouz fils de yezdegerd devint roi
~~la cavalerie et l'infanterie~~ il la cavalerie et
l'infanterie le comblerent de bienfaits, mais le
destin lui fit une injustice ; il le fit tomber
dans le filet de la mort.

Palach fils de firouz. lorsque ce prince
monta sur le trône, il rétablit dans les fonctions
fankhra qui sous le regne de son père avoit été
visir et conseiller pour les affaires de l'empire.
il lui confia les affaires de l'empire (alias il lui
recommanda les vieillards du royaume ثم اختاله
الهرلدى) fankhra etoit un modele de prudence
dans la voie de la religion. il rendit l'empire
florissant le peuple riche. or cobad jeune
frere de palach ayant pris la fuite pour
exciter palach. comme il se rendoit auprès
du khacan des turcs étant arrivé à la vue
d'esfarain qui étoit sur la route, il logea dans la
maison d'un dehcan (seigneur de village) qui etoit le
maître de la maison ne le connut pas, comme
cobad étoit un homme de haute apparence et d'une
agréable conversation, il reconnut qu'etoit un étranger
qui étoit un personnage d'un rang élevé, il s'appliqua
à observer ~~qui l'accompagnoit~~ n'avoit aucun des trois
de ~~la politesse~~ l'hospitalité il en prit soin pour lui
d'egard, or le dehkan avoit une fille très belle,
cobad la vit, conçut de l'inclination pour elle,
et ayant demandé en mariage, comme le père
y consentit, il ~~exposa ce qu'il proposoit~~
obtint l'objet de ses désirs. lorsque cobad fut
pour se rendre auprès du khacan, la fille qui etoit
enceinte accoucha d'un garçon auquel on donna
le nom de nouschirvan. et cobad et sa
fut pendant quatre ans auprès du khacan, et
femme lui donna une armée, avec laquelle
le rendant marcha contre palach. et ayant passé
a effarain son fils nouschirvan vint au devant
son fils nouschirvan lorsque le même jour les
grands de l'empire de palach et sa avoient
lui apporterent la nouvelle de la mort de palach
et lui proposerent qu'on le demandoit pour regner.
cobad rendant grace à dieu fut rassuré de
bonne sorte renvoya l'armée du khacan et ayant
pris sa femme et son fils, il vint à madain
et s'assit sur le trône. et ayant confirmé
dans la charge le visir fankhra, il appliqua

à hormuz qui étoit le plus jeune, il le fit
son héritier et lui donna le trône. Firouz
n'ayant pu supporter cette injustice, demanda
sous la protection
du secours du roi des hayathelites, et avec son
secours ayant levé une armée il marcha
contre hormuz, le combattit et le fit prisonnier.
quelques uns disent qu'il le fit mourir; et
quelques historiens ne mettent pas hormuz au
nombre des rois. ceux pour quoi on ne parle
plus à. (car on ne fait pas mention de) la durée
de son règne. [ayant de quatre ans]

firouz fils de yezdejerd étoit un homme
religieux, prudent, intelligent et juste.
il rendit par son équité le royaume florissant
et par sa bienfaisance les sujets heureux
et contens. il y eut pendant son règne
une famine de sept années. pendant
ces sept années le roi exempta le peuple
des tributs et ne prit rien de personne.
et il donna à beaucoup de personnes de
quoi vivre. mais par la bénédiction
que dieu lui accorda pour son équité il y eut
en une seule année une si grande récolte qu'elle
dédommagea abondamment le déficit des sept
années de disette précédentes. on raconte des
choses merveilleuses qui se passèrent entre lui
et Khoch-nevaz roi des hayathelites, mais
comme elles nous paroissent presqu'impossibles
on ne les a pas mises ici. firouz après
avoir conquis beaucoup de pays marcha
contre les provinces du turquestan. le roi du
turquestan ayant fait creuser des puits dans un
de ses stations, les recouvrit avec de la paille
et de l'herbe et des broussailles. lorsque
firouz fut arrivé en cet endroit beaucoup de
ses gens tombèrent dans ces puits
par négligence, et lui même étant tombé
dans un de ces puits y périt.

entre les monumens qui ont été fondés pour
firouz on a dans le canton de rey; rouchen
firouz dans le djordjan, kiane firouz dans
la province de fars, et dans khoged une
grande muraille que quelques disent de 30 agatch
et d'autres plus ou moins, laquelle sert de séparation
entre deux provinces; il y a aussi une

feuillet

quatrain

[illegible]

quatrain

Lors que Bahram gour devint roi dans
le monde, il y introduit la joyeuse vie
de la cour et bonne chère ; mais le proverbe
Vita et victus) amène et le fit sortir du
monde en faisant d'un tombeau sa patrie.

—

Yezdegerd fils de Bahram monta sur le
thrône selon la dernière volonté de son père.
C'était un prince d'une très belle apparence,
[illegible] plus grande beauté. il faisait profession de
justice et d'équité. Sous son regne tempo-
reux dans un état tranquille et les sujets vivoient
de toute inquiétude. il étoit doux de parole et de mœurs (si)
on le surnomma Yezdegird nerm. Boulaw
du Kosp'ch a écrit que la durée de son regne
fut d'une année ; mais il y a beaucoup de
historiens différens beaucoup sur la durée de
son regne, mais comme ces discussions ne sont
d'aucune utilité on ne les pas écoutés

quatrain

Yezdegerd fils de Bahram fut d'un caractere
doux, un prince qui joignit par la justice
joint du repos dans le monde, aussi
Soit que il fut d'un caractere doux (et Dieu soit sur
volonté terrible, le dictateur n'a pas besoin
vivre.

Hormuz fils de Yezdegerd.

Yezdegerd avoit deux fils, Hormuz l'aîné
et Hormuz le plus jeune. mais Yezdegerd
ayant envoyé Hormuz dans le royaume de l'Iran et
les provinces qui dépendoient de son royaume
de Hormuz, lui abandonna les provinces. quand

et tua cet éléphant. le roi bahavam ayant
voulu donner le prix à celui qui
le tuerait, le roi ayant appris
qui il était. alors le roi ayant appris
qui était bahavam, fut en lui-même
tourmenté de soupçon, et ne sut ce
qu'il devait faire. bahavam s'apperçut
de son inquiétude et pour le tranquil-
liser sur son propre compte, prit la
fuite, rendit au roi l'éléphant, et lui
ayant imposé un tribut il put tenter
les provinces limitrophes de la perse en
deçà du fleuve et avec la fille du
raja indien il ayant préparé une
grande quantité de provisions de toute espèce
il revint dans son royaume. mais en arrivant
à la tête de l'hindoustan avec 4000 éléphants
sauvages jeunes d'entre eux, chasseurs
danseurs, et supportés de la pire qu'il avait
pris avec lui. il [illegible]
les tambours (jeux de plaisir de gens
exclamation qu'ils poussaient toujours
dans leurs accès de joie), qui pour maintenant
dans le royaume de perse pour descendre
de cet [illegible]. qui conçut désir
connaître le Divan tchenki (bégaiement pour
d'entendre), les Yeux chatoyants, le Rhinoc-
qu'il il les connaissait en bref dans la
collection des cinq sens de l'ame, le
tabahi (arbre à plante fétide) [illegible]

le regne de bahavam fut de 70 ans
le plus d'autres de 60 ans ——

quatorzième

le jour en 19 employé à la ger. en dum
pour la bonne intelligence ci-dessus que le mot a été pris pour
compréhension.

دوازدهم گنبد ایدوکی بیلجل.

loût. le trouble tomba en lui par la grande
de bahavam lui bahavam

نهایت یراق و یساق دوزوب turk
d'arg. نهایت یراق یاساب

یساق (gen?) l'idée jusqu'à ce n'a aucun
pour lui. il en a trouvé que le tatar tire
confondre lui avec یاساب type دوزوب

و دلارام چنکی و بری قصر خورنق وسایر..
و بتی قصر و خورنق وسایر-

de quelque manière qu'on la considère, il
n'y eut pas plus de cent personnes
qui y prirent part. (ce nombre est
de notre rest). Baharam ayant
abandonné son throne et étant allé
en voyage dans l'Hindoustan fit des
choses merveilleuses dont nous donnons
un rest abrégé;

Baharam ayant appris

les festins et les plaisirs. il avait mis
comprenant dans les ordres et voyages (hist. abrégée) entre
les aventures
brave. Il vint de ses aventures en que il y eut
entendu parler des merveilles du royaume
de l'Hindoustan, il fut le désir d'y voyager
Hagerment. ayant donc laissé le gouvernement
du Royaume à son frère naturel
un Hagerment, il partit du pays et se
rendit dans l'Hindoustan où il y passait
tout son tems à la chasse. il prenait toute
en peu de tems divers
de grandes des animaux ayant appris à les prendre
et ils étaient émerveillés des choses qu'il faisait,
et demeuraient tout étonnés de son courage
Il trouva à coups de poings les plus forts
animaux des forêts tels que des lions des tigres
et autres bêtes fauves. où il arriva qu'un
une fois un éléphant monstrueux
devint furieux. il tua quatre
en embuscade sur ses chemins
il y avait établi, il leur coupait beaucoup
de dommages aux gens qui habitaient
le tout, et faisait périr grand nombre de
personnes; comme ils, cette route
et le roi avait envoyé plusieurs fois de troupes
qui n'avaient pu y faire. à la fin
on donna au roi des nouvelles de
Baharam. le roi manda Baharam
et lui fait venir lorsqu'il vit sa jeunesse
il jeunesse, éloquence qu'il
de ses discours, qu'il était
de si qu'il était d'une complexion si
délicate d'un caractère aussi doux,
d'une aussi belle physionomie et d'une
aussi grande force. la fin il lui exposa
Baharam le dessein qu'il avait
publiquement, et il l'invita à le suivre. et
Baharam y ayant accepté, partit tout seul

باقی دوروب pour باقو دوروب
était resté permanent
ou mieux pour en transposant وزیر اوزینه باقو اجزام
وزینه باقو (باقوب) دوروب خلقه
il le trouva à épier sur la route
il était impatient rendu maître du chemin

de l'administration de l'empire et à rendre
la justice, jusqu'à ce Bahadur étant
allé de Derbend en Géorgie
dans le Kipchak, envahit le Khouarezm
et ayant attaqué de nuit le Khakan
dans [illegible] environs du Djordjan
avec un petit nombre d'hommes, il
tailla en pièces trois cents mille soldats,
prit le Khakan, le tua de sa propre
main et fit une chose que aucun des rois
qui l'avaient précédé n'avaient jamais
fait, et dont occasion [illegible]
ne lui offerte à personne après lui.
Après cette victoire est peut être
Empli au Sultan Abouleghazi Hussein
Behadur Khan que Dieu prolonge son
règne, car il en fait en a fait mieux peu
près semblable, en voici le détail de
cette expédition. Dans le temps que ce
prince prit le throne du Khorassan
dont la principauté n'était pas encore bien
affermie [illegible] il arriva que Mahamed Mirza
qui était héritier du royaume leva
une grande armée et marcha contre
Hussein. quelques gens à contre cœur ayant
connu de la mauvaise conduite et
de la mauvaise foi de Mahamed Mirza
et ce même il allèrent se rendre à lui (à Mahamed
Mirza) Alors et lorsque [illegible] Mahamed
Mirza vint à lui, le peuple naturellement de
croire ne se prépara pas au combat
Hussein ayant quitté le Royaume se retira
à l'écart avec un petit nombre d'hommes
et [illegible] (Ste. Croix; giag. pièce adversaire)
ayant pris le royaume, [illegible]
y administra tranquillement l'empire
envoya de tous côtés de la cavalerie,
et des soldats pour piller, mais dans l'intérieur qui
a ravagé le royaume, les cris et les
lamentations du peuple dans venus
aux oreilles de Hussein, il prend patience
et ayant avec un très petit nombre d'hommes
marché contre Mahamed victorieuse, il entra
dans son royaume, [illegible] dirigea vers la
capitale, prit lui [illegible] dans le palais du
gouvernement et délivra le peuple de sa
tyrannie. il [illegible] à la [illegible]
de manière que le jour où cette affaire arriva

ou pouvoit aussi ajouter [illegible] si ce n'est
qu'elle a aussi au Sultan Aboulgazi en

[illegible] يادگار محمد ميرزا كيم ملك وارثى ايدى

le tiers [illegible] fils de Mahamed Mirza qui prince
fils de Bajazet fils de Sultan Mahamed fils d'Omar
avait été tué dans un combat. Il [illegible] contre Babour
fils. en ce temps son fils Sadighiar qui avait
pris et tué par Aboul Hussein, voy. Dh. article
Sadighiar « il arriva que Sadighiar fils de Mahamed Mirza
qui était héritier avait hérité du royaume de son père
le tiers dit. ne donne pas que Hussein lui ait
il porte [illegible] يادگار محمد ميرزا كيم ملك وارثى ايدى
il fait voir [illegible] qui a donné une
partie de l'histoire de Hussein Aboulghazi
voy. Dh. art. Sadighiar pr. 670. D'après Khondemir
après ici cet article et les deux autres

repousser l'ennemi, après qu'on lui donne
l'empire. ensuite ils tombèrent d'accord
par ceci savoir qu'on placeroit la couronne
entre deux lions affamés et que mettant
cette couronne sur la tête de celui qui la
prendroit on lui donneroit le gouvernement.
lorsque le lieu de combat eut été preparé,
Kerra ayant deposé la couronne, l'enfant
reprit un grand sûreté et prospérité et se
retira dans à l'écart, mais Bahram
ayant tiré les deux lions, mit la couronne
sur la tête, monta sur thrône et gouverna
l'empire. il traita le peuple avec justice
et équité, le peuple fut content et
reconnaissant et le royaume florissant et
prospera. lorsqu'à cet egard fut dans
une tranquille, il se livra à la bonne chère
et à la gaieté. et par ces articles il dépassa
la mesure. le vin dont l'habitude en
une cause de negligence et d'inaction, lui
fit abandonner les affaires de l'empire au point
que il n'y eut plus ni
splendeur splendeur dans le royaume ni discipline
dans l'armée. le khan des turcs étant
informé de toutes ces choses, leva une armée
passa le gihon et entra dans le royaume.
alors Bahram se reveilla du sommeil de
la negligence et voyant le royaume
ravagé, l'ennemi vainqueur, et les troupes
dispersés, il reconnut qu'en rassemblant
l'armée il ne pourroit se opposer à l'ennemi
ni le combattre avec avantage. il
confia Kerra à son jeune frère
narsi et se retira avec trois mille hommes
dans un atechgah Kedah au temple des iguicoles
de l'adherbaidjan il disparut du monde.
on ne savoit où il étoit allé et on soupçonna
qu'il fuyoit devant le khakan. de nouveau
les grands de ce royaume ayant preparé
des presens, envoyerent des ambassadeurs
qui dirent au khakan: nous sommes
vos serviteurs et vos sujets. kempire est
à vous: faites tout ce que vous jugerez
convenable. lorsque l'esprit du khakan
fut tranquillisé à cet égard; il commença
avec liberté d'esprit à se occuper de l'administration

شراب کم مدار

در بیجان انشکده سنه کیدوک دیوب الیدن عایب اول

ou conserve کیدوک en entrant, en le retirant
sans supprimer دیوب, mais si on conserve
il faut lire کیدوک entrons et non pas کیدوک
dj. porte دیب دورمین بادورمین d'ians: intrabo

un cheval mais il en dt autan que un
ange etoit venu pour la forme d'un
cheval et l'avoit fait periz, mais de
quelque maniere que ce soit, ~~cela~~
~~fut transformé~~ en cheval que le legitime
personne ~~ne pouvoit~~ n'avoit monté à cause
de son naturel farouche. le roi ~~Bahram~~
pour ignorance le prit, le selle, mais
l'ayant frappé sur la croupe, le
cheval lui donna un coup de pied
dont il mourut.

quatrième

Lorsque Yezdejerd fut placé sur le throne
il fit au peuple voir la justice.
le ciel le donna de lui pendant quelques
jours, mais enfin la roue fut tournée
par la main de la mort

Bahram fils de yezdejerd.

après qu'il fut monté sur le throne à la place
de son père, il rétablit ce que son père avoit
détruit et fit fleurir à la tyrannie la
justice et l'équité. on lui donna le nom
de Bahram gour (gour âne sauvage onagre)
parce qu'il avoit beaucoup de goût pour
la chasse à l'âne Onagre. quelques uns
rapportent que l'ayant à chasser un onagre
la fleche ~~en perça deux d'un seul coup et~~
~~fut~~ après en avoir percé le plongea dans
son ventre et le tua.

Lorsque yezdejerd mourut, les grands de l'empire
qui avoient été témoins de son extrême
tyrannie ne voulurent pas donner
à donner l'empire à son fils et ayant fait
venir un personage de la race d'ardchir nommé
Kesra ils le firent roi. lors que Bahram
apprit cela il avoit atteint la force de
la jeunesse et il prit avec mouman dans
l'intention de passer le throne de son père.
alors le peuple lui portant des plaintes de la
tyrannie de son père lui dirent:
maintenant nous avons enfin fait roi une
autre prince. nous lui avons dit que
nous ne avions pas besoin de toi. ~~tout~~
~~dois laisse~~ ce que tu voudras on ne t'en
~~empêchera~~ empêchera.

Bah. Bahram pour leur donner de belles
paroles leur dit: l'empire en héritage de
mon père. pour vous si vous ~~avez fait~~ abandonnez
Kesra roi je ne vous dis pas de le detrôner
subitement. ~~parce que l'on~~ un empire ne peut
pas être sans roi, il faut absolument un roi, ~~et~~ ~~si~~
voyez, éprouver ~~un événement~~
que s'il arrivoit demain par exemple ou un autre
jour le quel de nous en le plus en état de

repousser

تعدّى وظلم ايلدى خلقه ويزد
مقاله كولمك
اجل البيله يته اولدى چرخ

ور شكار ايدركن آنك اوقى ايكيسندن كچوب
اورنى شير صيد قيلغان دا اينك اوقى ايكيسين اوتوب

qu'un lion chassant un onagre la fleche les a
transpercés tous deux

ايتدى سنى بزه كوكمكز ديومز وار

dit nous nous avons dit à lui que toi ne nous
pas nécessaire.

cette phrase est d'un bel emploi remarquable
1° à cause de l'emploi du verbe, le ~~le~~ le remplace
remplacera l'aoriste avec un partic
~~et~~ formant le prétérit (cependant le tems
2° à cause de la négation ~~ne~~ régime de
dit des ou emploi de la même que dans
textes dans la règle nommé d'une que retranché

sur sa tête, la vente sans colonne (i.d. tantôt ~~le retira lui même après~~ on le fit tomber lui même. Sibili, in vitis, in validis rudibus eum.

Baharam fils de Shapour, monta sur le throne à la place de son père. quelques historiens disent que sa mère était condamnée comme je dirai ci après qu'elle fut nommée comme il avoit tenu pendant la vie de son père le gouvernement du Kerman, on le surnomma Kerman shah - roi de Kerman. ce que le peuple n'agréa point dans son cœur parce que à la demande de ses courtisans il se mettoit en liberté aucunement comptable. quelques uns rapportent que Baharam monta sur le throne après son fils à à la place de son père et qu'il regna une année après lui, mais les autres historiens ne regardent pas comme fait, ou n'ont pas mis ce prince au nombre des rois. Baharam Kirmani raconte que le peuple se revolta à cause de la tyrannie et qu'il peut dans la Edition, et que de là Bahram passa à son fils. Baharam a regné 12 ans.

Yezdegerd.

Lorsque Bahram fils de Bahram monta sur le throne du monde son fils Yezdegerd, les affaires du peuple ayant été négligés pour lui, la fortune profita contrairement de ce qu'il n'avoit pas soin et la fit perir bon gré malgré.

Yezdegerd fils de Bahram.

Lorsque ce prince Yezdegerd monta sur le throne. le peuple prit le gouvernement en horreur, parce que ce prince étoit un tyran et un ignorant. Il se qualifia roi de la race de Sassan avoit un fait de bien et de juste depuis Ardchir Babek il y subsistoit le mal et l'injustice; et autant le royaume avoit prospéré pour leur regne, autant il devint ruiné et dévasté. après huit années il eut un fils auquel il donna le nom de Bahram, et il le confia à Nezr un Ghassanide qui étoit roi des arabes afin que ce prince lui donna la nourriture et l'éducation dans la ville de Hirat qui est proche de Koufa en Ghouz et dont la température est douce et agréable. Yezdegerd étant dans la province de Thous aux environs de la fontaine de Sebz un cheval lui donna un coup de pied dont il mourut. quelques uns disent que c'étoit

Bahram fils de Yezdegerd ayant été négligé pour son bas âge par son père et par les autres rois ses prédécesseurs, la fortune après leur fait vivre sans trône.

le throne ~~en~~ se livra entierement à des excès de piété. la durée de son regne avait été de dix ans.

mais dans le béma Kitz on rapporte tout le contraire; c'est à savoir que ardaschi était un violent oppresseur et un tyran, et qu'ayant par sa tyrannie excédé la force du peuple, d'un commun accord on le chassa de l'empire et on donna ~~fit~~ couronne à chapour fils de chapour.

quatrain:

Lui que chapour monta ardaschi s'empara du throne. combien le royaume resta dans toute la crainte et l'esperance. combien il [illegible] agréable aux peuples de l'univers mais la fortune aveugle lui enleva son beau regne.

Oui? Combien il fut de chapour agréable aux peuples, apprends de toi suprême devins aveugle pour lui.

chapour fils de chapour.

on rapporte dans les chroniques que lorsque le prince fut monté sur le throne il se conduisit avec une grande douceur et des manieres excellentes. et malgré de son extreme bonté il fournit à ~~il~~ semblia à un tel point les egards et l'estime des empereurs de grece que vers [illegible] la mort d'un des césars, comme le fils de cet empereur romain était très jeune, il le fit élever à chapour et lui fit [illegible] demande: comment je suis vivre et mon fils est encore fort jeune envoyez moi quelque une portion de votre royaume en qui vous ayez confiance afin que j'aille à vous plaire, il gouverne l'empire jusqu'à ce que mon fils soit devenu grand et qu'il [illegible] il lui rende mon royaume. après que le césar fut mort, chapour envoya chyrovich qui gouverna l'empire romain pendant l'enfance du fils du césar, et lorsque cet enfant fut devenu grand, chyrovich sans aucune difficulté lui remit l'empire cet evenement fit à eux bien un de ces jeux merveilleux. mais le césar ne laissa pas partir chyrovich et le garda auprès de lui jusqu'au temps de bahramgour.

or chapour étant un jour assis sous un pavillon, il s'éleva une violente tempête qui renversa le pavillon dans le volume ~~[illegible]~~ tomba sur sa tête il en mourut. la durée du regne de chapour fut de cinq ans quelques jours.

quatrain

lorsque chapour [illegible] d'un le royaume, l'allegresse s'étendit par le royaume de l'univers, mais une colonne d'eau tomba

lis. blanc au lieu de blanc

Soulier

pour Interim de sa Chapour, ayant Nikatas
attribué le don de prophétie, il devinoit
en cuir sans compas, et tiroit une
ligne droite sans plume ni regle. en
outre il figuroit par tout l'univers par une
boule de la grosseur d'une cassine il y
marquoit distinctement tous les climats
les villes, les montagnes et les mers.
on y voyoit même les bourgs les villages
et les fleuves et les routes. or ce
Chapour voyant combien ce jeune Prince
étoit d'esprit, le fit punir et detruire
sa religion reprouvée.

Entre les monumens par la grande
grâce de cassini, et la reparation de
modain, ~~un palais à cheschetes~~
et à cheschtes chadrevan (un palais) et
fiouz chapour, dans ce lieu dans
beaucoup et dans l'Hindoustan beaucoup de
villes.

Le tems de son regne a été de 70 ans
et quelques jours de ~~sa~~ 72 ans
quarante ans.

Lors que Chapour conquit du Cas
(montagne qui entoure le monde) jusqu'à la Caspienne
au Cas, il enleva un nombre infini
d'esclaves; une revolution arrivée par
Kaleb à lui même ~~par~~ de même que celle
par ~~ch~~apour avoit enlevé le premier Esprit
du corps du peuple. cette tradition corrompue
et le texte parut très corrompu.

ardchir, ce prince étoit fils puiné
de Chapour Ibnaulaktaf. lors de la mort de
Chapour son propre fils Chapour étoit encore
fort jeune, et le vrai prince donna l'empire
à son ~~fils~~ fils ardchir, sous la condition
que celui-ci ~~le~~ ne ~~le~~ ~~remettroit~~ au jeune Chapour
lors que celui-ci seroit en age de regner.
on dit dans le Kosrdeh que ardchir étoit
extremement prudent et sage. il n'attacha
point son cœur à un empire qui ~~n'~~ lui
~~lui~~ ne lui appartenoit pas en propre,
il se conduisit à l'égard du peuple avec
beaucoup de bonté, et fit une exacte justice
d'où pour quoi il fut prononcé nikoukiar et
bienfaisant. Lorque Chapour fils de Schapour
eut atteint l'age adulte ardchir lui rendit

appelé Schapour ras, et que Schapour
a beaucoup embelli. Schapour
prenant des informations du peuple et
de ce Cambre, la nouvelle vint que
le fils de Schapour etoit a rouduar
le pays general d'armée a chercher ce
que le père avoit pris sur autres
Schapour ayant fait partir un courrier
secret, il le fit venir avec les deux,
leur mit une armée sur bras bataille au
cesar le prit et a l'égard de tout le ravage que le cesar
avait fait dans ses Etats, il ordonna que le
cesar feroit retabli tous les biens qui avoient
le dommage, et toutes sortes de contributions
et d'ouvrages etoient venus de la guerre, ainsi
que tous les frais et tout ce qui etoit necessaire
fut tomba sur le cesar (fut un grand excès)
après quoi il perca le nez du cesar et y
ayant passé une corde, il lui coupa
aussi les deux oreilles, et ainsi par tout
le royaume. L'auteur (صاحب) a vu
dans quelques autres histoires qu'après que le cesar
(les eut pris chapeur) eut commencé chapeur
avec lui, les gens de chapeur ayant
appris que Bagdad. or vint de bagdad un
entrepreneur chrétien et donna en échange
qu'il mit sur la peau de son
qu'il revetit (chapeur), de son cuir frais
et qu'il l'exposa au soleil. un jour
le cesar fit un grand festin et tous les
peuple etoit a demi yvre. or comme
le dessein qu'il avoit de piller le royaume
l'etoit repandu, que les gens de cour
qui gardoient chapeur ayant pitié qu'il
pour pauvres habitans les avoient ramenés
prisonniers. et par hazard ce dom aussi
etoient chargés d'abreuver. un des
prisonniers ayant eu connoissance de
l'etat de chapeur, repandit dans la cour
sur le cuir cru qui l'avoit depuis,
le cuir frais s'amollit, il les délivra.
alors le roi [illegible] hors de la ville et ayant rassemblé
tout l'armée auprès, il revint
et ayant trouvé le cesar en train
qui enivré, il l'attaqua pendant le nuit
et fit [illegible] les choses qui ont
été rapportées plus haut.

quelques disent que Mani le peintre

fausse

(ج cuir cru

مشك pour مشك

اول كندوى شلمن براغوج

شيكر كردن p. faire une fausse

pour qui faites vous construire une arche de tels ~~tourments~~ supplices et même la mort? Schapour lui répondit: Mes astrologues m'ont appris que de ce peuple doit sortir un prophète qui obtiendra l'honneur des martyrs de mes enfans et qui doit les faire périr, c'est pour quoi je les venge d'avance. Malek lui répliqua: premièrement: comment vos astrologues disent-ils que vos astrologues disent la vérité; secondement; supposons que vos astrologues disent la vérité; en ce cas il vous en préservera pour vous de ne pas faire cette tyrannie aux peuples, depuis que quand ce prince paroîtra, apprenant que de cette action de votre part, il en tirera une plus grande vengeance de vos enfans. à ces mots Schapour abandonna cette manière d'agir. il convient à ce prince de la prophétie de dire miséricorde aux mondes des (العالمين) puisque mille ans avant la parution de cette prophétie il a délivré les opprimés des mains des tyrans oppresseurs, et que par la miséricorde en prononçant son nom royal il a sauvé de la mort d'autres hommes et a sauvé arraché un roi à la jointure et à l'oppression - Salem dit sur lui et sur tous les empereurs;

enfin il arriva à Schabour de faire la même faute qu'avoit faite ses Père et en vint à l'exécution.

Schabour sur l'apparence d'un voyage se rendit en grèce, mais y ayant été reconnu, le roi l'ayant arrêté le fit mettre dans un cuir de bœuf fraîche et le fit fouler en sa présence dans cet état. ayant alors lui même une année entière dans son royaume les Grecs et les Romains ravagea. Un des gardiens de Schapour avoit une fille, elle vint Schapour et en étant devenu épris elle le fit prier de venir et fut prise et à cazwin. l'auteur du Rosdah en de cazwin: il rapporte qu'ils pretendent à cazwin dans une vigne qui appartenait à un certain religieux, le quel lors en mauvaises

d'avoir le verbe à la forme négative.
Doit se traduire par ne de pouvoir
voyez plus haut

برخاص صغر درسند قوب
لب ~~plaies~~ ~~leur~~ ~~la~~ premier ~~bœuf~~ et ~~fraîche~~

- آنی توتوب یالانکاج لاب اوی خامیغه یتکیب محبوس

une fille qui etoit ~~tout a fait~~ absolument
unique en elegance et en beauté. on
lui avoit donné le nom de melikah.
Schahpour ~~etant parvenu à l'age~~ fut de la
l'enfance et ~~parvenu à l'age~~ ce qu'il ~~voit~~ le a une année, marcha contre
Thaïs, qui l'enferma dans un chateau
de sa conquête. Schapour voyant assiégé
~~sa de sa citadelle, au dedans avec~~ melikah
une de l'intention de s'entretenir avec lui
et ayant bâti le chateau à Schapour, ce
prince fit monter thaïs, et epousa
melikah. on rapporte qu'une nuit
melikah étant dans le lit de Schapour se
~~donnant~~ pour se plaignit de ne pouvoir dormir
on demanda qu'une fourmi l'eut arretée
sous le cheveu de son lit et c'est pour
cela qu'elle ~~fait exprès~~ qu'elle l'inquietoit
et le plaignit. Schapour l'informa de
melikah; comment ton pere Hai-tal
élevée, dans quoi te nourissoit-il pour
que tu sois si délicate. melikah
lui repondit: mon père pour toute faisant
pour moi de la farine avec le lait des
plantes et en la mêlant en faisoit mon
~~pain~~ nourriture. il ne m'a jamais
fait manger autre chose que cela.
Schapour ayant entendu ces mots
s'écria: puisque tu as manqué de
foi à ton père qui t'avait nourrissoit
de cette manière tu n'en auras pas
non plus pour moi et ayant achevé
ces paroles il la fit punir.

Dans les fêtes ayant marché contre
les arabes qui avoient porté la dépletion
dans ce royaume. il faisoit percer par
divers supplices ceux qui lui tomboient dans
les mains. Mais une chose tu comme
dans l'histoire que Schapour leur fendait
les épaules après avoir fait rompre les pieds
il les abandonnoit dans le desert, afin
que les vautours en fissent leur pâture
d'où vient qu'on le nomme dhoul aktaf l'homme aux
épaules. Malek ben nasser l'un des ayeux
du prophete, dont qui fut la benediction et le salut,
lequel malek etoit un des princes des arabes
vivoit de son temps. il demanda à Schapour

تركى توشاكى اوستيدا ... تركى دوشكى التنزه

تركى بز. une espece de bonnet pointu
ici on veut croire qu'il s'agit du ciel
chapiteau au quel on attache les rideaux
du lit

اعراب قصه

كيم ايكين لارين ياريب باغرين لارين سوكتوروب بز *
تاشلاتور ايردى كيم الار بو عذاب بيله اولارلار ايردى

كم اومذلرنى ياريب باغرلرنى سوكدروب
بيان اتدردى

باغر poitrine au dos je crois qu'il faut lire كوكس
سوكمك ~~toujours~~ recoudre se battre
ici on lit باغرق il faut en faire un participe
de باغرمق etre blessé. on dit باغرمق il a
fait une blessure
منتهى اللغات

hormuz, quelques uns disent qu'elle a
regné fix de sept ans et d'autres de neuf ans.

quatrain :

lorsque ce monde périssable échut à
hormuz, il le rendit orgueilleux
pendant trente ans, mais la mort ayant
fait une irruption subite, ne lui laissa
ni le tems de l'orgueil ni celui de la
douceur

Schapour Doulaktaf fils de hormuz
fut une prince sage et saimmeins très
belliqueux. vaquéam.

quelques uns disent qu'il étoit encore dans
le sein de sa mère lorsque son père
mourut et qu'on avoit mis la couronne
sur la tête de sa mère jusqu'à ce qu'il fut
né. la première personne à laquelle
un bon avis à son esprit dans le tems de son
enfance fut celle (ce prince) de voir
detail : il étoit dans la 6e année de
son âge et son père comme chahrouz
étoit à coté de lui lorsque vers le
soir on frappa les cymbales. Schapour
dit au père : pour quoi ce bruit
cymbale à cette heure ? le père lui
répondit : le peuple passe sur le
pont au moyen d'un bateau coté de
flemmé (delèa) comme il n'y a qu'un
seul pont, on bat chaque soir des
cymbales pour les faire repasser depeur
que l'on ne parte en passant et qu'il
arrive du mal à quelqu'un.
alors Schapour ordonna qu'on fit un
autre pont par le quel le peuple pourroit
passer. ceci pendant le tems de son
enfance que la lutte des deux dominations
produisit il se manifesta dans l'empire beau-
coup de tumulte et de confusion.
Schapour étoit bien persécuté par
Jaffar or thaï qui étoit padichah de oman
marcha contre thaïzoun, fit prisonnier son
beau père hormuz, qui étoit tante de schapour
et l'épousa en mariage, et après avoir
battu et ravagé le royaume il prit retour vers
dans son pays. de cette principe thaïr car

بغايت قاصر

آصه قومق pour آصوب قومق

اول کیشی کیم طفولیت دا یخشی رای خاطریغه کیلیر
اول ایردی و اینلك شرحی بودور کیم آلتی یاشدا
اولان کیشی کیم هنوز طفولیت دا یخشی رای خاطریغه کیلیر
اول ایردی و اینلك شرحی بودور کیم آلتی یاشدا

ایله au moyen de

شوریدن p. nom verbal de شوریدن turbare.

طیغون

père. il fut aussi un roi bienfaisant
de haute qualité, prudent et plein de
sagesse. il prit beaucoup de royaumes
et de provinces. ainsi il battit les
tambours tinbale du départ de
voyage. le tems de son règne fut de
neuf ans.

quatrain, lorsque narsi est en départ. le royaume
avec un désir extrême, il donna encore
le repos sur le trône de son père, avec
la belle monde et lui conféra après sa mort
devint et le repos sur le trône de ses
ancêtres.

hormuz fils de narsi.

c'était un prince plein d'orgueil et
d'arrogance. avant le commencement de son
règne le peuple ayant connu ce
caractère sur son front effrayé, et lorsqu'il
fut mis à la place de son père les
peuples devinrent beaucoup diminués
tués. et le prince d'après cette manière
particulière de vivre avait une grande
confiance dans, était fort attaché à ses propres
sentiments. il interrogea un jour un sage
sur cette estime que il faisait de lui même,
quel défaut trouvez vous dit il en
mes qualités de mes actions. lorsqu'il
était que celui-ci lui donna des louanges
le dit: il n'y a pas du tout de défaut
en toi: toutes tes actions sont naturelles
et agréables et toutes tes institutions (mots,
actions) sont dignes de louanges et
approbation conformes à la raison. le
sage lui dit répondre ayant répondu
ainsi lui dit: maintenant tu as un
défaut en plus il y a encore un défaut:
pour a dieu que tu te commandes ainsi,
à toi comme tu commandes à ton
peuple, car il y a en toi de tes
belles qualités. a ces paroles:
l'étant réveillé du sommeil de la
négligence et ayant rectifié son
caractère, il fit pour les mœurs les plus louables.
même il manifesta les plus belles qualités.

le prince n'avait de fils lorsqu'il
mourut, mais une de ses femmes était
enceinte. on lui mit la couronne sur
la tête et on lui confia le gouvernement
jusqu'à ce que schabour son fils fut venu
au monde. quant à la durée du règne de

hormuz

1

یار ده ـــ هوش ده هوشیار

ملک سال ـــ ملکت سلک پروینه.

obtenant l'objet de ses

حو رسی اولوب ملک ایله کام جوی

lorsque narsi eut obtenu avec
l'objet de ses désirs, il prit dans
son trône de son père, mais
fils ne lui a laissé ni ce qu'il
après ni le repos donc il prit
le trône de ses ancêtres

واول با وجود بو نوع معاش اوز اطواریله
بغایت معتقد ایدی

واول با وجود بو نوعده معاش اوزره

خود پسندی کبر حود پسندلك
complaisant à soi même. amour

جمیع افعال صفاتدن نه اکسك کورلك
عرض هوایدی کم اول تحسینلر قله
کم اصلا سنك قصورك یوقدر
جمیع اوضاعك مطبوع و مقبول
وجله اطوارك پسندیده و
معقولدر دیه ایدی

ملطاف مرضی الاخلاق principes laudabilium

qui l'eut la terrasse, en ayant renvoyé tous les meubles et ils qui ramènent le peuple à sa ferme, le prive de reprendre sa souveraineté pardonne au peuple la pris Bastille de la infâme et de la ouverture. le tems de son règne fut de vingt ans.

quatre ans pendant que Baharam fut semblable à un comble de Baharam fils de Baharam glaive acéré ; le affaires fut, troubles, travaux Bastille Baharam de la vraie cause, comme Baharam mais de un chef, un beau jour arrivé il tomba dans le fosse de la mort pour monter au throne de Baharam. (mort)

la conversation en fut un vrai tems

le 25 sep. parte &c. ainsi de suite. ce qui donne pour aller querelles mais

Baharam fils de Baharam fils de Baharam ou Baharam III.

on lui donna le nom de son père et de son aïeul, et on le nomma aussi Shahinshah et ces fous de rois lui donnèrent ce nom plus commun que lui seul qui en fut célèbre par ses nobles penchants. fut quatre ans et fut un roi naturel et très agréable. par naturel il était agréable à la plupart favorable aux hommes. il détruisit les inventions de la tyrannie et rétablit les fondements de la piété et de la justice. Cependant sa fortune fut si complette Comme la durée de sa vie et sa fortune sans égaux été comme la fortune sans habileté après qu'il eut régné pendant quatre mois il dit adieu à ce monde si joyeux.

اخلاق مرغوب و اطوار فاسد مطلوب ایدی

par naturel et les intentions favorables aux hommes ?

Quatre ans ~~Cet illustre~~ ~~fut~~ ~~le premier~~ ~~par~~ ~~un rayon de lumière~~ longue splendeur dans le monde ~~comme~~ le soleil - il régna ~~sur~~ au monde, il atteignit plusieurs fois comme le soleil la voûte de la perfection, il atteignit aussi le dernier degré de la détermination du ciel, c.a.d. le premier au soleil comme a rétrogradé Du ciel en bas, après Baharam papage au monde.

Navy fils de Baharam :

cependant monta sur le throne à la place de son

afin qu'elle fut à l'abri parité de la lettre
leur fit connaître à la véritable
demeure. lorsque Baharam le fut venu
à lui il lui dit: dites ce que vous avez à dire
afin que ceux-ci l'entendent. Et lorsque
mani eut parlé, Baharam lui dit encore
alors: puis que ton crime est au supplice
dans la prison de ton corps, nous allons
te traiter conformément à tes paroles et
délivrer ton ame du supplice, et il
donna l'ordre de le mettre à mort.

Le regne de Baharam fut de trois ans
et trois mois.

quatrain. (du règne de Baharam, de la mauvaise vie)

Lorsque le tems de Baharam fut tout tems
passé mauvais, le ciel ne lui fut pas
favorable, celui-ci détruisit le tableau
de celui-ci.

Baharam fils de Baharam. il fut
surnommé Sabiz à cause qu'il fut pas
que par arrogance et par orgueil étoit
extrême ainsi que la dureté de sa tyrannie.
il punissoit la moindre négligence d'un
chatiment rigoureux et les plus petites
fautes d'une peine et d'un supplice
bien bonne. le peuple souffroit beaucoup
de par mauvais naturel, il s'adressa
aux mobeds et aux sages et leur
demanda du secours. ceux-ci ayant
murement reflechi l'ordonnance par ce
point, qu'aucun d'eux ne prendroit
un poil du prince le lendemain matin
et le lendemain tout le monde étant
d'accord, ils firent entre eux que quand
il demanda quelque un, il ne put le
trouver. comme le peuple avoit été
bien affoibli par lui, il fut lui même
affoibli par le peuple. alors les mobeds
et tous présentés lui donnèrent ces avis:
que le roi est roi par le peuple, et
que s'il n'y a point de peuple il ne
peut y avoir de roi. Dempire vous
avez lui dirent-ils, effrayé le peuple
de vous par la dureté de votre caractère
et ils le sont entièrement séparés de vous.
Baharam ayant alors fait un accord un
traité, je suis prêt, dit-il, à y apporter
qu'il vraiment je rendrai d'eux témoignage

declare. De son vivant hommes pour héritier.
de cupidité, hommes, d'impiété * le premier mari
Zendig et les flatteurs il les fit punir.
Les mourut bientôt dans la Khorassan (a)
la ville de Zamhormez et desti
dans les environs de Bagdat
Bahram fut proclamé
quelques uns disent
d'autres encore
de trente ans

élevé le
les grands prêtres en présence du trône
rendant la justice après que Khosrou
il régla les affaires du monde.
les troubles lui avoit fait perdre
la main ; le ciel n'avoit pas coupé
(lis. الذين autem.
la main de la fourberie

Behram fils de Hormez fut ainsi
suivant les dernières volontés de son père.
et la fête de mani le peintre
qui étoit allé à Zendik (Zadoucès ou
trompés) fut manifesté et son faux
et beaucoup de gens ayant été trompés
par lui embrassèrent sa religion,
et ses compagnons ou flatteurs s'étant
multiplié alors elle prit beaucoup de
force. or Bahram avoit pendant
le adorateur de dieu et il voulut
détruire la secte de mani le peintre
d'abord il le fit venir à sa cour et
Constance il le fit son familier
et rendit les flatteurs sans bruit et
lui (Bahram) jusqu'à ce que tous le
furent manifestés. après qui il
rassembla les ôulemas et les fit dispute
avec lui. et les ôulemas l'ayant
Confondu de son impiété, d'imposture,
et son impiété lui ayant été découverte
son impiété, par elle verte d'une
sentence on enleva la peau de
Mani on la remplit de paille,
on l'ayant promené par tout l'empire
on mit à mort les flatteurs.
quelques uns disent que Mani trompoit
le peuple par cette doctrine ; que Dieu
de l'homme en retenue dans la prison du
corps (dans le corps comme dans une prison)
et que la place est dans un autre monde,
et qu'après avoir purifié il sera le
dégagé promptement de cette prison, —

---

x ce p. 568 ant. Mani

. par 60 ans) dit par Hormez prêcha sa
r de mani le bâtir exprès une prison forte
Bagdat et la persane pour lui tenir de
ête avoir cette qui le principe avoit fait
f de son impiété : et chatiman fut appelé
ent Mani qui est, dit-il, de même
e ces là a tous les chatimen en général.
» Ork. cette dit-il a pour prof. Dieu de tous chatimen ou vous
Khr. lui donne l'an et 10 jours de règne. Ezr

ayant aussi d'impiété, et ayant
même empêché Hormez aussi, mais

° التكفير ، على وزن الكريم جرکسه به ال
کوستروب خضوع و خشوع ایتمك نته کم ک
ال کوکسك قویوب سپاهیلرینه خضوع و خ
ایدرلر و تکفیر یمیزه خشنلك ادرم کلن
دیرلر و تکفیر کناهی ستر ایدوب ازاله
دیرلر نته کم ثوابی ازاله ایتمکه احبا

p. 1) des trans, dolus ---- - m. p. 264

dialecto nisi سنجی turkestan, usitato insigne
nisi, quod diplomatibus praefigi solet,
et iam ليغ et altunghâ . 16) in
nica charsym i. q. ôlis chardân
ilia domestica . ferh. —

Khorasmica hungâ proli magnus rex. Ll.

prêtres il Bahram communica des portent
il voulant gêner hors qu'il ayant aussi

ertaine
attein bridle empêcher

avoit dissipé les richesses (celles de son empire), alors chapor ayant apris la ruine de nisibe s'empara des trésors du cesar. alors le cesar reconnoissant ses torts, envoya des ambassadeurs et ayant offert un tribut chapor consentant à ce traité partit en faveur lui et fut chargé de butin.

les fondations sont dans le khorassan (parce qu'alors la ville de) nichapour que thamouth avoit bâtie, mais ayant été détruite il fut rebâti par chapor et devint en ruine. chapor le rétablit en entier dans tout le plan de l'échiquier et on dit que les cesars lui prirent et détruisirent deux fois. Cela arriva une fois dans la guerre contre valerien. une ville d'un animal telle que celle sous la forme d'un serpent et cheche d'un cheval et l'une des villes qu'il reconstruisit. porte l'un de celui de chapour.

il rétablit aussi dans le khusistan la ville de arschad chapour et fit plusieurs autres reconstruisit d'autres villes dans la province de carwin et dans le fistan. dans le pays mazendran pays de montagnes.

le regne de chapour fut de 30 ans.

quatrième

lors que chapour fut le monarque du monde il fut dans la ville de la marche pour aller au devant le père s'étant égarés mais à la fin un ciel favorable le destina contraire le fit mourir comme son père.
le rendit à son neveu

hormuz fils de chapour:

on a surnommé ce prince hormuz Kabtsh mutilé de qui vient de ce que son père chapour lui avoit donné le gouvernement du Khorassan chapour étant un homme fort adroit de la puissance (jusqu'à 30 ans) et jouissoit auprès de chapour d'avoir de mauvais intentions le chapour ayant examiné dans son esprit ce qu'on avoit avancé, donna ordre de le faire venir. hormuz ayant compris le fond de l'affaire fit couper une main et renvoya à chapour.

or en ce tems là la coutume étoit que l'on ne faisoit pas voir une personne homme mutilé. chapour ayant connu par là l'innocence de hormuz punit ses envieux et son cœur fut à cause de cela très chagrin et affligé. il

dalara

عدالتزه اولدی آنا پیروی

il fut si équitable comme son père ?..

هرمز contraction de هرمزد ligne. هرمز

هرمزد اوزره selon methnewi au mot هرمزد -

dans. 2. nom. propre j'ajoute polane

3.... 5 noms regis tétrarque hormis

dicté. 6. noms que étoient urbs

ornus compellatio.

hormuz après avoir réglé les affaires du Khorassan avoit levé une grande armée

جبرائیل ملاحظه سیله saadeddin. perspicacité

si poste prendre la fuite. ou avec dessein dessein intention de la prendre de force

dans la prendre qui le prendroit de force

اولدوغی ملاحظه اولنور Ex. negligentia. on

présume que cela n'a pas été fait.

بو ملاحظه ایله کیدرکن Ex. nom. marchant

le promenant avec cette pensée

استقبال hyp. یونلمك opp. استدبار converti tourner

dite il donné a aucun roi un fils et
que celui-ci. ~~a cette parole~~ le roi
fut fort étonné ~~d'après~~ de cette parole
et résolu à s'informer de la vérité de la chose:
le roi demanda alors à la reine, qu'il avait
mise en dépôt et lorsque ~~le lendemain~~ il alla
le jeune au grand jour ~~il lui remplit~~ en
la prière de ce qu'il arriverait ~~en~~ ce jour, il
y avait pour femme encore ~~il donna~~
donner cette femme encore ~~il dit~~: j'ai
jugé cet état convenable à mon pour
cette ton progéniture. un fils du roi en
même au monde, il entra dans la 10e
année et son nom en chapour. ainsi
temps plein de joie ordonna que l'on
revêtu magnifiquement avec d'autres enfants
de son ~~le fils grandi~~ un à un de
devant lui, et lorsque ~~le jeune~~ fut venu
l'amour paternel agréa en lui, il le prit
sur le genou, l'embrassa et rendant grâces
à dieu il fit revenir la mer dans le
harem, combler le vide de beaucoup
de vierges ~~et~~ le jeune de chapour donné
à son fils, et le déclara ensuite son héritier.

La fondation d'ardchir en perse
sous ~~le règne~~ d'arsacide dans l'histoire
est très longue et règles ardchir que
l'on nomme aussi gevachir a mis sous le
surnom kirman, ~~ahwaz~~ le khouzistan
et motthil jusqu'à ~~ahwaz~~ l'euphrate ~~de la mer~~.

La durée de son règne fut de 30 ans
et son commandement sur tout le
tout le peuple du monde pendant 14 ans (a)
enfin la mort l'atteignit et ~~le~~ lui
fit cesser de avoir fait aux autres
monarques.

Sapor

Lorsque ardchir eut conquis l'empire
du monde, ce fut un valeureux roi
plein de force; en son règne fut
pour monde
a qui lui a levé la tête; et qu'il
fut empêché par personne

Chapour fit d'ardchir.

Lorsque ce prince fut monté sur le trône de
place de son père il ne changea rien
aux lois et aux règlements d'ardchir et il
ne retira point des gouvernements et des
provinces les officiers que son père avait
mis au lieu de ceux qui (lorsque son père avait changés). était un monarque
prudent et juste. on lui représentait un
jour que le séjour de rome répandait à constantinople

اتاق حمام

[illegible]

كواشير porte le fish-dhouni dans le shirazi
il y a une mine de turquoises فيروز, qui
est plus parfaite que la couleur en est
forcée ardeshir qui ne porte pas d'autre inscription
mon ardeshir فيروز كواشير اردشير كه
le shirazi même dans ce qu'il y a dans le Kirman
une ville nommée كواشير et puisque j'ai
le passage me paraît pouvoir signifier que
ardeshir le nommait aussi Kouachir

Mr Rhodd dit: "Ardshir du règne d'artaxerxès
mis la mort d'ardavan fut de 14 ans;
il avait déjà régné deux ans avant
mement."

~~ardshir~~ ~~le quel pardeshir~~

~~exposition~~ ~~ardshir~~ ~~père monsieur~~
exposé du père père ardshir a dû
que prince aussi ~~intelligent et entendu~~
~~ardshir~~ gerondif en mon nom qui regnait
gerondif en de de Cabul
ardshir en mon nom ou pour mon. de ardshir
de 4 ardshir

ardshir et si en, et ainsi fut
ainsi effet.

ardshir pour ardshir court. de ardshir
fils de roi

Elle avoit fait présenter à Andahi. Andahi à l'un des esclaves, lui prépara la potion qu'il lui présenta, et l'accompagna de tous les vœux qu'il put former pour son bonheur. Celui-ci la prit, et l'ayant avalée, il lui parut attendre l'effet de la potion. Il changea de couleur, il trembla, son visage changea et tous les membres (du corps) furent renversés. Andahi alors fit un signe aux assistants, et ceux-ci l'emportèrent, après avoir pris tout ce qui restoit de la potion pour le faire manger à celui qui la lui présenta, afin qu'il connût celui qui le changea.

Andahi ayant pris des informations et examiné comment la chose s'étoit passée, conta à la fille à son visi après qu'il la fut mourir. Le visi étoit un homme prévoyant, lorsqu'il vouloit faire mourir cette fille, celle-ci lui ayant dit qu'elle étoit enceinte, le visi l'épargna, mais l'étranger privé lui même de toute jouissance de la virilité, après quelques jours de remèdes, il mit dans une boîte le membre qu'il venoit coupé, en scella l'ouverture et la remit au trésorier en présence d'Andahi, après lui dit il que vous me rendiez ce dépôt lorsque je vous le demanderai. Quelque temps après la fille mit au monde un fils, et le visi lui ayant donné le nom de chagrou (lit de roi) le fit élever avec beaucoup de soin jusqu'à ce qu'il fut entré dans la dixième année où il parut par la grâce et la beauté, la douceur et la perfection devenue la merveille de son siècle. Un jour le visi étant le trouva avec empire d'Andahi, et qu'il étoit triste en lui demanda la cause. Et comme Andahi n'avoit point d'enfant il lui répondit: comment ne serois-je point triste: j'ai acquis l'empire du monde, ma vie approche de sa fin, il faut maintenant de nécessité que je parte en laissant le royaume à des étrangers. Le visi répondit: que le roi ne se chagrine point parce que si la fin de sa vie est venue, il n'est pas comme, il doit

توجه حاجی ابراهیم
mon témoignage du jour de comment ne serois-je point triste

عمر آخر یکدی

آخر غمه آخر غمه دل tantôt
jusque à la fin de la vie — mon. au mot

Babek son père (adopté) ardachir demande
la charge, le poste de son père, mais
ardavan le fait exiler dans
dans ce gouvernement son propre fils
lorsque ardachir le voit parti de gouvernement
d'un pas, il se propose de devenir plus fort.
Dans le même tems la jeune fille avertit
ardachir que ardavan avoit fait un songe
effrayant et que lui en fait explique à
l'interprète, qui lui avoient répondu:
il faut que ton roi aime ta quitte sa propre
en la possession d'un autre. ardavan
étant troublé par cette parole s'informe
beaucoup de cette choses et en occupé
a prévenir cet événement. à cette parole
à ce mot, l'émotion d'ardachir étant à son
comble, il fit inspirer un accord avec cette
fille et ayant pris des chevaux de
l'écurie qui lui avoit confié, ils y
montèrent et partirent. Les gris
furent arrivés à la ville d'Istakhar,
quelques amis du père d'ardachir vinrent
le trouver, et ayant tenu
le reste du peuple d'armé
formant une ligue avec lui, marchèrent
contre le fils d'ardavan et le firent
périr. ardavan ayant appris cette
événement, pour remédier, leva
lui même une armée, mais ayant
livré bataille à ardachir, il y fut
tué, et celui ayant aussi vaincu
la motwaki étant maître du pays tourna
ses armes, marcha à la conquête des
royaumes. il épousa ensuite la
fille d'ardavan. or, ardavan avoit
quatre, deux ayant péri (il était périr)
les deux autres prirent la fuite et se retirèrent
dans Khidrastan. ils y passèrent quelques
tems et la fille ayant mis au lit avec
les frères, un nouveau d'elle, ils lui
envoyèrent du poison, après que
Vagan donné a ardachir l'eut fait mourir, et
par de cette manière le royaume
leur resta.

un jour ardachir revenant de la chasse
demanda à boire, cette fille ayant
un breuvage empoisonné
prépara une boisson où mêla du poison

ayant pris du chevaux qu'ils jugeaient
meilleurs et dont il avait besoin.

تلف
ایکیسی اولدی

Autre original

بابك قاشيدا كيم اردوان نينك فارس ولايتي دا

ير كاشته سي ايردي و اوزين تابع و بابك

لوه نواحيدا كوپ مكنت و شوكت پيدا

قيليب ايردي چوغ ...

au pres de Babek ~~un perfonnage dans les affaires~~
avoit pour un des ~~l'un des officiers qui ardevan~~ etoient
fourni une de perse, ~~et auquel a la quelle perfonne~~ (Babek)
Jassan l'Dam abandonné; il avoit dans
cette province beaucoup de bienfaisance
de generosité et de grandeur.

En ce tems ~~Babek~~ il (Babek) fit epousa la fille
le retour et le mouvement de ce Vassan.
il paroissoit de lui des marque (il donnoit)
des signes de bon gouvernement et de
prudence. et une nuit Babek ayant vû
pendant son sommeil qu'un Soleil sortoit
du sein de Vassan, Valoit l'informé de son
origine il apprit de qui étoit la race,
de qui étoit ~~son origine~~, la famille, de qui
étoit son origine. alors Babek ayant
temoigné a Vassan beaucoup de consideration
et estime et lui ayant donné la fille
en mariage, ardshir Babek naquit de
cette fille. lorsque Vassan fut mort, Babek
lui donna son propre nom. et lorsque ardshir
fut devenu grand, ayant acquis toutes sortes
de perfections, et s'étant devenu la merveille
du monde la renommée et la reputation
l'étendirent au loin. ardavan en ayant connoissance
il le demanda à Babek et le fit elever
avec ses propres enfans.

Lorsque ardshir fut allé a la chasse avec les
fils d'ardavan, ardavan ayant aperçu les
merites pour devenir, desirant voir particulierement
leur prise et leur adresse toutes, il se plaça dans
un lieu retiré et se mit a regarder. il vit
que ardshir étoit bien superieur a ses enfans.
Ayant compté
sur le champ il fut tout porté de colere et
de dépit, puisque celui-ci fut
plus d'etranger ~~que~~ et ~~que~~. et il
convenable qu'il assassine les fils de sa femme.
et il lui fut resté à la place de ses enfans.
ardshir s'appercevant par reflexion à ce fureur
un jour que ardshir étoit allé au devant
de l'Emir, plusieurs femmes sont sorties du
harem d'ardavan, l'une d'elle en passant
apperçut ardshir et en devint epris.
la confidente en étant avertie fut chez elle
il eurent des rendez-vous et des entretiens
particuliers et cette jeune fille apprit à ardshir
les affaires les plus secrets et les points les plus
cachés d'ardavan. ~~et~~ fut dans ce tems que ardshir
~~apprit~~ eut la nouvelle de la mort de

Babek

~~dissimulation~~ (fol. ii)
lorsqu'ils eurent reçu une ~~fausse~~ suffisante leur enlevé (d)
partirent avant

+ les achygans des pirgue possedoient l'empire
du monde en entier, ceux-ci furent les
premiers de ceux-là. (on trouve en
opposition les molokis chavaf et les
achgamis. autrement il faudroit entendre
de chaque roi, qu'ils ne prirent que
le premier tribut autre (sur rien fait de
remarquable).

(a) fut séduit par erreur ce mot تغافل, qui
signifie aussi dissimulation ainsi que la
même de Sadi. dissimulation
التغافل من اخلاق الكرام
dissimulation est vertus magnatibus digna
ruinæ: la dissimulazione conviene a' grandi.

جماه كر وقا اولدى آندن اراق
اراق اولمق آندن كشى يخشيراق
on dirait vous pourriez vous retirer. il faut
dire vous pourriez au tout grossier

~~ensuite~~ pendant quelques jours 6 jours de
chasse ~~ensuite~~ lorsqu'on eut donné leur
congé ils partirent avant d'avoir
que la reparfe
~~attendu~~ obéi de leur depuis +. le tems
le tout
~~tendu~~ (~~signe de prononcé~~) de chacun
leur fesoient été manifesté tous personne
que leur puissance étoit ~~trouvée~~ pour
fesoient ambition regne ~~depuis~~ a
des jours tandis tous a tête agité leur cerveau
lorsque le tems fut arrivé, le depart
devint nécessaire, mais en partant
de ce monde ils n'ont point emporté
l'obéi de leurs desirs, le monde ne
fabrique actuellement pour personne
que ces mêmes pauvres ~~commencent~~ ~~ne~~ ~~cadavres~~
ils ~~ne~~ n'ont pas ~~depuis~~ ~~le~~ devenus ~~inutiles~~
~~inutiles~~ (comme eux). ce depart a lieu pour
tellement propre aux pauvres, les
pauvres aussi n'en font pas exempts
le monde qui (nous) a été produits
est bien loin ~~de~~ dire le meilleur
pour l'homme en être éloigné.

le monde

quatrième dynastie
Les Sassanides.

on le nomme aussi Akasi les copies
Histoire ne fait pas connaître maintenant le nombre
de ces princes; quelques uns disent qu'il y en a
eu 32, d'autres 38. on n'en pas non plus
d'accord sur la durée de leurs règnes ou de leur
empire. Hanteza du Rosdah dit qu'elle fut
de cinq cent vingt ans et Emakity de
cinq cent trente ans;

Adechir Babek le premier des rois
Sassanides. était gouverneur de Jasan fils de
Bahaman et avait été nommé lorsque
Bahaman en devint roi. Bahaman en déclara pour lui Cassandre homai
qui était la femme, Cassan qui était son fils
le retint dans une retraite comme on l'a
rapporté plus haut et à l'époque du temps
que Darius porte de cette dynastie sur a disparu
il restait encore un Sassanides (rendu dans Sassan)
qui s'appelait aussi Sassan. il se tint caché parmi
le peuple et il vivait dans l'obscurité dans la retraite.
Jusqu'à ce que par suite du mécontentement de tous, il y eut

Nom. Il en fut question de deux Sassan
dont l'un était fils de Bahaman et fils d'homai,
l'autre était un de ses descendants.

Ardeschir porte le surnom d'Abouali qui
est composé des deux mots ابو et على
ابو est synonyme de père force puissance
et de ~~père~~ colère, indignation. على est
synonyme de hazrat lion, et ابو على
est synonyme de a peu près équivalent en tout
les deux mots à dire lion irrité.
peut être faudrait-il mieux dire ~~le~~ lion prêt
lutt. lion de force. comme nous disons homme
d'esprit
un homme spirituel

15. ardavan fils de yalaleh. c'est lui qui fut le dernier roi de la dynastie des ashganiens. sa puissance et sa beauté ainsi que l'étendue de son royaume forcèrent plus qu'aucune des autres rois de cette dynastie il fut vaincu par de beaucoup d'entre les molouks thawaïf et les ayant pris il les attacha à sa suite et les amena à l'ashganide. mais enfin ardchir babek le fit périr et fit passer aux sassanides l'empire des ashganides on a dans cet abrégé rapporté ce qui a été dit par les ashganides. on en a dit dans le modjmel et tawarikh et dans le rosdet essafa qui en a divisé en trois parties la première qui contient vingt-un, et il la tient pour les seuls molouk-thawaïf, mais c'est une grande erreur qu'ils soient seuls molouk-thawaïf, puisque lui-même il contredit ce qu'il a rapporté que achek fils de dara avait fait périr une partie des molouk thawaïf et qu'il dit en outre que les ashganides sont de la race de ces achek fils de dara.

à légard de la durée de leur règne il paraît aussi beaucoup de contrariété l'auteur qui avait autant de journaux qu'il en avait établi pour les gens en possession n'y étant avons contredit. n'y étant arrêté nous avons rapporté parlé des différentes mais comme on ne peut déterminer la d'une manière certaine leur durée totale nous ne l'avons point donnée, cependant on peut néanmoins peut savoir en faisant le calcul le savoir telle que on l'a donnée dans l'histoire de chacun deux.

quelques uns disent qu'il y a eu 90 molouk thawaïf quelques autres disent qu'il y en a eu plus ou moins, mais ce que je crois seul peut savoir.

Les seconds disent qu'après le monde donna le monde aux molouk-thawaïf. [illegible] son trône et la couronne, il [illegible] alors mais ayant laissé plus à droite [illegible] sur les [illegible] l'ardar (...) [illegible] (...) à son trône et à sa couronne; et il donna de [illegible] à leur trône et à leur couronne [illegible] pendant quelques [illegible] d'un monde [illegible]

واجب الشمار l'autar la ayant duré

1° Années du règne d'ardchir babek en Ierdtsavi ...
Celui du rosdet en hamdallah.... al tawarikh al kazouini.

Résumé des années de règne des ashganides

1	achek.	3
2	chapour fils d'achek	20
3	beheram fils de chapour	11
4	yalaleh (ou palaleh) fils de chapour	15
5	hormouz fils de yalaleh	19
6.	anouch fils de yalaleh	10
7.	gudarz fils d'aïghour	57
8.	iran fils de yalaleh	40
9.	narsy fils de gudarz	30
10	hormouz fils de yalaleh	9
11	sipour fils de hormouz	7
12	khosrew fils de sipour	30
13	yalaleh fils de sipour	40
14.	sipour fils d'ardavan — quelques jours	
15	ardavan fils de yalaleh (par estimation)	13

ardavan régnait avant la naissance d'ardchir et après que celui-ci devint grand, comme on le voit plus bas ainsi il dans estime son règne de 20 à 30 ans. soit 25 ans.

2 Rois p. t. p. 6230.

9 Hazaël fit de Jonadab qui avait été
de chef heritif de son père marcha par
Ochrone et fut allé en Syrie et fit
mourir quelques juifs pour venger ses
ennemis et fut d'autres esclaves et prisonniers et
d'autres pays près la juifs et pris
dans l'empire. par la puissance du Seigneur
du peuple d'Israël fut délivré et le etc
jusque ses enfants [illegible] en !
et quelques uns disent que Cathat massacra
qui est pris.
Le regne de Hazaël fit de quarante
fut de trente ans.

10 Hormuz fit de Jalach.
quelqu'un dit un gribelot fit de iran
Rere de quarante lorsqu'il fut roi il fit
de bon reglement un bonnes lois qui
furent oubliés en peu de les injustices et la
tyrannie de l'empire. il avait quatre
femmes, Une d'elles lui ayant donné
du poison c'est mourut. la dame de son
Enfant fut de vingt ans.

11 Firouz fit de hormuz étant monté sur
Ochrone après lui fut conduit avec
egalité et justice. il aimait beaucoup
le repos et la paix. il était aussi
grand amateur de la chasse
la gazelle de son ame (c.à.d. son ame douce)
aussi la prière du chasseur de la mort.
la durée de son regne fut de 7 ans.

12 Khosrew fit de firouz fut roi après
lui et la durée de son regne fut de
trente ans.

13 Jalach fit de firouz avait été par
lieutenant. et par sa vertus
il avait les gens de la cour, et de tous
tous les hommes de vertus ayant été
estimés, leur vertus apparu
en plus haut degré. enfin il fut
pris le chemin par les dieux avaient
pris avant lui (c.à.d. qui avaient
son regne fut de 40 ans.

14 Firouz fils de ardavan. celui-ci était
frere de khorew, et celui-ci fut assis
sur le throne pendant quelques jours.
le premier fut le jour même le jour de la
mort.

الغزال الظبي
la gazelle de son ame
c.à.d. son ame douce

Ateus de son regne fut de trois ans.

2 Khâpour fils de achek.
quelques uns disent que le prophete jésus(ijo)
fut envoyé de son tems. Zakaria, iahia
et girgis furent de son tems. césar auguste
fut aussi de son tems.
Khapour regna vingt ans.

3 Becheram fils de khapour d'après la
dernière volonté de son pere monta
sur le throne et regna onze ans.

4 Yabadh fils de khapour ayant été declaré
heritier de son pere tint le gouvernement
pendant ~~quatre~~ dix huit ans.

5 hormuz fils de yabadh ayant été fait
lieutenant de son pere gouverna pendant
dix neuf ans.

6 arouch fils de yabadh gouverna
pendant dix ans.
quelques rapportent que dans la vingt
cinquième année de arouch monté
à cheval fut saisi d'admiration à la vue
de khapour. iabadh (ou arouch) fut ensuite de
son tems, et avoit la taille élevée à peu
près de huit coudées.

7 gudarz fils d'aighour fut un très grand
prince. il fut issu de la race de la
puissante et illustre famille d'ispehbed
une année avant la naissance d'ispehbed
il en fut prévenu en songe. on
dit que la chose que balthasar avoit
voulu faire aux enfans d'israel
celui-ci la supporta de la même
manière. un jour qu'il étoit à
la chasse il fut la proie du chasseur
de la mort. son regne fut de
cinquante trois ans.

8 iran fils yabadh étoit fils du
frere de gudarz - ce fut un prince
savant et sage. les rois avoient
été gouvernés par l'empire causé par
l'injustice de gudarz. celui ci fut
~~combattu~~ avec toute la douceur dans le but
d'établir le royaume et remplir ses devoirs.
son regne fut de 40 ans.

marsh

perir tous ces gens-là, et les laisser tels qu'ils sont
c'est laisser dans Guspire un principe de révolte
et une cause de trouble et de désordre pour l'esprit
de vos dispositions, et de vos propres sujets, ainsi
que vous de quelque manière que ce soit que
vous donniez les provinces à quelqu'un pour
les donner à d'autres, faites plutôt ceux ci
vos de votre propre mouvement, établissez
volontairement chacun d'eux dans une province,
et n'ayant pas besoin de répandre dans le monde
parricides, le sang de tant de prince, ils
vous seront obligés de votre bonté, et
vous acquerrez une belle renommée
pour vous après être sorti de ce monde.
Quelque matin des députés entre chacun d'eux, et ils
se rendront à votre résidence impériale qui
est la grue. L'an à d'aristote ayant été
agréable à alexandre, il donna lui aussi
et avis chacun d'eux dans une province
et les y envoya, et c'est ceux là qu'on
nomme molouki-tawaif
quant aux choses relatives à cette dynastie
sur les quelles les historiens ne sont pas d'accord
est le nom des princes, leur nombre, le
temps de leur règne et leur antériorité
ou postériorité, et comme nous avons
des différences, ou étendrait trop le discours
ce qui serait une cause de chagrin pour le
lecteur et par quoi on diviserait (ou changerait
les faits) l'attention en le rapportant, il
a paru convenable de le mettre.
Lorsque alexandre eut rattaché dans les
provinces les molouki-tawaif il donna
à abtrahate le grec (autrement dyrus) l'usage
depuis le cours du tigre et rei jusqu'au
khorassan et celui-ci régna quatre ans;
or achek qui était fils de darius, qui s'était
caché par crainte dans le cœur d'alexandre
marcha contre lui (autrement) le chassa
et lui enleva le trône.

achek fils de darab. lorsqu'il en fut prévenu
abtrahate le grec en eut un profond chagrin
le royaume de iran des altérations causées par le peuple par
il fut en balance s'il allait aux autres
rois des provinces qui lui rendaient toutes
sortes d'honneurs et de respect et établissait
cette loi que dans leurs édits ils mettraient son
nom avant le leur propre et les premiers ils le porteraient le leur l'un à l'autre
ennemi et étranger

ياد ياغى كدو
ياد ياغى كدو

ياد ياغى un ennemi étranger.
ياغى ennemi étranger
ياغى beaucoup hostile
ياغى tyran, rebelle, ennemi
ياد p. un mauvais
ياد t. étranger

اطحش (autrement) اعمى

tous les personnes du quel fut le roc en le
vers, les elevations parvint à Nayeze,
de Zehel (Saturne) en son nombre fut frappé
jusque par le feu. il fut generaux et
sage comme il fut roi. il étoit versé
dans les choses protectrices (la connoissance de l'avenir).
toutes il rendoit le rampart de gog, l'autor
il fit ces merveilles par le moyen des talismans,
cette magnificence (ou étendue) que dieu lui donna
parfaite, quelle injustice et cruauté! la fortune
aveugle le rendit ils parfaite. on parle de
ce monde comme n'y indigne, semblable à
un homme qui n'a pas de quoi vivre il étendit
sa main vitide. il fut sorti du monde la main
capitol, pauvre privée des biens pouvoirs de la capidité
quelque aumone la mauvaise fortune
attendra t'elle ce qui lui reste (ou que
fait faire la mauvaise fortune a ce qui lui reste)
ce commun attend a elle vous ou moi.

Mr 1 ordonne dit pope. à rendit pl
hau (gardesaude à contrat le temp
de gog.

چهاردی جهاندن چو سرمایه هوز
الن کامدن نقدن وه آیه سوز
چهاردی جهان ملکیدین داید سیز
قولی کام دین نقدیدین مایه سیز

tuve
grigat

il a été tiré de l'empire d'un monde pour
fond, la main privée des biens pouvoirs
de la capidité

dynasties. 1re pichdadites ou ider-ien
2e caïanites — ides — ciens
3 achagamites — ides — ciens
4. sassanites — ides — ciens

ou on peut trop attribue cette denomination
à ce qu'alexandre portoit son empire en pouvoir
pour qu'on ne peut avoir empire universel.
avec les rois de cette dynasties

Troisième dynastie
les achgamides

on les nomme aussi molouki. il avait les
roi des nations. outre les historiens il y a beaucoup
devancier dans leur ordre des princes
qui forment cette dynastie. ils flaundre
cependant tous en un point etre
point sur le quel ils
flaundre nous exposerons d'abord
après quoi nous exposerons les choses
un flaundre ils diffèrent sur les quelles ils
un flaundre point et nous dirons
sur chaque chose ce qui nous sera le
plus à propos. le point sur lequel
ils flaundre en quest tous generalement
est lorsque la province de perse et
le royaume d'iran il rassemble
tous les petits qui étoient dans ce
royaume, avec leurs enfans, et demeure
embarrassé ne sachant pas quel avis et
conseil il prendroit à leur egard. aristote
qui étoit fort vif n'étoit pas la présent
il lui envoit pour lui demander conseil
et celui lui envoya sa reponse ainsi en
ces termes: il n'est pas légal ni prudent de faire
périr

la province proprement dite a été sur
province de l'iranie royaume de Dara

نظم ادا سیله قرار ویردم

ادا حسن حسنی صورتله یازمق ... کتب بریسی ایو ایشلدوکی ایشی ایشلمدی

هم حکیم ایدی و هم ولی

ولی عارف و عالم ایدی

افلاطون الهی و ارسطو کبی وزیری ایدی و ارایدی

ثم ... the depositio, habitum tribunitium expers, exsilii

the Works ~~I have~~ which I have desired
de j'ai lu j'ai voulu qu'elle etoit les meilleures
Enfin que je lui en fis commander par un
Prince tel que de tous ceux qui vinrent
vennes avant lui ce qui viendront après
lui, aucun n'a fait d'aussi belles choses
que lui. il fut à la fois sage et
genereux. quelque un affirme même qu'il
etoit prophete. il avoit à sa cour
400 sages. le divin platon et aristote
lui etoient attachés comme visir. (on il avoit
pour visirs des hommes tels que le divin platon
et aristote.) trois mille ans ce fils de vieux
etoient attachés à son char (le fleuve).
il conquit la terre et la mer que nous voyons
depuis l'eau de la vie, il entra
dans un lieu de tenebres, khadr et elias
y entrerent à la suite (l'accompagnerent) le
leur seul accord à cette eau d'immortalité
il but avec le même dessein; mais que pas
leurs avides aussent été satisfaites. (car, il
les but avec le regret de n'avoir pas y trempé
les leurs ardentes). après la mort qui arriva
alors quelques ans à Babylone il fut transporté à alexandrie.

Il est notoire que ce fut son testament
par le quel il ordonna que son corps
fut d'avant personne du tombeau, afin qu'elle
l'univers et que ses conquêtes à tous les peuples de
qu'alexandre après avoir en vain la puissance la terre
les mers a ayant donné des lois à tout
l'univers avant que de mourir, laissa
au quel on ne peut le fil, ils n'aurent à
ce monde infidel d'autre histoire et d'autre de
conforme que celle qu'il mérité et qu'ils ne
reconnaissent point de son empire qui n'ait
vérité ni solidité.

on sait au nombre des monuments qu'il a
fondés la ruine de gog ~~idjouge~~ et
les villes de méron, hedat, samarcand
et ispahan.

après la mort de ce prince, son fils exan-
dre lui succéda à la puissance et à la consommation et
établit le loge institué césar de rome
ce fut aussi lui qui établit dans l'ivan les
rois étrangers (molouk mouloui) qui n'ait
les quels ayant eu de constants démêlés
pendant trois cents ans, ne causèrent à la
pas comme aucun mal ni aucun dommage.

vers

exkandr qui conquit toutes en la mer

Du fils du roi. Le pere de tous
les Kandes acquit toute sorte de vertus
et de talens, se fit un parfait
les lois usages de la guerre et les
lois militaires. un jour le roi entra
en colere contre le dabir (ou
maitre d'ecole des enfans de petite naissance)
il le renvoya (lui donna son compte?)
comme le roi était violent et grossier
et kandes fut un des sujets de l'entretien
et de la fureur, ne jugea pas convenable
de rester en cet endroit, il partit donc
de cette contrée, fut valet d'ayam dans la
dernier (ou andoran) lui vola son cheval
de ses armes et s'enfuit. et kandes gagna
donc la premiere ville la plus proche
le quelle était par hazard celle d'asthoum
ou sa mere et sa famille par la plate-
forme du palais, comme elle regardait du
coté de la campagne elle apperçut
de la forme apparente mais indéterminé d'alexandre
l'amour maternel ayant mis la vertus en mouvement
(ayant occasionné un mouvement de surprise)
le bruit lui vint aux oreilles, et donna
une surprise, elle l'appella, l'interrogea
comme qu'il était son fils, et le presenta
à asthoum. or asthoum n'avait pas de fils
et il était déjà très vieux, il abandonna
son royaume à alexandre fils de sa fille
et le livra alors entre ses mains. dans
le tems alexandre ayant subi une armée
reçut le royaume de son père et ayant
acquis une grande puissance, il se revolta
contre darius, et ayant fait sorte de
commander comme il était rapporté dessus
il en triompha de darius. pendant la
plupart des historiens sa vie fut de 36 ans
et son regne de 12 ans, mais il n'est
possible que en 12 années il ait pu faire
executer aux siens tout ce que il a fait
et l'ecrit Kalisthenes de Olinthe (de Olinthe selon
les uns) dans son histoire d'alexandre
dit que son regne a été de plus de
cinq cents ans; cependant chez nekhami
dans son eskandernameh il est désigné par
le nom Eskender aux deux cornes. et
l'auteur de cet ouvrage (nizami) dans le sujet
Eskander ayant donné la preference a l'opinion
de ces deux grands maitres sur les autres

Auteurs

حساب غ ایلادی ۳۲۹ حسابه چکدی

نادان (grossier) ۳۳۰

کتابه یازدی

اوّل پیاده پرستش واردی

la ville de cet asthoum, اول

حرکت طوری حرکت ایدوب

de Kenis Khoron d'Olinthy.

ذوالقرنین یونانی ایکی قرن

كوزدن براغوب

âge a été de 1600 ans, et il ravoit
commis jusqu'à la trentaine avec plusieurs
en son jeunes gens dont certains qui
la une révolution de mille ans p
se nuisoit une corne. Lenakiti dit
encore que son père étoit Gatez
fils d'Elias et que sa mère étoit fille
de Filoup fils de Douzâd, et qu'il
y avoit toujours eu inimitié entre
Gatez et Afsiom, mais qu'ayant trouvé
fait la paix pour le bien du royaume
pour consolider cette paix Gatez prit la
fille d'Afsiom et s'en retourna dans
son pays. Les officiers de Gatez devinrent
jaloux de cette principe, et ayant
fait de mauvais rapports à Afsiom
Gatez ayant éloigné de son gendre le
principe l'a renvoya à son père.
or elle étoit alors enceinte du fait de Gatez
et pendant la route elle accoucha
pendant la nuit par le bord d'un fossé
il ne se trouvoit en la compagnie
qu'un petit nombre d'hommes, et le
lieu étoit par hazard un
lieu fort dangereux fréquenté par des voleurs
et un en effet ils apperçurent de loin
quelque chose de noir ils crurent que
la pensance que c'étoit des voleurs
ils enveloppèrent l'enfant dans une
étoffe de prix et la posant sur le
bord du puits ils prirent la fuite.
or cette chose obscure (grisâtre) qu'ils
avoient apperçue étoit un sanglier
cette plaine, et Dieu ayant touché son
cœur l'artifice qu'il fit d'un sanglier
de montrer où se trouvoit, lui
ordonna de venir tous les jours en
s'allaiter en enfant, le quel il fit
exactement. Ladite chose appartenoit
à une vieille femme, et cette vieille
ayant cherché sur chemin vint de ce côté
l'ayant trouvé les circonstances de cette merveille
elle demeura toute étonnée. Lupin elle
prit exactement le portant dans la maison
le montra comme son propre enfant
et lui fit apprendre à lire dans l'école

D'autres disent que Cléopâtre Alexandre qui avait
envoyé en Asie fortement a donné l'ordre
de cet assassinat, mais d'autres assurent
que le fils d'un homme natif d'Hamadan qui
commandait une ~~cohorte~~ garnison dans cette ville
de Perse, mais la première version
est la véritable. pendant que Darius
se mourait en cet lieu Alexandre
survint ~~qui~~ lui tâta le pouls par ses
genoux, s'étant ~~mis~~ jeté en larmes qu'il versait
aucune part à ce crime, en disant
mettant à (Perse en
prenant confiance en lui lui recommanda trois choses: la première
d'épouser sa fille ~~en mariage~~ roxane
(roxane); la seconde de faire punir les
meurtriers suivant la loi du Talion; et
la troisième de traiter favorablement
les officiers qui étaient (tous) de la cour de
Darius. Alexandre lui
promit et Darius ~~mourut~~ quitta le monde, ~~et~~ Alexandre
~~fit~~ ~~ses funérailles~~ ~~et~~ ~~épousa~~ ~~Roxane~~
~~ses~~ ~~ses~~ ~~ses~~

déjà que dès cet alors au sujet de Darab et que le césar ayant épousé sa propre fille, bruyant [illegible] au monde [illegible], ne croyant pas de sa dignité de dire que cet acte est de Darab, il relève comme un grand crime et dépêche vers lui deux ambassadeurs pour lui dire de Darab que véritable propriétaire dit-il et le divin platon

ne peut pas au quelque au fil de 60 ans et puis quelques autres de 52 ans.

quatrième

lorsque le juge d'azab étant par les athéniens [illegible] alors plus d'accusateurs il [illegible] aussi bien [illegible] le [illegible] son trône comme il avait [illegible] de [illegible] (la tête) [illegible]

Dara.

lorsque Darab eut été installé dans son héritier, il dépêche vers à Philippe de [illegible] vint à [illegible] qu'il ne gagna point [illegible] et voulut même point [illegible] priver de [illegible] fait vu à la demande de Darab. quelques ans rapparent qu'il [illegible] envoya un ambassadeur à Alexandre le [illegible] de payer le tribut qui avait été convenu, mais Alexandre n'envoya pas le tribut, mais lui fit demander ce mille (écrit en toutes lettres) dans un homme envoyé exprès. Alors Alexandre répondit [illegible] (voir jeu qui répondit en arabe [illegible] envoyés répondirent (voir hujus ni di); après que cette prétention fut [illegible] Darius. Darius ayant été irrité de cette [illegible] leva une armée et marcha contre Alexandre, mais au moment où [illegible] de venir de [illegible] en bataille avec trouppes [illegible] armées, deux officiers de Darius qui étaient entrés dans [illegible] tuèrent le tuèrent sur la place.

آنکه خوب بیقدی فلک را بیاید
باشندهٔ آبروی ها سایه

Le destin détruisit son marche par le chagrin de [illegible] Darius répondit, attendez un mois de homme.

خلایق جامه بیشه

Dar. il ne parvint point au cœur d'Hyrcanie.

leur lui offre cet, une telle contrée que le Soir lui vint aux oreilles. Il en
extraordinairement surpris elle fut informé
de l'origine et de l'age de Darab, et
apprit de lui ayant rapporté les circonstances
de sa propre histoire, Darab reconnut
qu'il était son propre fils. Elle fit aussitôt
savoir toutes ces choses au grand de l'état
donna un bain à Darab et aux de
grandes démonstrations de joie lui
mit la couronne sur la tête et
lui abandonna le trône et
l'empire retirant dans son lieu de retraite
où il vécut à sa plus grande satisfaction
méditations.

Homaï a regné 32 ans
Quelques-uns l'appellent Chehrzad
Ogdoz dit aussi Cheherzad qui est
Darab Jerdarcor.

quatrain

Homaï a gouverné le royaume pendant
quelques jours. Le Monde a dans
Homaï le royaume en faveur à
une femme; mais on regarde
et la fortune comme peu fin.
le vrai but du monde
la fortune des temps les entraîne
comme elle même.

Darab les quelques uns Bonda
fut le Darius d'Homaï il le conduisit
abrégé de peuple avec esprit et justice
et fut un prince prudent et brave
et d'une très belle figure. La
plupart des rois lui rendirent obéissance,
et en ce temps là le nom de Grec
n'était pas encore. Pendant quatre
rebelle, Darab leva une armée et marcha
contre lui, il prit le roi et le
chargea de chaînes mais comme aucun
autre que Cesar ne pouvait gouverner le
grec, il le rétablit de nouveau, en lui
imposant un tribut de mille écus d'or
chaque écu chaque du poids de 40
mithcal. Il prit aussi la fille de César
en l'épousa, et il la ramena dans son
royaume. mais dans la suite il renvoya
cette princesse à son père, en quelque sorte

dijeu

Dès temps ayant

Darius le vaincu Cambyse

il élevait de

antiquité

l'eau lui avoit donné le nom de Darab
(de ab eau et de dar conservant son passé
conservé, ainsi conservé par les eaux, comme lui)

Ce nom Darab étoit d'un caractere
tiré Nervé (on avoit dédié statues très hautes
élevés) ayant dépité comme etre informe
de son état primitif, il demanda à guider
étoit la véritable origine et dit je
ne crois nullement que je sois tout petit
dégagé mais mon propre orizon. le
teint blanchâtre je n'ai aucun soupçon
répondit beaucoup au procès. mais après
il vit qu'il ne pouvoit pas le celer,
en lui exposant ce qui étoit arrivé,
il dit: j'ai trouvé dans une
boete qui flottoit sur l'eau, et voyant
pourvu, j'ai donné de la nature. il
ajouta qu'il y avoit dans cette boete de
l'argent, un poignard et des pierreries. il
en offrit dégagé une partie, et
ce qui en restoit il de donna à
Darab. et en ce tems la homai ayant
levé des troupes et dispersé le pouvoir de
à la conquête de la grece. Darab
parvenu au le capital qui lui restoit du
attirail de guerre et retourna aussitôt
tant du Génie al il partit pour faire
cette guerre. il fit dans cette expédition
de actions de bravoure et d
devint fi célebre et fi connu dans les provinces
qu'on envoit à sa cour de tous côtés
celles qui les feroient parfaites, portant que
dans les états de l'empire (tel dégradé) chacun
il y avoit un jeune héros qui faisoit de
telles choses, et dont ils étoient jaloux
homai un vif attachement pour lui
trouva placée dans le cœur d'homai
qui envoya aussitôt de celles portant qu'elle
lui accordoit de garder la bienveillance.
on raconte dans quelque histoire que
dans un combat contre les grecs, ce qui
fit proposer (empereur grec, ce que
cette fois il devint entièrement célebre (ce qui
la fit part à homai. lors que l'armée
revint à qu'elle fut rentrée dans l'Iran
homai vint au devant de la troupe à une
marche de distance elle fit former comme
on avoit obtenu la victoire. c'est alors qu'on
lui montra Darab et qu'on lui dit que
ce jeune homme avoit été la cause de la
victoire, et la que étoient

اول سفر بلکه کشتی
بلکه دلیل

Darab نربیت یافته در آتشخانه
خانه آموخت.

ainsi montra au doigt. célebre

بن کندوی هیچ
rien ne me fait soupçonner que je
sois ton propre fils.

une ~~maladie dont il~~ malade à la mort
il plaça la couronne sur le ventre de cette
femme qui était grosse de Darab et les grands
de l'état convinrent de faire voir l'enfant
qui naîtrait devait naître roi. Darab
déjeuna puis Bahaman donna l'empire à
Homai et ordonna que la couronne pesoit
dite à son fils à naître. ~~Le enfant qui naîtrait fille.~~ Quelque il lui fut
Passan l'étoit mise de cette manière avant
dans la retraite.

Bahaman a fondé dans la perse Kouvardinad
~~Jour triomphe~~ où l'on voit fit edifier a construire
Ebatt sur le chemin de Bagdad. on lui
Doit aussi Nessa, Schirkem, et Boasikian
Son Regne fut de 112 ans et
fut depuis un grand prince Hispanate
et d'innombrable.

quatrième.

Longe un peuple sans foi le pujatoit
a Bahaman, Bon coeur étoit caché
dans le sein de ce prince. Le tems
de la puissance de Bahaman qui a
été bien étendu, Bahaman l'a fait
passer comme une seule année.

Homai. Homai était une personne
pleine d'esprit et de prudence. après la
mort de Bahaman elle monta sur le
thrône. comme elle était enceinte,
et lorsqu'elle accouche, l'amour de
la royauté ne fut permit pas en
faisant sur le roi, de le conserver elle ayant
pour le protéger la conservation,
Son enfant dans une même
boîte et la conservation elle
mit dans une même son enfant dans
une boîte, en scella l'ouverture avec de la
poix, elle le jetta dans la mer. on
dit qu'un blanchisseur (son Courtier) le
trouva, le porta à sa maison et le prit
comme son propre fils et éleva
élevatrice jusqu'à ce qu'il fut devenu
grand. mais à cette qu'on les
qualités royales qui étoient en lui
Bahaman avoit lui donnoit une
impulsion conforme à leur nature
il prit en aversion l'état de
boulanger, la tint à l'écart et acquit
de la politique et de toutes sortes de belles
qualités. il apprit aussi l'art de la guerre
et le prouva un art qu'il cultiva.
le blanchisseur parce qu'il l'avait trouvé dans

la tête giagathai porte

يايلدوغى زمان شوكت يومنى

روان قيلدى يومن يلى ديك انى

ce mot pour la tête que je traduis :

Un primé porte !

يايلدوغى دم شوكت و يومنى

اوان قيلدى يومن بليده آنى

ce qui me paroit inintelligible.

je crois qu'il faut entendre :

" ne lui pronnis pas de peur de compromettre
il y a ajouté Bahaman propre pensée. elle mit
l'enfant dans une boîte

extrêmement affligé, il déclara par hautes
Cahuan fils d'Asfendiar se il abandonna
Zoroastre qui étoit disciple de pythagore
et giamasb qu'il regarde comme Cyrus
parfait de tous (bien que la mauvaise vie de tous)

le chateau fort de Samarcand en un
de ses environs de Kishtasb. dans auprès
lui qui fait captif Nisram et le tsouran
qui fut tué en fondé la ville de nachek cette ville
bidha-chahr des pierres beaucoup de
grands hommes et de personnages illustres.
le regne de Kischtasb fut de 120 ans.

Quatrième

pendant que Kischtasb étoit sur le trône
Eglise les Chrétiens, le docteur le condamnoit
d'ouvrir à la démission heure. mais les
reglemens de Kischtasb furent oubliés dans
que les lois de Zoroastre.

Cahuan - lorsque Cahuan fut monté
sur le trône il observa
en la première entreprise fut d'aller dans la
Lahistan demander raison du sang de son
père asfendiar. en ce tems là rostam avoit
fait mourir son fils il fit prendre à une pétarade
prisonnier et le retint prisonnier mais dans
la suite il lui rendit la liberté. les perses
(les) lui nommèrent Cahuan dirai-dest c.-à-d.
longue-main à cause de la grande étendue
de pays qu'il avoit en sa puissance.

Il prit du gouvernement de babylone
nasser fils de bakht-nasser et donna le
gouvernement de la syrie à kiresch Vun,
des petits fils de giamasb et donna la mère
etoit fille de brank de la race des
enfans d'israël et lui ordonna de s'établir
à son arrivée la ville de jérusalem de comer
avec des troupes de cette
la mère d. Cahuan descendoit de Saül
et la femme descendoit de jéroboam ardgian
(jeroboam dhub.) fils de Salomon. il en
eut deux fils, l'un nommé Sasan et
l'autre Darab, et trois filles: homai, frenk
et Cahuandakht. Sasan étoit très pieux
et très religieux. il refusa pour épouse
du royaume il la retint dans une solitude.
or Cahuan avoit épousé homai, qui étoit
la propre fille. etant à Pothole tombé dans

l'imprimé porte Kibrasb qui est pour une
erreur de traducteur qui a lu la ainsi
au lieu de ainsi acc. de même kiresch.

l'a rapporté plus tard, trouvant le voyage
de Zagani, l'ayant [illegible] de Balkh avec [illegible]
Lohrasp, après la fille qui étoient sous
la garde de Gushtasb, détruisit Balkh et [illegible]
retournant avec un immense butin, [illegible]
étoit allé dans son royaume. Gushtasb
en étant informé avoit envoyé après lui
l'ordre d'en tirer vengeance, [illegible]
n'ayant pas obtempéré à cet ordre
n'étoit pas venu de Zabulistan. Or Isfendiar
propre fils de Gushtasb étoit retenu en
prison dans le château de Sefid (a) le roi
[illegible] le royaume à ce dernier, [illegible]
lui donna une armée et l'envoya pour
venger son père. Isfendiar étant arrivé
[illegible] commença du royaume de Bisutun dans
toute son étendue de Bisutun de Zabulistan
les bords de son père et fit revenir avec
un grand butin, après avoir demandé
royaume qui lui avoit été promis. [illegible]
Gushtasb fut parjure [illegible]
de l'avoir point obtempéré à son commandement
fut pour ne pas quitter [illegible]
de Bisutun, il envoya Isfendiar pour combattre
ruptem, car il ne pensoit pas qu'il pût
jamais le renverser tout d'un coup et [illegible]
qu'il put [illegible] sans peine acquérir
la souveraineté. celui-ci bougea malgré
[illegible] qui le menoit
marcha contre roustam. roustam vint
au devant de lui, lui fit beaucoup de
compliments, et le traita avec beaucoup de
respect [illegible] lui offrit.
d'entrer au service de Gushtasb. mais
le prince par un orgueil excessif et
pour montrer sa bravoure [illegible] proposa
le combat à ruptem, après que l'ayant
pris par la force de son bras [illegible]
il l'eut en sa possession : ruptem fort
alors très âgé, et n'étant plus aussi
[illegible] pas pour lui un adversaire
redoutable, ainsi par le conseil de
Lal, ou par le secours de Simorg ainsi
de quelque manière que ce fut ainsi par
ruse il fit prisonnier Isfendiar. Ferdousi
dans le Shah nameh a raconté tout
cela et comme cette histoire en très
comme il en introduit le développement
d'avantage. en définitif lorsque Gushtasb
fut instruit de ce commencement, il en fut
[illegible]

* Gushtasb conçut de la jalousie [illegible]
pouvoir-dit voulut [illegible]
savoir [illegible]
+ Shah d'après [illegible]
qu'elle étoit [illegible]

* Gushtasb. Sh. 5004 a. [illegible]
les 7 tables. nom d'un chemin qui
mouvoit en une journée a rouindez [illegible]
ge (il fallois en avoir par un autre chemin
en 5 mois par celui des savans. (cependant
indispensable aussi).

[illegible] Sh. 1007 a. [illegible]
[illegible] grand au [illegible] et une grande [illegible]
[illegible] [illegible] Gushtasb, la montagne [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ایله [illegible] خاطری جمع دکلیدی
[illegible] اوغوردن آنی دخی دفع ایدوب فراغتله
پادشاهلق ایده

[illegible] عذر خواهلق
[illegible] compliments [illegible]

marcha contre bakhtnasar et alla à
egarmis prit la fuite et se refugia dans
une place forte de khouzistan
mais daniel agarmis et chaldean
le fit périr. toutes fois il y a
légende de bakhtnasar beaucoup d'opinions
différentes, on n'en peut pas conclure
dans cet abrégé

lorsque lohrasp eut abandonné
thrône à gushtasb et qu'il se fut
retiré à balkh pour l'y livrer à la
prière, gushtasb étant occupé
à conquérir beaucoup de pays
et déjà puissant, qui étoit lohrasp
et qui étoit balkh. ces pendant lorsque
de lohrasp que paroient les prophètes
-azair jeremie et daniel. la
durée du règne de ces quatre fut de 120 ans.
gushtasb

lorsque lohrasp eut abandonné le thrône
entre les mains de gushtasb, il se retira à balkh,
pour vivre entièrement dans
son royaume des occupations
gushtasb, ni à la personne de ses
fils et successeurs.

gushtasb, monta sur le thrône de son
royaume de balkh (ou balkh) en 2 vingt
le jour paroit de son règne. c'est lui
qui établit dans la religion des guebres
établissement et le combat pour lo foi
il composa le livre du zend, et appella
le peuple à cette (nouvelle) religion;
comme il étoit très jaloux à force d'abstinence
il rendit le peuple soumis (à la doctrine
et trompa aussi gushtasb, et lui qui ayant
fait adopter cette religion il la fit aussi recevoir
aux peuples. il envoya même à tous les souverains
de la terre un ambassadeur pour l'engager
dans cette religion; mais le césar nommé gushtasb
fut tenté d'attaquer avec fermeté, on lui
dit qu'il y étoit dit que quelque religion
qu'eussent les césars de grèce, on ne devoit
pas les leur faire changer et les
traiter hostilement. gushtasb ayant de la
déférence pour les commandements de son
prédécesseur (sage) persista de cette prétention
souveraine aux grecs (elle un point grecs) et
retourna après sur le thrône distribuer il y occupa
à lire le livre zend. or ardjasb fils
d'afrasiab qui étoit roi des turcs, comme on

fuit devant Soliman le prophete (Salomon)
il se retira dans le coté de Balk où il ypouna.

Le regne de Kai Khosrou fut de 60
ans. Cui de son temps que vecut Salomon
l'un des prophetes (Yboufi l'un des akhiar)
Lazarus (الاخيار ضد الاشرار les akhiars sont
l'opposé des acheras méchants), et le sage
Lokmans. —

quatrième.

Kai Khosrou fut de nouveau (au 7e siècle depuis Salomon) un
heureux (lieutenant de la divinité (Zoulkarnaïn ذوالقرنين))
cependant le ciel lui fut contraire (lui fit une
guerre) et le fit porté du monde

Lohrasp ~~fils d'Arvend était fils de Arvend~~
Lohrasp ben arvend. Lohrasp était fils
d'Arvend frère puiné de Caï Caous. Le règne de
son empire fut à Balk. il fut le plus grand
potentat du monde. mais comme son père n'avait
pas occupé le thrône, quoique Caï Khosrou eut
pas d'enfans, il premier donné au peuple
leur donner un puissant puissance. Celui ci Lohrasp
ayant eu connoissance de cela vint avec le peuple
de manière que Khosrou fut content et reconnoissant
et qu'on lui témoigna de l'attachement de cœur et
de bouche. La cause de la dépopulation de l'empire
fut que ayant deux fils guschtasb et razin, il
lui convenable par une sorte d') envers de il donna
les biens de l'empire aux favoris de Caï Caous plutot
qu'à ses propres enfans. comme guschtasb était
un homme très vif de esprit) et très brave, ne
pouvant supporter cela, il s'en alla et se retira
chez en grèce, où il entra pour servir
en tant des dragons et des Rhinoceros
et beaucoup d'autres qui n'avaient de cette sorte.
de cette manière que l'empereur qui lui
donna sa fille en le fit son gendre en
en mariage. ayant donné tué de la
grèce une armée pour tirer vengeance
de ce pays ci, il marcha contre Lohrasp
son père reconnaissant son erreur, le declara
son héritier, lui donna son royaume, et comme
il était vieux il se retira dans une cellule où il
s'occupait de la prière. Bakht nassar fils de
Judarz qui fut cause de la ruine du monde,
était le lieutenant de Lohrasp, qui alla
Jaza deux fois Jérusalem (بيت المقدس ايليا بر ايليا)
fit prisonniers
les prophètes Daniel et Azaïr furent faits
prisonniers de telle manière que on dit qu'il perdit
la figure humaine pendant une année en prenant
leurs ames. après cela il retacha le prophète
Daniel, et Dapit ayant levé une armée

marcha

عالك اكثر بلاد فى مسخر العالم

فوجد بوظره ال ويرميوب عاد و نزاع ظاهر ايل

lorsque le premier arrivé dans le tournoi
manifesta ~~le désir~~ de la haine et de la
répugnance s'allier avec eux mais à la fin il
fut pris et mis à mort à l'instigation de khosrew.
Les deux généraux ayant leurs batailles
après eux furent défaits, prirent la fuite et
environnèrent auprès de caikhosrew, ce prince
fut très irrité contre eux et donna ordre de
les mettre en prison. alors ils mirent en avant
quelques intercesseurs, et demandèrent grâce et pour
sur la tête un nouveau combat contre afrasiab.
Caikhosrew les tira de prison et les envoya
se mesurer toujours, il leur ajouta contre
afrasiab. mais la victoire fut encore cette fois
du côté d'afrasiab. Enfin caikhosrew leva
lui même une grande armée et marcha
en personne contre afrasiab celui-ci étant
pas en état de lui résister s'enfuya le combat
et prit la fuite. caikhosrew le suivit.
~~toutes les fois~~ chaque fois qu'ils se rencontreront
ils livrèrent bataille et caikhosrew fut toujours
vainqueur. une fois même qu'il y eut un
combat dans le khouarzem, Schidah qui était
pour afrasiab y périt. afrasiab ~~se retira~~
~~de là dans l'Hircanie persienne~~ toujours fuyant
se dirigea en marche vers l'Hircanie persienne
caikhosrew le poursuivit encore, jusqu'à ce
qu'il fut arrivé dans Caderbaïdjan ils se livrèrent
un nouveau combat où afrasiab ~~fut encore~~
le fut encore dans les mains de caikhosrew, (en
dans le propre pays où il était né de caikhosrew).

Les membres combats de Rustem Dastan
contre afrasiab, de gudarz Keschwad contre
Zoran ussieh ~~et de grigen~~ pour attaquer les
chroniques et le choix malheureux qu'en fit
du temps de caikhosrew ainsi que celui de
pijen le quel étant entré par les terres
de ~~Turkestan~~ Turkestan. Dans il avait tué les
captifs (Piran tigres ou gardiens de Gulschehr à Turkestan
dateurs) reconnu dans le tournoi, où il tomba
dans les fers d'afrasiab, mais rustem étant
arrivé à pour un habit de marchand fit porter
pijen de la prison.

Dès que ~~l'esprit~~ de caikhosrew eut repris
tranquille par la défaite d'afrasiab, il fut
assis sur le trône Schiawasp qui descendait
de caikobad et lui ayant abandonné sa
propre puissance il disposa du monde;
quelques uns disent que caikhosrew était
prophète. Il fit tout de bonne heure entrer en
de beaux mouvements qui entre les caiaciades
il n'eut point de rois qui lui fussent comparés,
mais quelques uns prétendent que ayant pris la

mec armée, y fit perir une infinité de personnes, et après avoir pris la fuite et quitté le trône, revint y fit autant de dégât que auparavant en avoit fait dans l'Iran et par tout.

Voici une de ses figures de Caicaous. ce prince fut mis dans un coffre, aux quatre angles duquel étoient attachés des aigles et leur ayant ordonné de prendre leur vol vers le ciel, il s'éleva dans les airs - après avoir ainsi transporté les oiseaux le redescendre sur la terre.

Lorsque Caicaous fut devenu très vieux il commença à radoter comme son père et se crut roi de l'univers comme lui et fut roi. Entre les prophètes d'avid et salomon vivoient de son temps. il le fait lokman vécut aussi de son temps.

entre les monumens qui ont rapport à cet article on observe une habitation qui fut habitée par Tel-gharkoun un prince de ce nom pour s'avoir si ce nom fut jamais donné à un pareil. tous les historiens s'accordent à dire c'est de ce nom qu'il fut appelé la coutume de couper les cheveux et de se raser du côté droit.

Kaikaous regna pendant cent cinquante ans.

quatorze.

Lorsque Caicaous fut sur le trône tranquille de tout côté (on fut par un horrible éclatant) le ciel lui donna bien des jours d'illusion; il le fit monter aux cieux, il le fit aussi tomber du ciel en terre.

Caikhosrou. Lorsque quinze ans après Caikhosrou fut installé sur le trône de l'empire en Iran, il envoya sa mère et tous contre afrasiab. ils étoient tous deux parens de Caikhosrou et il leur donna cet avis. il y a dans le touran un personnage nommé Piran, de la race de firaoun: prenez garde de lui faire aucun mal,

Car

ayant été dans l'yeleu, Dzoulabh-ar homaïste
qui étoit roi d'Yémen le prit lui et tous
les grands de l'état et les garda prisonniers.
Rostam y alla aussi et ayant fait un
arrangement avec Dzulab-ar, il prit pour
fille de Dzoulabh-har pour Caïcaous et
les délivra lui et tous ceux qui l'avaient
accompagné. Caïcaous en reconnaissance
de cette action donna la main fille de son
sauveur à Rostam et le fit parvenir au
trône d'Iran en lui confiant le choix
de ses généraux. or Caïcaous avait
un fils d'une autre femme que Sandabeh
un fils nommé Siavesch tel que depuis
l'Egypte il n'y avait pas eu un aussi beau
jeune homme. Rostam qui en était le
gardien l'avait élevé avec soin. Sandabeh
la belle mère en devint éprise et comme
elle ne put le faire condescendre à ses
désirs, elle accusa Siavesch auprès de
Caïcaous qui eut des vues sur les
femmes de son père et voulut
(voulut subir l'épreuve du feu, et) étant
entré dans le feu, comme il était
innocent le feu ne le fit aucun mal.
Dépendant ayant dans la suite quelque
différend pour les mauvais
le caractère dangereux de Siavesch il
lui donna quelque mécontentement il
punit la belle mère et le retira dans le
Touran auprès d'Afrasiab. ce prince
le combla de faveurs et d'honneurs
et lui ayant donné la fille en mariage
il lui confia la province du Turquestan.
mais on ne put guères vivre l'ayant auprès
par jalousie, Afrasiab fait venir
qu'on nomma Caïkhosrou
et grand il fut devenu grand guerrier
fit de grands exploits. Keichouad (le héros),
vint seul d'Ispahan, enleva Caïkhosrou
et sa mère, partit et les mena dans
Touran. Rostem demanda raison de tous
Siavesch, entra dans le Touran avec

...tes Turquestan et emporte notre
...touran.

...terme de cette phrase il y a l'intervalle d'un
...mencarquable.

امّا فرنگاشی کرسیوزک (کرسیوزک)
مسندوذ آنی قولیوب

...ous en augmentant que Afrasiab le
...dunoube قوطوب

le Chronicon que Caicobad. ordre qu'il
descendoit de Zal fils de Catamos fils de
Minocheher. il resta longtems sur le bord
de Gihon, ou il faisoit la guerre aux
Turks des environs. Lorsque le Monarque des
pischdadiens fut fini et qu'Afrasiab fut retiré
du Touran avec une armée pour aller
detruire Ouran, Caikobad etoit sur
le Kouh Albarz (montagne qui l'ondoit
alors près de Chamedan) Zal lui envoya
Rustem, lequel etant arrivé auprès
Kaikobad lui mit la couronne sur la
tete et lui declara roi de Ouran. alors
ayant marché contre Afrasiab il le fit
retirer de Ouran. D'autres disent
qu'il eut bien raison pleurer car
Zal connut bien que Caikobad lui donna
le chagrin que Caikobad lui donna
en mourant (Kyani
repondoient les uns aux Kayanides
et le fils general en chef de son armée)

le sage Lokman, le prophete
Samuel et le roi Saül n'avoient
de pareils. quelques disent que
Khar qui (grand chef Kyanide) Khadhus chef de
chiites furent aussi les contemporains
et quelques autres joignent Jonas.
le regne de Caikobad fut de 120 ans.

Quatrain

Lorsque le magnanime Caikobad
Eut fait le tour du monde, la joie
se manifesta par le chant car alors
mais le vit par une planche apportée
fit pleurer ceux qui virent au chant

Caicaous. quelques uns le déjeune
fils de Caikobad et d'une petite fille.
comme il etoit heritier de Caikobad
il monta sur le throne a Jagolore
mais il etoit d'un caractere variable
et d'un naturel changeant et dur
esprit detraqué. malgré sa
grande puissance il exposa souvent
lui même aux plus grands dangers
le fut fait prisonnier mais rustem le
delivra. mon chevau entre toutes
pour la
reponde mazenderan dont ferdousi
a parlé dans le Chah nameh, et dont
rustem alloit à l'hus*khoun [illegible] (ou aux yeux rouges) le delivra - emporté
ayant

فتحوان یولی

feuille

gueschasb.

gueschasb eut pour aîné une fille de beaucoup plus d'un an plus âgée que lui, fille de Zab fils de Tahmasb. on rapporte dans plusieurs histoires que Rustem dastan était de race sakabe, mais au contraire de l'autre avis pensait qu'il était de race Zabulistan. Rustem dastan était général en chef de gueschasb. dans le Kapidah et de plus dans beaucoup d'autres histoires on dit que gueschasb était petit fils de minoutchehr et que Rustem était fils de sam fils de nériman fils d'atrik fils d'abtin. pendant le règne de gueschasb afrasiab leva une nombreuse armée et combattit contre Tahmasb, il apporta gueschasb et le tua. Combat l'étant engagé gueschasb, peut mais Zalzer ayant eleur beaucoup du Zabbistan avec une armée accourut afrasiab de l'iran différents pour le secours de gueschasb il fut de vingt ans puisque le nécromancien Tahmasb le (lariklh) Kapidah et le mauvais lui, de sorte que puisque dans ses autres disent qu'il fut de cinq ans.

Quatrième

Lorsque gueschasb fut monté sur le trône du monde il y eut une nouvelle dynastie et de cinq ans nommée Kaianienne

Seconde dynastie
les Kaianiens

Les Kaianiens qui composent cette dynastie sont au nombre de neuf et si l'on met avec eux puisque alexandre l'opinion de quelques historiens, cette dynastie fut composée de dix

on ne sait pas d'avant le règne de Thamouras, mais de toute manière cette dynastie dura entre plus de 700 ans.

le premier d'entre eux qui monta sur

1854

l'étaux-contente de ce traité j'en retrouva ce passé.
(Ce qui en ce tems que moyse dieu envoya moyse
et son frère Aaron (Haroun) au faraon dont
le nom étoit Walid fils de mesaab, (v. dte p. 52)
voy. dte p. 520. qui étoit un des fils de Lâon ontaus fils de saun
que chedad avoit envoyé pour gouverner
l'égypte. Choaïb (Jethro) fils de madian fils de ismael
fut aussi envoyé de pardevers. Jaun fils de
nerimun étoit le general de mamongeches et
zal qui fut père de rustem a vécu de pardevers..
le regne de mamongeches fut de 120 ans.
quatrain.

Un imbécille qui fut roi dans le monde eut
pour soldats tout les autres rois, cependant
le monde lui marqua de foi, (fut pour lui
sur, le monde vers éternel, pour la personne
Nandhas. nandhas en fils de mamongeches
l'empire lui échut après son père, cependant
il n'observa en lui rien des reglemens qu'avoit fait
établi mamongeches. et le royaume ainsi que
la mère trouva le chemin de leur ruine, ainsi
afrasiab ayant levé une armée contre lui, mit
le fit prisonnier et lui donna la mort. afrasiab
resta douze ans dans le royaume de nandhas en
le ravageant, le renversa de fond en comble et
en extirpa a un tel point qu'il ne resta
qu'un petit nombre de leurs habitants.
nandhas a été dans quelques histoires un nommé
le fleau des peuples; la durée de son
gouvernement fut plus ou moins quelques un de
dix mois, plus ou moins dix ans, ou de
vingt ans, plus ou moins dans son chah-namah
ferdousi dit dans son chah-nameh
que il fut de sept cens ans.
Quatrain.

Longue main portait du monde et autres
nandhas, les créatures portent plus à dessus
les coutumes du monde ne pouvait pas
du monde jusque à lui, après resta il
un nom éternel du monde.

afrasiab quelques uns disent qu'afrasiab
était fils de pechenk fils de tur, fils de
feridoun; d'autres font remonter son
origine à kiomarth. mais le premier sentiment
est le plus vrai. lorsque afrasiab entreprit
pour nandhas, il ravagea tout au
point qu'il ne resta de culture quelque part
pour cultivateurs, il détruisit les jardins
comble de formules acquedems ou canaux

Feridoun doué des plus belles qualités fut un prince savant et équitable, il fit par sa justice le bonheur des habitans de l'univers. il remedia par sa justice aux maux qu'avoit produit l'injustice de Zohak, et anéantit les adhérens qui restoient d'entre les amalekak les amalecites ~~exterminés~~ élût instruisit Garoueh le forgeron et l'éleva à une haute dignité. Le dernier fait aussi orner et enrichir comme de bon augure et bénit Dieu le tablier de cuir dont Garoueh le forgeron avoit fait un étendard, il le regarda ~~comme~~ comme une grande vénération pour cet étendard qui est nommé dans les histoires derfeche gavaiani l'étendard de Garoueh. Feridoun conquit la plus gde partie du monde et il eut trois fils. L'aîné s'nommoit Selm le plus jeune Yredje et le puîné Tour. Il leur partagea son empire. il donna à Selm le pays de roum à tout les royaumes du midy et de la chine; depuis Bassora le mogreb jusqu'à Yemen, à Yredje la perse, l'irak, et le Khorassan où étoit établi le siege de son empire. comme Yredje avoit beaucoup d'esprit et que il étoit rempli d'humanité, Feridoun l'affectionnoit plus que les frères, c'est pour quoi Selm et Tour avoient toujours été jaloux intérieurement. Lorsque Feridoun leur eut assigné la capitale de son empire leur jalousie fit que ils se ligurèrent contre lui et le tuerent. en ce tems la Feridoun déjà très vieux ne pensoit en rien moins qu'à se venger, et les affaires en furent pour lors fort embrouillées. toutes fois Yredje laissoit un petit fils nommé Manougeher qu'Yredje fit élever en instruire, et lorsque Manougeher fut devenu plus grand il leva une grande armée et se mit en marche pour demander raison du sang de son ayeul, et pouvoit engager les Selm et Tour à se liguer contre Feridoun et le tuer. après quoi Feridoun fit ses héritiers le dédara son successeur et dit adieu au monde, après avoir régné cinq cents ans. c'est dans ce tems que vint au monde Zoroastre (Zoroastre) pour qui les mahométans donnent à croire).

Quatrain.

Feridoun qui établit sur le monde le règne de la justice
(Cyrus) combla beaucoup de joie aux savans. la fortune
Cir donna la surface de la terre. ----

Manougeher étoit fils d'une fille d'Iraje, quelques uns cependant disent qu'il étoit fils d'un fils d'Iraje. ce fut un prince savant et juste. il creusa le lit (on le canal) du Tigre et des canaux de l'euphrate et aussi et transporta beaucoup d'eau dans l'Irak et y établit des vergers et des jardins. ce fut lui qui planta dans les vergers les roses et les fleurs odorantes, il y transporta beaucoup d'instrumens d'agriculture, mais après qu'il eut passé 60 ans, afrasiab fils de Tour ayant levé une armée marcha contre lui. Manougeher n'y ayant pas mis d'opposition, le retira dans du côté du tabaristan et lui abandonna afrasiab tout ce qu'il y eut au delà du fleuve amou (le gihon), et afrasiab permit

(1) Le tout porte (illegible) par le rykhs al akjam. on l'avait ainsi on peut traduire par une faiblesse d'entrailles qui rend stérile. Le mot (illegible) de cette phrase est donné à peu près le même sens, selon Ouad. rapporté par Sch. ant. ad. p. 53 et ant. Israel p. nous fait lire rykhs al akjam.

bien se on (on ayant méprisé) les instructions, dieu (a) l'a permis lui et son peuple par un vent violent. mézid fils de schedad devint roi, et abraham le prophète parut de son temps. mezid fit jusqu'à la mort profession de la religion de houd et le fixa dans l'hadhramaut. cependant la puissance de Chohak la tyrannie le prolongèrent pendant un long temps de manière que le peuple devint entièrement faible. au rapport qui il parvint avec deux grands de Chohak un mal tel que un avec deux grands une fourmillement d'un homme en apparut la douleur. quelques historiens disent qu'il (J. chagnier) était porté de fer dans ses repas deux hommes devoient être une cervelle d'hommes, aussi de quelque manière que ce fut (illegible) il faisait chaque jour deux hommes, et tôt on leur trouvait par de criminels on trouvait au bout celui d'entre le peuple qui devait être tué. on des enfants de gémeth forgeron d'ispahan avait été tué de cette manière et le hasard fit qu'une seconde fois le fer tomba sur un de ses enfants fils enfans, mais la reprobation n'était point la même, il le mit à Bpl. avec et rejetta de grands cris, il maudit la fortune et fit mille imprécations contre Zohak, le peuple excité, ghatreddah) le joignit à lui et se révolta. ils trouvèrent le gouverneur d'ispahan et marchèrent contre Zohak. il fut rassemblé une forte richesse à cet effet. on ferdoun que quelques uns disent petit-fils de giamchid) et d'autres fils de abtyn qui était de la race de kahmurath, était en secret là caché parmi des bergers. on le chercha et l'ayant trouvé on le fit venir à gaouch le forgeron qui était général des armées attaché au bout d'un bâton (tablier de) cuir que dans le cérémonies les forgerons, en fit un étendard et ils marchèrent contre Zohak. à peine aperçu ayant reconnu apporté que les premiers se tournèrent contenter et qu'il ne lui était pas possible de le maîtriser, prit la fuite, mais on le suivit partout où il se retira et fit dans l'agonie pris lui le traita comme il le méritait. la durée du regne de Zohak atteignit alors jusqu'à mille ans.

quatrain. lorsque la corruption de tous les fa
tyrannie on ne pleurera à l'injustice et il n'y
plus de tyran. lorsque le tems propre à commettre
l'injustice le voudra il n'y aura plus de tyran,
et le juste en sera délivré. si la terre n'eut pas
été témoin de la mort de Zohak elle n'eut pas
en ferdoun. (bis. pour les

ferdoun

envoya dans toutes les provinces et ayant commandé aux peuples de le adorer lui seul et les hommes libres il en fit des idolâtres. mais le dictat de la sagesse divine etoit qu'il fut déposé a chaddad fils de ad (chaddadi-ad) de la province qui etoit fils de son frere. en effet il envoya contre giamschid dhohak-Ebnouany (fils d'ouan) avec une grande armée. celui-ci le fit prisonnier, le fendit en deux avec une epée et coupa en outre son corps par morceaux. dans thabari le meurtre est attribué a Birasp (a) qui etoit habitant originaire de la province de Fars. il vint donc habité par giamschid (b) et ayant coupé vaincu giamschid, celui-ci prit la fuite et Birasp coupa le trone à sa place. après la fuite, giamschid resta caché pendant une année et Birasp ayant trouvé le moyen en dans cette son epée, et le mit en pièces. voilà ce que l'on raconte, mais il n'en est pas parlé dans le Rozkah tawarikh.

(a) Sh. p. 207-a. dit que Birasp est le meme propre de cet ancien roi de la première dynastie de perse, qui est appelé ordinairement Zoak les persans voyent avoir été le meme que le nembrod des hébreux.

(b) le texte porte ... ايران شهر ... qui veut dire qu'au lieu de ايران il faut exporte ... Birasp vint du lieu qu'il habitoient — ici ... il paroit au lieu on doit lire giamschid dit que Birasp est

Shahabeddin p. 207 a
même que Zoak.

quatrain.

Lorsque djemschid fut établi sur le throne, une
il
l'empara de son ame, et
pendant
la
le combattit
et le vainquit et le retint
du chatiment.

Schaddad ou Schedid. avant qu'il etoit fils d'ad
takhchad eut sept enfans: ad, thamoud
Jakhar, thasm, hadis, hasim et marrah
ad alla dans hyémen. (thamoud) et se fixa dans
Hhedjaz, Jakar à thaï, thasme dans
l'oman, hadis dans le bahreïn, hasim
entre hasreme et sinouan, marrah dans
chacun des lieux qui portent son nom. mais
ad ayant eu plus d'enfans que ses frères
ses premiers
ses descendans le plus puissant devint
le chef fut arschad fils d'amalek fils de
ad. lorsqu'il mourut il fut deux pères schedad
et schedid devinrent rois et ils envoyerent
contre giamschid Zhoâk dont la relation avec
eux a été mentionnée plus haut. celui-ci,
alla et après qu'il eut subjugué vaincu et chassé
giamschid, il s'empara du trone pour lui même.

(c) cette expression semble faire entendre que Zhoâk n'avoit été giamschid, ce qui se rapporte à une tradition. — voy. Sh. p. 394.

quatrain.

Lorsque schedad devint roi dans le monde, tous les rois furent les soldats. quelle elevation peut se comparer avec celle de Sémaroun, il ne reste plus ni schedad ni schedid.

Zhohak fils de merdas.

Lorsque après la destruction de giamschid, il s'empara du trone et fut le commencement de la tyrannie et des injustices. mais le dieu très haut (d) envoya le prophete houd (d) au schedad n'ayant pas

(d) il faut entendre que hebes Sh. p. 51

tien

Shahamwatts. comme il avoit été Sultan
heritier de son oncle Gubi
Kouplbenk, il lui succeda et donna tous les soins au bonheur
du peuple et à la gloire de l'empire. il y eut de son
tems une grande famine. alors il ordonna aux riches de
ne vendre que le reposa du matin et de donner
aux pauvres ce qu'ils auroient en reste de fois. dep
de là que la coutume de jeuner le peuple en fut. entre les
villes qu'il a construites ou compte mexon, Kakendur
dans la province de mexon, Kakabour dans la Khorassan
meilleur et Sarich dans la province d'ispahan. Shabari dit
que c'est aussi lui qui a fondé amid. c'est lui
qui inventa l'art d'ecrire les bons passys a celui
de lire la toile. il y eut de son tems une grande
peste. Shaam de ceux qui avoient un ami le
faisoient perdre et en prit le portrait
et en fut bien fait qu'on fécut pour les adorer.

Shahamwat regna trente ans.

Djemchid. quelques uns disent qu'il étoit fils
de Shahamwat. lorsque il fut assis sur le throne de la
puissance il orna et decora l'empire de monde par
la justice et l'equité. il étoit incomparable en
son excellence et ses perfections. il inventa les
choses les plus remarquables. entr'autres une armure
dont il se servoit. il inventa
draps et beaucoup d'autres tissus. ainsi que l'art de les
teindre, ce qui étoit totalement ignoré dans le monde avant
lui. il établit des routes d'une ville à l'autre et
établit des lois et des reglemens sur une infinité d'objets
il fonda la ville d'Istakhar si grande que de Khafarck
elle atteignit à Zabharouk; sa longueur étoit de
douze agadjes et sa largeur de dix agadjes, et il
y construisit un grand monument dont il reste
encore aujourd'hui des vestiges, des traces et des
marques, tels que les enfans des hommes ne pourroient
voir de semblables constructions, et n'en verront jamais
jamais. Khichel-menar (les quarante colonnes) lorsque il
eut terminé ce monument, y ayant convoqué les
princes du monde et les nobles et les grands de l'empire
il leur donna un grand repas. et à l'heure où
le soleil entroit dans le point de l'equinoxial du
printems, s'étant assis sur son trone dans le palais
(dit-on. y ayant établi le siege de son empire) il répandit
sur tout l'univers l'éclat et la renommée de sa justice,
et donna à ce jour le nom de nouvel jour
La durée de son regne atteignit sept cents ans, à son
fin son successeur puissant joint à son orgueil, à sa
cruauté et à son arrogance lui fit perdre les
habitans de l'univers de l'adorer lui même. ayant
donc fait faire des idoles à sa ressemblance il les

une provision d'aucune ancêtre, et fondant son opinion de ceux
de Jem que c'est Kaioumarath, ils donnent à ce nom la
signification d'être raisonnable. haïi natyk عالم ناطق animal logique.
cependant d'après ce qui est rapporté dans le nezâm alteouarikh
(le régulateur des histoires) et dans le behar alanouar (_____)
l'imam mohammed ghazali que dieu sanctifie par son tombeau,
dit dans son opuscule intitulé nassihat-al molouk, avis aux
rois, qu'il étoit frère de seth le prophète à qui dieu fasse
grâce, en quoi il se trompe, de cette manière parce que
seth est venu au temps de zohak alowani, selon les
historiens (la plupart des historiens تواريخ اهل, il y a plus
de mille ans d'intervalle entre Kaioumarath et zohak.
enfin de quelque manière il n'y a voit point avant de règle
pour le gouvernement et celui qui a établi ces règles et
ces lois. c'est aussi lui qui le premier a bati des villes. il
a bati damavend et istakhar. il séjournoit le plus souvent
à istakhar et quelquefois seulement à damavend. il vécut
jusqu'a mille, cependant vers la fin de sa vie après avoir exposé
pendant quarante ans seulement, il institua son héritier son petit
fils houscheuk fils de siamek, et comme un inventaire fit les
adieux au monde et partit.

quatrain. Le premier qui ayant établi la puissance suprême
fixa le trône de l'autorité impériale fut kaioumarath, cependant
ce vil monde le laissa en effet vers la fin de sa vie.

—

houscheuk fut un prince judicieux, savant et juste. c'est lui
qui a composé sur la philosophie pratique le livre intitulé
giavidan kherd la sagesse éternelle, dont un vieillard de mauvais, hassan
ben sahel qui en a retrouvé des fragments qu'il a traduits en langue
arabe. le scheikh ali maskoviah dans son livre intitulé adab
al arab ua alfars, les mœurs des arabes et des persans en a fait mention
il dit que la lecture de cet ouvrage rend témoignage de la perfection
et de l'excellence de ses auteurs. ce qui mérite d'être regardé comme les
prophètes les persans disent que c'est un prophète, et à cause de
la grandeur de sa justice et de sa droiture ils lui donnent le
nom de pichdad (modèle de justice). c'est lui qui le premier a
tiré le fer de la pierre, et tabari dit que c'est lui qui le
premier a refendu les arbres en planches et a fait des portes
aux maisons. il a aussi exploité un grand nombre de mines,
c'est aussi qui a enseigné à chasser aux différentes sortes des animaux
et des oiseaux, qui a employé aux charges aux chameaux,
qui ayant ôté l'âne au cheval a fait naître l'espèce du
mulet, et qui ayant créé les ustensiles (بادیه اجزاء ظرف) les
transporta d'eau et peu à peu pour l'embellissement des
jardins et des vergers, qui substitua le fer à la terre, et
établit l'usage de se vêtir de la peau du renard, de la belette blanche
(sorte de rebellion) et de l'écureuil. on dit que beaucoup par la durée
de sa vie, mais il régna quarante ans. il passoit le temps
dans la solitude en les exercices de piété et il étoit toujours en
adoration sur les montagnes. il est positivement établi dans l'histoire
que les dives l'ayant trouvé en adoration lui frappèrent sur la tête à
coups de pierre et le tuèrent or thamouraths dirbend (de
surnom lieux de grâce) qui étoit son fils ayant appris par cœur dans le
sein de sa mère tous les genres pour la raison de son père et ayant bâti en
ce même lieu une ville, il lui donna le nom de balkh. on
dit que c'est houscheuk qui a bâti la ville de sous et de babel,
ce qui est aussi le fondateur de koufah.

quatrain.

il n'y a pas eu dans le monde de monarque puissant
comme dans le monde ayant une armée innombrable comme les
étoiles, tel que houscheuk schah. ce fut un prince invin-
cible d'un royaume fortuné, aussi le destin fit qu'un
dive lui donna la mort.

thahamouath

ECOLE DES L. O. VIVANTES

ACQUISITIONS N° 15299

Traduction littérale de la version turque de Fenaï, de l'histoire abrégée des quatre premières dynasties persanes écrite en dialecte giagathaï par l'émir aly-chir.

gloire sans limite et louanges infinies à cet ouvrier créateur et à ce créateur conservateur qui a doué les races humaines d'adresse des autres êtres animés, par la science des noms en l'homme des langues différentes, a donné à chaque individu un discernement (ou jugement) et un état particulier, et une bonne manière de penser et de dire. Félicitations convenable à chaque état; que Dieu répande ses saluts les plus purs sur le plus glorieux des envoyés, et le sceau des prophètes qui a célébré sa venue en disant: je suis le prince des enfants (ou la postérité) d'adam, et modulé les chants en disant: je suis le premier d'entre les arabes et les barbares (et après. persans) que la bénédiction de dieu soit sur lui, sur sa famille et sur tous les compagnons.

Ensuite. Cette poussière des pieds du peuple de la pauvreté, ce messager du désert des plaines de la cadrerie, c.-à-d: le pauvre, l'humble fénaïy offrit un jour en présent à la noble société, à la brillante assemblée d'un prince, l'opuscule de S.E. mir aly-chyr newaïy, intitulé histoire des rois, et lorsque le prince l'eut honoré d'un regard attentif, il parut à sa noble personne naturel, agréable, gracieux et incomparable, et donna (à fenaïy) de grandes louanges et des éloges précieux. or quelques uns des plus illustres de ces convives entre les plus considérés d'entre ses amis qui étaient présents à cette assemblée demandèrent que cet opuscule fut traduit de la langue du giagathaï (dans la quelle mir ali chir l'avait) en vulgaire qu'on le revêtit des ornements du langage rouni (la terre de roumi ou l'asie mineure) afin que tout le monde put en comprendre le sens et l'histoire à fond des choses qui y sont contenues. Le prince reçut favorablement la demande de ces illustres personnages et comme il confia ce nouveau travail à cet humble (fenaïy) celui-ci se chargea de cet ouvrage un mélange de l'envie d'aller de part des raisons, car ce qui opère commandé est digne d'encouragement, et l'encouragement agrée auprès des hommes généreux, en d'autres termes: ils encourageront la faiblesse de cet humble fénaïy et couvriront de leur manteau de bienveillance quelques défauts sous le voile de la correction.

Commencement de l'ouvrage

Les historiens et les érudits qui ont composé les livres d'histoire et y ont placé les dons et les présents qui sont dans les trésors du temps ont fait quatre dynasties des rois de perse. ils ont donné le nom de pichdadiens (et d'autres encore) à la première dynastie laquelle se compose de onze rois qui ont régné dans ce univers ont possédé la suprême puissance. Dans l'ouvrage mir ali chir d'un esprit brillant, lus qui lui la mémoire et la bénédiction du dieu très haut et très grand, raconte ce qui suit dans son histoire des rois. suivant l'ouvrage mémoire des plus savans historiens, celui qui le premier dans le monde posséda la suprême puissance est kaïoumarath. (gaïoumarth. pour kaïoumarath.) cependant à l'égard de son origine il y a beaucoup d'opinions différentes. mogh quelques uns n'ont d'autre, ou plus que des mages, dit que c'est kaïoumarath adam (a) quelques uns d'entre les barbares disent que c'est le petit fils d'adam et parmi les persans quelques uns disent que c'est un des enfants de noé, il y a encore beaucoup d'autres sentiments, mais comme ils sont bien loin de la vérité dans les rapporte pas. dans l'opinion de ceux qui disent que c'est kaïoumarath adam, ils le nomment gilchah, ce qui signifie qu'il a été formé avec de la boue, et qu'il

(a) qui a possédé la première la première nuit)

Texte de l'histoire des quatre premiers
Dynasties persanes, écrite en
~~Arabe~~ Djagataï par l'émir
Abdy-chir premier visir du sultan
Abou'l ghazi Hussain Behadur Khan,
avec la version turque de Fénaï, en regard,
et une traduction littérale du tout en français
terminée, sauf corrections, le 26 avril 1813.

[Par J. T. Sédillot]

96

بیت

درکه اولمایه شد عادل ایاغینه نثار
دوردر باشندن انك تاج قدر و اعتبار

...کم رعایت شریعت ظاهر دیمیر

صحبه دیرکه

مشك عنبر بولاه سینه بر سینه
اولدوغیچون شهره بازار اتیلر

آصف آرای ملک را ضبط انچنان کردی که او

Je crois qu'il faut lire

آصف را ملک را ضبط انچنان کردی که او

گم کجا کردی سلیمان متقی انگشتری او

Prudens comme asaf il a gouverné le
Royaume de la même manière que lui (asaf),
Lors du tems où salomon perdit son
anneau ;
ou pendant le tems que salomon
eut perdu son anneau.

دور فلک کز سر نامردمی

circa improbitatem quæ in principio inhumani-
tatis —

آصف را ملک دارا انچنان کردی که او
کم کجا کردی سلیمان مدّتی انگشتری

الاسماءُ تنزّل من السماءِ
وشاورهم في الامر
ما تشاور قوم الّا هدیهم الله لارشاد امورهم

یوز روز شیر مخلب

دور ملرکز سر نامردی
برخدر اند ادمی از ادمی

دهر
نکرکن
مکرکو

dare datus. inCompositione. 1) dans. 2) qui dédit.

بَتَرَ tator. بَتَارٌ valeur, courage.

وَرَدَ - وَارِدٌ 1) habens, possidens. 2) similis, instar.

2 gr. Lichtfunken
Augen die Pf gentzianen
Ohren Lunge Brustfell } Leber
Darm .
Chair mit Leopithen
Medicin
Harn Stuhl Gallen Blasen
Phlebotomiren 2 gr.
2 Venen a Arm Fieber